PROLETARCI VSEH DEŽEL, ZDRUŽITE SE!

DELO

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA SLOVENIJE

LJUBLJANA, TOREK, 12. SEPTEMBRA 1967 • LETO IX., ŠT. 248 • CENA 50 PAR (50 STARIH DINARJEV)

»DELO« IZHAJA OD 1. MAJA 1959 PO ZDRUŽITVI »LJUDSKE PRAVICE«, KI JO JE 8. OKTOBRA 1934 USTANOVILA KOMUNISTIČNA PARTIJA V SLOVENIJI, IN »SLOVENSKEGA POROČEVALCA«, KI GA JE LETA 1941 USTANOVILA OSVOBODILNA FRONTA SLOVENSKEGA NARODA

GLAVNI UREDNIK JOŽE SMOLE
ODGOVORNI UREDNIK DUŠAN BENKO

PRVA IZDAJA

NOVOTNY V JUGOSLAVIJI — Na povabilo predsednika Tita je včeraj prispel na petdnevni neuradni obisk v Jugoslavijo predsednik ČSSR in prvi sekretar CK KPČ Antonin Novotny. Na sliki: srečanje v Pulju.
Telefoto: Tanjug

Novotny na obisku v Jugoslaviji

Predsednik ČSSR je prišel na neuradni obisk na povabilo predsednika republike Tita

BRIONI, 11. sept. (Tanjug). Na povabilo predsednika Socialistične federativne republike Jugoslavije in predsednika Zveze komunistov Jugoslavije Josipa Broza Tita je prispel danes na neuradni prijateljski obisk v našo državo predsednik Češkoslovaške socialistične republike in prvi sekretar centralnega komiteja komunistične partije Češkoslovaške Antonin Novotny z ženo. Pri nas se bo mudil pet dni. Z njim so prispeli tudi sekretar CK KP Češkoslovaške Lubomir Štrougal z ženo in drugi.

Na letališču v Pulju je predsednika Novotnega in njegovo ženo sprejel in pozdravil predsednik Tito z ženo. Navzoči so bili tudi predsednik CK ZK Hrvatske Vladimir Bakarić z ženo, sekretar izvršnega komiteja CK ZKJ Mijalko Todorović in drugi. S puljskega letališča sta se predsednika Novotny in Tito odpeljala na Brione.

Nova vlada v Damasku

Sestavil jo bo dosedanji premier Zuajen - Atasi ponovno izvoljen za generalnega sekretarja Baas - Zamenjave v mednarodnem vodstvu Baasa - »Pravda« napada Izrael

KAIRO, 11. sept. (MENA, Reuter, AP, AFP, TASS). Dosedanjemu sirskemu premieru Jusefu Zuajenu so zaupali nalogo, da sestavi novo vlado. Sklep o tem so sprejeli po kongresu vladajoče sirske stranke Baas. Danes so sporočili v Damasku, da je bil sirski šef države Nuredin Al Atasi ponovno izvoljen za generalnega sekretarja stranke Baas. Predstavnik za tisk je tudi povedal, da bodo izdali sporočilo o stališčih mednarodnega vodstva stranke Baas do sirskih notranjih problemov in do arabskih ter mednarodnih vprašanjih. Ta stališča so se izoblikovala v debatah na konferenci stranke Baas, ki je potekala za zaprtimi vrati in ki se je končala v petek v Damasku.

Na konferenci so ponovno izvolili tudi mednarodno vodstvo stranke. Sporočili so, da za člana vodstva nista bila izvoljena Mohamed Al Zubi, dosedanji minister za informacije, in Mustafa Rustum. Namesto njiju so izvolili polkovnika Ahmeda Al Amira in nekdanjega glavnega urednika na pol uradnega lista »Al Saura« Musliha Salema.

Sirski minister za prosveto je izdal danes dekret, s katerim so nacionalizirali poslopja vseh privatnih izobraževalnih ustanov v Siriji. Upravo nad ustanovami bodo zaupali funkcionarjem prosvetnega ministrstva.

Iz bejrutskega pristanišča so danes uradno sporočili, da so prenehali bojkotirati britanske in ameriške ladje. Bojkot so razglasili ob začetku izraelsko-arabskega spopada. Poudarili so, da lahko odslej iztovarjajo v Bejrutu ladje vseh narodnosti.

Iraški zunanji minister Ismail Haralah je izjavil danes, da Irak še zmeraj vztraja pri tem, naj arabske države umaknejo svoje denarne depozite iz bank tistih držav, ki so podprle izraelsko agresijo.

Današnji »Al Ahram« piše, da je davi pri Al Kantari šlo čez Sueški prekop več kot 300 beguncev, ki so prišli iz Gaze in El Ariša. Med njimi je bilo tudi nekaj egiptovskih funkcionarjev.

Moskovska »Pravda« piše v današnjem uvodniku, ki ko-

● Nadaljevanje na zadnji strani

Evropa od Atlantika do Urala

De Gaulle in Gomulka sta včeraj govorila v poljskem sejmu

VARŠAVA, 11. sept. (Tanjug). Predsednik francoske republike Charles de Gaulle je v današnjem govoru v poljskem sejmu pozval LR Poljsko, da si skupaj s Francijo prizadeva za združeno Evropo, rešitev nemškega problema, kolektivno varnost in za zagotovitev miru v Evropi, jugovzhodni Aziji in na svetu sploh.

Prepričan sem, je dejal, da mora Poljska postati v drugi polovici tega stoletja naša izredna sodelavka, kajti v našem času imamo na izbiro dvoje: mir in napredek ali pa vojno in uničenje. To velja predvsem za Evropo, v kateri resnična varnost sleherne države ne sme biti rezultat nasprotovanja med blokoma, njunimi oboroženimi silami in nasprotujočimi si pakti. Naj se od Atlantika do Urala uveljavi praksa popuščanja, sporazumevanja in sodelovanja. V takšnih razmerah bi evropski narodi lahko sami reševali svoje probleme, med katerimi je poglavitni nemški.

Predsednik de Gaulle je nato pristavil, da sta Francija in Poljska v različnih časih, zlasti pa v tem stoletju, trpeli zaradi germanskih ambicij. Vendar pa si Francija zdaj po zlomu tretjega rajha in ko se Nemčija odreka prejšnji zločinski politiki, prizadeva, da bi s svojo sosedo onkraj Rena zaživela v resnični spravi. Hkrati je poudaril, da si Francija so-

●● Nadaljevanje na zadnji strani

Ciper: pol koraka naprej?

Grčija in Turčija bosta raziskovali možnosti za zbližanje stališč

ALEKSANDROPOLIS, 11. sept. (Reuter, AP). Po dvodnevnih pogovorih, ki so bili v soboto v turškem mestu Kesanu, v nedeljo pa so se nadaljevali v grškem mestu Aleksandropolisu, sta se predsednika turške in grške vlade Sulejman Demirel in Konstantin Kolias zedinila edino v tem, da je ponovna navezava dobrih in prisrčnih stikov med njunima državama odvisna predvsem od pravične rešitve ciprskega problema.

V sporočilu o pogovorih piše, da bodo, kot sta se sporazumela premiera, še nadalje ustrezno raziskovali možnosti za zbližanje grških in turških stališč o problemu.

Včerajšnji pogovori med premieroma so trajali več kot osem ur.

Turški tisk posveča danes veliko pozornost pogovorom. Ugledni »Milijet« piše, da so bili več kot štirinajsturni pogovori povsem brez koristi. Če pa je res, poudarja časopis, da bosta premiera še naprej poskušala zbližati svoja stališča, in če iskreno menita, da je neogibno treba krepiti sodelovanje in dobre sosedske odnose, potem so vrata za kompromis ostala odprta.

List »Gumhurijet« pa pripominja, da vsebuje uradno sporočilo »nekatere nove elemente«. Predvsem, piše list, sta se obe strani zdaj prvič zavzeli za to, da najdeta mi-

●●● Nadaljevanje na zadnji strani

Vukmanović v Caracasu

CARACAS, 11. sept. (AFP.) Član sveta federacije Svetozar Vukmanović je prispel danes v Caracas, kjer bo kot osebni odposlanec predsednika Tita obiskal venezuelskega predsednika Raula Leonija in ga seznanil s stališči Jugoslavije do krize na Bližnjem vzhodu. Vukmanović bo v Venezueli ostal do srede, nato pa bo odpotoval v Mexico.

Titovo sožalje Veri Čakić

BEOGRAD, 11. sept. (Tanjug) — Predsednik republike Josip Broz Tito je poslal tovarišici Veri Čakić brzojavko z izrazi sožalja ob smrti njenega moža, dosedanjega veleposlanika SFRJ v Kambodži Boška Čakića.

Program Nikezićevega obiska v Franciji

PARIZ, 1. sept. (Tanjug). Tu so danes uradno sporočili program bližnjega obiska državnega sekretarja za zunanje zadeve Marka Nikezića. V petek popoldne ga bo sprejel general de Gaulle, večkrat pa se bo pogovarjal s svojim gostiteljem, francoskim zunanjim ministrom Couve de Murvillom.

Nikezić bo prispel v Pariz 14. septembra z Jatovim letalom. Prvega dne bivanja bo državni sekretar gost na večerji, ki mu jo bo priredil Couve de Murville.

V petek dopoldne bodo politični pogovori med delegacijama, popoldne bo sprejel Nikezića v Elizejski palači predsednik de Gaulle, zvečer pa bo jugoslovanski veleposlanik Ivo Vejvoda priredil sprejem Nikeziću na čast.

V soboto pred odhodom v Tours, kjer bodo gostje lokalne prefekture, si bodo Nikezić in člani delegacije ogledali novo poslopje francoskega radia, prihodnji dan pa znamenite gradove na Loiri.

V ponedeljek, zadnji dan bivanja Marka Nikezića v Franciji, bodo zadnji politični pogovori v Quai d'Orsayu. Neposredno po kosilu, ki ga bo priredilo združenje francoskega diplomatskega tiska, bo jugoslovanski minister odpotoval z letalom v Beograd.

Dr. Korens v Beogradu

BEOGRAD, 11. sept. (Tanjug.) — Na povabilo SZDLJ je v Beograd skupaj z ženo prispel prof. dr. Erick Korens, predsednik narodnega sveta narodne fronte NDR. Danes se je prof. dr. Korens pogovarjal z Lazarjem Koliševskim in generalnim sekretarjem zvezne konference SZDLJ Benom Zupančičem.

Riad pri Kosiginu

MOSKVA, 11. sept. (TASS) — Predsednik sovjetske vlade Aleksej Kosigin je danes sprejel zunanjega ministra Združene arabske republike Mahmuda Riada, ki se mudi na uradnem obisku v ZSSR kot gost sovjetske vlade.

Egiptovskega zunanjega ministra je danes sprejel tudi generalni sekretar CK KPSZ Leonid Brežnjev. Pogovoru je prisostvoval tudi sovjetski zunanji minister Gromiko.

Beihan razglašen za republiko

KAIRO, 11. sept. (Tass). — Kot je povedal radio Sana, sta vojska in civilno prebivalstvo emirata Beihan prevzela nadzorstvo nad položajem v državi in razglasila republiko. Baihanski emir je zbežal v Saudsko Arabijo. Emirat Beihan leži med Jemenom in Južno Arabijo.

Peyrefitte v Quebecu

QUEBEC, 11. sept. (Reuter). Francoski minister za izobraževanje Alain Peyrefitte je izjavil danes, da je namen njegovega obiska v Quebecu pripomoči h »konkretizaciji rezultatov, doseženih z obiskom generala de Gaulla.« Po prihodu na petdnevni obisk v Quebec je Peyrefitte dejal: »Dognati moramo želje naših quebeških prijateljev in spoznati, kako se ujemajo z našimi.«

Med tridnevnim obiskom v Quebecu bo Peyrefitte s predstavniki quebeške vlade preučil sporazum med Quebecom in Francijo glede sodelovanja v kulturi in prosveti; sporazum je v veljavi od leta 1965. Sporazum bodo revidirali in razširili v skladu z željo Francije, da pomaga francoskim Kanadčanom »ohraniti in razvijati njihovo osebnost«.

Hanoi je proti ameriški „mirovni ofenzivi“ v OZN

»Nan Dan« odreka pravico svetovni organizaciji, da bi se ukvarjala z Vietnamom

HANOI, 11. sept. (AFP, Hsinhua, UPI). Današnji severnovietnamski list »Nan Dan« piše, da se bo izjalovil poskus, da bi spravili vietnamski problem pred Združene narode, in sleherno drugo ameriško prizadevanje za »mirovna pogajanja«. Glasilo vietnamske delavske partije odreka vsako pravico svetovni organizaciji, da se ukvarja z vietnamskim problemom.

Kot piše dopisnik AFP, je komentar vietnamskega lista nekakšna »uradna potrditev« severnovietnamskega stališča do Združenih narodov. Tudi doslej je bilo znano, da je hanojsko stališče zelo zadržano glede na možnost, da bi v Vietnamu posredovala svetovna organizacija. Komentar v časopisu »Nan Dan«, ki je sledil špekulacijam o ameriških akcijah na sedežu OZN in o morebitnem začetku »mirovne ofenzive«, je v tem smislu odločno potrdilo severnovietnamskega stališča do pogojev, postavljenih za rešitev vietnamske krize.

V današnjem komentarju kitajske časopisne agencije Hsinhua piše, da McNamarov načrt o postavitvi ovir med Severnim in Južnim Vietnamom »ne bo onemogočil pomoči, ki prihaja iz Severnega Vietnama«. Kot smo že poročali, je McNamara na tiskovni konferenci 7. septembra napovedal načrt o postavitvi ovir med Vietnamoma, da bi preprečili »pošiljanje vojakov in materiala« s Severa na Jug. Dejal je, da bi bilo treba ovire postaviti v dolžini kakih 60 km; sestavljene bi bile iz bodeče žice in novih zelo občutljivih min.

Kot piše »Newsweek« bo predsednik Ho Ši Minh poslal konec septembra v Francijo delegacijo visokih severnovietnamskih funkcionarjev, ki bodo preučili možnosti za udeležbo Francije pri obnovi DR Vietnama.

V bojih, ki so se bili minulo noč v neposredni bližini demilitarizirane cone, je v spopadu s severnovietnamsko enoto padlo 34 ameriških mornariških pešakov, 185 pa je bilo ranjenih. Ameriško poveljstvo v Saigonu je sporočilo, da je ostra bitka divjala šest ur v bližini letalskega oporišča pri Con Thienu. Kot trdijo Američani, je padlo 140 severnovietnamskih vojakov.

Iz doslej objavljenih podatkov je razvidno, da so ameriški mornariški pešaki v treh velikih bitkah prejšnji teden v severih pokrajinah imeli kakih 150 mrtvih in skoraj 500 ranjenih. Hkrati trdijo, da je nasprotna stran imela okrog 500 mrtvih.

Vsa poročila iz Vietnama pričajo, da se je v zadnjih dneh povečala aktivnost na bojiščih v Južnem in Severnem Vietnamu. Letala z dveh ameriških letalonosilk v Tonkinškem zalivu so bombardirala včeraj pristanišče Cam Pha, odkoder izvaža DR Vietnam premog v Kitajsko in Sovjetsko zvezo. Ameriški vojaški predstavnik v Saigonu je izjavil, da gre preko tega tretjega največjega severnovietnamskega pristanišča približno 17 odstotkov celotnega severnovietnamskega uvoza po morju.

V vojaškem sporočilu, ki ga je objavil štab glavnega ameriškega poveljnika v Južnem Vietnamu Westmorelanda, piše, da so ameriški piloti uničili enega ter hudo poškodovali tri žerjave v pristanišču, da so razdrli doke in neposredno zadeli pristaniška skladišča. Kaj vse so porušili, pa piloti niso mogli v celoti ugotoviti zaradi številnih požarov in gostega dima.

Gibraltar: 99 odstotkov glasovalo za Britanijo

Le 44 glasov za priključitev k Španiji – Madrid ne priznava tega referenduma

GIBRALTAR, 11. sept. (AFP). Z včerajšnjim referendumom se je več kot 99 odst. gibraltarskega prebivalstva izreklo proti temu, da bi Gibraltar postal španski. Kot so sporočile zahodne časopisne agencije, se je samo 44 izmed 12.672 volivcev izreklo proti temu, da bi Gibraltar ostal britanska kolonija.

Gibraltarčani, ki so že 263 let pod britansko kolonialno upravo, so po rodu iz Genove, Malte, Portugalske, Velike Britanije in Španije.

Španija je sporočila, da ne bo priznala referenduma, ker meni, da je v nasprotju z utrechtskim sporazumom, na katerem sloni britanska uprava nad Gibraltarjem, in s sklepom odbora OZN za dekolonizacijo. Pričakujejo, da bo kot prva posledica referenduma ta, da bodo preložili špansko-britanska pogajanja o prihodnosti Gibraltarja in da bodo Španci omejili promet po kopnem in po morju med Španijo in Gibraltarjem.

V Madridu so prepričani, da bo Španija poskušala z novimi ukrepi osamiti britansko kolonijo. Kot je sporočila AFP, bodo Španci prav gotovo povsem zaprli mejo z Gibraltarjem, razen za 6000 španskih delavcev, ki so zaposleni v britanski koloniji.

Ob koncu tedna bodo na seji španske vlade pod predsedstvom generala Franca govorili o tem problemu. Uradni španski krogi poudarjajo, da izid referenduma o Gibraltarju ni večjega pomena, še zlasti, ker so ga organizirali navzlic nasprotovanju Španije in odbora za dekolonizacijo OZN.

Kitajska zaprla mejo z Macaom

MACAO, 11. sept. (UPI) — LR Kitajska je zaprla mejo s portugalsko kolonijo Macao. Vse potnike, ki so nameravali na Kitajsko, so kitajske obmejne oblasti zavrnile. Prav tako so v Macao vrnile trgovce, ki so doslej redno prihajali na Kitajsko in kupovali prehrano za prebivalstvo te portugalske kolonije. Kakor je izjavil neki trgovec, so kitajski vojaki skopali več globokih jarkov na cesti blizu meje, da bi tako preprečili promet z Macaom. Trdijo tudi, da so več kitajskih tovornjakov, ki so bili naloženi z živežem za Macao, na poti v to kolonijo ustavili in izropali.

Spopad na indijsko-kitajski meji

NEW DELHI, 11. sept. (Tanjug) Predstavnik indijskega zunanjega ministrstva je povedal, da se je davi na prelazu Natu na meji med Sikhimom in Tibetom vnelo streljanje. Kitajski vojaki so začeli streljati najprej s puškami in strojnicami, nato pa z minometi in topništvom. Indijske vojaške sile so odgovorile na ogenj, ki se občasno nadaljuje.

Konstantin prišel v ZDA po orožje?

WASHINGTON, 11. sept. (Tanjug) — Kakor domnevajo politični krogi v Washingtonu, prihaja grški kralj Konstantin v prestolnico ZDA, da bi od predsednika Johnsona zahteval ukinitev delnega embarga na ameriške pošiljke orožja Grčiji. Združene države Amerike so pred vojaškim udarom letos dobavljale Grčiji vsako leto orožje v vrednosti kakih 100 milijonov dolarjev. Zdaj pa ZDA pošiljajo le lahko orožje, municijo in rezervne dele, medtem ko so prenehale pošiljati tanke, reaktivna letala in drugo težko orožje.

Desetletna dejavnost v vesolju

Od 25. do 30. t. m. bo v Beogradu mednarodni astronavtični kongres

BEOGRAD, 11. sept. (Tanjug). Predsednik jugoslovanskega aeronavtičnega in raketnega društva (JARD) profesor Tatomir Andjelić je danes obvestil domače in tuje novinarje, da je nad 1000 znanstvenikov, raketnih in astronavtičnih strokovnjakov iz 29 dežel prijavilo sodelovanje na 18. mednarodnem astronavtičnem kongresu, ki bo pod pokroviteljstvom predsednika Tita od 25. do 30. septembra v Beogradu.

Ker bo letos minilo deset let, odkar je bil izstreljen prvi umetni zemeljski satelit, je poudaril prof. Andjelić, bo imel kongres v Beogradu jubilejni značaj. Ta kongres skličejo vsako leto v drugi deželi. Letošnji kongres bodo začeli z uvodnimi pojasnili o rezultatih desetletne dejavnosti v vesolju. O tem bo govoril med drugimi dr. Leonid Sedov (ZSSR), ki ga dostikrat imenujejo »oče prvega satelita.«

V seznamu prijavljenih je 117 udeležencev iz ZDA, 90 iz SZ, 59 iz Francije, 30 iz ZR Nemčije, 19 iz Velike Britanije in 18 iz Italije, razen tega pa so prijavljeni znanstveniki iz Argentine, Avstrije, Belgije, Bolgarije, Češkoslovaške, Danske, Filipinov, Grčije, Nizozemske, Indije, Izraela, Japonske, Jugoslavije, Kanade,

●●●● Nadaljevanje na zadnji strani

Začetek afriškega „vrha“

Po otvoritvi je bila v Kinshasi prva delovna seja za zaprtimi vrati

KINSHASA, 11. sept. (UPI). Tu se bo danes začela konferenca na vrhu organizacije afriške enotnosti (OAE). Odprl jo bo kongovski predsednik Mobutu, nato pa bo prva delovna seja za zaprtimi vrati. Na dnevnem redu afriške konference na vrhu bodo Rodezija, izkoreninjenje kolonializma in neokolonializma v Afriki ter gospodarsko sodelovanje afriških držav.

Sinoči se je v Kinshasi končalo zasedanje sveta ministrov OAE, na katerem so pripravili predlog dnevnega reda za sestanek šefov držav. Kongovski zunanji minister Bomboko, ki je imel sklepni govor, je izjavil, da bodo ministri predložili konferenci več kot 30 priporočil.

Do sinoči je v Kinshaso prispelo 13 šefov držav in vlad afriških držav, danes pa pričakujejo še druge. Izmed 38 držav članic ne bo sodelovala na konferenci samo Malavi.

Potres v Grčiji

ATENE, 11. sept. (Tanjug.) — V soboto zvečer je več vasi v zahodni Grčiji zajel potres in porušil 130 hiš. Človeških žrtev ni bilo, materialna škoda pa je velika.

Sneg pokril gorenjske vrhove

KRANJ, 11. sep. — Višje vrhove gora na Gorenjskem je danes zjutraj pobelil prvi sneg. Ko se je popoldne nekoliko zvedrilo, je bilo videti tanko snežno odejo do nadmorske višine približno 2000 metrov. Lani je padel prvi sneg že 25. avgusta in se spustil še 200 m niže. S. L.

DE GAULLE IN GOMULKA V SEJMU — Francoski predsednik de Gaulle in prvi sekretar CK PZDP Gomulka sta včeraj govorila v poljskem sejmu. De Gaulle se je zavzel predvsem za to, da bi Poljska in Francija sodelovali pri oblikovanju »Evrope od Atlantika do Urala«; Gomulka pa je med drugim dejal, da bi bila Poljska pripravljena normalizirati odnose z ZR Nemčijo, če bi ta začela uveljavljati realistično politiko. Na sliki: de Gaulle in Gomulka. Telefoto: UPI

Delo in sodelovanje skupščin

Jesensko delo skupščin se je začelo z razgovori o programih dela, najprej na področju negospodarstva. Minuli teden so se sestali predsedniki prosvetno-kulturnih zborov, pogovorili so se tudi predsedniki odborov prosvetno - kulturnega zbora zvezne skupščine in takoj v začetku tega tedna so se začeli razgovori v socialno-zdravstvenem zboru o problemih socialnega zavarovanja, ki bodo trajali dalj časa in so trenutno najbolj pomembni v sferi negospodarstva.

Iz programov zborov zvezne skupščine se nam sicer zdi, da so in bodo na dnevnem redu vprašanja, ki so se nakopičila, a jih zvezna skupščina še ni uspela rešiti, in da jih bodo zbori reševali po prioritetnem vrstnem redu, kakršen je nastal v dosedanjem delu skupščine. Nevarnost prakticističnega reševanja problemov je res prisotna, toda tega se vse bolj zavedamo, zato bodo v zvezni skupščini in tudi v republiških spodbujene aktivne politične razprave, ki bodo stimulirale poslance za prav takšno aktivnost med volilci, v občinah in v dejavnostih, katerim pripadajo.

To pomeni, da se bodo skupščinski zbori, skupščinski forumi in telesa poskušali znebiti vsega, kar jih zavaja v drobnjakarstvo, da bi se laže posvetili bistvenim, tako imenovanim strateškim problemom razvoja družbe. To seveda zahteva izostren posluh za politično težo posameznih problemov, kar pomeni, da se v skupščinah ne bodo preveč togo ravnali po sprejetih programih, temveč da se bodo lotevali problemov, kot jih življenje spravlja na površje.

Pri tem je zelo pomembno sodelovanje med republiškimi skupščinami in med njimi ter zvezno skupščino. Doslej se je namreč rado dogajalo, da je zvezna skupščina sprejela razne pomembne ukrepe tudi brez sodelovanja republiških skupščin, ki o predlogih včasih niso bile niti obveščene. Sedanji stil dela skupščin narekuje, da pripravljajo predloge skupno, če ne že tako, da bi izhajali zvezni ukrepi iz suverenega odločanja republiških skupščin, odločanja, ki je vse bolj pomembno in neizbežno. Vprašanja pa, ki so na dnevnem redu (problemi in razvoj družbenopolitičnega sistema, spremembe volilnega sistema, analiza samoupravljanja delovnih enot, funkcioniranje občin in sploh družbenopolitičnih skupnosti, pravni odnosi od komune do federacije itd.), takšno kompleksno in politično izredno aktivno sodelovanje in delovanje tudi zaslužijo.

Vse to pa pomeni, da bo to leto izredne skupščinske aktivnosti, ki bo trasirala poglobljenejše in dolgoročnejše obravnavanje vseh problemov našega življenja.

VIKTOR ŠIREC

Kmetijstvo je pomemben stabilizacijski činitelj v naših gospodarskih gibanjih

Ugotovitve s tiskovne konference v zvezni gospodarski zbornici

BEOGRAD, 11. sept. (Tanjug). Letošnji rezultati v proizvodnji kažejo, da je kmetijstvo slej ko prej pomemben stabilizacijski faktor v gospodarskih gibanjih in da daje čedalje večji prispevek k uresničevanju ciljev reforme. To so danes ugotovili na tiskovni konferenci v zvezni gospodarski zbornici, na kateri so govorili o rezultatih, doseženih v sedmih mesecih letošnjega leta v kmetijstvu in živilski industriji

Cenijo, da bo letošnji obseg kmetijske proizvodnje nekoliko manjši od lanskega — za 4—5 %, vendar pa bo nad ravnijo proizvodnje, predvideno v srednjeročnem družbenem planu. Lani, ko je bila letina rekordna, je znašal delež te panoge v narodnem dohodku 28,3 %, letošnji rezultati pa kažejo pozitivno težnjo po nadaljnjem naraščanju prispevka kmetijstva. V šestih mesecih letošnjega leta se je izvoz kmetijskih in živilskih proizvodov povečal v primerjavi z istim časom lanskega leta za 30 %, uvoz v sedmih mesecih pa se je zmanjšal tudi za 30 %. Delež kmetijstva v skupnem jugoslovanskem izvozu se je povečal od 27 na 33 %, cene kmetijskih pridelkov na domačem trgu pa so narasle samo za 2,5 %. Hkrati so narasle cene industrijskih izdelkov za 9,5 %.

Po predhodnih podatkih uradne statistike smo v pridelovanju pšenice dosegli letos najboljši rezultat. Pridelali smo nekaj nad 4,8 milijona ton pšenice in povprečni pridelek znaša 25,6 metrskih stotov na hektar.

Cenitve o letošnjem pridelku koruze se precej razlikujejo v glavnem zaradi različnega vpliva suše. V zbornici računajo, da bo pridelek koruze za 16 do 20 % manjši od lanskega in da bo znašal 6,4 do 6,7 milijona ton. Zavod za raziskovanje trga pa ceni, da se bo pridelek gibal okrog 6,8 milijona ton, kar je približno za 12 % manj kakor lani.

Podobne rezultate pričakujejo letos tudi v pridelku drugih poljedelskih struktur. Sladkorne pese pa bo za 7 % manj kot lani. Zato pa bo v njej več sladkorja, tako da bo količina sladkorja, ki ga bodo izdelale tovarne, enaka lanskemu. Pridelek tobaka bo na ravni lanskega.

Kmetovalce slej ko prej najbolj skrbi zastoj in nazadovanje živinorejske proizvodnje. Spričo različnih težav, zlasti v izvozu, so še vedno v težavnem položaju reja goveje živine, prašičev in ovac. To zbuja zaskrbljenost tembolj, ker stanje v živinorejski proizvodnji kaže, da skupni rezultati v kmetijstvu ne stoje na trdnih nogah. Opozarjajo tudi na kronično pomanjkanje obratnih sredstev ter na težave v prodaji na domačem trgu in v izvozu kmetijskih pridelkov. Pridelovalci so na primer letos ponudili približno za 25 % nižje cene jabolk kakor lani, in vendar ni prišlo do pomembnejših kupčij, ker se kupci izgovarjajo na pomanjkanje sredstev.

Program dela skupščine na daljši rok

Predsedstvo skupščine SRS: koordinacijo je treba dalje razvijati

LJUBLJANA, 11. septembra — Predsedstvo skupščine SR Slovenije je na današnji seji, ki jo je vodil predsednik Sergej Kraigher, razpravljalo o osnutku temeljnega programa dela zvezne skupščine in programov njenih zborov za nastopajoče obdobje. O tem programu pa razpravljajo v povezavi z osnutkom programske osnove za delo skupščine SR Slovenije. V razpravi so predsedniki zborov delovnih skupnosti tudi obvestili predsedstvo o posvetih, ki so jih priredili predsedniki zborov delovnih skupnosti zvezne skupščine o njihovih osnutkih programov dela.

Po mnenju predsedstva osnutek temeljnega programa dela zvezne skupščine zajema bistvene družbenopolitične sistemske probleme in najaktualnejše naloge, ki jih je treba reševati v prihodnjem obdobju. Glede tega se osnutek temeljnega programa zvezne skupščine in osnutek programske osnove za delo skupščine SR Slovenije medsebojno dopolnjujeta. Kar se tiče prioritete obravnavanja posameznih vprašanj, je predsedstvo menilo, da jo bo treba glede na njihovo aktualnost podrobneje določati v programih posameznih zborov. To pa naj bi prišlo do izraza tudi v osnovnih poudarkih smernicah temeljnega programa dela zvezne skupščine.

Osnutek programske osnove za delo skupščine SR Slovenije, ki ga bo predsedstvo skupščine obravnavalo na svoji prihodnji seji, bo dan v razpravo občinskim skupščinam in samoupravnim mehanizmom v republiki, zatem pa ga bodo obravnavala skupščinska telesa. Programska osnova za delo skupščine SR Slovenije naj bi bila med drugim pomemben element v integraciji programa dela vseh predstavniških organov od občine do federacije ter naj bi kot taka tudi bistveno vplivala na vsebino dela drugih družbenih institucij.

Predsedstvo je programiranje skupščinskega dela na daljši rok ocenilo kot pomemben korak naprej v delovanju naših skupščin

Predsedstvo je pozitivno ocenilo stališča in prizadevanja zvezne skupščine za koordiniranje dela z republiškimi skupščinami, ki so navedena tudi v osnutku njenega temeljnega programa, ter menilo, da je treba metode medsebojnega sodelovanja in koordinacije dela dalje razvijati.

Beograd: voda na ulicah je ustavila cestni promet

Včeraj popoldne nad Beogradom hudo neurje – V 35 minutah na kvadratni meter 84 litrov vode

BEOGRAD, 11. sept. Nepričakovano, brez bliskanja in grmenja se je okoli 17. ure razbesnelo nad Beogradom silovito neurje. Nenadoma se je stemnilo in že so se usule prve deževne kaplje. Tik nato je začelo liti kot iz škafa. Dež s točo je v nekaj borih minutah zalil ulice in trge. Vmes je pihal hud veter. Ulice z ene in druge strani Terazij, ki se spuščajo proti Savi in Donavi so se nenavadno hitro spremenile v deroče potoke.

Ves avtomobilski in tramvajski promet je bil v hipu ustavljen. V 35 minutah je padlo na en kvadratni meter 84 litrov vode. Z našim avtomobilom smo se znašli v neposredni bližini državnega sekretariata za zunanje zadeve v ulici Kneza Mihajla. Nismo mogli ne naprej, ne nazaj. Deroča voda je postajala vse večja pa tudi dež in veter nista ponehala. Velikanske količine vode so se valile na trg pred železniško postajo in k vzporednim ulicam. Vse je kazalo na najhujše. Razbesnela voda je pred našimi očmi trgala velike kose tlakovanega cestišča, in grozilo je, da bo vsak čas prestopila v tisoče in tisoče pritličnih prostorov, lokalov in stanovanj. Na srečo pa je začelo neurje počasi vendarle ponehavati. Nekaj čez pol šesto je prenehalo deževati. Le tu in tam je še padla kakšna drobna kaplja. Ko je voda z ulic, ki se vzpenjajo proti Terazijam, že zdavnaj odtekla, pa so trg pred železniško postajo in ulice, ki držé k njemu, še vedno izgledale kot jezero. V vodi je ostalo desetine avtomobilov in avtobusov. Potniki, ki so imeli namen odpotovati z železniške postaje so se lahko prebili do nje le tako, da so si sezuli čevlje in nogavice ter visoko zasukali hlače. Nedaleč od železniške postaje stoji veliko tramvajev in tovornjakov. Ne morejo naprej, cesta in tramvajske proge so zatrpane z velikimi granitnimi kockami, ki jih je izruvala pobesnela voda. Tudi na križišču pred državnim sekretariatom za zunanje zadeve — to je eno izmed najprometnejših križišč v Beogradu — poteka promet z veliko težavo, ker je tudi semkaj nanosila voda kup granitnih kock.

V Nemanjinovi ulici so cesto takoj začeli čistiti vojaki iz bližnje kasarne. Tu je voda iztrgala iz cestišča velike, po nekaj kilogramov težke granitne kocke. Že zdaj je jasno, da so mnoga pritlična stanovanja in kleti ob cestah in ulicah blizu Save in Donave poplavljena. Vendar v času, ko to poročamo, še nimamo o tem natančnejših podatkov, prav tako pa tudi ni točnih podatkov o škodi, ki jo je prizadejalo to kratkotrajno in hudo neurje. Pravijo, da Beograd po vojni, pa tudi v letih pred tem brškone še ni doživel takšnega neurja. V Beogradu pravzaprav že tri mesece ni bilo pravega dežja in najverjetneje je tudi zaradi tega v tem nalivu hitreje odpovedala vsa mestna kanalizacija. Okoli 18. ure se je začelo nad Beogradom že jasniti.

JAK KOPRIVC

Jabolk naj ne bi uvažali do aprila

Sadjarji menijo, da bi s takim ukrepom zboljšali odkup domačega pridelka

GORNJA RADGONA — 11. septembra. Na posvetovanju sadjarskih strokovnjakov v okviru pomurskega sejma so razpravljali o slovenskem sadjarstvu ter o izkušnjah sadjarjev v obmejnih krajih na Madžarskem in avstrijskih sadjarjev v obrambi pred točo. Sodelovalo je več kot sto sadjarskih strokovnjakov iz vse Slovenije.

Ko so obravnavali probleme našega sadjarstva so poudarili, da tudi ob letošnji ugodni letini ne bi smelo biti preveč jabolk. Če bi jih porabili v vsej državi na prebivalca le 25 kilogramov, kar je manj kot v večini evropskih držav, bi potrebovali 50.000 vagonov. Pridelali pa bomo le okoli 20.000 vagonov Trgovska podjetja pa kljub temu premalo odkupujejo, ker imajo premalo obratnih sredstev in ker menijo, da bodo lahko sredi zime začela uvažati najcenejše sadje, torej tudi najmanj vredno, iz sosednih držav. Prepoved uvoza bi bilo torej treba podaljšati do aprila, pa bi bil odkup boljši, so predlagali na posvetovanju Poskrbeti bi bilo treba, da bi tudi industrija predelala več slabega sadja kot namerava.

Zastopnik sadjarjev iz avstrijske Štajerske je zelo nazorno prikazal njihovo uspešno obrambo pred točo in zanjo navdušil tudi naše sadjarje. Povedal je, da je njihova obramba pred točo, ki so jo začeli uvajati pred dva najstimi leti, za polovico cenejša kot znašajo zavarovalne premije za sadovnjake. V uspešnost take obrambe njihovi sadjarji ne dvomijo več. Na področjih, kjer streljajo v nevarne oblake, toča že precej let ni povzročila večje škode. Pri nas pa bo treba preučiti, kako zbrati denar za sodobno obrambo pred točo.

Naši sadjarji so tudi občudovali hiter razvoj sadjarstva na Madžarskem, blizu naše meje. Tod so že ob obnavljanju sadovnjakov računali, koliko sadja bo za domače potrebe in koliko za izvoz. Take programe uresničujejo. Imajo pa tudi visoke hektarske pridelke, podobne našim v najlepših sadovnjakih.

J. PETEK

„Junak" se je lotil težke naloge

Od Kanade do Italije bo privlekel dva tankerja

SPLIT, 11. sept. (Tanjug). Najmočnejši vlačilec jug. trgovinskega ladjevja remorker »Junak« z zmogljivostjo 2000 KM pluje danes po Atlantiku mimo Azorskih otokov na svoji 9000 milj dolgi poti od Splita do kanadskega pristanišča Quebec in nazaj do La Spezie v Italiji.

To je zdaj približno polovica poti do znanega kanadskega pristanišča, kjer bo posadka remorkerja prevzela dva tankerja in ju privlekla do Italije. Računajo, da bo vožnja tja trajala približno 15 dni, nazaj pa bo remorker plul malone mesec dni. Vtem ko pluje zdaj »Junak« s hitrostjo 11 morskih milj, bo, ko bo vlekel dva tankerja, plul za polovico počasneje.

V naših pomorskih krogih z velikim zanimanjem spremljajo podvig splitskega podjetja »Brodospas«, ki mu pripada remorker »Junak«. Njegova plovba, najdaljša v zgodovini jugoslovanskega remorkerstva, je tembolj smela, ker bo »Junak« vlekel hkrati dva tankerja. Ladji bosta pripeti k remorkerju z debelimi jeklenimi vrvmi, vendar pa bosta plovba in manevriranje kljub dobremu zavarovanju s tako neprikladnima objektoma zelo zapletena, tembolj, ker je znano, da je vreme ob tem letnem času na Atlantiku zelo nezanesljivo.

V podjetju »Brodospas« pa v polni meri zaupajo 25 članom posadke in njihovemu poveljniku pomorskemu kapitanu Brunu Profaciju. Posadka je že dobro izvežbana v več sicer krajših, vendar zelo zapletenih plovbah. Takih plovb remorkerjev se lotevajo v Evropi samo pomorski narodi z najboljšo teh. opremo, kakor so Nizozemska, Zah. Nemčija in Anglija. Zato je ponudba italijanskega podjetja za uporabo »Junaka« še eno priznanje vsemu našemu pomorstvu.

Še vedno različna mnenja

V razpravi o tezah za nov sistem zdravstvenega zavarovanja še nismo niti za korak dalje

OD NAŠEGA BEOGRAJSKEGA DOPISNIKA

BEOGRAD, 11. sept. Čeprav smo pričakovali, da bodo prve jesenske razprave v zvezni skupščini dale že tudi prve rezultate v pripravljanju novega sistema oblikovanja temeljnega zdravstvenega varstva in sistema zdravstvenega zavarovanja, moramo ugotoviti, da današnja razprava v odboru socialnozdravstvenega zbora zvezne skupščine za socialnozdravstvena vprašanja tega pričakovanja ni upravičila.

Pokazalo se je namreč, da zvezni poslanci in strokovnjaki ter predstavniki raznih forumov in organizacij še vedno niso našli skupnega imenovalca za reševanje teh zelo akutnih zadev. Govor je bil o tezah komisije ZIS, ki so uradno predložene zvezni skupščini in o katerih se je neuradno pravzaprav že začela javna razprava.

Proceduralna polemika se je začela takoj po uvodu predsednika odbora Riste Džunova. Njegova stališča so znana: predvsem poudarja neekonomske in nesamoupravne osnove sedanjega sistema, ki se nesporno kažejo na primer v tem, da so skupnosti zdravstvenega zavarovanja snovane na treh osnovah — na številu zavarovancev, ki je lahko poljubno, na razvitosti mreže zdravstvene službe, kar je dejansko podrejanje zavarovanja tej službi, in na osnovi določila, da mora imeti komunalna skupnost večino sredstev, ki so potrebna za zavarovanje, kar omogoča (vnaprej) gospodarjenje z izgubami.

Nasprotno temu pa je trdila Smoljanovićeva, da teze predpostavljajo, da so vsi družbeni odnosi pri nas že idealno rešeni, kar — kot vsi dobro vemo in tudi priznamo — seveda ni res, saj pogoji gospodarjenja še niso ustrezno rešeni, prav tako kot je tudi proklamirano gospodarjenje po rezultatih dela še vedno več ali manj le nagrajevanje po možnostih.

K besedi se je večkrat oglasil tudi Zdenko Has, ki se je strinjal z mnenjem Smoljanovićeve, da slabosti sedanjega sistema niso dovolj niti dokazane niti analizirane in da predlagatelj ne pove dovolj jasno, kaj hočemo s tezami doseči. Po njegovem mnenju so dosedanji ukrepi že v prid novemu, šele predlaganemu sistemu (odločanje delovnih organizacij o nadomestilih, odločanje komunalnih skupnosti o vrsti zadev itd.) in bi jih kazalo zelo temeljito proučiti. On sodi, da ne bi smeli iti na povsem nove rešitve, zlasti če te ogrožajo doslej že pridobljene pravice delavcev na tem področju.

V razpravi so se oglasili tudi drugi, v njej je bilo slišati tudi o »rekonstrukciji« sedanjega sistema. Vsekakor pa so bili vsi toliko enotni, da je treba zagotoviti, da človek v zavarovanju ne bo objekt, temveč subjekt in da ne kaže obravnavati zdravje kot blago.

VIKTOR SIREC

Iranski princ odpotoval iz Jugoslavije

BEOGRAD, 11. sept. (Tanjug). Po štiridnevnem obisku v Jugoslaviji, kjer je bil gost ZIS in zveze lovskih društev Jugoslavije, je iranski princ Abdor Reza Pahlavi zapustil našo deželo.

Med svojim bivanjem v Jugoslaviji je iranski princ obiskal in se seznanil z organizacijo lovnega gospodarstva »Jelen« na Belju. V Novem Sadu pa se je seznanil s pripravami na prireditev sejma lova in ribolova, ki ga bodo odprli 22. septembra.

Razgovori o carinah med ZAR, Indijo in Jugoslavijo

Delegacije treh držav si prizadevajo povečati menjavo industrijskih proizvodov

BEOGRAD, 11. sept. (Tanjug). V Beogradu so se danes nadaljevali pogovori o medsebojnih carinskih olajšavah med vladnimi delegacijami Indije, ZAR in Jugoslavije. Trojni pogovori o preferencialnih carinah so se začeli letos v februarju v Kairu, ko so med drugim določili skupno listo proizvodov, za katere bodo v medsebojni trgovinski menjavi veljale carinske olajšave. Na listi je kakih 300 industrijskih in tropskih proizvodov.

V pozdravu članov indijske in arabske delegacije je zvezni sekretar za zunanjo trgovino Atanas Atanasijevski izrazil upanje, da bodo ti pogovori prispevali k širšemu gospodarskemu sodelovanju, zlasti k povečanju deleža industrijskih proizvodov v trgovinski menjavi med tremi deželami. Jugoslovanski gospodarstveniki si zadnja leta prizadevajo, da z indijskimi in arabskimi podjetji sodelujejo prav na takšni osnovi. V prvih šestih mesecih letošnjega leta je prišlo v jugoslovanskem uvozu iz ZAR na industrijske proizvode 16.6 odst., v letu 1962 pa samo 2.3 odst. Hkrati se je delež industrijskih proizvodov v jugoslovanskem uvozu iz Indije povečal od 6 na 30 odst. Eden izmed pogojev, da se to stanje zboljša, je po mnenju Atanasijevskega boljše medsebojno spoznavanje gospodarskih možnosti treh dežel. Na koncu je Atanasijevski izrazil upanje, da bo v izmenjavi med tremi deželami več industrijskih proizvodov.

Vodja delegacije ZAR Al Hafnavi je izjavil, da je njegova delegacija prispela v Beograd v prepričanju, da bo seznam 300 proizvodov, za katere bodo veljale carinske olajšave, razširjen.

Po mnenju vodje indijske delegacije Pradana je nedavni sestanek v New Delhiju, posvečen industrijskemu sodelovanju med Jugoslavijo, Indijo in ZAR, opozoril na pota bolj vsestranskega razvoja gospodarskih odnosov med tremi deželami. Govorili je tudi o pomenu jugoslovansko-arabsko-indijskih pogovorov za druge dežele v razvoju. »Program našega sodelovanja, posebej pa seznam proizvodov, za katere bodo veljale carinske olajšave, naj bosta privlačna tudi za druge dežele v razvoju,« je izjavil Pradan.

Na kratko

DELEGACIJA ORGANIZACIJE SOLIDARNOSTI AFRIŠKO-AZIJSKIH NARODOV je odpotovala iz Jugoslavije Med bivanjem pri nas je imela več srečanj in pogovorov s predstavniki Zvezne konference SZDLJ in Jugoslovanske lige za mir, neodvisnost in enakopravnost narodov. Ob tej priložnosti so bila izmenjana mnenja o aktualnih dogodkih v svetu, posebno v Afriki in Aziji. Izražena je bila obojestranska pripravljenost za nadaljnjo poglobitev sodelovanja med Jugoslavijo in organizacijo solidarnosti afriško-azijskih narodov.

DELEGACIJA NACIONALNEGA SVETA bivših borcev Alžirije, ki jo na obisku v naši deželi vodi eden izmed bivših komandantov osvobodilne vojske Alžirije Saiki Mohamed, je obiskala spominski muzej maršala Tita v Kumrovcu in zagrebški velesejem.

V NOVEM SADU JE UMRL DR. IVAN BELVINGER, dolgoletni funkcionar v skupščini AP Vojvodine in profesor pravne fakultete v Novem Sadu.

PODJETJEM S SARAJEVSKEGA PODROČJA so bili v šestih mesecih žiro računi blokirani povprečno 35 dni, kar je znatno vplivalo na padec proizvodnje in na druge delovne rezultate. V prvem četrtletju letošnjega leta so bili blokirani žiro računi 91 gospodarskih organizacij v skupnem trajanju 3011 dni. V drugem četrtletju se je položaj še bolj poslabšal, tako da je število podjetij z blokiranimi žiro računi naraslo za 27,4 %.

MED OBISKOVALCI SARAJEVSKEGA PODROČJA je bilo letos znatno več tujih kakor domačih turistov. Število domačih turistov, ki so obiskali to področje, je bilo letos za 3,1 % manjše od lanskega, število tujih turistov pa je naraslo za 3,8 %.

KONTROLA PROMETA V PRIŠTINI je skupaj s sanitarno inšpekcijo izključila iz prometa zaradi tehničnih nepravilnosti osem avtobusov podjetja »Kosmet-prevoz«.

BEOGRAJČANI SO LETOS DALI MANJ KRVI KAKOR LANI, ker je namesto 7000 prišlo le 5000 krvodajalcev ali 2200 manj kakor lani v istem času. Zato so zbrali 800 litrov manj krvi, kakor v prvih šestih mesecih lanskega leta.

Pisma bralcev

V našem napredku je tudi delež upokojencev

Sestavek, objavljen dne 31. 8. pod naslovom »Ali res rešilna potezaa, me je navedel do nekaterih laičnih ugotovitev. Zanima me, koliko imam prav, pa bi bil zelo hvaležen, če bi se še kdo oglasil, ki o tej zadevi več ve kot jaz.

Predvsem se zavedam, da idealnega pokojninskega zavarovanja ni nikjer, prednosti ali pomanjkljivosti so povsod. Boleča resnica je, da se mora preko 80 odst. naših upokojencev prebijati z manj kot 50.000 Sdin na mesec. Da je tako prišlo, je nemalo kriva inflacija, takoj zatem pa — po mojem mnenju — nekontrolirani prelivi iz ene panoge gospodarstva v drugo. Opisal bom dva primera, ki sta mi najbolj znana, iz tega pa bo razvidno, katere prelive sredstev imam v mislih.

Prvi, po mojem najbolj drastičen in kričeč, je primer železničarjev. V vseh priročnikih politične ekonomije, poglavja iz ekonomike povojne izgradnje Jugoslavije, se poudarja delež železničarjev. Nizke tarife so omogočale nizke transportne stroške (poleg drugih panog gospodarstva) v graditvi industrije, v prevozu: industrija — trgovina. Nizke tarife so bile spet omogočene zaradi nizkih osebnih dohodkov železničarjev, poleg milijonov neplačanih nadur. Praktično je delež železničarjev prisoten v vsaki tovarni v tej ali oni obliki. Osebni dohodek, ki je merilo za odmero pokojnine, je nizek. Tu pa se začenja zadeva zapletati. Kljub veliki odgovornosti, družbeni in osebni, in kljub milijonom neplačanih nadur odhajajo v pokoj z nižjo pokojnino kot delavci iz industrije in drugih panog, ki so v teh tovarnah delali recimo samo pet let oz. toliko let, kot je bila določena letna osnova. Ugotovitev, da ne žanje vsak toliko, kot je sejal, je na dlani. Nekdo več, drugi manj, toda železničar — najmanj. Ni odveč omeniti, da je danes železnica zastarela. Pomagala je pri graditvi industrije, ta pa njej sedaj ne more. Pregovor o očetu, ki je vzredil deset otrok, otroci pa njega ne morejo, se kar sam vsiljuje.

Drug primer. Kolektiv neke tovarne se odloči za rekonstrukcijo. Varčuje pri osebnih dohodkih, ustvarja sklade. Rekonstrukcija traja več let, vsi odhajajo z nizkimi pokojninskimi osnovami. Toda tisti, ki gredo v pokoj po končani rekonstrukciji, ko se urede osebni dohodki, imajo večje pokojnine od prvih, čeprav so vlagali obojni v modernizacijo tovarne.

Toda osebni dohodki so bili dostikrat dosečeni izven prizadevanja posameznih kolektivov. Konjunktura je bila dostikrat pogojena s predpisi: zaščitne carine, nižje dajatve so dajale včasih prednost tej ali oni industriji, pa tudi samo nekaterim podjetjem. Ali pa izjemen, brezkonkurenčen položaj na domačem trgu. Preplet teh prelivov je torej izredno zapleten, zato se tudi zavedam, da bi bilo težko najti idealno rešitev.

Kljub vsemu pa menim, da ni bilo potrebno, da je prišlo tako daleč. V družbenih sredstvih — posojilih za avtomobile, vikende — so tudi prizadevanja teh upokojencev. Ti pa so ostali kratkih rok. Ali ne bi morda bil izhod v tem, da bi osnovno pokojninsko zavarovanje bilo za vse enako? Da bi poleg obveznega obstajalo še neobvezno, za katerega bi se vsak odločil po prosti presoji?

Prepričan sem, da bi odpadel marsikak očitek, če bi se pojasnile nekatere težave, ki jih ni zakrivil oblikovalec tega zakona. Še bolj sem pa prepričan, da bi se mnogim upokojencem le dalo pomoči z bolj pravično odmero pokojnin. Končno: v nedvomnem napredku naše države je tudi njihov delež, zato bi bila taka rešitev na mestu. In to čimprej.

HERMAN MUSEC,
Celje, Trubarjeva 55 a

Posnemanja vredno

Dne 23. avgusta 1967 sem z avtobusom potovala iz Gorice do Ljubljane. V Postojni sem med 5-minutnim postankom v buffetu avtobusne postaje kupila s tisočakom blagajniški blok za vrednost 85 din. Takoj za tem je bil najavljen odhod avtobusa proti Ljubljani. V naglici sem vzela blagajniški blok in drobiž do 100 din in hitela v avtobus. Med potjo proti Ljubljani sem ugotovila, da nisem vzela še ostalih 900 din. Ko sem se vračala s popoldanskim avtobusom nazaj v Gorico, je imel avtobus v Postojni 15 minut postanka in sem v buffetu povedala zjutrajšnji primer. Tedaj je bila že druga blagajničarka, ki je reklamacijo zelo lepo sprejela. Vprašala me je za naslov in povedala, da mi bodo, če bo ob obračunu tekočega dne nastal višek, 900 din poslali. Tako sem nekaj dni pozneje res prejela še ostalih 900 din.

Taki primeri v gostinskih obratih so hvalevredni, zato je želja vseh, da bi jih povsod posnemali!

MARIJA KERIN
Kromberk

Železniški prehod v Puharjevi ulici

Na vaš članek z dne 7. septembra: »Vlak povozil upokojenko« bi rada nekaj pripomnila:

Kriva ni železniška uprava, ker je bil prelaz v Puharjevi ulici v Ljubljani zavarovan, verige pa so potrgali (železniška uprava nima možnosti, da bi prehod kar naprej popravljala, kot to dela »Javna razsvetljava«, ki stalno nadomešča uničene žarnice v Tivoliju), temveč zaporničar, ki spušča zapornice že 10 minut pred prihodom vlaka in jih včasih ne dvigne do prihoda naslednjega.

Mislim, da sta 2 minuti več ko dovolj za prečkanje 5—6 metrske proge. Kdo bo čakal po 10 minut in še več? Čakajo ne samo pešci, ampak tudi rešilni avtomobili in dobro bi bilo, če bi zgradili na tem mestu podvoz.

Zakaj železničar spušča zapornice na glavnem prehodu pravočasno? Enkrat jih je celo pozabil spustiti in je vlak s piskom opozoril na nevarnost.

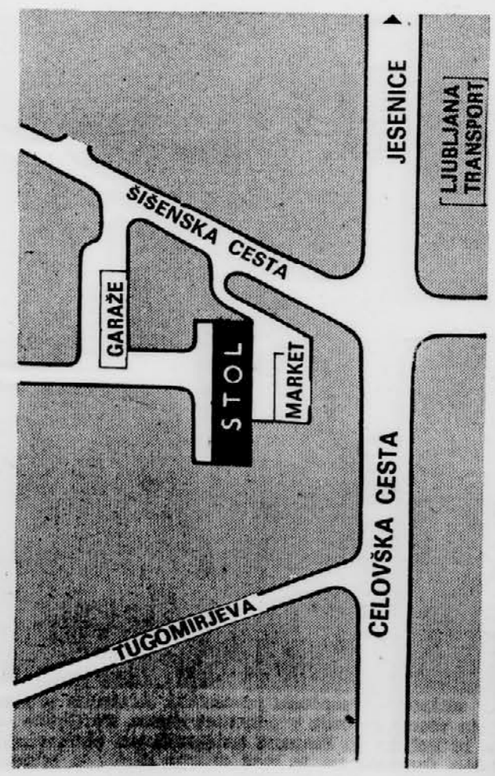
Stanujem v Tivoliju, kjer je stanovala ponesrečenka, in grem včasih tudi čez progo, kadar so spuščene zapornice. Seveda se prepričam, če ni v bližini vlaka.

Naj se zaporničarji navadijo pravočasno zapirati zapornice (t. j. 2 minuti pred prihodom vlaka) in odpirati in nesreč ne bo več. To je najbolj preprosta rešitev.

KSENIJA BORISOVA,
Ljubljana, Pod turnom 4

Odprli smo nove razstavno prodajne prostore v Ljubljani, Celovška 163, kjer si lahko ogledate celotni proizvodni program:
pisarniško opremo • jedilne restavracijske in klubske garniture • gugalnike ter kinofotelje

stol
INDUSTRIJA POHIŠTVA
K A M N I K

OGLAŠUJTE V DNEVNIKU DELO

ZDRUŽENO ŽELEZNIŠKO TRANSPORTNO PODJETJE
LJUBLJANA, MOŠE PIJADE 39

razglaša
naslednja prosta delovna mesta:

DIREKTORJA
biroja za študij ekonomike transporta
DIREKTORJA
predstavništva »FERSPED« v Beogradu
DIREKTORJA
računskega centra
EKONOMSKO-PRAVNEGA SVETOVALCA
Združenega podjetja

Razen navedenih delovnih mest
VABI
k sodelovanju za prosta delovna mesta v upravi podjetja še 12 dipl. ekonomistov in 5 dipl. pravnikov za naslednja področja:

a) študij ekonomike transporta
b) ugotavljanje stroškov prevoznih storitev
c) analize in priprave gospodarsko-finančnih, tehnično-komercialnih ali investicijskih poslov
č) analize in instruktaža gospodarsko-finančnega poslovanja
d) opravljanje poslov mednarodne špedicije
e) mehanografska obdelava podatkov, analiziranje stroškov poslovanja, tržnih razmer in potreb tržišča, operacijska raziskovanja sistema dela in poslovanja podjetja
f) organizacijski posli in programske naloge za mehanografsko obdelavo podatkov
g) turistična dejavnost in ekonomska propaganda.

Prednost pri izbiri imajo kandidati, ki bodo poleg splošnih pogojev za sprejem na delo, izpolnjevali še katerega izmed naslednjih pogojev:

a) daljša praksa in samostojno opravljanje katerega od navedenih poslov po tem razglasu
b) aktivno znanje vsaj enega tujega jezika, ki ga zahteva delovno področje
c) obvladanje analitičnih metod in metod znanstveno-raziskovalnih del

Ponudbe sprejema kadrovska služba uprave Združenega podjetja do zasedbe.

7638

Skrajšanje delovnega staža za pet let ni glavna pot za večje zaposlovanje

Pogovor urednika »Tanjuga« z Risto Džunovom in Antonom Polajnarjem o utemeljenosti in realnosti idej o skrajšanju staža za pokojnino

Čedalje glasnejša so mnenja, da je sedanji pokojninski staž za naše pogoje gospodarjenja predolg in da bi ga bilo treba skrajšati. Ta tema se pojavlja v različnih inačicah in enako zanima zaposlene in brezposelne.

Vse te ideje o potrebi skrajšanja pokojninskega staža, kolikor lahko za zdaj presojamo njegovo bistvo, imajo pred očmi predpostavko, da bi takšna odločitev pospešila tako imenovani naravni odtok zaposlenih in odprla mnoga nova delovna mesta za tiste, ki čakajo na zaposlitev.

Spričo takšnih predlogov sta predsednik odbora zveznega zbora zvezne skupščine za socialnozdravstvena vprašanja Risto Džunov in predsednik zveznega sveta za delo Anton Polajnar na prošnjo urednika Tanjuga v pogovoru z njim povedala svoja mnenja o utemeljenosti in realnosti idej o skrajšanju staža za pokojnino.

Takoj je treba reči, da za zdaj v skupščinskih telesih ni nobenega konkretnega predloga o tem, da bi možnost uveljavljanja takšnega ukrepa začeli obravnavati, je rekel Risto Džunov. Ker pa je to vprašanje že prišlo v javnost, je po mojem mnenju potrebno, da začnemo razne pobude v tem smislu trezno proučevati. Menim pa, da bi morala biti vsa mnenja, ki se nanašajo na potrebo o skrajšanju pokojninskega staža, dokazana z neovrgljivimi argumenti v pogledu njihove upravičenosti na gospodarskem in političnem torišču. Spremembe v sedanjem pokojninskem sistemu, ki bi privedle k morebitni ublažitvi osnovnih pogojev za upokojitev, namreč neposredno posegajo v vse pore našega družbenega sistema, nosijo s seboj dalekosežne posledice.

Kar se tiče mene, je izjavil Džunov, nisem optimist, da bi sploh lahko obveljali takšni računi, ki bi nas prepričali o tem, da je ideja o vrnitvi na prejšnje odločitve glede pokojninskega staža in starostne meje sprejemljiva. Potem je pripomnil, da predlogi, ki jih zdaj omenjajo v zvezi s spremembami takšne vrste, niso povsem jasni. Če pa pri tem mislimo na to, da je treba pokojninski staž skrajšati za pet let, sedanjo pokojninsko osnovo pa od 85 % osebnega dohodka, predpisano za staž 40 let, še naprej obdržati, tedaj moram reči, da bi bila takšna odločitev gospodarsko docela nevzdržna.

Sedanje ravni pokojnin ob krajšem delu ne bi mogli zagotoviti brez nove prerazdelitve narodnega dohodka v škodo gospodarjenja, kar nasprotuje zakonitostim reforme, je rekel Džunov.

Razen tega je to v sedanjih okoliščinah naše ekonomike po mojem mnenju tudi praktično neizvedljivo. Že dosedanje obveznosti, ki jih imajo pokojninski skladi do upokojencev, potencialno pa tudi do vseh aktivnih zavarovancev za njihov doslej dosežen staž, po višini sredstev presegajo sedanjo vrednost osnovnih sredstev v vsem družbenem gospodarstvu in negospodarskih področjih, je poudaril Džunov.

»Znano je,« je rekel Džunov, »da nimamo nobenih trezorjev, v katerih leži denar upokojencev. Tak pritisk na pokojninske sklade, ki že tako trpe na kroničnem primanjkljaju, bi moral privesti do zvišane stopnje prispevka za socialno zavarovanje.«

Na drugi strani, je nadaljeval Džunov, če govorimo o skrajšanju delovnega staža za pet let ob znižanju sedanje ravni pokojnin, ne smemo pozabiti na politične posledice takšne odločitve. Takšna odločitev bi nedvomno poslabšala materialni položaj upokojencev, katerih prejemki so, gledano v celoti, že tako skromni. Džunov je pri tem opozoril na dejstvo, da pokojninski prejemki 340.000 invalidov dela zdaj v povprečju ne presegajo vsote 25 do 30 tisoč Sdin mesečno.

Džunov je potem rekel, da je težko zagovarjati tudi nekatera mnenja, po katerih bi bilo treba delovni staž zmanjšati samo začasno, potem pa ga spet postaviti na sedanje normale. »Takšno igračkanje z varnostjo pokojninskega sistema lahko politično vedno izpodbijamo.«

Ko je govoril o predpostavkah, da bi znižanje delovnega staža, čeprav kot začasni ukrep, baje pospešilo zaposlovanje, je Džunov izrazil mnenje, da takšna razmišljanja, kljub njihovi dobronamernosti, niso realna. Prvič, med drugim nima nihče jasne predstave o tem, koliko ljudi bi se v tem primeru res prostovoljno dalo upokojiti. Drugič, izkušnje v zadnjih dveh letih kažejo, da gredo delovne organizacije zelo široko na roko ljudem, ki zapuščajo podjetja, potem pa so zelo skope, kadar gre za sprejem novih delavcev. Od uveljavljanja reforme je bilo upokojenih kakih 150.000 ljudi, v delovno razmerje pa je bilo v tem času sprejetih kakih 30.000 novih.

Ključ za povečanje zaposlenosti, je pripomnil Džunov, torej ni v forsiranju upokojitve delavcev z zmanjšano delovno sposobnostjo, nekvalificiranih ali ljudi pred koncem njihove delovne dobe. Ključ ni v pokojninskem sistemu nasploh, to se pravi v njegovih ostrih ali labilnih normativih, marveč je povsem nekje drugje.

Trenutni položaj v našem gospodarstvu je tak, da se še ne razvija v tistem tempu, ki bi lahko absorbiral vse ljudi, ki prihajajo iz šol. Izhod je treba torej iskati v oživljanju gospodarske dejavnosti na vseh področjih ob hkratnem zboljšanju družbenih odnosov v delovnih organizacijah in negovanju nadziranja o prednosti štirih družbenih interesov pred interesi posameznikov ali skupin v njih, je poudaril Džunov.

Predsednik zveznega sveta za delo Anton Polajnar je rekel, da so v tem svetu imeli in da še potekajo mnogi pogovori o problemih zaposlovanja, zlasti strokovnjakov, toda pri tem niso razmišljali tudi o tem, da bi se pokojninski sistem vrnil na prejšnje tire in da bi pokojninski staž znižali za pet let.

»Podaljšanje tega staža na 40 let za moške oziroma 35 let za ženske, kar je bilo ob uveljavljenju novega zakona o pokojninah svojčas storjeno, je temeljilo na analizah in na tem, da se povsod na svetu ta proces giblje v tej smeri,« je rekel Polajnar. Znani so nekateri v javnosti sproženi predlogi, čeprav nam niso bili formalno predloženi v obravnavanje, in zdaj je, lahko rečem, zelo važno oceniti, kaj pravzaprav pomenijo.

Če nekateri mislijo, da bi bilo treba spričo trenutnih problemov na področju zaposlovanja skrajšati pokojninski staž za pet let, pri tem gotovo mislijo tudi na znižanja ravni pokojnin, ne pa po mojem mnenju tudi na to, da bi delovno dobo skrajšali, polne starostne pokojnine pa vendarle določali po sedanji razmeroma visoki osnovi 85 odstotkov osebnega dohodka. Vrniti se nazaj samo glede staža, ostati pa pri sedanji višini pokojnin, bi namreč pomenilo še bolj obremeniti pokojninske sklade v položaju, ko ne vemo, kako odstraniti obstoječe primanjkljaje.

Polajnar je potem pripomnil, da so tudi v veljavnem zakonu o pokojninah dane možnosti, da se da človek upokojiti pet let prej z nižjo osnovo od 85 %. Toda to možnost jih uporabi malo. Če bi sprejeli nekatere predloge o rehabilitaciji administrativnega upokojanja, bi bila razlika samo v tem, da bi se morali ljudje po 35 letih dela upokojiti, zdaj pa store to prostovoljno. Če bi prišla ta dilema v razpravo, je veliko vprašanje, koliko ljudi bi se odločilo za takšno pot.

Dejstvo je, da je v zvezi s težavami, ki jih imajo mladi ljudje pri zaposlovanju, določen pritisk, da bi med drugimi ukrepi proučili tudi možnosti v okviru pokojninskega sistema. Polajnar je poudaril, da je tak pritisk razumljiv in da se ne branimo proučiti vseh pobud, ki se zavzemajo za hitrejše vključevanje mladih v proizvodnjo.

Naša razmišljanja gredo v to smer, je rekel Polajnar, da bi na primer povedali, ali naj ljudem s polnim stažem 40 let še pustimo možnost, da na osebno željo in soglasje s svojo delovno organizacijo ostanejo v delovnem razmerju ali pa bi bil njihov odhod obvezen, kakor imajo to urejeno v posameznih deželah. Nadalje menimo, da bi bilo treba pospešiti uveljavljanje zakonskih predpisov o beneficiranem delovnem stažu, ki so bili pripravljeni že prej, potem pa odgodeni. Nekateri tudi predlagajo, naj bi nekoliko bolj elastično postavili vprašanje možnosti glede izbire nekoliko prejšnje upokojitve ob upoštevanju samo nekaterih kategorij zaposlenih. So namreč ljudje z nezadostnim številom let staža ali starosti, ki bi se sami radi upokojili, zlasti ženske in delavci, ki imajo nekaj premoženja na podeželju in ki bi bili zadovoljni tudi z razmeroma nizko pokojnino.

Takšne in podobne predloge bomo obravnavali, toda nekakšna generalna revizija pokojninskega sistema v smislu vrnitve na stare normale in skrajšanja delovnega staža za pet let ob ohranitvi pokojnin na sedanji ravni pa nikakor ne pride v poštev, zlasti zato ne, ker smo prepričani, da to ni glavna pot za povečanje zaposlovanja, je izjavil Polajnar.

Na koncu pogovora je Anton Polajnar poudaril, da bo zvezni svet za delo na svoji seji, sklicani za 18. september, razpravljal o aktualnih problemih zaposlovanja in o nekaterih problemih, ki nastajajo v pokojninskem sistemu. Gotovo pa je, da zdaj, ko gre za spremembe v pokojninskem sistemu, ne glede na njihov značaj, ne smemo pričakovati naglih in neproučenih odločitev, zlasti pa ne v letošnjem letu.

TUDI LETOS DOVOLJ NOVOSTI — Tako kot prejšnja leta so tudi letos domači proizvajalci na zagrebškem velesejmu razstavili precej novih izdelkov. Na razstavnem prostoru združenja »Maris« so Loške tovarne hladilnikov (LTH) razstavile nove črpalke, hladilne mize, izparilce, napravo za proizvodnjo jedenih kock, skrinje za globoko zmrzovanje, hladilni boks za kampe in druge novosti. Foto: S. Busić

Dober posluh za potrebe trga

Tovarna LTH razstavlja veliko novosti na zagrebškem velesejmu

Malo je slovenskih in jugoslovanskih podjetij, ki bi na letošnjem jesenskem mednarodnem zagrebškem velesejmu prikazala toliko novih proizvodov, kot jih je škofjeloška tovarna LTH. Vrh tega je treba priznati, da novi izdelki, ki jih razstavlja škofjeloški kolektiv, niso nikakršne nepotrebne domislice, marveč proizvodi, ki bodo v bližnji in daljni perspektivi prav gotovo našli dovolj kupcev na trgu doma in v tujini, v široki potrošnji, gostinskih in turističnih podjetjih in še marsikje.

Prva nova naprava je hladilec mleka. To je poseben zaokrožen sistem cirkuliranja vode, ki obliva z ohlajeno vodo eno, dve ali tudi več vrčev z mlekom. Vsekakor izdelek, ki bo močno dobrodošel tako zasebnim kmetom kot tudi mlekarnam, kmetijskim zadrugam in posestvom. Naprava namreč vzdržuje mleko poljuben čas pri dokaj nizki temperaturi, tako da mleko, ki so ga pomolzli zvečer, ostane še drugi dan sveže.

Novost v paviljonu LTH so tudi skrinje za globoko zmrzovanje. V teh napravah zmrznejo živila pri —20 do —30 stop. Celzija do takšne stopnje, da se ohranijo užitna mesece in mesece. Škofjeločani niso pozabili niti na živilsko industrijo, gostince, menze ai druge obrate niti na široko potrošnjo: za družbeni sektor bodo nedvomno primernejše skrinje z vsebino 200 do 300 litrov, medtem ko bo marsikatera gospodinja kupila ličen in majhen izdelek s 110 litri vsebine, saj ji v tej napravi vsa živila (meso, zelenjava, sadje itd.) ostanejo užitna več mesecev.

V Jugoslaviji imamo že danes več kot 150 kampov, toda niti eden nima hladilnih naprav, v katerih bi gostje lahko ohladili sadje, pijače, meso itd. V tovarni LTH so pomislili tudi na to vrzel in že pripravili prototip posebnega hladilnega boksa za kampe, v katerem je 72 omaric. Gost, ki pride v kamp, bo lahko dobil ključek omarice, v kateri je prostora za približno 35 litrov. Marsikateri domači in še bolj tuji gost bo rade volje plačal ustrezno odškodnino za uporabo omarice v boksu, saj bo imel zato na voljo vsak čas na primer dobro ohlajeno pivo, vino, sadne sokove in druge pijače, pa tudi zelenjava, sadje in druga hrana se dobro obdrži v nizki temperaturi okrog 4° C). Škofjeločani zatrjujejo, da lahko začno takšne hladilne bokse takoj proizvajati serijsko.

Med novostmi iz LTH velja omeniti tudi »Ledomata«, napravo za proizvodnjo ledenih kock. V 24 urah dobimo iz »Ledomata« dobrih 40 kilogramov ledenih kock, kar je vsekakor precejšnja količina za srednje velik gostinski obrat. Novost so tudi razni izparilci za gostinska in turistična podjetja, laboratorije, živilsko industrijo itd. Na področju črpalk razstavlja LTH dve črpalki v antikorodalni izvedbi, torej s takšno litino, ki ni občutljiva za rjo. Manjša črpalka, tipa »Jadran«, načrpa v uri do 400 l vode in je opremljena s »Pretisovim« dvotaktnim motorjem (motor »Prime«), medtem ko lahko večja »Sora« načrpa v uri do 800 litrov vode. Vsekakor bo nova naprava v antikorodalni izvedbi močno dobrodošla ladjedelnicam, ladjam in tudi vsem tistim, ki morajo uporabljati pri črpalkah morsko vodo.

Seveda našteti proizvodi še niso vse novosti, ki jih je škofjeloška tovarna razstavila na zagrebškem velesejmu, saj imajo še več novih hladilnih pultov in miz, raznih kompresorjev in drugih naprav. Močno razveseljivo je tudi to, da razvija tovarna LTH več novih izdelkov v tesnem sodelovanju z uglednimi tujimi proizvajalci, kot so »Escher Wyss« (ZR Nemčija), »Alfa-Laval« (Švedska), »Damfoss« (Danska) in drugimi. Tako si škofjeloški proizvajalec zagotavlja kvaliteto, večje in racionalnejše serije in sploh dobiva uglednejšo vstopnico za domače in še zlasti tuje tržišče.

IGOR PREŠERN

Delo kadrovskih služb prilagodimo razvoju!

Priprave za konferenco samoupravljalcev občine Maribor se pospešeno nadaljujejo

V Mariboru že nekaj mesecev potekajo priprave za konferenco samoupravljalcev občine Maribor, ki bo predvidoma v začetku novembra. V posameznih delovnih organizacijah so že razpravljali o tezah in pripravili predloge za referate, ki jih bodo posamezniki napisali pred konferenco. Te referate bodo razmnožili in poslali vsem delovnim organizacijam in udeležencem konference.

Šef kadrovske službe v mariborski Metalni Vinko Bohinc je pohitel z delom in pripravljalnemu odboru, ki ga vodi dr. Vanek Šiftar, dostavil kot prvi referat »Delo kadrovskih služb je treba prilagoditi razvoju gospodarstva«.

V pogovoru z Vinkom Bohincem smo zvedeli, da se je lotil te problematike prav zaradi tega, ker se pri nas nihče resno ne ukvarja s temi vprašanji. Po njegovem mnenju bi morali pri občinski skupščini ustanoviti posebno službo, ki bi s študijsko — znanstvenimi prijemi obravnavala kadrovska vprašanja ter usmerjala politiko na tem področju.

Če bi uredili kadrovsko službo pri občinski skupščini, bi kaj hitro lahko ugotovili sedanje stanje in potrebe za zaposlitev delavcev v posameznih poklicih. Osrednje urejena kadrovska služba pri občini bi lahko usklajevala delo šolstva, poklicnega usmerjanja, delavske univerze in posameznih strokovnih društev. Posebno bo treba vključevati strokovnjake iz podjetij v šolstvo. Povsod namreč ugotavljajo, da naš sistem šolanja ni dovolj prilagojen potrebam industrije oziroma se ne razvija vzporedno z uvajanjem sodobne tehnologije v podjetjih. Zaradi tega bi bilo prav, da gospodarske organizacije, ustanove in družbene službe, ki sploh nimajo ali pa imajo slabo razvite kadrovske službe, le-te čimprej ustanovijo. Seveda je treba pri organizaciji kadrovske službe upoštevati specifične pogoje. Pri majhnem številu zaposlenih bo lahko posle kadrov. službe opravljal poleg drugega dela eden izmed sposobnih uslužbencev. V večjih podjetjih in ustanovah pa bo treba za opravljanje teh poslov ustanoviti posebno organizacijsko enoto. Kadrovska strokovna služba v okviru občine bi imela polne roke dela, saj bi se ukvarjala z usmerjanjem kadrovske politike, s strokovno in operativno pomočjo službam pri gospodarskih organizacijah in ustanovah, z analizami in raziskavami. Poleg tega bi morala ta osrednje urejena služba izdelati metodologijo za enotno vodenje tistega dela kadrovske evidence, ki je neobhodno potreben strokovnim izobraževalnim ustanovam in službam za poklicno usmerjanje.

Po mnenju tov. Bohinca je sklicanje občinske konference samoupravljavcev nujno, saj ima mariborska občina številne probleme na tem področju. Referati na konferenci pa morajo biti odraz razmer v delov. organizacijah in organih samoupravljanje. Pomembno je tudi to, da bodo poljudno napisani in razumljivi širokemu krogu neposrednih proizvajalcev. Občinska konferenca bo med številnimi drugimi problemi morala spregovoriti tudi o delavskem samoupravljanju v obratnih delavskih svetih, ki imajo ponekod premalo pristojnosti in možnosti odločanja.

M. K.

Popravek

Naslov razgovora s predsednikom Združenja poslovnih bank Jugoslavije Ivanom Simončičem. na tretji strani nedeljskega Dela se pravilno glasi: Proti dodatnim intervencijam NB (in ne investicijam kot je bilo pomotoma napisano). Prav tako bi se v besedilu moralo pravilno glasiti: Po mojem mnenju bi razširjanje teh intervencij (in ne investicij) prej ko slej vodilo nazaj k sistemu podrobnega predpisovanja pogojev . . . Do obeh napak je prišlo v tiskarni.

Oglašujte v DELU

Zabeleženo

Nelojalna konkurenca

Mariborski odvetnik Boris Dernovšek je v imenu in po pooblastilu avtomoto društva TAM Maribor prijavil pri okrožnem javnem tožilcu v Mariboru poslovalnico turističnega in avtobusnega podjetja Kompas v Šentilju v Slovenskih goricah. Ovadbo je vložil zaradi gospodarskega prestopka po členu 54 v zvezi s členom 68 temeljnega zakona o blagovnem prometu.

Avtomoto društvo TAM Maribor je na mednarodnem območnem prehodu v Šentilju odprlo svojo poslovalnico, v kateri prodaja bencinske kupone in opravlja druge turistične storitve. Ob poslovalnici avtomoto društva TAM proti državni meji pa ima svojo poslovalnico, ki je samostojna poslovna enota, turistično in avtobusno podjetje Kompas. To podjetje je od svoje stavbe do glavne ceste na določeni višini izobesilo transparente s pozdravi tujim gostom in s svojo reklamo tako, da je popolnoma zakrilo napis poslovalnice AMD TAM. S tem je preprečilo, da bi turisti, ki prihajajo vsak dan z avstrijske strani, ob prihodu v našo državo zagledali napis novo odprte poslovalnice AMD TAM. Prav tako je poslovalnica Kompas v Šentilju postavila točno nasproti poslovalnice AMD TAM preko ceste svojo stoječo napisno tablo reklamnega značaja. Pravni pooblaščenec AMD TAM je poslal že 7. 7. 1967 priporočen poziv poslovalnici Kompas v Šentilju, naj te transparente odstrani. Poziv je ostal brezuspešen. Nasprotno, poslovalnica Kompasa je po prejemu tega dopisa izobesila še dodatne široke transparente in tik pred poslovalnico AMD TAM proti državni meji postavila ob cesti vrtne senčnike tako, da je poslovalnica AMD TAM z državne meje tako rekoč popolnoma zakrita. Po mnenju AMD TAM posluje poslovalnica Kompasa v Šentilju v nasprotju z načeli lojalne konkurence. M. KOS

Zvezno tekmovanje voznikov viličarjev

V okviru mednarodnega jesenskega zagrebškega velesejma bo jugoslovanski center za notranji transport v industriji organiziral 16. t. m. II. zvezno tekmovanje voznikov viličarjev. Na tekmovanju, ki so ga pripravili prvič na lanskem velesejmu, morajo vozniki viličarjev pokazati veliko mero spretnosti, saj se ocenjuje tako hitrost vožnje kot zanesljivost pri manevriranju. Pet najboljših voznikov s tega tekmovanja bo odšlo kot jugoslovanska reprezentanca v Padovo, kjer se bodo 7. oktobra pomerili z najboljšimi italijanskimi vozniki viličarjev. P.

S tomosom na Arktiko

Vse bolj sva postajala Eskima

Jaz — veliki poznavalec manualne eskimščine sem prej kot v pol ure uganil, kaj hoče stari Eskim.

Sploh se mi je dozdevalo, da se že prav dobro razumem na eskimščino.

Butastemu Tomu sem s težavo dopovedal, da so najbrž tudi na Grenlandiji huligani in da je tisti mrožev okel prav zagotovo kakšen družinski nakit, ki ga je eskimski mladoletnik sunil očetu.

Eskimu sem se ljubko nasmehnil, kot bi hotel reči: »Ah, ta današnja mladina!« in mu vrnil koščeni družinski nakit.

Toda — ne, Eskim sploh ni hotel okla, pa tudi sicer ni kazalo, da bi kanil vrniti pet dolarjev, ki sicer niso bili najin družinski nakit, a sva jih vseeno ljubosumno ljubila. Kazal nama jih je, dal jih pa ni. Z odločno gesto, ki jo je nekajkrat prepričljivo ponovil, sva končno doumela, da mu je kaj malo mar za tisti družinski nakit, ampak da hoče še pet dolarjev. Zelo preprosta ekonomika . . . za njega in manj za naju.

— Čisti računi, dobri prijatelji! sva menila s Tomom in mu dala, kar je zahteval, ter ga začela na vse mogoče načine spraševati, če ima kakšno tjulenjo kožo. Eskim je bil moder mož in je hitro doumel, kaj hočeva. Pokazal nama je dve vrsti črvivih zob, kar je pomenilo, da se je zarežal, in potem se je zgodil čudež.

Povabil naju je v svojo hišo.

Midva, bistrooka opazovalca, sva hitro ugotovila, da imajo Eskimi veliko skupnega z našimi arhitekti. Njihove iz kamenja zidane hiše so namreč zadnji krik sodobne arhitekture po JUS, kopija naših modernih stanovanj.

Po kvadraturi, kajpak.

Tako majhne so.

Eskim je nekajkrat hripavo revsnil, nakar se je kakšne pol ducata otrok pobralo ven in sva šla lahko midva noter.

Goreče, prav goreče sem si zaželel krepak nahod ali pa vsaj krepke ščipalke za perilo, s katero bi si z nepopisnim olajšanjem priščipnil nos, kajti če povem, da je v hiši zelo smrdelo, potem sem povedal zelo malo.

Srečanje z Eskimovo ženo, hm . . . srečanje z Eskimovo ženo . . . zaupal vam bom, ampak naj ostane med nami.

Eskimova žena je bila, veste, kaj je bila . . .? bila je Eskimka.

Imela je gladke, mastno bleščeče črne lase, in če nimate na nosu ščipalnika za perilo ali če nimate zelo krepkega nahoda, bi lahko vseeno vedeli, da je zraven vas, čeprav je sploh ne bi videli. Imela je torej gladke, mastno bleščeče lase, ki sploh niso bili namazani z briljantino, imela je dvoje drobnih, poševnih oči, motno temno polt in kakšnih petdeset let.

Prav dobro vem, kaj vas sedaj najbolj zanima. Ali nama je dal Eskim ženo ali ne.

Torej predvsem, da smo si glede eskimskih žen popolnoma na jasnem. Eskimi svojih žen sploh ne dajejo. Je pa res, da jih menda posojajo oziroma zamenjujejo. Poznavalci Grelandije in poznavalci Eskimov svetujejo, da ni dobro jemati s seboj med Eskime svojih žena, ker vam bo sicer Eskim predlagal zamenjavo in če mu ne boste ustregli, se mu boste najprej hudo zamerili in tudi sicer bo menil, da ste moralno pokvarjeni.

V najinem primeru bi torej jaz lahko posodil Eskimu Toma, čeprav nimam pojma, kaj bi lahko počel on z njim, niti jaz z njegovo ženo.

Pol ure kasneje sva s Tomom dobila tjulnja. Delala sva lepe obraze in razmišljala, kako prijetno je bruhati . . . če imaš kam.

Tjulnja sva namreč dobila na krožniku.

Slišal sem, da je tjulenjevina menda prav zelo okusna. Toda to sem samo slišal, čeprav sem jo imel sedaj pred seboj na krožniku. Eskim naju je zadovoljno gledal, kadil Tomove cigarete in midva sva bila čisto tiho. Pa tudi če bi kaj hotela povedati, ne bi mogla, ker sva imela polna usta.

Odkar je namreč Eskimom dosegljiv sladkor, menijo, da ga ne sme manjkati v nobeni hrani. Tudi sicer okusnemu tjulnju niso prizanesli. Najprej so ga skuhali v sladkani vodi, potem so ga pa še krepko posuli s sladkorjem . . .

O mučnih trenutkih s slavnostnega kosila s sladkim tjulnjem ne bom več pripovedoval, ker zelo težko pišem z želodcem v grlu.

Do tega trenutka sva menila, da je led najhujše zlo Grenlandije.

Odločno sem sklenil, da raje zmrznem brez tjulenje kože, kot da bi po Grenlandiji nosil želodec pod pazduho, in skušal Eskimu dopovedati, da imam večjo količino želodčnih čirov, gastritis, dieto in hemeroide in da lahko jem samo ovsene kosmiče in da hočeva tjulenjo kožo, ne pa tjulnja na krožniku.

— Še štiri minute! sem rekel Tomu, ko sva popoldne korakala čez travnat in s skalami posuti hrib v Itivdlek, in komaj čakal, da bodo minile te mučne, dolge minute in bo nadaljnjih deset minut nosil tjulenjo kožo Tom.

Bila je zelo lepa in srebrnkasto lisasta, toda bila je neustrojena in je smrdela kot sam hudič. Če en hudič ne smrdi dovolj, potem je smrdela kot sto hudičev . . .

Tjulnjev smrad je vse bolj in bolj prodiral v naju in tako sva korak za korakom postajala vse bolj Eskima, vse bolj in bolj sva bila njihova.

V Itivdleku je bilo vsega skupaj kakšnih šest hiš. Toda bolj kot hiše so naju zanimali trije čolni, ki so se pozibavali v zalivu. Pravzaprav bi bila zadovoljna samo z enim, s katerim bi se lahko prepeljala čez zaliv v Brattahlid.

Zagledala sva domačina, ki je šel proti morju in ko sva mu potem kazala na čolne in zraven govorila Brattahlid, Brattahlid, sva bila prav začudena, ko je prikimal in sva se tako brez zapletov in manjkanja prepeljala čez fjord. Izkazalo se je, da je Eskim pravzaprav iz Brattahlida.

Lahkotno smo pluli čez fjord, v katerem začuda niti ni bilo veliko ledenih gor, in tako sva se vendarle enkrat brez skrbi peljala po grenlandskem morju.

Vsa ta nenadna srečanja z Eskimi so mi pričela vse bolj presedati, ker so se vedno znova omejevala na mahanje z rokami in vedno znova sem imel občutek, da bi lahko zvedel od njih marsikaj zanimivega, marsikaj novega, toda z ročno konverzacijo sva imela tako skromen besedni zaklad, da sva vedno izvedela le najnujnejše, če sva sploh izvedela. Tudi sedaj je bilo tako. Živo naju je zanimalo, kako je moč priti iz Brattahlida do Ivigtuta, če bova lahko dobila pasjo vprego, če bova lahko dobila Eskima, ki naju bi vodil . . .

Iz vsega najinega dopovedovanja je Eskim najbrž doumel le besedo Ivigtut in je pri tem nezaupljivo zmajeval z glavo.

Sredi neprijetnega razmišljanja sva od daleč zagledala Brattahlid.

Brattahlid — vas Erica Thorvaldssona ali po naše Erika Rdečega, ki je skoraj pred tisoč leti kot prvi Evropejec priplul na Grenlandijo.

TONE FORNEZZI

Obiščite naš razstavni prostor
na jesenskem zagrebškem velesejmu
od 7.–17. IX. 1967 v paviljonu V, paviljon
živilske industrije št. 70

POKUŠNJA

VALVOLINE,
motorno olje za današnji promet!

Zahvaljujoč odlični kavliteti prekaša VALVOLINE tudi največje zahteve današnjega načina prometa na avto cestah, alpskih prelazih ali v mestnem prometu.

Za učinkovito zaščito proti koroziji šasij in kromiranih delov:

Tectyl

VALVOLINE MOTOR OIL

Zato zahtevajte odslej pri naslednjem servisu izključno:

VALVOLINE

idealno olje za današnji promet!

Postavljanje kažipotov

Svet za trgovino in razvoj, strokovni organ konference OZN za trgovino in razvoj, je v soboto zvečer v Ženevi sprejel predlog za dnevni red, po katerem naj bi delovala svetovna gospodarska konferenca (UNCTAD II), ki bo februarja in marca 1968 v New Delhiju.

Osem točk zajema praktično vso mednarodnogospodarsko problematiko, posebej pa se osredotoča na tista vprašanja, ki so največjega pomena za dežele v razvoju. V Ženevi je bilo slišati glasove, po katerih je to »popoln uspeh« in »obče soglasje vseh razvitih in razvijajočih se držav o namenih in nalogah UNCTAD II«. Seveda pa se tu zastavlja vprašanje, v čem je ta »popolni uspeh« in kako daleč segajo ženevski sklepi.

Delegacijam se je v Ženevi po enomesečnih razpravah očitno posrečilo sestaviti »najmanjši skupni imenovalec«, na katerem so se lahko združili marsikdaj nasprotni interesi visoko razvitih in manj razvitih dežel. Načelo, ki ga je postavila in v praksi urdila UNCTAD I in po katerem je treba mednarodnogospodarske probleme z najširšim dosegom pretresati in reševati v najširšem krogu, se torej uveljavlja vnovič. Vnovič se je uveljavila tudi povezava znotraj »skupine 77«, ki je zdaj v resnici že »skupina 86«; med ženevskimi razpravami se je tu razvila vrsta živahnih stikov, ki so bili usmerjeni predvsem k pripravi ministrskega sestanka te skupine dežel v razvoju. Začel se bo 10. oktobra v Alžiru, usmerjen pa bo predvsem k izdelavi strategije in taktike za nastop razvijajočih se dežel na svetovni konferenci.

Alžirski ministrski posvet naj bi se po sedanjih zamislih razvijajočih se dežel spremenil v eno od dveh pomembnejših pripravljalnih faz, kolikor se jih bo še oblikovalo do UNCTAD II. Druga bo potekala v generalni skupščini in v drugih organih Združenih narodov med rednim jesenskim zasedanjem.

Zdaj kaže, da gre predvsem za tole. Razvijajoči se svet in razvite dežele so našli in opredelili območja za razpravo. Izbrali in razmejili so, če se tako izrazimo, »teren za bitko«. Toda kaj vse bi utegnila skleniti UNCTAD II in kako daleč v stvarnost mednarodnih gospodarskih odnosov utegnejo seči njeni sklepi — to bodo pokazali njen potek in še bolj pričevanja o mednarodnogospodarskih gibanjih po Delhiju.

D. DOLINAR

Rokavica Španiji

Kakor so vsi pričakovali, so se Gibraltarčani na referendumu v nedeljo z ogromno večino izrekli proti priključitvi Gibraltarja k Španiji: izmed 12.672 volivcev je samo 44 glasovalo za priključitev. Vsi drugi so za neodvisni Gibraltar, ki je povezan s posebnimi vezmi z Britanijo.

Španija je bila že od samega začetka proti referendumu, ker je dobro vedela, kako se bo končal. Iz istega razloga je London vztrajal pri referendumu.

Debel prah je legel na pogodbe v Utrechtu (1713) in druge pogodbe, s katerimi je španska krona naposled odstopila britanski kroni Gibraltar, »da bi ga ta imela v posesti in uživala v vsakem pogledu in z vsemi pravicami za zmeraj, brez izjeme in zadrška.«

Toda v teh pogodbah so še druge določbe in med njimi je tudi ta, da Britanija ne sme v nobenem pogledu spreminjati režima v Gibraltarju. Dejansko nudijo te pogodbe prijeme tako Britaniji kakor Španiji. In zato ni nič presenetljivega, če se tudi Španija — in ta prav posebej — sklicuje prav na to določbo o spremembi režima. Referendum spreminja režim, ker je uvod v samoupravo. To pa pomeni kršitev pogodb.

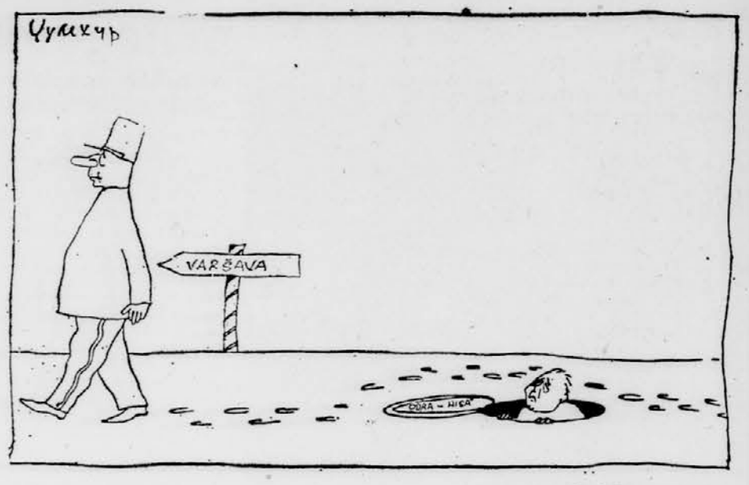
Iz Londona molijo Španijo in odboru za dekolonizacijo OZN pod nos načelo samoodločbe narodov. Gibraltarčanov je res samo nekaj nad 40.000, toda tudi oni imajo pravico do samoodločbe, ali ne? govorijo v Londonu.

Morda bi bilo zdaj za Španijo bolje, ko bi vztrajala pri svoji tezi, da je Gibraltar še zadnja kolonija na evropskih tleh, in še to prav na španskem ozemlju. Ta jezik je bolj sodoben, kakor je jezik zaprašenih pogodb, starih 250 let.

Gibraltarčani so zdaj povedali svoje mnenje. Da so se izrekli tako, kakor so se izrekli, je razumljivo. Prepričani so, da pod Španijo ne bi živeli tako dobro, pod Francom pa ne bi uživali toliko demokratičnih pravic. Ne glede na to je želja Španije, da iz sebe izdere trn, ki jo je skelel 250 let, tudi razumljiva. Ta želja pa bi bila v svetu prepričljivejša, če bi bila Španija prav tako velikodušno pripravljena podeliti neodvisnost svojima kolonijama Ceuti in Mellili na maroškem ozemlju in Španskemu Maroku.

B. PAHOR

DŽUMHUR: KIESINGERJEVA PAST

»Politika«, Beograd

Indonezija

Ofenziva „novega reda“

Nova gonja proti Sukarnovim pristašem v PNI in KP

POSEBEN TANJUGOV DOPIS

DJAKARTA, septembra. Vzhodna in centralna Java, politično najobčutljivejša področja te širne dežele, so postala nedavno torišče novih neredov in spopadov. V enem taboru so se znašli pripadniki akcijskih front mladine in študentov, verskih organizacij in večina oboroženih sil oziroma njihovih voditeljev, v drugem pa del članstva nacionalne stranke (PNI) najbolj fanatični pristaši predsednika Sukarna in ostanki elementov KP Indonezije, ki o njeni ilegalni dejavnosti vsak dan objavljajo nove vesti.

Izvzemši nekaj posameznih primerov skupno število žrtev ni znano. Ne glede na to pa nedavnih dogodkov na vzhodni in srednji Javi nihče ni jemal lahko, tembolj, ker so vplivali tudi na druge dele dežele, od koder tudi prihajajo poročila o odločnejših akcijah »politične gverile«.

Ta najnovejša indonezijska epizoda se je začela z objavo deklaracije odločenosti regionalnih vojaških komandantov z Jave, v kateri je bila napovedana vojna do uničenja levim in desnim ekstremistom in »poskusom, da bi se Sukarno vrnil na krmilo«. Ni dvoma, da so vojaški voditelji, ki so se nenadoma zbrali 7. julija v Djodjakarti, nameravali manifestirati medsebojno solidarnost in zastrašiti sile, ki nasprotujejo sedanjemu razvoju. Morda so imeli dovolj razlogov za tako ravnanje, očitno pa je, da so dosegli povsem nasprotni učinek, kakor so ga želeli. Najbolj ekstremne skupine »novega reda« so to razumele kot bojni poziv na »totalno vojno« proti vsakomur, ki ne sprejema njihovih koncepcij, tisti pa, ki so se znašli pod udarcem, kot izziv in novo grožnjo svojemu obstoju.

Značilno je, da se je takoj začela prava gonja proti prosukarnovski nacionalni stranki, ki so jo obdolžili, da koketira z ilegalno KP Indije, da zarotniško deluje proti sedanjemu režimu ali da je vsaj neiskrena v zavzemanju za »novi red«. K temu je nedvomno pripomoglo tudi to, da so v vrstah te največje politične stranke, ki je svojo množičnost in vpliv ponovno dokazala med nedavno proslavo svoje 40-letnice, še zmeraj fanatični pristaši predsednika Sukarna, ki se ne morejo ali ki se težko sprijaznijo z njegovim odhodom s političnega prizorišča.

Komandant divizije Bravidjaja na vzhodni Javi generalmajor Jasin je opozoril na potrebo po »čiščenju« njenih vrst, da bi odstranili elemente gibanja »30. septembra« in KP Indonezije. Če bi se PNI obotavljala, je rekel general, tedaj bo uničena. General je prepovedal množične zbore nacionalistov, dokler traja proces kristalizacije znotraj PNI. Vojaške oblasti v Djogdjakarti so ukazale, naj raspuste mladinsko organizacijo nacionalne stranke na tem področju. Informativni center oboroženih sil je obtožil PNI na centralni Javi, da sprejema v svoje vrste bivše člane Pemude Rakjat, mladinske organizacije KP Indonezije, ki so bili, kakor trdijo, udarna sila nacionalistov v nedavnih spopadih z verskimi skupinami na tem področju. Fronta Panča Sile v Tagalu, na srednjem delu otoka, je iz istih razlogov izključila PNI iz svojih vrst.

Gonja proti nacionalni stranki pa se ni omejila samo na področje Jave. Krajevne oblasti so prepovedale dejavnost PNI na področju Belitunga na Južni Sumatri, kjer so nacionalističnim poslancem krajevnega predstavniškega telesa odvzeli mandat. Enake akcije proti PNI so izpeljali tudi na zahodnem in severnem delu otoka. Hkrati je komandant druge vojaške oblasti Sumatre brigadni general Sawo Edi, »pozval« tiste, ki hočejo spraviti Sukarna spet na krmilo, naj se takoj upro, »da bi jih uničili«.

Končno je bila nacionalna stranka malone v vsej deželi te dni prisiljena k popolni pasivnosti. Centralno vodstvo menda ne more ničesar, da bi pripomoglo k njenemu ponovnemu oživljanju. Kaže tudi, da je nekaj resnice v trditvah, da se PNI niti po kongresu združitve ni posrečilo premostiti prepada med svojima dvema frakcijama — »levo« (ki sta jo vodila Ali Sastroamidjojo in Surahman) in »zmerno« (ki jo je vodilo sedanje centralno strankino vodstvo, Maliki in Usep). Začela se je tudi frontalna ofenziva »novega reda«, kakor je imenoval sedanjo akcijo generalmajor Jasin, ki ni usmerjena samo proti PNI. Glavna ostrina je naperjena proti ilegalni KP Indonezije, o kateri trdijo, da je na posameznih področjih dežele zelo aktivna. In vtem ko se pripravlja napovedana izpustitev 40.000 od skupnih 230.000 pripornikov, v glavnem bivših članov KP Indonezije, opravljajo vojaške oblasti nove množične aretacije. V Taksimalaji so nedavno aretirali 116 ljudi, ki so jih označili za »kadre KP Indonezije«, na srednji Javi pa so zaprli štiri člane »novega CK KP Indonezije«. Na severni Sumatri so aretirali celo pristaše krajevne sekte Budha Djavi Višnu z obdolžitvijo, da se v njihovih vrstah skrivajo komunisti.

Široke akcije »čiščenja« so zajele tudi oborožene sile. V kopni vojski je bilo aretiranih več višjih oficirjev, med več aretiranimi oficirji na policiji pa je tudi general Savano, vtem ko so dva generala upokojili. Največje razburjanje pa je povzročila aretacija polkovnika Sadikina, ki je bil imenovan za člana izrednega vojaškega sodišča na procesu proti voditelji KP Indonezije Njonu. O njem trdijo, da je imel zveze s komunisti.

V takšnem ozračju je znova oživela gonja proti predsedniku Sukarnu, v kateri je slišati odločne zahteve, da ga je treba postaviti pred sodišče. Ljudje, ki to zahtevajo poudarjajo, da bo Sukarno dokler ne bo obsojen, pomenil stalno pretnjo miru in varnosti. Polkovnik Ali Said, znan s procesa proti dr. Subandriu, je izjavil, da je sestra predsednika Sukarna na vzhodni Javi sprožila kampanjo za njegovo vrnitev na oblast. V tej zvezi je razumljivo tudi to, da je tisk na široko poročal o sodni obravnavi proti sinu predsednika Sukarna zaradi prometne nesreče, v kateri je izgubil življenje sin nekega polkovnika.

Vojaškim komandantom se je tudi tokrat posrečilo obdržati situacijo v rokah in zadušiti glavna žarišča spopadov in neredov.

Odprto pa je slej ko prej vprašanje, komu koristi dramatiziranje položajev in povzročanje novih potresov. In končno, ali je uporaba vojaške sile najboljša pot za dosego stabilnosti?

BRANKO SAVIĆ

ČSSR: razprodaja liberalizma

Tisto, čemur pravijo gospodarska reforma, je seglo na vsa področja

»Nesoglasja so in bodo in treba jih je reševati, ne glede na to ali si to nekdo subjektivno želi ali ne, ali nekdo takšnemu boju meče polena pod noge ali pa ga noče videti. Gre namreč za protislovje in zakonito nastajajoča nesoglasja na vseh področjih v novih družbenih razmerah. Mnoga stara so izginila, zamrla kot zgodovinske kategorije, mnoga pa so nastala na novo. Treba jih je jemati kot normalno posledico v procesu družbenega razvoja in jih analizirati s hladno glavo, brez nepotrebnih emocionalnih razburjanj, kajti ne gre za to, da bi nesoglasja preglasili, ampak za to, da bi z njihovim premagovanjem krepili enotnost mišljenja in delovanja ljudi. Če nesoglasja nastajajo — in zdaj nastajajo nova — potem je samo po sebi umevno, da jih analiziramo in skušamo formulirati spoznanja za prakso njihovega premagovanja na višji ravni.«

To je odlomek iz daljšega razmišljanja M. Pecha, objavljenega v bratislavski »Pravdi« pod značilnim naslovom »Za nove poglede in pota naše politike«. »Novo« je v zadnjem letu gotovo najpogosteje uporabljana beseda iz slovaške in češke jezikovne zakladnice. Prodrla je na vsa področja — politiko, ideologijo, gospodarstvo kulturo, mednacionalne odnose itd. Po nekajletnem obdobju gospodarskega in političnega apatičnega mrtvila — ponekod bi temu rekli tudi kriza — ki je trajalo v prvi polovici šestdesetih let, se je ČSSR prebudila v valu reformizma, ki uradno sicer nosi naslov gospodarske reforme — izvajajo jo od prvega januarja letos — ki pa je v resnici segla mnogo širše in globlje. »Novi val« je čutiti prav na vseh področjih, in to s silo, ki je marsikoga presenetila, marsikoga pa tudi zaskrbela, kajti prinesel je na dan mnoga prej »nedotakljiva« vprašanja in odplavil domala vse tabuje.

Če izvzamemo gospodarstvo, v tem reformističnem vrenju in ponovnem vrednotenju vsega, doživlja idejno-politično področje najhujše viharje. Zapornice, ki so prej preprečevale pot v javnost vsemu, kar ni ustrezalo uradnemu kalupu, so podrte in danes ni več teme, ki je ne bi mogli ali smeli javno obravnavati. S tem seveda ni rečeno, da razprava poteka gladko, tolerantno, brez motenj in brez vsakršnih pretiravanj. Tudi ni vedno konstruktivna, kajti »bili so pritiski z leve — sektaško dogmatični in pritiski z desne — liberalni«, kot je zapisala »Pravda«, čeprav neupravičeno v preteklem času. Ti pritiski še vedno trajajo in prav v zadnjem času je »liberalistični« pritisk — kot ga označuje češki in slovaški tisk — močno dejaven.

To je zlasti opazno na področju kulture, ki pa je često le medij, preko katerega prihajajo do izraza težnje in pogledi, ki nimajo zveze s kulturo ali samo s kulturo. Eden najbolj eksplozivnih dogodkov na tem področju je bil junijski kongres književnikov, kjer je vrsta govornikov v bistvu pustila ob strani književnost in se nadvse kritično lotila idejnih, družbenih in političnih tem, vse tja do ostre kritike vladne in partijske politike obsodbe Izraela in podpore arabskim državam. Epilog in višek je ta epizoda doživela v demonstrativnem odhodu enega najbolj znanih in spoštovanih književnikov Mnačka v Izrael in njegov — že v tujini izvršeni — skoraj totalni napad na politiko vlade in partije.

Zanimiva ilustracija vzdušja, ki ga povzroča spopad intelektualističnega liberalizma in partijska disciplina; je tudi to, da je zahodni tisk objavil tisoč besed dolgi »Manifest češkoslovaških piscev svetovni javnosti«, ki obsoja kulturno in idejno politiko partije in ga je baje podpisalo okrog tristo češkiih in slovaških intelektualcev. Agencija ČTK je obstoj takega dokumenta sicer zanikala, vendar z ihto, ki odkriva neko zamero na račun dela inteligence pa naj gre že za to dvomljivo poslanico ali ne.

Znova se zastavlja tudi vprašanje slovaškega nacionalizma, ki je bilo tudi v minulih letih sicer vedno prisotno, vendar tudi priznano kot resno vprašanje gospodarske in drugačne enakopravnosti Čehov in Slovakov. Kaže pa, da je »novi val« odprl vrata tudi take vrste razpravam o nacionalnem vprašanju, ki segajo preko okvirov in problemov, ki so jih tako češki kot slovaški komunisti priznali za dejanske in potrebne rešitve. Gre za nacionalizem — kot ga je označila bratislavska »Pravda« — »ki oživlja svoje idejne iluzije iz obdobja druge svetovne vojne in ki so često poganjek buržoazne ideologije.« Za boljše razumevanje tega očitka se je dobro spomniti, da je bila med zadnjo vojno slovaška neodvisna marionetna republika v senci in zaščiti Hitlerjevega relcha. Tudi na tem področju prihaja do polemike preko »kulturnega medija« v okviru ponovnega ocenjevanja slovaške medvojne književnosti in takoimenovane slovaške »katoliške moderne«. V prejšnjem obdobju je bila ta književnost »v nemilosti«, njena sedanja »rehabilitacija« pa je bila pri nekaterih intelektualcih očitno razumljena kot znak, da lahko skušajo rehabilitirati tudi del tistega slovaškega nacionalizma, ki ga komunisti zavračajo kot meščanskega in reakcionarnega ter hkrati povezanega s klerikalizmom.

Vsi našteti primeri so najbolj ekstremni in namenoma izbrani izven kroga tistih spornih vprašanj, katerih spornost priznava tudi partija. To pa zato, ker v reakciji nanje in odnosu, ki ga do njih zavzema partija, najjasneje kaže, kje so vendarle meje tolerance. Novi položaj je prisilil tudi partijo, da je stopila v areno borbe, vendar ne izključno kot »oblast«, ki daje direktive, kot je bilo v preteklosti, ampak kot idejna in politična sila, ki se skuša bojevati z enakimi sredstvi — to je s prepričevanjem. Vendar to ne velja za ekstremne primere, kajti zanje še vedno velja načelo sile. Na ekstremizem Mnačka je na primer partija odgovorila z ekstremno ostrimi ukrepi — odvzemom državljanstva in biti že davno normalna partijska praksa.

Iz teh dokumentov zdaj zvemo, čeprav smo že prej marsikaj slutili, da je v zadnjih 18 letih obstoja LR Kitajske deloval oiklični zakon zbiranja, naraščanja in razreševanja protislovij v malone enakomernih presledkih štirih do petih let.

Najbolj grobo rečeno je prvo »petletko« v tem smislu pomenil spopad in obračun z dvema močnima in uglednima voditeljema iz vrst »separatistov«, članoma politbiroja CK KPK Kao Kangom in Jao Šu Šijem leta 1954, torej pet let po ustanovitvi LR Kitajske. Naslednje petletno obdobje je bilo končano z znanim lušanskim plenumom in obračunom z enim članom politbiroja in vodilno »individualistično« figuro, bivšim ministrom za obrambo in maršalom Peng Te Huajem v avgustu 1959. Tretja petletka se je začela nekako leta 1964, ko je bila prva javna žrtev direktor višje partijske šole in član CK KPK Jag Hsie Čien (prvi javno žigosani revizionist na Kitajskem) in ko so prišle prve uradne prognoze, da je na Kitajskem neogiben pojav Trockih in Buharinov kitajskega tipa. Ta etapa je bila nekoliko daljša in svoj najvišji izraz je dobila v »kulturni revoluciji«, ki traja še danes.

Za vsa ta prejšnja ciklična naraščanja in razreševanja kitajskih protislovij je bil značilen en prevladujoč faktor. Mao Ce Tungu se je zmeraj posrečilo, da je vsaki krizi pritisnil svoj pečat razrešitve in da ni dopuščal, da bi protislovja dosegla višek. Grafično in bolj prosto prikazano jih je »zaustavljal« in razreševal nekako na 70 do 80 stopnji, tako da jim je v glavnem odprl ventile, da se je napetost pred vrenjem sprostila. Zdaj, v tem zadnjem cikličnem vrenju pa se Mao Ce Tungu po vseh znakih sodeč ni posrečilo ustaviti procesa pri zaželeni temperaturi. Zato je uporabil druge metode boja.

BRANKO BOGUNOVIĆ

NASTOPI RDEČA GARDA — Ko se je spor v najvišjem kitajskem vodstvu razrasel v obračunavanje s predstavniki tako imenovane buržoazne reakcionarne linije, je dobila rdeča garda vodilno vlogo pri podpori Mao Ce Tungove linije. Na sliki: rdečegardisti manifestirajo v podporo Mao Ce Tunga. Foto: Tanjug

Zagonetna kulturna revolucija

Nasprotja so prekipela

Mao Ce Tung ni mogel ublažiti naraščajoče napetosti

6. nadaljevanje

Na to temo — v čem je veliki spor in kaj se zdaj dogaja na Kitajskem, bi lahko napisali cele razprave. Kaj je ločilo dve najuglednejši postavi sodobne Kitajske — Mao Ce Tunga in Liu Šao Čija in kaj ju je postavilo na dve docela nasprotni strani? V čem so glavne razlike med »linijo«, ki jo zastopata prvi in drugi? Ali sta glavno in najbolj bistveno dve tako imenovani nasprotni generalni liniji ali pa gre za celo vrsto drugih problemov, ki zdaj pretresajo Kitajsko? Zakaj spornih problemov, ki so že obstajali in prišli v javnost, niso razreševali po »normalni« poti — z odločitvami na vrhu, marveč so poklicali na pomoč »rdečo gardo« in uporabili metode »uličnih bojev«? Ali je sploh še kaj skupnega, kar bi lahko povezovalo ločene osebnosti in skupine? Mar može sile, ki jih v svojih osebnostih poosebljajo Mao Ce Tung, Ču En Laj in Lin Piao niso mogle in še ne morejo stvari urediti po krajši poti? Kam vse to vodi in kdo bo končno zmagal?

To so nekatera izmed vrste podobnih drugih vprašanj, na katera bi natanko in zanesljivo težko odgovoril tudi sam Mao Ce Tung. Ogromen mozaik notranjih problemov, protislovij, medsebojnih odnosov, različnih pogledov, zunanjih faktorjev, različnih interesov in potreb se je širil v notranjem življenju Kitajske v vseh 18 letih ljudske revolucije in dosegel obseg, ki je tokrat dobil značaj hudih in do sedaj najbolj tragičnih notranjih sporov. Ta mozaik ni nastal iz ničesar, nastal je na golih tleh in svoje korenine je imel po zgodovinskih, političnih, socialnih in drugih specifičnostih kitajske revolucije, pa tudi v bolj oddaljeni preteklosti.

Povsem drži, na primer tisto, kar zdaj ugotavljajo v uradnih aktih, namreč da je »kulturna revolucija« boj na »življenje in smrt« med dvema nasprotnima linijama in dvema smerema o nadaljnjem razvoju Kitajske. Med tako imenovano proletarsko revolucionarno linijo Mao Ce Tunga in »buržoazno reakcionarno linijo Liu Šao Čija«. Ali med skupino »revolucionarnih puntarjev« in »ljudi na krmilu, ki ubirajo pot kapitalizma«. Vse to drži, še zdaleč pa ni popolna podoba o notranjih in zunanjih faktorjih, ki so obstoječa kitajska protislovja privedli do takšne stopnje in do takšnega načina razreševanja.

Naj zveni še tako nesmiselno, toda prav »kulturna revolucija« je mnogim poznavalcem Kitajske bolj odprla oči in omogočila, da vidijo mnoge prejšnje procese v povsem drugačni luči. Da bi, na primer, predvsem razbili tisto navidez vedno sumljivo utvaro o tako imenovani monolitni in granitni enotnosti od vrha do tal, v najvišjem vrhu in na vseh ravneh razvejanega sistema birokratskega upravljanja v deželi, v kateri je tisoč razlogov za to, da razni ljudje na razne probleme gledajo z različnimi očmi. Da bi spoznali in ugotovili, koliko so bili že od ustanovitve LR Kitajske, v življenju in neogibno tudi na dnevnem redu razprav v vodstvu, stalno pričujoči problemi in protislovja med velikimi ambicijami potencialne velesile in majhnimi možnostmi, da se te ambicije naglo realizirajo; med potrebami, da stopi Kitajska v svet, da razbije izolacijo, ki ji je bila vsiljena in »strahom« dela vodstva, da bo s tem »mešanjem« s svetom Kitajska izgubila svojo originalno in revolucionarno »čistost«; med že sproženimi rokami proti nekaterim delom sveta in majhnimi gospodarskimi možnostmi, da bi Kitajska korakala vzporedno z močnejšimi konkurenti.

Na notranjem torišču je bil to tudi stalno pričujoč proces in spopad protislovij med močnimi separatističnimi težnjami pokrajin in stalnimi centralističnimi težnjami Pekinga (ta pojav je star, kolikor je stara sama Kitajska); med korifejami in veterani revolucije in mlajšimi silami, ki so zahtevale svoje mesto pod soncem vodenja; tisti klasični in povsod pričujoči spopad protislovij med bolj ali manj razvitimi področji; med jugom in severom ali vzhodom in zahodom v kitajskem pomenu teh izrazov; med močnim vsenadrijujočim hanskim (pravzaprav kitajskim) narodom in približno 40 milijoni pripadnikov raznih narodnostnih manjšin, ki so v glavnem naseljene na strateških življenjsko važnih obmejnih področjih.

Da so bili vsi ti problemi, protislovja in spopadi stalno na dnevnem redu ne samo življenja, marveč tudi razprav, spopadov in konfliktov v najvišjem vodstvu, dokazujejo dokumenti, ki jih prav te dni čedalje več objavljajo in med katerimi so nekateri stari osem ali več let. Kulturna revolucija je praktično prisilila KP Kitajske ali vsaj tisti del vodstva, ki deluje zdaj v imenu KPK, da privleče iz arhivov in anonimnosti na dan tisto, kar bi morala

»Hudičev plan«

Pred dnevi je radio Tirana posvetil solidno dolg komentar potovanju predsednika Tita v tri arabske države in jugoslovanski akciji za iskanje politične rešitve srednjevzhodnega vozla. Komentar pravi, da je bil Tito posrednik »hudičevega plana«, ki je bil skovan v State Departmentu in odobren v Glassborou, in katerega cilj je skupni napor ameriških imperialistov in sovjetskih revizionistov, da bi zadušili boj arabskih narodov. To je bistvo očitka, ki seveda ni nov, ampak le nova variacija na staro temo, okrašena z dodatki, ki jih zahtevata čas in konkretni položaj.

Očitki na račun te jugoslovanske akcije niti niso tako redki in tudi niso samo albanska ali kitajska posebnost. Medtem ko ti pravijo, da skuša jugoslovanska akcija uničiti borbenega duha Arabcev, pa se najdejo na Zahodu taki, ki pravijo, da je cilj akcije ravno nasproten — podžigati Arabce k nepomirljivosti. Čeprav so ti napadi usmerjeni z različnih koncev, se pa v nečem vendar skladno ujemajo. Njihov skupni smisel je nasprotovanje prizadevanjem, da bi za srednjevzhodne probleme našli razumno in trezno rešitev, ki bi bila sprejemljiva za obe strani. Kot se reče: »čudni časi, čudni pajdaši.«

OSNOVNA ŠOLA PODBOČJE OB KRKI

razpisuje prosto delovno mesto

UČITELJA

za angleški jezik

Pogoj: višja ali visoka izobrazba.

— Zagotovljeno je samsko stanovanje. Razpis velja do zasedbe mesta.

764 5

»ŠPORT OPREMA« Ljubljana, VIŽMARJE št. 1

razglaša prosta delovna mesta za:

KV POHIŠTVENE MIZARJE

Pogoj: kvalifikacija iz stroke in najmanj petletna praksa v stroki ter odslužen vojaški rok.

Interesenti bodo sprejeti na 6-mesečno preizkusno delo.

Pismene vloge oddajte v upravi podjetja.

JANEZ STANIČ

Komisija za delovna razmerja podjetja INTERTRADE podjetje za mednarodno trgovino LJUBLJANA, Titova 1

objavlja prosto delovno mesto

samostojnega referenta

POGOJI:
— srednja ekonomska šola
— najmanj 10 let delovnih izkušenj v konsignacijskih poslih na področju anil. barv, pigmentov in pom. sredstev
— znanje strojepisja
— pasivno znanje nemščine.

Prijave z življenjepisom in podatki o dosedanjih zaposlitvah ter dokazilom šolske izobrazbe pošljite na naslov: INTERTRADE, Ljubljana, Titova 1/III, kadrovska služba.

Prijave sprejemamo 15 dni po objavi oz. do zasedbe delovnega mesta. 3649

ŽELITE kupiti pralni stroj, hladilnik ali stroj za pomivanje posode?

JUGOTEHNIKA

LJUBLJANA, Pod Trančo 2 vam dobavi takoj

najmodernejše pralne avtomate, hladilnike in stroje za pomivanje posode izdelek znane tovarne

Zoppas V ITALIJI

Cene so zelo ugodne:

Zoppas superavtomatski pralni stroj model 570 LIT 75.000.– in ND 940.–

Zoppas hladilnik 130 l LIT 30.500.– in ND 460.–

Zoppas hladilnik 160 l LIT 42.200.– in ND 570.–

Zoppas stroj za pomivanje posode model Stovella LIT 94.000.– in ND 1.090.–

JAMSTVO za pralne stroje in stroje za pomivanje posode ENO leto, za hladilnike PET let

Zahtevajte pojasnila pri

JUGOTEHNIKA

Ljubljana, Pod Trančo 2 – telefon 23-881 do 23-884

7642

Novice

KRANJ: **razpis abonmaja** — Prešernovo gledališče je te dni razpisalo abonma za novo sezono. Od skupno osmih predstav bodo po tri z repertoarja Drame SNG in Mestnega gledališča iz Ljubljane, dve pa bo pripravila domača gledališka družina. Cena abonmaja je od 1200 do 3300 starih dinarjev, za dijaški abonma, v katerega bodo vključili tudi Mladinsko gledališče iz Ljubljane, pa od 960 do 2000 starih dinarjev.

ŠKOFJA LOKA: **obisk v muzeju** — Muzej na gradu, ki je ena največjih privlačnosti za turiste v Škofji Loki, je letos do konca avgusta obiskalo 14.800 ljudi, od teh skoraj 900 tujih turistov. Obisk je letos nekoliko manjši, saj si je muzej v istem času lani ogledalo 16.000 obiskovalcev.

MARIBOR: **snemanje za TV** — Včeraj so v SNG Maribor začeli magnetoskopsko snemati opero »Molčeči bobenc italijanskega skladatelja Fiuma. V glavnih vlogah nastopajo Ondina Otta, Sandi Boštjančič in Aleksander Kovač. Sodelujeta zbor in orkester mariborske Opere, dirigent je Jakov Cipci, režiser pa Fran Žižek.

MARIBOR: **gostovanje v Švici** — V začetku novembra bo gostoval v Švici centralni mladinski pevski zbor mesta Maribora, ki ga vodi prof. Franko Rajšter. Zbor je na lanskem tekmovanju v Celju dobil zlato plaketo in denarno nagrado. Zbor bo predvidoma nastopil v Zürichu, v Luzernu, Schafchausnu in v Winteherthuru. V istem času bo verjetno gostoval v Mariboru švicarski pevski zbor.

BEOGRAD: **gostovanje umetniškega ansambla ljudske armade NDR** — Na 15-dnevno gostovanje po naši državi je prispel umetniški ansambel ljudske armade Nemške demokratične republike »Erih-Weinert«. Nastopil bo med drugim v Beogradu, Zagrebu, na Reki, v Ljubljani, Kranju in v Velenju.

BEOGRAD: **skoraj 400.000 ljudi videlo »Zbiralce perja«** — V Beogradu že tri mesece vrtijo domači film »Zbiralci perja«. Doslej si je v Cannesu nagrajeni Petrovićev film ogledalo 380.000 ljudi.

ZAGREB: **festivalske nagrade študentovskim gledališčem** — V nedeljo ob 2. uri zjutraj se je končal v Zagrebu 7. mednarodni festival študentovskih gledališč, uradni festival ISTU. V nadaljevanju festivala bo še mednarodni seminar mladih teatrologov, pisateljev in režiserjev o temi »Nove oblike gledališke komunikacije« in vrsto podtem. Žirija, na katere odločitev so udeleženci festivala čakali nekaj ur, je končno razglasila nagrade. Njena najvažnejša odločitev je bila, da ni podelila nagrad za najboljšo moško in žensko vlogo, pač pa je podelila kipec Margito francoskim študentom, skupini L'aquariom et groupe de commedie moderne de la Sorbonne za najboljšo režijo in predstavo — adaptacijo Rabelaisovega Gargantue. Za najboljši ansambelski igri pa sta dobili Margito skupini iz Krakowa in Utrechta. Zagrebško Študentsko eksperimentalno gledališče je dobilo posebno priznanje za domiselno predstavo.

ŽENEVA: **XXI. mednarodno srečanje kulturnih delavcev** — Znana mednarodna ustanova »Rencontres internationales de Genève« sklicuje XXI. zasedanje o položaju, vlogi in pomenu umetnosti v današnji družbi. Zasedanja se bodo udeležili kulturni delavci različnih strok in nazorov iz Evrope in Amerike. Zastopano bo 23 držav z okrog stotridesetimi udeleženci. Razen ZSSR bodo zastopane vse socialistične države. Iz Slovenije se bo na povabilo vodstva udeležil letošnjih dialogov pisatelj dr. Bratko Kreft.

DRUŽINSKA REVIJA NOVI tovariš

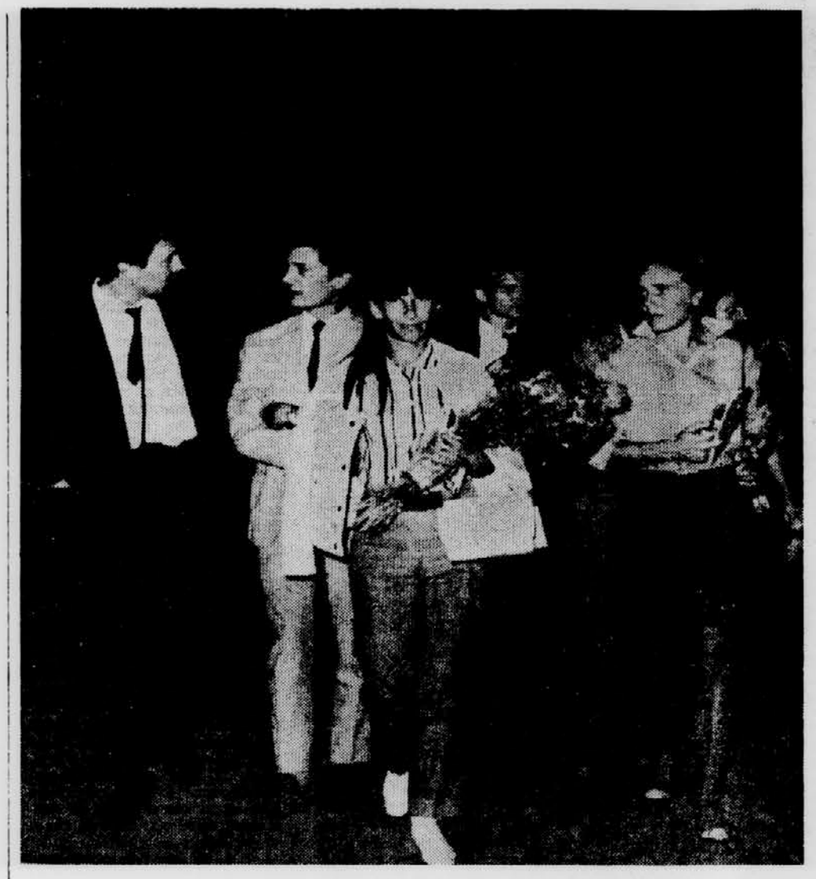

NOGOMETNA TEKMA
1808 METROV VISOKO
PRVAKI ZRAČNEGA BALETA –
PADALCI NA PRVENSTVU V PORTOROŽU
OB POL DVEH PONOČI
JE POTRKAL MORILEC
RIBJI TOREADOR
TEST – BREZALKOHOLNI APERITIVI –

AXAL
BLEŠČEČE BELO PERILO

AXAL JE PRILAGOJEN ZA UPORABO
V VSEH VRSTAH PRALNIH STROJEV
IN GA LAHKO USPEŠNO UPORABITE
TUDI PRI ROČNEM PRANJU

POLJSKI GLEDALIŠKI UMETNIKI V BEOGRADU — V okviru prve gledališke prireditve BITEF 212 so nastopili v soboto poljski umetniki iz Wroclawa. Na sliki: prihod članov gledališča »Laboratorium« na beograjsko letališče.
Telefoto: Tanjug

Likovna umetnost

Štirje umetniški svetovi mladih

Ob razstavi v Mestni galeriji ljubljanski

Štirje mladi likovniki, ki so razstavili svoje slike, plastike, grafike in reliefe — skulptoslike v Mestni galeriji, so vnesli v ljubljansko umetnostno življenje spet določeno poživilo. Ne da bi razburili ali morda povsem očarali javnost z novimi koncepti in šokantnimi oblikami, so že s tem, da so pokazali na skupni razstavi svoje delo, po dolgem času spet opozorili na novo generacijo, ki raste in se razvija v senci doslej že dokaj znanih in često tudi proslavljenih, ne mnogo starejših kolegov.

Dževad Hozo je spet pokazal nekaj svojih grafik, v katerih že dolgo oblikuje isto temo: muslimanski nagrobnik, ta otožni pomnik, v družbi njemu enakih ali podobnih za vaškimi gmajnami, ki spominja potomce kdo ve na koga, kdo ve od kdaj in je v dojemljivem in likovno občutljivem mladem slikarju in grafiku pobudil zanimanje in težnjo po oblikovanju. Hozo je združil mik zamišljenih pričevanj teh nagrobnikov z njihovimi oblikami in možnostmi, ki jih te oblike nudijo domiselnemu umetniku, in ustvaril že nekaj serij zelo dobrih grafičnih listov s to temo. Njegov delež pa pri tem seveda ni majhen: barvni skromnosti tega pojava na eni strani in na drugi vsebinskemu bogastvu, se je odzval prav z nasprotnim: bogati, toda meditativni vsebini je poiskal v svoji transpoziciji skromnejšo, zato pa morda nekoliko bolj čustveno, v barvni skromnosti pa ubrano, barvno polno in sočno estetsko doživetost in obogatitev. Vse te kvalitete je pokazal tudi na tej razstavi, zato pa skoraj nobenih tehničnih ali vsebinskih novosti.

Dušan Tršar je sicer segel po železu in tako pomnožil skromno družinico slovenskih kiparjev, ki zadnja leta opuščajo tako imenovane klasične materiale in vse češče uporabljajo sodobne, zlasti kovine; po drugi strani pa se je mladi kipar vendarle nekoliko naslonil vsaj na eno fazo v kiparskem razvoju svojega starejšega brata. Vendar samo naslonil-izhodišče si pač mora poiskati vsak mlad likovnik. Tršar je v vrsti plastik pokazal, da ga je že tudi močno osebno razvil: kubično, robato oblikovanje in lomljeno členjenje človeške figure iz varjenih železnih plošč to dokazuje. Posamezne dinamične in spet druge, nekoliko grobo in eksperimentalno lomljene figure pa za zdaj še duhovito ustvarjajo in ne presegajo še šolskih okvirov.

Dragica Čadež-Lapajne je že na nekaj skupinskih razstavah opozorila na svoj kiparski talent, toda na tej je povsem presenetila. Svoj kiparski koncept, močno naslonjen na prvine in zlasti na čutno-simbolično vsebino totemske umetnosti primitivnih narodov, je zdaj že toliko prečistila, da se je pokazal v grobih obrisih že njen lastni oblikovalni svet. Svoje skulpture gradi iz posameznih elementov bodisi po teži, bodisi po velikosti, bodisi po barvnem učinku v močne odločne in vseskozi ritmično pravilno sestavljene plastične kompozicije. To, kar je pokazala, ni v nobenem pogledu žensko kiparstvo, ampak prav z moško potenco elementarno zgrajen lasten svet, bogat klenosti primitivne umetnosti in hkrati razdajajoč nove likovne vrednote gledalcu.

Drago Hrvacki se je v svojih slikah lotil zahtevne naloge: podobno kot v določeni fazi Gabrijel Stupica je tudi on začel slikati drobne predmete, raztresene po omejeni ploskvi. Toda prečiščenosti, ki jo to slikarstvo terja, prečiščenosti predvsem v konceptu in zlasti v osnovnih odnosih med na videz nepomembnimi elementi znotraj same kompozicije bi zaman iskali. Zdi se pa, da je v barvnem slikarskem konceptu tudi slikar sam začutil to pomanjkljivost svojih podob in je zato drobno igro majhnih predmetov prenesel na drugo oblikovalno raven. Ta pa je mnogo čistejša, skoraj nebarvna, na meji skulptoslikarstva in sploh ni več ista: svojevrsten urbanizem različnih belih lesenih kubusov spominja bolj na ponazoritev določenih pedagoških principov iz teorije umetnosti kot pa na živo, toplo in iz oblikovalske, zlasti pa iz izpovedovalske nuje pogojeno slikarsko pripoved o drobnih stvareh.

J. MESESNEL

avto

BITEF 212

Predstava za 80 gledalcev

Poljak Grotowski osupil beograjsko občinstvo

V soboto je bila v Ateljeju 212 premiera »Stanovitnega princa« Calderona de la Barce, velikega španskega pisca iz 17. stoletja v znani poljski adaptaciji J. Slowackega in zanimivi režiji Jerzyja Grotowskega. Predstava teatra Laboratorium iz Wroclawa je bila nadvse presenetljiva in je že takoj v začetku zmedla beograjske ljubitelje gledališke umetnosti, ko je režiser vztrajno zatrjeval, da ne bo nastopil s svojo družino, če bo gledalcev več kot 80. Pri tem je tudi ostal. Za »svojih« 80 gledalcev je pripravil avditorij kar na odru Ateljeja 212, kjer so po njegovih navodilih naredili ozko pravokotno areno, okrog katere so razvrstili dve vrsti stopničasto dvignjenih sedežev.

Eksperiment, ki ga je Grotowski s tem začel, je uspešno tudi končal, sa se je predstava končala, ne da bi kdo zaploskal, kar ga je zelo veselilo, kot je izjavil na sprejemu po nastopu. Grotowski se sploh ne ravna po tekstu, niti po ustaljenih gledaliških pravilih, zato je tudi vsa predstava podobna originalu le toliko, kolikor je lahko glasbena variacija podobna temi. Vse se oblikuje v igralcu: v njegovem telesu, njegovem glasu, njegovi duši. Šest igralcev predstavlja dva svetova — svet stanovitnega princa, ki dovoljuje, da drugi svet v škornjih in togah dela z njim vse, kar hoče, vendar mu ne more vzeti stanovitnosti.

Vse to se dogaja v prostoru, ki je podoben areni iz rimskih časov ali areni za bikoborbe ali operacijski dvorani, in oder, ki je sredi te arene, lahko spominja na žrtvenik, na posteljo ali karkoli, prav tako kot princeva obleka — bela srajca in rdeče pokrivalo — lahko pomeni marsikaj . . .

Dogajanje med tema različnima svetovoma, ki predstavljata različno moč in spremenljive strasti, zahteva od gledalcev maksimalno koncentracijo, ki jih zapusti šele nekaj časa po končani predstavi. Zato ni bilo čudno, da so se gledalci takoj po predstavi osupnjeni spraševali, ali je dovoljeno Calderona tako predstavljati, ali predstava ne spominja preveč na dogajanje v norišnici in kaj je sploh hotel režiser doseči z njo, zlasti pa s principom, da jo sme naenkrat gledati le 80 ljudi in niti eden več — tokrat so namreč morali imeti vstopnice tudi člani Ateljeja 212 in upravnica Mira Trailović tudi.

VIKTOR ŠIREC

In vendar ne tako majhen!

Ob novogoriški razstavi prevodov slovenskih leposlovnih del

Piccolo mondo sloveno (Majhen slovenski svet). Tako piše na naslovni strani ene izmed antologij slovenske poezije, ki jo je prevedel v italijanščino znani tržaški slavist Umberto Urbani. Knjiga je komaj opazen drobec na razstavi prevodov slovenskih leposlovnih del v tuje jezike, ki so jo te dni odprli v avli novogoriške občinske zgradbe v organizaciji Goriške knjižnice. Majhen slovenski svet!

Nad petsto knjig ga predstavlja v 29 jezikih sveta. Sto let je že poteklo od prvih samostojnih prevodov v nemščino. Potlej se je krog narodov, ki so spoznavali miselnost in čustvovanje našega sveta, stalno širil. V družini ljudstev, ki soustvarjajo svetovno omiko, je postajalo njegovo mesto čedalje pomembnejše. Stvaritve slovenskih književnikov so našle mesto tudi na knjižnih policah pri narodih, ki so nam zemljepisno, po miselnosti in čustvovanju zelo daleč. Cankarja in nekatere druge slovenske mojstre pisane besede sem zasledil v razstavnih vitrinah celo v kitajščini, malajščini idr.

Sicer pa, kakor je ob odpiranju razstave poudaril Božidar Borko, se slovenska ustvarjalna misel ni nikoli zapirala v ozke nacionalne meje. Če so že prvi glasniki naše omike bili prisiljeni v svojih delih poklicati na pomoč druge narode, je prav tako tujce silila neka notranja nuja, da so segali po našem skritem bogastvu ter ga predstavljali bralcem. Samo v izjemno hudih zgodovinskih okoliščinah je naša knjiga doživljala zlo usodo.

Morda bi marsikaj, kar je v vitrinah novogoriške razstave, lahko ostalo doma in bi nas namesto tega predstavilo svetu kaj vrednejšega, trajnejšega in bogatejšega, toda vse, od najbolj skromnih listov pa do bogatih izdaj, kar nas uvršča med omikane narode, je nastajalo z zavzetostjo in navdušenjem. V zadnjem času se obojemu pridružuje še načrtnost. Društvi prevajalcev in pisateljev dobivata čedalje večji vpliv na to, kaj naj se prevaja v tuje jezike.

Ravnatelj novogoriške knjižnice Albert Rajer je v pozdravnem nagovoru ob otvoritvi razstave ugotovil, da sta med vsemi prevedenimi slovenskimi leposlovnimi deli kar dve tretjini knjig v slovanskih jezikih. Zlasti češčina in ruščina sta bogato zastopani. Precej del je prevedenih tudi v italijanščino, angleščino, francoščino in druge evropske jezike. In avtorji, ki so se najbolj uspešno vključevali v mednarodno družino pisateljev? Daleč pred vsemi je Ivan Cankar. Več kakor 70 knjig ga predstavlja v raznih jezikih. Sledijo mu Jurčič, Meško, Bevk, Prešeren, Finžgar, Ingolič, Prežih, Seliškar, Tavčar, Kvedrova in drugi. Med povojnimi avtorji je razveseljivo precejšnje število pesniških prevodov.

Novogoriška razstava prevodov slovenskih del v tuje jezike je nedvomno pomembno dejanje. Take razstave na slovenskem še nismo imeli. Vanjo je bilo vloženo veliko načrtnega dela. Znani bibliografski strokovnjak Marijan Brecelj nam je povedal, da je imela Goriška knjižnica na svojih policah komajda kako desetino sedaj razstavljenih knjig. Vse ostalo je bilo treba iskati drugod. Številne domače knjižnične hiše in posamezniki so napolnili vitrino razstavnega prostora v Novi Gorici. Včasih je bilo težko priti do knjig, ki so celo unikati v državi ali pa jih sploh ni pri nas. Ruska izdaja Cankarjevega Hlapca Jerneja iz začetka dvajsetih let je prišla pred obiskovalce razstave celo iz kijevske knjižnice, kjer so jo bralci imeli neštetokrat v rokah. Po nekatere knjige pa je bilo treba nalašč za to razstavo naravnost v rimsko državno knjižnico. Razstava nam torej lahko marsikaj pove tudi o zanimivi in zapleteni življenjski poti knjige.

62 avtorjev je z več kakor 400 knjigami prisotnih na novogoriški razstavi. Vsaj še deset jih je, katerih knjige v tujih jezikih še niso uspeli zbrati. In koliko je takih, ki v tujini niso nastopali s samostojnimi knjigami, marveč samo s posameznimi deli v antologijah, zbirkah, revijah in časnikih.

L. KANTE

SLOVENSKA FILHARMONIJA

vabi

ljubitelje glasbe
k vpisovanju
treh

KONCERTNIH ABONMAJEV

od 18. do 23. septembra
v Mali filharmonični
dvorani.

Glasbeni dogodki

Zadnji kongresni koncert

Zadnjega v vrsti koncertov za udeležence 10. kongresa mednarodnega muzikološkega društva je pripravil simfonični orkester RTV Ljubljana s svojim šefom dirigentom Samom Hubadom. Tudi ta koncert je imel na programu sodobna slovenska, hrvaška in srbska dela. Zastopani so bili naslednji avtorji: Bergamo, Stibilj, Lebič, Krek in Malec. Spored je bil zanimivo in dobro izbran. Iz tega koncepta je izpadla le uvodna Bergamova skladba Musica concertante, ki je bolj študijsko igranje s tonsko materijo kot njeno oblikovanje na višji umetniško izpôvedni ravni. Vsako izmed preostalih del pa ima danes že ugledno mesto v naši sodobni literaturi, saj so izbrana dela v veliki meri značilna za avtorje, obenem pa so med najboljšim, kar so doslej ustvarili.

Stibiljeva Skladja s svojo skupino zvočnih variacij, ki se pojavljajo skozi vso skladbo, virtuozno pianistično delo. Četudi so formalno pretehtane, pri tem ne izgubljajo stika z živim muzikalnim domislekom. Ta je tudi stalno prisoten v Krekovi skladbi Inventiones federales za violino in godala. Le malokdaj lahko doživimo tako enovitost in enotnost glasbenega toka, ki se kljub različnosti kompozicijskih tehnik vije skozi vse tri stavke. To je resnično plemenita muzika z izrazito izpovednostjo, pretehtanim izrazom in globokim čustvom. Lebičeva Požgana trava, ki ima za osnovo štiri Zajčeve pesmi, je zlasti z zadnjima dvema, žgočima in dramatičnima, zbudila precejšen aplavz. Malčevi Gibi v barvi so zanimivi zaradi nenavadne barvitosti in obravnave zvočnega materiala.

Simfonični orkester pod vodstvom dirigenta Sama Hubada je bil izredno dobro pripravljen. Poznala se je temeljita priprava. Trud, ki ga je vložil dirigent v pripravo dela, se je obilno obrestoval. Med solisti je treba na prvem mestu omeniti violinista Igorja Ozima in njegovo izrazitno interpretacijo Krekove skladbe. Pianist Aci Bertoncelj je Stibiljeva Skladja posnel že na ploščo. Poznalo se je, da je delo večkrat igral, zato ga je suverenо obvladoval in tako tudi izvajal. Kot solistka v Lebičevi Požgani travi je nastopila mezzosopranistka Eva Novšakova ter zlasti zadnji dve pesmi ustrezno interpretirala.

S tem koncertom so se končale tudi prireditve, ki so jih ljubljanske glasbene institucije pripravile za muzikološki kongres. Upajmo, da bodo prireditve spričo vloženega truda in precejšnjih finančnih sredstev — našle ustrezen odmev v svetu in pomagale pri popularizaciji naše glasbene umetnosti ter ji odprle širša vrata v svet, kakor jih je imela doslej.

PRIMOŽ KURET

VČERAJ V MESTNI GALERIJI LJUBLJANSKI — Foto: S. Busić

MIMI MALENŠEK:

SONCE VROČEGA AVGUSTA

27. nadaljevanje

Gospodična se je rahlo in kakor nehote skoraj hudomušno smehljala

— Da, da, je rekla, pravijo. Tudi za svetovno vojno so rekli, da ne bo trajala dolgo. »Kratek sprehod v Srbijo, v nekaj tednih bo vsega konec,« so govorili. Moj zaročenec je takrat rekel temu »promenada«. Tako so govorili po leti štirinajstega leta, zanj pa je bilo prome nade konec tri leta pozneje. Ne, vojne se nikoli ne končajo hitro. In čeprav bi je bilo hitro konec, se mi vendar lahko zgodi, da bom ostala na starost brez vsega.

Nenadoma je bilo na sicer odločni ženi ne kaj nebogljenega. Zdela se je deset, dvajset let starejša, kot je bila v resnici. In ni bila stara ženska, ki so jo morda na starost kakorkoli vsi zapustili; žalostna koprena, ki je obdajala gospodično Marijo, je bila zdaj nekaj, kar ni več sodilo v trdi čas, ki se je razločno risal na obzorju. Časniki so prinašali poročila pod vznemirljivimi naslovi, za temi naslovi so bile bombe, požgana mesta, potopljene ladje, trume vojnih ujetnikov, trume beguncev — preperela, rahla vijoličasta tenčica je bila nenadoma nekaj smešno žalostnega in odvečnega. Zvestoba gospodična Marije je bila samo še zvestoba ovalni sličici v medaljonu; kdo na svetu misli na sličico v medaljonu, kadar tulijo sirene letalski alarm?

Njena tragika seveda zato ni bila nič manjša — morda je bila še večja, samo da je bila to tragika človeka, ki je ponižno stal ob strani in pustil tok življenja, da je šel mimo, potem pa je tok nenadoma podivjal, se zapenil in človek, ki se ni mogel nikamor več premakniti s svojega brega, je brez moči čakal da ga bo odnesel s seboj.

Gospodična Marija je imela svoje hranilne knjižice, plod dvajsetletnega dela in skrbi, tri, ali morda celo več hranilnih knjižic, zaradi varnosti, če bi šla ena od bank po zlu — imela jih je varno zaklenjene v kakšni skrinjici ali v predalu za perilo, vojne vsaj tukaj tudi še ni bilo, njenih dvajset let pa se je navzlic temu osulo. Svoje velike roke je držala sklenjene, ne kot v prošnji, temveč kot v zadovanju za nečim že izgubljenim.

Dekle je bilo še vse premlado, da bi bilo obupano staro ženo znalo tolažiti, zato je samo molčalo. Gospodična Marija pa se je morda tudi zavedela, kako nesmiselno je iskati razumevanja pri tako mladem človeku, zakaj stopila je h klavirju, mirno vzela partituro s stojala, jo zaprla in položila na polico. In celo nasmehnila se je.

— Strah ima velike oči, je rekla, morda res ne bo nič hudega. A v družinah, katerih otroke poučujem, so tako dobro poučeni . . . In pravijo, da vojna bo, da je neogibno. A kaj moreš storiti? Navsezadnje si brez moči. Pravzaprav ti je redko dano ravnati po svoji volji. Največkrat storiš, kar moraš. In zdaj nihče ne ve, kaj bo treba storiti. Pa tudi zaupanja v Boga ne smemo izgubiti. Za hip je obstala in prisluhnila ropotu električne cestne železnice, ki je bil zdaj, ko je bilo okno zaprto, daleč, pridušen. — Ne morem več poslušati tega zoprnega cviljenja, je rekla. Če pomislim, kako sem trgala podplate in se peš mučila po mestu, da sem si prihranila nekaj borih grošev! Ali če bo pri nas res vojna, potem tudi ne vem, kaj bo s tvojim konservatorijem, Nada. Vojna zmeraj prekriža vse načrte.

In vendar je življenje včasih pri vsej nesmiljenosti usmiljeno in pri vsej krivični sti kdaj tudi pravično.

Gospodični Mariji je vojna manj prekrižala načrte, kot se je prej bala. Da, pravzaprav ji jih skoraj ni prekrižala. Celo med vojno je bilo še zmeraj dovolj staršev, ki so hoteli, da bi se njihovi otroci učili igrati na klavir.

Njeni prihranki so šli seveda po zlu, a gospodična Marija je to komaj obžalovala. — Presenetljivo je, je rekla nekoč, kako človeka navsezadnje najmanj zadene tisto, česar se je prej najbolj bal. V letih, ki so bila za vsakega posebej ena sama vrsta izgub, nekaj hranilnih knjižic vendar ni nič pomenilo. In gospodična Marija ni bila človek, ki bi sebično mislil na svoje majhne izgube, medtem ko drugi ob njem izgubljajo vse.

Nada, ki ji je vojna veliko bolj neusmiljeno prekrižala načrte, je bila še zmeraj njena učenka. Pravzaprav ne več učenka. Zdaj ji je po malem plačevala trud dolgih let. Včasih je pritekla k njej s kakšnim živežem ali čemerkoli že, kar je dobila od tete Franje, trafikantke; teta Franja je te dobre in redke reči pribarantala za tobak ali za kaj drugega in je z njimi plačevala Nado, ki je kdaj pa kdaj ob popoldnevih namesto nje posedela za okencem v tetini majhni trafiki. Pa tudi gospodična Marija ni v Nadi več gledala svoje učenke, temveč se je pogovarjala z njo kot z odraslim dekletom, ki more marsikaj razumeti. Sicer pa v njenem preprostem in ponižnem življenju bržčas ni bilo ničesar, kar bi si ne upala povedati, in tudi ničesar, kar bi ne mogel vsakdo razumeti. Edino, kar je kdaj pa kdaj obžalovala, je bilo, da se je po prvi svetovni vojni tako hitro in brez odpora sprijaznila z vlogo nekoga, ki je vse izgubil in nima ničesar več pričakovati.

Po koncu vojne je tudi to jenjala obžalovati. Takrat je učakala veliko zadoščenje: postala je učiteljica na glasbeni šoli. Časniki so pisali o njej kot o dobrem glasbenem pedagogu in od raznih strani so ji pošiljali res dobre učence v izpopolnjevanje. Takrat je tudi Nado sprejela med svoje učenke na glasbeni šoli.

Bilo je, kot da je šele zdaj ujela smisel svojega življenja, ki ga včasih ni videla pred seboj ali vsaj ne razločno. Vedro je začela verjeti, da življenje vendarle nekoč vsakemu odmeri njegov delež dobrega, »čeprav ne plačuje vsako soboto«, kot je včasih rekla.

V nekaj vrstah

MARIBOR

Modna revija — Graška trgovska hiša Kastner-Ohler bo danes v samopostrežni restavraciji Center v Prešernovi ulici priredila modno revijo. Dohodek te prireditve so namenili za gradnjo mariborske splošne bolnišnice.

Posvet — V ponedeljek je bil na centru za socialno delo posvet, katerega so se udeležili predstavniki centra in sodniki občinskega in okrožnega sodišča. Razpravljali so o kodifikaciji rodbinske zakonodaje in o pripravah na posvet s to tematiko, ki bo predvidoma že septembra.

Znižanje — V ponedeljek je trgovsko podjetje Povtrnina znižalo v svojih prodajalnah ceno čebuli od 160 na 120 Sdin, slivam od 160 na 110, papriki od 200 na 120 in krompirju boljših sort od 80 na 70 Sdin za kg. Hkrati so začeli prodajati krompir sorte merkur in dobrin po 60 Sdin za kg.

Vzpenjača — V soboto in nedeljo je pohorska vzpenjača prepeljala samo 608 potnikov. Na manjši promet je vplivalo slabo vreme.

Hotel — V noči od nedelje na ponedeljek je v hotelu Slavija prenočilo 116 gostov. Med njimi je bilo 76 tujcev, predvsem iz Avstrije, Italije in Nemčije.

Zaprta ribarnica — V ponedeljek je bila ribarnica trgovskega podjetja Pomurka na Vodnikovem trgu zaprta. Danes bodo spet prodajali več vrst različnih morskih rib.

LENDAVA

Posojila — Združenje ZZB NOV v lendavski občini je med kmete-borce razdelilo dolgoročna posojila, ki jih bodo uporabili za preureditev oziroma dograditev stanovanj. Skupno so dali 6 milijonov Sdin.

Mlin — Lendavska občinska skupščina je od zasebnika odkupila mlin v Mali Polani, kjer so leta 1944 ustanovili prvi pokrajinski odbor OF. Zavod za spomeniško varstvo bo mlin zaščitil pred propadanjem.

VELENJE

Znižane proizvodne cene — Tovarna Gorenje je letos močno povečala proizvodnjo supervatomatskih pralnih strojev znamke Rex. Računajo, da bodo letos izdelali približno 40.000 pralnih strojev. Spričo tolikih količin so seveda tudi znižali tovarniško ceno na 180.000 dinarjev. Tako so velenjski izdelki že postali resni konkurenti uvoženim pralnim strojem, na katere je treba plačati od 70.000 do 90.000 Sdin carine.

LJUBLJANA

Likalniki za izvoz — Črnuška tovarna Elma se je začela letos uvrščati med najpomembnejše proizvajalce električnih likalnikov v državi. Letos bodo izdelali približno 140.000 likalnikov, od katerih jih bodo polovico izvozili zvečine na trge s konvertibilno valuto.

SMARTNO OB PAKI

Obilo sadja in krompirja — Letos je izredno dobra letina sadja, in sicer je največ jabolk. Posebej je letos uspel krompir, saj tehtajo posamezni gomolji do 40 dkg pa tudi več.

TREBOVLJE

Rudisove »Informacije« — Nova številka, ki je izšla v več kot 1500 izvodih, prinaša prispevke o tehnologiji separacije Bogovina, tovarni polprevodnikov v Trbovljah, delu Rudisa v Alžiriji, v Združeni arabski republiki itd. Prispevki so napisani v slovenščini in angleščini.

HRASTNIK

Celjski tednik — Hrastniška občinska skupščina je izglasovala sklep o podpisu pogodbe z ekonomsko enoto CP Delo — Informacije — propaganda v Celju o obveščanju občanov preko Celjskega tednika. Skupščina bo za leto dni odkupila 800 do 1000 izvodov Celjskega tednika, tako da bo vsako gospodinjstvo v občini po tri mesece brezplačno dobivalo ta časopis.

SKOFJA LOKA

Obisk v Italiji — Na povabilo odbora za pobratenje mest in občine Medicina v Italiji in Skofje Loke je bila štiričlanska delegacija iz Skofje Loke tri dni na obisku v Medicini. Skofjeločani so se udeležili seminarja o gospodarskih problemih, zlasti o zadružništvu. Domenili so se, da bodo delegati iz Medicine prišli na praznovanje škofjeloškega občinskega praznika.

JESENICE

Manj šolarjev — V osnovne šole v jeseniški in radovljiški občini se je letos vpisalo manj učencev kot lani. Tako je na šestih osnovnih šolah v jeseniški občini letos vpisanih 3326 učencev ali 29 manj kot lani. Tudi v radovljiški občini je letos 28 šolarjev manj, kot jih je bilo lani.

KOPER

Seminar za učitelje knjižničarje — Začel se je včeraj, pripravil pa ga je zavod za prosvetno pedagoško službo. Seminar bo trajal štiri dni.

BOVEC

Samostojna organizacija — Obrat tovarne pohištva »Krn« Klavže v Bovcu se je odcepil od matičnega podjetja. Ustanovili so samostojno delovno organizacijo, ki se je tesno navezala na tovarno pohištva Meblo. Pravijo, da bodo tako bolje delali.

DUTOVLJE

Središče so asfaltirali — Tu so pred nekaj dnevi dokončali asfaltiranje centra Dutovelj. Pobudo je dala krajevna skupnost, za kar ji gre zahvala, pa tudi tistim, ki so prispevali svoj delež.

SEVNICA

Dober mizar — Mizarski mojster Matija Kurnik, ki ima v Sevnici zasebno delavnico, izdeluje tudi notranjo opremo za stanovanjske hiše, gostišča in trgovine. Za njegove izdelke so ga na letošnjem sejmu obrtništva v Zagrebu nagradili z medaljo in diplomo.

naši razgledi — razgledi po svetu

V KATERI DOBI BI RADI ŽIVELI?
nagrajene naloge dijakov slovenskih gimnazij

Prof. dr. Robert Neubauer
BOJ PROTI STAROSTI

A. Kafman Meždunarodnaja žizn
AMERIŠKE VOJNE LADJE V SREDOZEMLJU

Der Spiegel
ZAČETEK BARVNE TELEVIZIJE V EVROPI

naši razgledi — razgledi po svetu

Za mariborsko bolnišnico so darovali:

Anton Horvat, obč. sodišče, Maribor 50; Papirservis UNIJA, poslovalnica Maribor, za odkupljeni odpadni papir v avgustu 78,40; Aleksander Prelog, Maribor, Župančičeva 16, namesto cvetja na grob Mirku Lešniku 60; Franc Zamuda, Maribor, Ljubljanska 37, 50; dr. Milan Šijanec, odvetnik, Maribor, namesto venca na grob inž. Francki Šnajderu 100; Niko Wrabl, Maribor, Puškinova ul. 7, namesto venca na grob dr. M. Zorjanu 100; krajevni odbor RK v Rušah 976,10 novih dinarjev.

Papirservis UNIJA , poslov. Maribor, za odkupljeni odpadni papir 294,94; člani kolektiva tovarne dušika v Rušah 235; osnovna organizacija RK Pragersko 285; kolektiv travmatološkega odseka spl. bolnišnice v Mariboru namesto venca na grob matere Zofije Fras 50; Leonida Lemuš, uslužbenka bolnišnice, 290 Ndin.

Člani osnovne organizacije RK v Rušah, obveznice skopskega posojila v vrednosti 1.623,35; člani osnovne organizacije RK v Pragerskem obveznice skopskega posojila v vrednosti 438,13 Ndin.

Teodor Knap, Maribor, obveznice skopskega posojila v vrednosti 125,02; Franc Kovač, Sp. Polskava, obveznice skopskega posojila v vrednosti 37,59; Vlado Česl, Maribor, Betnavska 27, obveznice skopskega posojila v vrednosti 64,33; Srečko Debelak, Maribor, Gosposvetska 34, obveznice skopskega posojila v vrednosti 98,23; Jože Gabrovec, Maribor, Zrinjskega 29, obveznice skopskega posojila v vrednosti 17,86; Anton Panič, Ljutomer, obveznice skopskega posojila v vrednosti 17,86; kolektiv tovarne dušika v Rušah obveznice skopskega posojila v vrednosti 5.916,59 Ndin.

Lekarna Center, Maribor, 190 kg odpadnega papirja; skupščina občine Ljutomer 1330 kg odpadnega papirja; občina Maribor 146 kg odpadnega papirja; Iskra, Partizanska c., 14 kg odpadnega papirja; Sleme, Vetrinjska ul., 65 kg odpadnega papirja; lekarna Center 140 kg odpadnega papirja; Elektra, Maribor, 40 kg odpadnega papirja; Milena Fišar, Partizanska c., 130 kg odpadnega papirja; Miro Sinerdu, Partizanska c., 60 kg odpadnega papirja; Lina Krejač, Partizanska c., 21 kg odpadnega papirja; Žiko Jovanovič, Partizanska c., 56 kg odpadnega papirja; Petrol, Leningrajska ul., 52 kg odpadnega papirja; Nigrad, Maribor, 151 kg odpadnega papirja; Hinka Kolovnik, Bentonovega 3, 10 kg odpadnega papirja; splošna bolnišnica Maribor 508 kg odpadnega papirja; Elektra, Maribor, 40 kg odpadnega papirja; Sarlota Vebar, Dvoržakova ul., 23 kg odpadnega papirja; Lovše, Trubarjeva 17, 19 kg odpadnega papirja; Vera Planinšek, Betnavska 57, 125 kg odpadnega papirja; Povrtnina, Koroška c., 190 kg odpadnega papirja; Iskra, Partizanska c., 57 kg odpadnega papirja; Elektra, Kočevarjeva, 43 kg odpadnega papirja; splošna ambulanta ZD, Gosposvetska c., 48 kg odpadnega papirja; Ronš, Belokranjska 32, 56 kg odpadnega papirja; Nigrad, Mejna ul., 130 kg odpadnega papirja; Jugoplastika, Maribor, Graiska ul. 7, 504 kg odpadnega papirja; Elektra, Maribor, Kočevarjeva ul., 43 kg odpadnega papirja.

Do 6. septembra letos se je v skladu zbralo 1,123.741,32 ND gotovine in za 903.261,60 ND obveznic.

Sklad se vsem darovalcem iskreno zahvaljuje!

Tekoči račun sklada za izgradnjo bolnišnice v Mariboru je 513-740-1-221. Obveznice skopskega posojila sprejema splošna bolnišnica v Mariboru. Odpadni papir na telef. 38-331.

Priprave na proslavo oktobrske revolucije

MUR. SOBOTA, 11. sept. — Na sedežu občinske konference SZDL je imel že drugo sejo pripravljalni odbor za proslavo oktobrske revolucije. Člani odbora, ki zastopajo poleg Socialistične zveze tudi druge družbeno politične organizacije, občinsko skupščino, zvezo borcev in JLA, so sprejeli program praznovanja petdesetletnice oktobrske revolucije in tridesetletnice naše partije. Oba jubileja bodo proslavili v dneh občinskega praznika soboške občine od 15. do 25. oktobra v sodelovanju z družbeno političnimi in gospodarskimi organizacijami, šolami in ob sodelovanju lokalnega tiska in radia ter drugih.

Program praznovanja obsega več prireditev, slavnostna akademija pa bo 16. oktobra v Murski Soboti, kjer bo nastopil tudi pevski zbor »Slava Klavora« iz Maribora. V znamenju praznovanja obletnice oktobrske revolucije bo tudi slavnostna seja občinske skupščine v Murski Soboti, ko bodo med drugim odprli razstavo dokumentarnega gradiva v soboškem pokrajinskem muzeju.

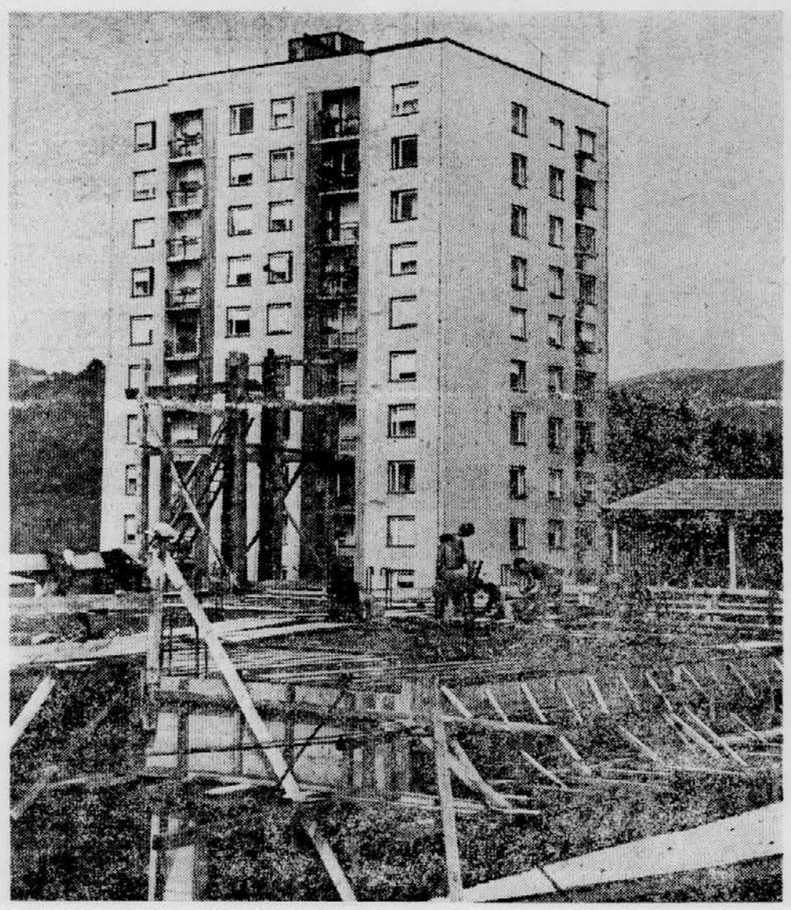
V prazničnih dneh bodo slovesno odprli tudi nov hotel »Diana« v Murski Soboti in asfaltirano cesto Sobota—Mačkovci na Goričkem. B. B.

Trboveljski politični delavci v Pomurju

MUR. SOBOTA, 11. sept. — Na vabilo občinskega komiteja ZKS v Murski Soboti so obiskali Pomurje sekretar področnega komiteja ZKS Trbovlje Marjan Orožen in predstavniki občinske skupščine Trbovlje. Razen Murske Sobote so obiskali tudi Lendavo in Radgono, kjer so se pogovarjali s predstavniki občin o reorganizaciji ZK, izmenjali delovne izkušnje ter se medsebojno seznanili tudi z ostalimi aktualnimi družbenimi vprašanji, ki se porajajo v teh treh občinah. B. B.

Madžarski kulturniki bodo obiskali Pomurje

MUR. SOBOTA, 11. sept. — Od 15. do 17. septembra bo gostovala v Murski Soboti, Radencih in na Pomurskem sejmu v Gornji Radgoni 35-članska folklorna skupina Zalske županije iz Zalaegerszega, ki se je v minulih letih že večkrat predstavila s svojimi nastopi v tujini. Nastop madžarskih kulturnikov je sad dogovorov med turističnimi organizacijami v Pomurju in Zalski županiji o kulturnem sodelovanju obmejnih pokrajin obeh sosednih dežel. B. B.

SAMOPOSTREŽNA TRGOVINA ZA TRG — Gradbeno podjetje Dravograd gradi na Čečovju na Ravnah samopostrežno trgovino, ki bo imela v prvem nadstropju nekaj sob in garsonjer. Objekt gradijo za trg in še ni znano podjetje, ki se bo naselilo v lokalu. Nekateri pravijo, da bo to vsekakor trgovsko podjetje Zila Ravne, ki že ima lokale v neposredni bližini. Foto: M. Kos

Uspehi, težave, možnosti v kmetijstvu

S seje upravnega odbora kmetijskega poslovnega združenja za SRS

RADENCI, 11. sept. Na sobotni seji upravnega odbora kmetijskega poslovnega združenja za Slovenijo so sprejeli pomemben sklep: pripravili bodo temeljito analizo slovenskega kmetijstva s predlogi za izboljšanje. O tem bodo nato razpravljali na najvišji republiški ravni.

Na seji so ugotovili, da naše kmetijske organizacije proizvajajo marsikje z nižjimi stroški kot kmetijci v zahodnoevropskih državah. Vzlic temu pa zlasti z živino ne morejo konkurirati na svetovnem trgu. V mednarodno delitev dela se namreč morajo vključevati z neenakimi možnostmi. Naš izvoz mesa v države evropske gospodarske skupnosti je obremenjen z 42-odstotnimi dajatvami, ki jih države uvoznice pobirajo kot carino, prelevmane in podobno, izvoz članic te skupnosti pa le s 4 odst. Naši kmetijci pa seveda ne morejo zniževati proizvodnih stroškov v primerjavi s kmetijci v teh državah. Take stvari je treba torej urejati z dogovori in ne le s sproščeno trgovino.

Pred dvema letoma so kmetijci mnogo razpravljali o intenzifikaciji proizvodnje. Proizvodnja se je povečala in zdaj razpravljajo, kako bi jo prodali, zlasti živino. V letošnjem prvem polletju je kmetijstvo izvozilo približno toliko kot lani v istem času skupaj, za 210 milijonov N din več kot lani pa je izvozilo mladih pitanih goved, konj, govejega, telečjega in konjskega mesa pa tudi krompirja, vina in celo sena. V drugem polletju pa se že zmanjšuje izvoz goveje živine in mesa, ker zaradi nizkih cen reja govedi nazaduje. V kmetijskem izvozu Slovenije je bila živinoreja udeležena z 82 odst. Zniževanje izvoza se bo torej lahko občutno poznalo.

Uspehi, težave in možnosti našega kmetijstva so potrebni še temeljite razprave. Ugotoviti bo treba, kaj lahko storе za odpravo težav kmetijske organizacije same in kje bo potrebna tudi pomoč družbe. J. P.

Priznanje učitelju s Pernic

Ivan Knez dobil občinsko nagrado

»Najlepša hvala za podelitev občinske nagrade za leto 1967. Mislim, da to ni priznanje samo meni, temveč predvsem prizadevanjem prebivalcev Pernic.« Tako se je Ivan Knez, učitelj s Pernic, zahvalil na slavnostni seji občinske skupščine Radlje za izkazano priznanje.

IVAN KNEZ

Ivan Knez si je to nagrado vsekakor zaslužil, saj kot učitelj na Pernicah uči na tem delovnem mestu z nekajletnim presledkom že vse od leta 1946. S svojim pedagoškim in prosvetljevalnim delom je na tem delu Kozjaka oral ledino prosvetnemu delu. Zanj pravijo, da je pravi ljudski učitelj in vzgojitelj, ki z veliko voljo in s somoodpovedjo daje vse svoje moči ne samo za duhovno rast mladega rodu, temveč veliko prispeva tudi h gospodarskemu, socialnemu in družbenopolitičnemu razvoju kraja in njegove okolice.

Njegovo pedagoško delo je kljub težavnim delovnim možnostim vzorno. To dokazuje dejstvo, da se učenci iz te šole z uspehom vključujejo v nadaljnje šolanje na srednjih in strokovnih šolah. Vsako leto je mentor mladim pedagogom, ki prihajajo na niže organizirano šolo. Zelo dejaven je tudi v organih upravljanja šole. Kot učitelj je mnogo storil za prosvetljevanje ljudi.

Vsa leta je Ivan Knez z velikim idealizmom nesebično pomagal prebivalstvu tudi na gospodarskem področju. Bil je eden osrednjih organizatorjev in ustvarjalcev zamisli za elektrifikacijo Pernic. Pri tem delu je žrtvoval mnogo časa in dela. Z marljivim delom je uspel, da je šola na Pernicah in širša okolica dobila električno napeljavo. Bil je tudi med tistimi, ki so dali pobudo za dograditev ceste na Pernice. Tudi napeljava vodovoda k šoli je v glavnem uspeh njegovega osebnega dela. Ljudem rad svetuje in pomaga pri urejanju njih problemov. Šola, na kateri poučuje, je zbirališče občanov. Tukaj navezuje osebne stike z ljudmi, jim deli nasvete za boljše gospodarjenje, posluša njihove težave in mnogokrat osebno posreduje pri oblastnih in drugih organih za zaščito pravic občanov. Zato je v kraju in njegovi okolici priljubljen.

Tov. Knez je bil dolgoletni odbornik občinske skupščine Radlje in se je zavzemal za razvoj občine kot celote in še posebej za razvoj šolstva, prosvete in kulture v občini ter razvoj svojega kraja in krajevne skupnosti Muta. Bil je član raznih svetov in komisij občinske skupščine ter funkcionar v številnih družbenopolitičnih organizacijah in društvih. Zaradi uspešnega dela na kulturnoprosvetnem, gospodarskem in družbenopolitičnem področju so mu ponudili občinsko nagrado za leto 1967. M. K.

Neskladnosti v učnih uspehih

Nekaj ugotovitev iz radgonske občine

Čeprav je v radgonski občini napredovalo v minulem šolskemu letu v povprečju nekaj več kot 85 odst. učercev osnovnih šol, na svetu za šolstvo v Radgoni ne prikrivajo zaskrbljenosti zaradi razločkov v učnih uspehih med posameznimi šolami.

Te neskladnosti so največje v zadnjih treh razredih osemletk, čeprav je socialna sestava šolske mladine približno izenačena. Med učenci, ki letos ponavljajo razred, pa je kar 50 odst. delavske mladine in 40 odst. kmečke mladine. Taka sestava ponavljavcev samo potrjuje že znano dejstvo, da ta mladina zaradi dela na domačijah preprosto nima časa za utrjevanje učne snovi, k temu pa jih ne navajajo tudi starši.

V Radgoni menijo, da to ne bo bolje vse dotlej, dokler ne bodo uresničili načrta o celodnevnem bivanju otrok v šoli, kjer bi omogočili mladini načrtno pripravljanje na pouk.

Učno-vzgojni uspehi v radgonski občini pa so, kot že povedano, tako različni na posameznih šolah, da velja ta pojav že sedaj v začetku šolskega leta temeljito analizirati in izluščiti razloge za te neskladnosti.

Med tem ko se postavljajo, na primer, v osnovni šoli pri Vidmu ob Ščavnici v osmem razredu kar s 100-odstotnim uspehom, je bil v istem razredu na Kapeli uspeh skoraj za četrtino slabši. Še hujše so neskladnosti v učnih uspehih med šestimi in sedmimi razredi. Za primer naj navedemo samo najslabša šesta razreda v Negovi in Apačah z blizu 70 odstotki pozitivnih učencev in v Stogovcih, kjer je izdelalo razred kar 93 odst. otrok.

Po ugotovitvah sveta za šolstvo gre pri teh pojavih predvsem za premajhno psihološko učinkovitost nekaterih učiteljev, ki se premalo poglabljajo v metode dela s to mladino v najbolj občutljivi razvojni dobi.

Ob vseh teh problemih, ki jih preučujejo sedaj v Radgoni, pa ne gre prezreti uspehov absolventov radgonskih osemletk na sprejemnih izpitih na srednjih in raznih strokovnih šolah. Kandidati za vpis v te šole iz radgonske občine so se najbolje odrezali med vrstniki iz Pomurja, zato je pravilna ocena, da se resnična vrednost šole pokaže šele kasneje, ko mladina nadaljuje šolanje.

Kljub dobri pripravljenosti in najbolje prestani preizkušnji na sprejemnih izpitih pa so sprejeli letos v šole druge stopnje od 110 priglašenih učencev iz radgonske občine samo 69 kandidatov, ker so pač, tako menijo v Radgoni, dajali povsod prednost mladini domačih občin. V radgonski občini, ki nima nobene srednje šole in si lahko pomagajo samo z radensko gostinsko šolo, je tako tudi letos ena tretjina mladine ostala brez možnosti za nadaljnje šolanje. To je vsekakor problem, ki mu v Radgoni upravičeno posvečajo vso skrb. B. BOROVIČ

Šestina nesreč zaradi hitrosti

LJUBLJANA, 11. sept. — V dneh od 4. do 11. septembra so nesreče v Sloveniji zahtevale življenja 12 ljudi. Največ nesreč se je zgodilo zaradi prehitre vožnje, saj se je šestina vseh nesreč zgodila zaradi naglice. V minulem tednu se je v naši republiki zgodilo 300 nesreč, v katerih je bilo 85 ljudi hudo poškodovanih, 131 pa laže. Škodo so ocenili na več kot milijon 78 tisoč N dinarjev. Največ življenj je zahtevalo izsiljevanje prednosti in prehitra vožnja, za nekatere pa vzroka še niso ugotovili. Avtomobilisti so bili tudi tokrat pogosto krivci za nesreče saj so jih povzročili kar 209. motoristi in mopedisti so bili zapleteni v 45 nezgod, 18 pa so jih zakrivili kolesarji.

Letos se je v Sloveniji zgodilo že 7513 prometnih nesreč v katerih je umrlo 287 ljudi, 2622 ponesrečencev je bilo hudo ranjenih, 3027 pa jih je dobilo lažje poškodbe.

Našli so utopljenko

LJUBLJANA, 11. sept. — V potoku Obrh pri vasi Markovec so našli včeraj popoldne truplo 86-letne Marije Baraga iz Viševka. Gre za nesrečno naključje. Starka je bila duševna bolnica. Zadnje čase je šla večkrat z doma in se je potikala, ne da bi vedela kod hodi. Bržkone je hotela ponoči priti s ceste pri vasi Markovec čez travnik v smeri Marofa v »Brestovo« žago, ki je bila razsvetljena. Zašla je v vodo in utonila. Pogrešali so jo od četrtka, ko je ponoči zapustila svoj dom skozi okno. B. S.

Zasačili so italijanske tihotapce

KOPER, 11. sept. — Sinoči ob 21. uri je patrolni čoln jugoslovanske vojne mornarice ustavil v jugoslovanskih vodah med Savudrijo in Piranom italijansko motorno ladjo Salvatore. S te ladje so hoteli pretovoriti cigarete na manjše, hitre motorne čolne.

Ladja Salvatore je 9. septembra redno vkrcala tovor cigaret v koprskem pristanišču in je tudi imela ustrezni carinski dokument. Tovor je obsegal 104 zavoje po 10 tisoč cigaret. Na manjše čolne so hoteli preložiti cigarete, da bi jih pretihotapili. Zato se bo morala posadka Tullio Vascotto, Carlo Mante in Bartolo Berani (vsi iz Trsta) zagovarjati zaradi kršenja carinskih predpisov. M. P.

Skupina tihotapcev pred sodiščem

SKOPJE, 11. sept. (Tanjug). Pred okrožnim sodiščem v Skopju se je danes začela obravnava proti veliki skupini tihotapcev, ki se je na ozemlju naše dežele ukvarjala s prepovedano trgovino z zlatom, tujo valuto in drugimi predmeti, uvoženimi iz tujine. Na zatožni klopi sedi 12 obtožencev. Dva obtožnica bremeni, da sta od marca lanskega do marca letošnjega leta kupila od tujih državljanov nad 200.000 zahodnonemških mark, ki sta jih potem preprodajala po znatno višjih cenah. Tako sta zaslužila nad 20.000 Ndin. Pri tem so sodelovali tudi drugi obtoženci. Turški državljan Sulejman Handzakri je med drugim obtožen, da je vtihotapil vnašo državo 87 ročnih ur znamke »Darwil« in »Omikron«.

Obravnava bo trajala več dni.

Iščejo pobeglega voznika

V soboto in nedeljo 106 prometnih nesreč

LJUBLJANA, 11. sept. V soboto in nedeljo se je na cestah v Sloveniji zgodilo 106 prometnih nesreč. V soboto ob 19.35 je na Zaloški cesti na Studencu v Ljubljani neznani voznik osebnega avtomobila modre barve do smrti povozil 64-letnega Maksa Placarja, nato pa pritisnil na plin in odpeljal dalje. Pobeglega voznika še iščejo.

V celjski bolnišnici pa je včeraj umrl 37-letni Jože Zorčič, ki se je zadnjega avgusta hudo ponesrečil na vaški poti med naseljem Sela in Mostec pri Brežicah. Ko se je peljal iz Dobove proti naselju Sela, je iz neznanega vzroka zavozil na skrajno desno stran in padel v jarek. Pri tem si je močno poškodoval glavo in hrbtenico.

V drugih nesrečah je bilo v zadnjih dveh dneh 24 ljudi hudo ranjenih, 57 pa jih je dobilo lažje poškodbe. Škode je bilo za 385 tisoč 370 N dinarjev. V prometne nesreče je bilo tokrat zapletenih 17 tujcev, med ponesrečenci pa je bilo tudi 5 otrok. Med vzroki je na prvem mestu prehitra vožnja, ki se je 25-krat končala z nesrečo, kajti avtomobilisti na mokrih in spolzkih cestah vožnje niso prilagodili stanju ceste. Zaradi izsiljevanja prednosti se je zgodilo 12 nesreč, po 8 pa so jih povzročili vozniki, ki so se ob nepravem času odločili za prehitevanje oziroma so se sedli za krmilo vinjeni. Nekaj nesreč (6) se je zgodilo zaradi prekratke varnostne razdalje.

Blizu hiše št. 1. v Ruperčah so včeraj ob 18.30 trčili trije avtomobili. Z dvorišča omenjene hiše je pripeljal z osebnim avtomobilom Dušan Suhadolčan in tako izsiljeval prednost Aleksandru Vlaju, ki je vozil proti Lenartu. Da bi preprečil trčenje je Vlaj zavrl, toda voznik, osebnega avtomobila Štefan Toplak, ki je precej hitro in v prekratki varnostni razdalji vozil za njim, se je zaletel v zadnji del avtomobila. Trčenje je bilo precej močno in Toplakov avto je odbilo na desno, kjer se je zaletel v osebni avtomobil Ivana Šumandla, ki je pripeljal nasproti po desni strani ceste proti Mariboru. Pri nesreči je bila 39-letna Ana Šumandel zelo hudo ranjena in so nezavestno odpeljali v mariborsko bolnišnico, hude poškodbe pa je dobil tudi 23-letni Anton Lorenčič. Škodo na avtomobilih so ocenili na 15 tisoč N dinarjev.

Včeraj nekaj pred poldnevom pa je v vasi Trebce pri Črnem vrhu voznik osebnega avtomobila ljubljanske registracije 26-letni Mile Lovričić zbil in hudo poškodoval mopedista 34-letnega Pavla Pirca iz Zadloga. Mopedist in avtomobilist sta se v omenjenem naselju pri hiši št. 25 srečala in pri tem je avtomobilist z levim blatnikom oplazil mopedista ter ga zbil po cesti. Šofer osebnega avtomobila je po nesreči odpeljal naprej, a so ga že približno čez eno uro našli. Mopedista so hudo ranjenega odpeljali v ljubljansko bolnišnico.

Posledice toče na Kozjanskem

V slabe četrt ure je toča uničila pridelek in poškodovala poslopja

CELJE, 11. sept. — Danes je že znana približna škoda, ki jo je v petek zvečer povzročila toča na območju šentjurske občine. Po dosedanjih podatkih je uničen ves pridelek na območju več vasi in zaselkov od Jurkloštra do Prevorja med Črnolico in Planino na Kozjanskem. Toča, ki je padala le nekaj več kot deset minut, je bila debela kot gosja jajca in je oklestila sadno drevje, uničila poljščine ter razbila opeko na strehah.

Prebivalce tega območja je letos prizadela že tretja elementarna nesreča. V zgodnji pomladi je namreč pozeblo žito in ribez, poletna suša je zmanjšala pridelek krme in krompirja, toča, ki je padala v petek, pa je uničila koruzo in druge poljščine ter letošnji pridelek sadja. Škodo ocenjujejo po približnih cenitvah na več kot sto milijonov starih dinarjev.

Očividci pravijo, da takšne toče, ki je sicer v teh krajih redek pojav, ne pomnijo v zadnjih sto letih. Kmetje večino pridelka nimajo zavarovanega in zato jih je toča tembolj prizadela. Zavarovana pa so gospodarska poslopja in stanovanjske hiše, na katerih je toča razbila skoraj polovico opeke. K sreči se je toča izognila vinorodnemu območju, saj je njena uničevalna moč ponehala tik pred vinogradi v Podgorci in na oni strani pred Prevorjem. J. SEVER

Ljubelj zaprt zaradi zemeljskih plazov

TRŽIČ, 11. sept. — Sinoči so zaprli mejni prehod na Ljubelju, ker je cesta na avstrijski strani neprevozna. Zadnje močno deževje je sprožilo zemeljski plaz, ki je zdrsnil na cesto na tistem odseku, ki ga prav zdaj razširjajo. Predvidevajo, da bo promet že jutri spet normalno potekal, dotlej pa bo usmerjen preko Korenskega sedla in Jezerskega. S. L.

Okradli so ga v vlaku

MARIBOR, 11. sept. — Josip Peter, stanujoč Marija na Mirni 277, pri Čakovcu je prijavil, da so mu v vlaku med Ljubljano in Poljčanami med spanjem ukradli iz notranjega žepa suknjiča ovoj s 1000 N dinarjev. M.

Namesto vžigalic sta mu vzela uro

MARIBOR, 11. sept. — Karla Poniša iz Limpuša 158 sta sinoči okrog 22. ure na pešpoti od studenškega mostu proti Ruški cesti ustavila dva neznanca. Eden ga je prosil za vžigalico ter ga hkrati z roko udaril pod brado. Z roke sta mu snela ročno uro. M.

Izmislil si je roparski napad

RAVNE NA KOROŠKEM, 11. sept. — Jože Trbovšek, stanujoč Črna 39 je prijavil, da sta ga včeraj okrog 4. ure napadla dva človeka in mu vzela iz žepa 60.000 S din in ga laže telesno poškodovala. Trbovška so odpeljali v slovenjgraško bolnišnico. Pri poizvedbah pa je postaja milice ugotovila, da je Trbovškova žena že pred dnevi vložila 60.000 S dinarjev v banko. Trbovšek pa se je poškodoval pri pretepu. M.

Kazen za posilstvo

MARIBOR, 11. sept. — Okrožno sodišče v Mariboru je obsodilo zaradi posilstva 35-letnega Bogomira Kavčiča, stanujočega v Mariboru, Dogoška 94, na dve leti strogega zapora. Sodišče je ugotovilo, da je 24. februarja letos v večernih urah na samotnem kraju v okolici Maribora posilil žensko, ki se je s kolesom peljala proti domu. Sodišče mu je hkrati preklicalo pogojni odpust kazni 14 let strogega zapora in mu izreklo enotno kazen 15 let strogega zapora. Leta 1955 ga je namreč okrožno sodišče v Mariboru obsodilo na 14 let strogega zapora zaradi poskusa uboja na grozovit način. M

Z avtom v obcestni jarek

MURSKA SOBOTA, 11. sept. — Davi se je zgodila huda prometna nesreča na cesti med vasmi Lomanoše in Spodnjo Ščavnico. Voznik osebnega avtomobila Marjan Virt (28) iz Trbovelj je med nevihto vozil z neprimerno hitrostjo, zaradi česar ga je zaneslo v dva metra globok obcestni jarek, kjer se je vozilo obrnilo. Voznik k sreči ni bil ranjen, škode na vozilu pa je za več kot 600.000 Sdin. B. B.

Smrt družine Sušić

Tragična avtomobilska nesreča pri Slavonskem Brodu

SLAVONSKI BROD, 11. sept. (Tanjug). Čelno trčenje dveh osebnih avtomobilov na avtomobilski cesti Beograd—Zagreb pri Donji Vrbi blizu Slavonskega Broda je terjalo življenje petih ljudi, trije turški državljani so težko ranjeni, eden pa lažje. Ta huda nesreča se je zgodila včeraj popoldne.

Po prvih podatkih preiskave je prišlo do trčenja v trenutku, ko je inž. Franjo Sušić iz Doboja s svojim novim avtomobilom renault 8 iz doslej neznanega vzroka zapeljal poprek na levo stran ceste. Tedaj se je z vso hitrostjo zaletel vanj osebni avtomobil ševrolet turške registracije, ki ga je vozil Nizmettin Pakyuerek. Trčenje je bilo tako močno, da je motor turškega avtomobila takorekoč prebil renault. Zato so bili vsi potniki v renaultu na mestu mrtvi. Mrtev je voznik inž. Franjo Sušić, njegova žena dr. Olga, njihova dva sina in hišna pomočnica Eva Kucijenić. Težko je ranjen voznik turškega avtomobila, njegova žena in starejša hčerka, medtem ko je mlajša hčerka samo lažje poškodovana. V bolnišnici v Slavonskem Brodu so povedali, da življenja turških državljanov niso več v nevarnosti.

Takoj po trčenju je eksplodiral tank z bencinom v renaultu in oba avtomobila sta v kratkem času popolnoma zgorela. Samo z izredno prisotnostjo duha se je turškim državljanom kljub poškodbam posrečilo skočiti iz gorečega avtomobila.

Veriga nesreč pa se je nato nadaljevala: voznik Petar Radja iz Novega Sada je v trenutku, ko je zagledal nesrečo pred seboj naglo zavrl svoj volkswagen in se je zato zaletel vanj tovornjak iz Beograda, nato pa še fiat beograjske registracije. K sreči pri teh trčenjih ni bil nihče poškodovan.

Zastrupitve na tekočem traku

BEOGRAD, 11. sept. — V ivangradski tovarni usnja »Polimka« se je zastrupilo 70 delavcev s hrano iz tovarniške restavracije. To je bila v enem tednu že druga zastrupitev s hrano iz te restavracije. Navzlic temu pa sanitarni inšpektorat občine Ivangrad proti upravi tovarniške restavracije doslej še ni ničesar ukrenil. Tako se delavci še naprej hranijo v neurejeni restavraciji in lahko vsak novi dan prinese novo zastrupitev. (k)

Rokoborec Horvat „zlat“

Še nove zmage ekip SFRJ na sredozemskih igrah

TUNIS, 11. sept. Jugoslovanske ekipe nadaljujejo s serijo zmag na V. sredozemskih igrah. Seveda pa so to šele predtekmovanja.

Košarkarji so si z zmago nad Grčijo 99:70 (51:41) praktično že zagotovili plasma v finalni del tekmovanja. V polfinalu se bodo brzčas pomerili z zmagovalcem srečanja Španija : Turčija, v primeru zmage pa bi o zlatem odličju potem odločal boj z Italijani.

Za razliko od tekme s Francijo, so Jugoslovani proti Grkom bili ves čas v prednosti. Ob koncu je šlo samo še za to ali bo »modrima« uspelo zabiti še stoti koš. Za Jugoslavijo so bili najuspešnejši Skansi 29, Cvetković 23 in Marcović 11, druge zadetke pa so prispevali Simonović 8, Tvrdić, Košić in Pazman po 6, Žorga in Plečaš po 4 ter Grubor 2.

Še dva izida košarkarskega turnirja — Alžirija : Libija 68:45, Turčija : Tunizija 86:57.

Jugoslovanski vaterpolisti so zabeležili nadaljnjo zmago nad neizkušenimi zastopniki Malte 18:0 (4:0, 5:0, 4:0, 5:0). Strelci: Janković, Sandić in Marović po 3, Trumbić, Rosić, Lopatny in Perišić po 2 ter Bonačić 1. Španija je premagala Turčijo 6:1.

Na rokoborskem turnirju je bil naš zastopnik v bantamski kategoriji Marinko izločen že pred finalom. Nenadić je v veltrski kategoriji četrti, Čorak pa si je v polteški zagotovil »srebrno«.

Izmed boksarjev SFRJ sta se v polfinale že uvrstila dva. Vujin je v lahki — skupini knockoutiral Benzira (Maroko), Veselinović pa je v zelo lepem boju na točke dobil proti Hatabi (Libija). Djurdjevac je v peresnolahki kategoriji izgubil proti Teotokatisu (Grčija). Startali so tudi že jugoslovanski rokometaši. V prvi tekmi so po izenačenem boju zmagali proti Španiji 15:11 (6:5). Španci so celo že vodili 10:9. Strelci za Jugoslavijo: Popović 5, Koprivica, Horvat in Uremović po 2, Pribanić, Fajfrić, Karalić in Milković po 1.

Med jugoslovanskimi rokoborci je največji uspeh zabeležil Horvat, ki je v lahki kategoriji osvojil zlato kolajno, Damjanoviću v peresni in Šimiću v srednji pa sta pripadli srebrni. V posameznih kategorijah so zmagali — od najlažje do najtežje: Metin (T), Mosciditis (Grč), Netin (T), Horvat (J), Robin (Fra), Necdet (T), Topizn (T) in Yulmas (T).

Jugoslovanski plavalec Rogošić se je na 400 m kravl uvrstil v finale. S 4:39,8 je dosegel tretji najboljši čas kvalifikacij.

Začel se je tudi že teniški turnir. Spear (J) je dobil proti Kibaneju (Alž) 6:0, 6:1.

TENIS

Newcombe in Kingova

FOREST HILLS — Zmagovalca mednarodnega teniškega prvenstva ZDA sta postala letošnja wimbledonska zmagovalca Newcombe (Avstralija) in Kingova (ZDA). Newcombe je v finalu dobil proti Graebnerju (ZDA) 6:4, 6:4, 8:6, Kingova pa proti Angležinji Jones 11:9, 6:4. Med veterani je Drobny v finalu premagal Mulloya (ZDA) 6:3, 6:3, 6:1.

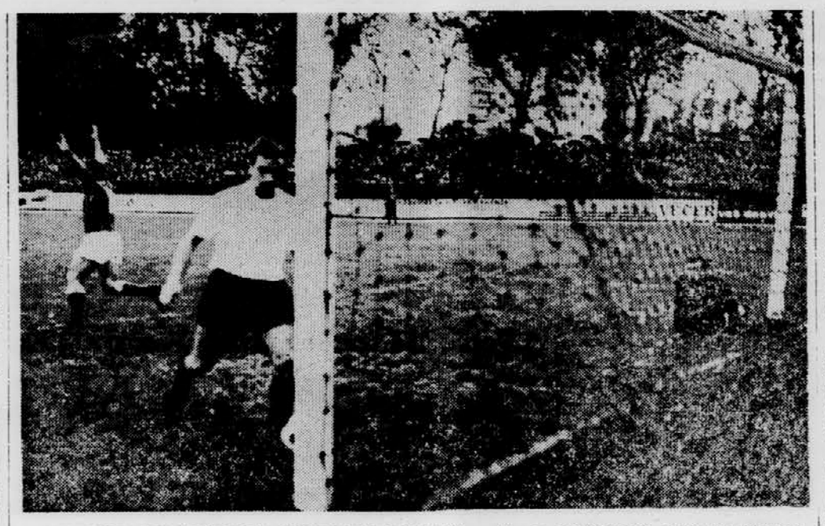
»Gledalec tedna« je iz Sl. Konjic

SLOVENSKE KONJICE, 11. sept. — Danes smo tu obiskali Viktorja Gračnerja, 18-letnega ključavničarja, zaposlenega v podjetju »Kontus«, stanujočega v Grajski 6. Viktor Gračner je davi ob 8.30 zvedel, da je na sliki »Štafete Delo — šport«. To mu je povedal njegov sodelavec Marjan Sibanc. Prijetno je bil presenečen, ko se je zagledal na sliki. Takoj je brzojavno obvestil našo redakcijo in s tem postal četrti »gledalec tednac, kar smo mu osebno povedali danes popoldne. To je bilo ta dan zanj že drugo presenečenje.

Mladi Gračner je vnet pristaš nogometa in košarke, ki jo je nekaj časa tudi igral. Je tudi stalni bralec našega časnika, ki ga dobi v ponedeljek zjutraj v svojem kraju najprej v roke.

Za »športnika tednac si je izbral nogometaša Maribora Mladena Kranjca, s katerim si je napovedal sestanek v sredo, 13. septembra ob 17. uri v hotelu »Slavija« v Mariboru.

F. SRIMPF

MARIBOR JE POVEDEL PROTI PARTIZANU — To je bil uvodni zadetek Binkovskega na tekmi Maribor : Partizan, ki se je končala 2:2. Foto: Švabić

Utrinki

JOE LOUIS SPET BOKSA. Bivši svetovni boksarski prvak, legendarni Američan Joe Louis spet boksa. Seveda v filmu. V Hollywoodu snema skupaj z Robertom Wagnerjem film »Sprijeni mož«, »še nekaj boksarskih scen, pa bom spet v formi,« pravi sam.

ČRN DAN ZA JUGOSLOVANE. Jugoslovanski nogometaši, ki igrajo v ZRN, so imeli v soboto črn dan. Med aktivnimi sta bila Skoblar in Nikolić zaradi grobih prekrškov izključena, brez uspeha pa je ostal tudi trenerski tendem bratov Čajkovski. Zlatkov Bayern je izgubil 3:6 v Dortmundu (potem ko je trikrat vodil), Željkov Neuenkirchen pa je doma oddal točki z Aachenom 0:1.

VUKASA NA KRMILO HAJDUKA — Po nedeljskem porazu z ljubljansko Olimpijo se je nekaj sto razvnetih navijačev »Mojstra z morja« zbralo pred klubskimi prostori, kjer so s klici »Vukasa na krmilo Hajdukac izražali negodovanje zaradi izgubljene tekme.

Po domačih krajih

KOTALKANJE

Državno prvenstvo še ni končano

VELENJE, 10. sept. — Tudi v drugem dnevu prvenstva je dež zelo oviral tekmovanje, tako da so obvezne like opravili samo člani. Najboljši je bil domačin Osojnik, med petimi članicami pa presenetljivo vodi zagrebška tekmovalka Vujčić pred Brecljevo in Glažarjevo.

Zatem bi moralo biti na vrsti tekmovanje v mednarodnem razredu, vendar do tega zaradi slabih vremenskih razmer ni prišlo. Takmovanje v obveznih likih za ta razred in tekmovanje v prostem kotalkanju se bo nadaljevalo drugo nedeljo prav tako v Velenju.

Rezultati — obvezni liki — člani: 1. Osojnik (Vel) 281,1, 2. Jurčič (Vel) 260,4; **članice:** 1. Vujčić (Medveščak) 327,4, 2. Brecelj (Ol) 222,8, 3. Glažar (Ol) 317,2, 4. Fišer (Vel) 309,3, 5. Hojkar (Ol) 282,3 T. A.

Vesti iz Pomurja

V okviru priprav za novo sezono je bilo v Lendavi prijateljsko srečanje članskih, mladinskih in pionirskih ekip Gojenca iz Murske Sobote in domače Lendave. Uspešnejši so bili tekmovalci Gojenca iz Murske Sobote, ki so kar tri srečanja odločili v svojo korist. Doseženi so bili naslednji rezultati: člani — Lendava: Gojenec 2:7; mladinci — Lendava : Gojenec 0:4; pionirji — Lendava I. : Gojenec I. 3:6 in Lendava II : Gojenec II. 5:4.

Na občinskem sindikalnem tekmovanju v streljanju z zračno puško občine Murska Sobota je sodelovalo 7 članskih ekip. Najuspešnejša med njimi je bila ekipa Pomurja, ki je zasedla prvo mesto pred Panonijo. Med posamezniki sta bila najboljša Turner (Pomurje) in Bagari (Panonija), oba sta dosegla 164 krogov. Vrstni red ekip: Pomurje 724 krogov, Panonija 707, Blisk 699, TMI 665, Merkur 541, Občina 537 in 2VZ 366 krogov.

Revija plavalcev v Preboldu

Ker gre plavalna sezona h kraju — seveda za odprte bazene, se je SSD Prebold odločilo, da bo s pomočjo TVD Partizan organiziralo plavalni miting mladih nad.

S tem tekmovanjem (katerega so se udeležili poleg domačih plavalcev še številni Neptunovci in TVD Partizan Rimske Toplice) je SSD osnovne šole »Slavka Slandra« Prebold pričelo uspešno športno udejstvovanje v novem šolskem letu.

Tekmovanje si je ogledalo nad 100 mladih šolarjev. Pohvale vredno je, da je SSD priskočila na pomoč SZDL Prebold, ki je prispevala večji del praktičnih nagrad.

A. V.

AVTOMOBILIZEM

Surtees prvi

MONZA — Na 38. dirka za Veliko nagrado Italije je zmagal Anglež John Surtees na vozilu znamke honda. Na drugo mesto se je uvrstil Avstralec Jack Brabham, sledijo Clark, Sarek, Hulme itd. Generalni vrstni red za svetovno prvenstvo: vodi Hulme pred Brabhamom in Clarkom.

»SPORTNA NAPOVED«

Poldrug milijon v Kranju

V 36. kolu velike športne napovedi je bilo vplačanih 1,344.829,00 Ndin, od tega v Sloveniji 79.954,00 Ndin. Z 12 zadetki je 19 dobitnikov, od katerih vsak dobi 14.157,05 Ndin, dobitek za 11 zadetkov pa je 660,30 Ndin. Z 11 zadetki je kar 611 dobitnikov.

V Sloveniji je le en dobitnik z 12 zadetki, in to v Kranju, z 11 zadetki pa je 28 lističev.

V 36. kolu male športne napovedi je bilo skupno vplačanih 515.604,00 Ndin, od tega v Sloveniji 29.607 Ndin. Za devet pravilnih zadetkov je nagrada 3.791,20 Ndin. Dobitnikov je 68, od tega v Sloveniji štirje, po eden v Ljubljani, Mariboru, Kopru in Murski Soboti.

1.	Partizan — Sarajevo	1,0
2.	Velež — C. zvezda	2,0
3.	Železničar — Hajduk	1,2
4.	Olimpija — Dinamo	1
5.	Vardar — Vojvodina	1
6	Zagreb — Radnički	1
7.	Proleter — Rijeka	0,1
8	Rudar (K) — Sloboda (TZ)	0,1
9.	Borovo — Trešnjevka	1
10.	BSK — Varteks	0,1
11.	Borac (BL) — Šibenik	1
12.	Split — Osijek	1

STRELJANJE

Najboljši tekmovalci iz Niša

SREMSKA MITROVICA, 10. sept. — Danes se je tu končalo 22. prvenstvo SFRJ v streljanju s pištolo. Zadnji dan je bila na vrsti standardna MK pištola »Drulova«.

Rezultati — posamezniki: 1. Ničić (Niš) 544 krogov (izenačen državni rekord), 2. Pokovčić (Slav. Brod) 535, 3. Vuletić (Osijek) 528. **Ekipe:** 1. Niš 2035 krogov, 2. Osijek 2022, 3. Celje 1997.

DELO komentira nedeljske športne dogodke - DELO komentira

Dragocena lovorika

Oskubiti Hajduka za obe točki, zlasti v tej sezoni, ko ima na voljo zares samo najboljkvalitetenizbor nogometašev, in še na igrišču pod Marjanom, res ni majhna stvar. Zato je zmaga Olimpije med njenimi privrženci odjeknila senzacionalno, kar se ne nazadnje zrcali tudi v listkih »športne napovedi«, kjer bi lahko na eni roki prešteli tiste, ki so, razen »1« dodali še »2«. In še ti niso naredili tega zaradi prepričanja, temveč bolj iz hazardnih nagibov.

Pa vendar je bilo med poznavalci našega nogometa in zveznih ligašev le nekaj takih, ki so pred nedeljskim spopadom v Splitu trezno presojali te dogodke. Med njimi je bil tudi sam predsednik Hajduka admiral Grubelić, ki je že pred tednom dni dejal nekemu funkcionarju Olimpije: »Dinama se ne bojimo, temveč nas skrbi srečanje z vašo enajsterico . . .«

Če bi skušali vsaj v grobem analizirati srečanje, je treba že uvodoma poudariti, da Olimpija teh dveh točk ni osvojila po naključju, temveč je bila zmaga samo logična posledica dogajanj v 90 minutah tekme. Gostje so igrali prepričevalno, zrelo in taktično domala brez napake in zategadelj podviga ne bi smeli imeti za senzacijo. V moštvu skoraj ni bilo slabih mest. Pohvalo zaslužijo vsi. Pa vseeno ne bi bilo prav, če ne bi s posebnim poudarkom omenili nekaterih, ki so v najbolj kritičnih trenutkih ostali hladnokrvni in zbrali se dovolj moči, da so z mojstrskimi potezami spravili napadajočega nasprotnika na kolena. Predvsem je treba omeniti Škulja, ki je zlasti v Splitu dokazal, da se že uvršča med najboljše vratarje v državi. Deloval je dosti bolj samostojno in preudarno kakor vse doslej, ko svojih kvalitet zaradi neizkušenosti še ni znal prav uveljaviti. Režiser pa je bil nedvomno Bečejac, ki je bil za Hajdukove branilce magnet. Na videz je bila njegova igra neupadljiva, zato pa koristna, saj je ustvarjal velik manevrski prostor, predvsem Zagorcu in Obiaku, ki sta lahko delala zmede pred splitskimi vrati.

Skratka, enajsterica črno-belih dobiva vse privlačnejšo fiziognomijo, obenem pa pridobiva tudi na udarnosti.

S. LIPAR

Občinstvo zadovoljno

Trener beograjskega Partizana je imel svoj skrit namen, ko je nekaj minut pred odmorom z Mariborom zamenjal solidnega Vukelića z napadalnejšim Perkazijem. Čeprav je še neposredno pred začetkom srečanja v Ljudskem vrtu zatrjeval, da bi bil več ko zadovoljen z delitvijo točk, pa je stari lisjak le hotel v drugih 45 minutah prevzeti krmilo v svoje roke. Pri tem je računal, da so vijolicasti v silovitih juriših na Čurkovičeva vrata porabili preveč moči, da bi bili na težkem in spolzkem igrišču v nadaljevanju še sposobni in voljni za večje podvige.

Prvih 15 minut drugega polčasa so se te domneve uresničile. Partizan je počasi, toda zanesljivo postajal gospodar položaja in vedno nevarneje zategoval obroč med Grlocijevim svetiščem. Nepričakovano pa so domačini prišli drugič do vodečega zadetka, s čimer so podjetnemu tekmecu dokončno odrezali peruti. Sedaj je bil Maribor tisti, ki je povsem zagospodaril na igrišču, škoda pa je, da svoje premoči in zmedenosti gostov ni znal izkoristiti še z nadaljnjim zadetkom. V tem primeru Griocijeva napaka v 78. min. namreč ne bi bila usodna.

Bilo bi sedaj nespametno kritizirati in obsojati zgolj mariborskega vratarja in gradišu gradove v oblake, češ da je bil Partizan že na kolenih. V nogometu je pač tako, da vratarjeve napake v primerjavi z drugimi tehtajo več. Res je, da so gledalci za trenutek onemeli in da bi jim bila zmaga nad lanskim vicešampionom gotovo ljubša kot pa neodločen izid. Res pa je tudi, da so odhajali s stadiona zadovoljni z igro mariborskega moštva, ki ni samo do potankosti izvršilo taktične naloge, temveč je pokazalo izredno voljo in požrtvovalnost ter v celoti zaigralo mnogo bolje kot proti Proleterju in Zagrebu. In ali ni prav to v treznutku, ko mnogi govorijo o resni krizi obdravskega prvoligaša, mnogo pomembnejše kot vsi usodni zadetki sveta?

P. KANCLER

HAVANA — Na svetovnem prvenstvu v podvodnem ribolovu je med ekipami zmagala Kuba, med posamezniki pa Francoz iz Polinezije Jean Tapu.

Zamujena priložnost

Rekordno število gledalcev, ki se je tokrat zbralo na tekmi NK Aluminij v Mariboru, je bilo ob koncu razočarano nad prikazano igro nogometašev iz Kidričevega. Ne samo, da so doživeli poraz,

Aluminij

temveč so s svojo slabo formo zdrknili še nižje na lestvici in sedaj njihov položaj ni nič kaj zavidljiv. Deino jih opravičuje, da so igrali na spolzkem in za igro zelo težavnem igrišču ter brez svojega dirigenta Sovrovića. Kljub temu pa ne moremo mimo tega, da ne bi ožigosali neiorbenosti in neprizadevnosti nekaterih igralcev, ki so doprinesli k nepovezani in raztrgani igri. Napad ni znal izkoristiti nekaj izrednih priložnosti, obramba pa igra od tekme do tekme vse slabše. Zdelo se je, da je moštvo Aluminija povsem nerazpoloženo ter se nikakor ne more »ujeti«. Obramba dobiva vse preveč poceni zadetke, napad pa je brez Sovrovića podoben orkestru brez dirigenta. Posebej motarno poudariti, da so igrali iz Kidričevega igrali večino drugega polčasa z igralcem več, potem ko je bil v 74. minuti izključen Radosavljević, pa kljub temu niso znali izkoristiti velike premoči in iztržiti vsaj eno točko. Gostje iz Belišča so tudi v Mariboru dokazali, da se ne šalijo. Predvsem je ugajal napad s Calovićem, Filipovićem in Perićem na čelu. Tehnično vodstvo Aluminija se bo moralo v naslednjih kolih bolje pripraviti na prihodnja srečanja in sestaviti takšno moštvo, ki bo lahko kljubovalo tekmecem v II. zvezni ligi kot se je to dogajalo v prejšnji tekmovalni sezoni. Za jim bo to uspelo, potem smo lahko prepričani, da bo NK Aluminij ob koncu tekmovalne sezone bolj mirno »plaval« v zveznem tekmovanju. Posebno pogajanje tekme pa je bil sodnik Medic iz Zagreba, ki kljub fair igri obeh moštev ni zapustil najboljšega vtisa.

B. FERS

Prodane vstopnice

Na nedeljski tekmi Maribor : Partizan so prodali 8999 vstopnic. Kosmati zaslužek znaša 139.175 Ndin, po obračunu vseh dajatev pa je ostalo v klubski blagajni 97.180 Ndin.

Življenje teče naprej...

Nenehna dejavnost HDK Celje v mestnem parku — Na vrsti je tribuna

V življenju in delu na športnem prostoru v celjskem mestnem parku prvič v letošnji sezoni ni bilo predaha. Komaj so konec marca zaključili nadvse uspelo drsalno sezono — imela je skoraj 38.000 drsalcev — že so se pričela dela pri urejevanju treh teniških igrišč. Z njimi je prostor dobil povsem drugačno podobo. Četudi dela pri urejevanju celotnega objekta še niso končana, daje zunanji videz športnega objekta vendarle zaključeno sliko.

Teniška sekcija pri HDK Celje je lepo zaživela. Vanjo se je včlanilo nad 60 ljubiteljev tega športa. Predvsem mladina, študentska in delavska, veliko pa je tudi starejših, ki jim pomeni ta šport prijetno in prepotrebno rekreacijo. Pod vodstvom prof. Metoda Klemenca je bila tudi desetdnevna teniška šola za pionirje in mladince, katero je obiskovalo petnajst mladih ljudi.

Načrte za tribuno je napravil inž. H. Brnčič (Slovenijaprojekt, Ljubljana). Če bo šlo vse po sreči, bodo dela zaključena do začetka drsalne sezone. Veliko časa je bilo izgubljenega zaradi pozne naročila projekta pa tudi zaradi finančnih sredstev. Nova betonska tribuna bo lahko sprejela okoli 2.200 gledalcev. Hvaležna je ugotovitev, da bo pod tribuno v vsej dolžini približno 4 metre širok prostor, ki ga bodo pozneje izkoristili za restavracijske prostore pa tudi za garderobe za splošno drsanje. Tako bosta z enim objektom rešena dva problema.

Čez dober mesec bodo stekle prve priprave na drsalno sezono. Otvoritev drsališča bo vsekakor pozneje, zlasti še, ker bo medtem opravljena tudi sanacija betonske plošče. Ploščo bodo namreč premazali s posebnim materialom, ki ne dovoljuje pronicanja vode v njeno notranjost. Vse kaže, da bo s tem rešen problem očuvanja tako pomembnega objekta.

Poleg tega si bo HDK Celje prizadeval, da bi že v letošnji sezoni nabavil stroj za čiščenje in vzdrževanje ledu. S tem bodo odstranjene navščenosti, ki so se pojavljale v prvi sezoni.

In še ena vest — na povabilo češkoslovaških drsalcev so te dni udeleženjeta tamošnjega tečaja za hokejske trenerje tudi člana celjskega HDK. V tej šoli sta Valter Čretnik in Srečko Setina. Tako se je s pomočjo ljubeznivih češkoslovaških učiteljev hokeja na ledu začelo prvo pomembno obdobje vzgoje celjskih strokovnjakov za to hitro športno igro na ledu. Tako bosta zaenkrat še aktivna igralca sprejela doma tudi vlogo vaditelja. Pa tudi sicer so Celjani navezali z nekaterimi hokejskimi klubi iz ČSSR dobre odnose, od katerih si eni in drugi veliko obetajo.

M. BOŽIČ

SAH

Gligorić : Rossetto 1:0

HAVANA — V 13. kolu mednarodnega turnirja je Gligorić premagal Argentinca Rossetta. Drugi izidi — Smislov : Pachman 1:0, Larsen : Rodriguez 1:0, Tajmanov : Hennings 1:0, Cobo : O'Kelly remi, Donner : Jimenez remi, Westerinen : Bednarski remi, Letelier : Filip remi, Polugajevski : Schmidt remi. Vrstni red: Larsen 9,5 (1), Smislov 9,5 itd. Gligorić deli s Smislovom 6. mesto s 7 točkami.

Memorial Čigorina

SOČI, 10. sept. — V prvem kolu mednarodnega šahovskega turnirja so bili doseženi tile rezultati:

Liebert : Bogdanović remi, Damjanović : Leju remi, Lengyel : Langeweg remi, Krogius : Flesch remi, Kotov : Zajcov 0:1, Spaski : Ujtelky 1:0, Antošin : Žuhovski prek. Šamkovič in Simagin sta partijo preložila.

IVER DNEVA

Katastrofalen padec

BLED 66: 1. NDR 74, 2. ZRN 58, 3. SZ 56, 4. Nizozemska 47, 5. ZDA 45, 6. Danska 29, 7. ČSSR 26, 8. Francija 25, 9. JUGOSLAVIJA 24, 10.—11. Italija in Romunija 21, 12. Švica 20, 13.—14. Poljska in Vel. Britanija 18, 15. Avstrija 17, 16. Madžarska 15, 17.—16. Bolgarija in Nova Zelandija 9, 19. Avstralija 8, 20. Belgija 2, 21. —23. Španija, Švedska in ZAR 1 točko.

VICHY 67: 1. NDR 72, 2. ZRN 61, 3. ZDA 56, 4. SZ 54, 5. Romunija 39, 6. Švica 36, 7. ČSSR 32, 8. Nizozemska 31, 9. —10. Danska in Italija 24, 11. Francija 21, 12. Bolgarija 20, 13. Madžarska 18, 14. Vel. Britanija 17, 15.—16. Avstrija in Avstralija 12, 17. Poljska 5, 18.—19. Nova Zelandija in Norveška 3, 20.—21 JUGOSLAVIJA in Švedska 2, 22. Finska 1 točko.

To je primerjava zaporedja držav po osvojenih točkah na SP oz. EP v veslanju, če za vsako prvo mesto damo 12 točk, za vsako drugo 11 točk itd.

Komentar glede uvrstitve Jugoslovanov verjetno ni potreben . . .

SPEEDWAY

V drugi dirki Babič

CIRKVENICA, 10. sept. — V drugi dirki za letošnje državno prvenstvo v Speedwayu je zmagal Franc Babič (Krško). Osvojil je vse možne točke in s tem prevzel tudi prvo mesto v generalni uvrstitvi. Drugi je bil Valent Medved s 14 točkami, tretji pa Perko (12).

Vrstni red po dveh dirkah: 1. Babič 26 točk, Perko 25, 3. Regvart 24, 4. Stanković 21, 5. Oršič in Ivan Medved 20.

Trenerji ligašev govorijo za „Delo“

Vlado Šimunić (NK Maribor):

vse priznanje igralcem

Velikemu triumfu smo bili tokrat bližji kot kdajkoli poprej. Škoda le, da sta dve napaki naše obrambe zagotovili gostom precej poceni zadetka. Navzlic temu pa sem izredno zadovoljen z varovanci, ki so na težkem igrišču pokazali izredno voljo in požrtvovalnost. Partizan je veliko moštvo in mislim, da je tudi neodločen izid za nas velik uspeh.

Minda Jovanović (NK Olimpija):

pripravili in opravili načrt

Glede na Hajdukovo formo in po sijajnem uspehu nad Dinamom prejšnjo nedeljo, je šla Olimpija v Split s skromnimi upi, a s trdno voljo, da čim dražje »proda« kožo. To pa je bilo izvedljivo le z dobro pripravljenim in opravljenim načrtom. Oba nasprotnika sta imela približno enako število priložnosti za zadetek, le da so bile naše dosti bolj zrele. Z boljšo taktiko smo povsem paralizirali najnevarnejše konice v Hajdukovi enajsterici. Zmaga je torej povsem zasluženo. K njej je vsak posameznik prispeval enak delež.

R. Zdravković (NK Aluminij):

polovično opravljene naloge

Tudi tokrat nam je športna sreča obrnila hrbet, saj smo dokaj nesrečno izgubili, čeprav smo imeli ves drugi polčas pobudo. Za poraz moramo kriviti vso obrambo, ki je na lahek način prejela dva zadetka, medtem ko je na nasprotni strani gostujoča obramba nekajkrat prav srečno rešila prazna vrata. Tudi napadalci so bili netočni pri strelih na vrata in so zapravili nekaj stoodstotnih priložnosti. Vendar igralcem ne morem očitati nebornosti, zamerim jim le to, da so dobljeno nalogo le polovično opravili.

Ante Mahkota: Pamirski dnevnik (X.)

Čakali smo se, čakali...

V baznem taborišču gospodari skrb. Prišla je z vetrom, ki sedaj med velikimi šotori podi sneg. Ponoči je zapadel prav do baze. Čez noč se je poletje spremenilo v jesen. Celo v taboru pod ledeniki ni več prijazno, kot je bilo pred tednom, ko smo odhajali na vrh.

kako mraz je šele 3500 metrov više — na Piku Lenina! Sreča, da smo tako priganjali. V takšnem vremenu bi ne zmogli prečenja.

Le kako gre Sandiju Blažini in Pavlu Dimitrovu? Ob osmih, ko smo utrujeni od včerajšnjega sestopa še spali in nismo slišali viharja, so z daljnogledom videli njuno skupino še 400 metrov pod vrhom. Dosegli so Zaalajski greben.

O odredu, ki ga vodi znameniti sovjetski mednarodni mojster Leningrajčan Kiecko, in se z zahoda vzpenja na vrh, ni nobenih vesti.

Preplah. Pravkar je odred, ki gre na goro z vzhoda in so v njem tudi Pavel in Sandi, trije Italijani, sedem Madžarov in Poljak, po radiu sporočil, da je 300 metrov pod vrhom odpovedalo srce alpinistu iz moskovske reprezentance. Deset prijateljev ga je že začelo nositi navzdol. Iz doline so poklicali na pomoč dva helikopterja.

Danes lahko bolniku pomagajo samo ljudje. Helikopter ne more više kot 5000 metrov. Naprej je zrak preredek, da bi vijak še lahko dvigal helikopter. Bolnika so pravkar spravili z vršnega grebena na snežišča in sedaj ga lahko spuščajo po strmem snegu.

Oblaki so se razirgali. Na pobeljenih goličavah nad bazo kopni sneg. Še vedno piha. Sreča, da v Pamirju poleti nikoli naenkrat ne zapade veliko snega, saj je na gori še najmanj šestdeset ljudi. Takšen vremenski preobrat bi bil v Himalaji katastrofa — plasovi bi ljudem preprečili povratek.

Na Piku Lenina je doslej eno samo odpravo presenetil sneg, ki je čez noč zapadel do kolen. Takrat se polovica alpinistov ni vrnila z gore.

Blažina in Dimitrov na vrhu

Ob poldveh popoldne, 16. avgusta, pride vodja reševalne službe na alpinistki poveda; Mihi Potočniku, da je »vzhodni« odred prišel na vrh. Sandi Blažina in Pavle Dimitrov sta se odlično držala. Stirje Madžari so omagali pod vrhom. Italijani so tudi prišli na vrh.

Danes bodo »vzhodniki« sestopili še do višine 6700 metrov, kjer bodo prespali. Pripraviti se morajo, da bodo jutri zjutraj pomagali Madžarom in Poljaku, ki so zboleli.

Popoldne so reševalci iz helikopterja videli, da deseterica sovjetskih alpinistov, ki spravlja v dolino srčnega bolnika, zelo naglo sestopa. Očitno je, da se je bolniku v gostejšem zraku zdravje izboljšalo. Zdi se, da bodo že nocoj sestopili do tabora 1 — 4200 metrov nad morjem. Od tam jim bo jutri pomagal helikopter.

Vodje odprav posameznih držav so zvečer sklenili, da bodo tuje odprave zapustile bazno taborišče čez štiri dni. Vsi smo trdno prepričani, da se bo vreme izboljšalo in da se bodo najkasneje v treh dneh vrnile z vrha tudi zadnje skupine.

Zvečer so se razpršile megle. Pred nočjo je bil vrh rdeč. V domačih hribih je to znamenje lepega vremena.

Sestop kot vzpon

Današnje jutro je še bolj mračno kot včerajšnje. Pada sodra. Z Mihom sva po radiu oddala telegrame v domovino: šest Jugoslovanov je bilo v minulih dveh dneh na vrhu — na doslej najvišjem »našem« samostojnem vrhu. Sandi in Pavle se še vedno ne vesellita skupaj z nami. Le počasi so vleče njihova kolona v dolino. Bolniki jim zadržujejo korak. Veter divja, višina razjeda telo. Popoldne, ko je Kiecko po radiu sporočil, da je z zahoda dosegel vrh in se sedaj vrača po poti, kjer se je povzpel, so naši dosegli tabor 6100 metrov visoko. Tam bodo prespali. Vreme jim ne dovoli, da bi sestopili hitreje, kot so se vzpenjali.

Tudi naslednjega dne, ko je veter popustil in tudi snežilo ni več, so se spustili le v tabor 2, še vedno na severovzhodnem grebenu. Prespali so in 18. avgusta podrli zadnje taborišče na snegu.

Najmlajši Madžar si tudi na tej višini še ni opomogel. In orjaški Poljak Zbiško menda ni bil vreden tega junaškega imena. Poljska ekspedicija, ki je že dva dni v baznem taborišču, se ga je odpovedala. Češ ni član naše odprave, ampak »padalec«, ki se nam je »prilepil« v Moskvi.

Zvečer smo bili razočarani. Mislili smo, da bodo naši danes prišli. Ni jih. Spali bodo v taboru 1.

Pozdravljena, nahrbtnika!

Danes je zadnji dan ekspedicije. Dopoldne sta Peter in Barbka, ki stanujeta v svojem višinskem šotoru, že pospravila svoja nahrbtnika in torbe. Miha Potočnik, Francel Ekar in jaz se bojimo začeti pospravljati nered v velikem »lovornem« šotoru, kjer smo se naselili pred tremi tedni, ko smo naše šotore porabili za prve višinske tabore.

»Kako bi tudi pospravljali,« se zgovarja Francel, »ko pa še ni Sandija in Pavla, ki imata v našem šotoru svoje stvari.« Tako smo urejanje opreme preložili na jutrišnje jutro.

Sredi popoldneva smo na širni livadi med baznim tališčem in ledenikom Lenina zagledali kolono. Pohiteli smo jim nasproti. Pa se je izkazalo, da se je z vrha vrnila »komanda« Latvije. Postavni svetlolasi fantje, ki bolj slabo govore rusko, so nam povedali, da bo odred, kjer sta tudi Pavle in Sandi, v taborišču čez eno uro. Čakajo na terensko vozilo, ki so jim ga iz baze poslali uro hoda daleč naproti, da pripelje nahrbtnike in bolnike.

Čez dvajset minut se je vrnil odlični vojaški avtomobil. Pripeljal je izčrpane Madžare, Zbiška, sovjetske alpiniste in nahrbtnike.

Tako smo, še preden smo srečali Sandija in Pavla, oprtali njuna nahrbtnika in jih odnesli v šotor.

Popoldne se je prevagalo v lep večer. Na moreni, pol ure nad baznim taboriščem, smo zagledali vrsto ljudi. Od daleč smo zagledali belo Sandijevo kapo.

Sopotnika, ura!

»Prihajajo!«

Potem sta Sandi in Pavle med požirki kompota pripovedovala o zadnjih dneh. Sedaj smo končno vsi skupaj. Odpremo vino.

Kamioni, ki so nas iz doline prišli iskat, so se zamudili in pripeljali s prižganimi žarometi. Nenadoma je, kot bi gore ne bilo več. Pozno v noč se pogovarjamo, kako bomo v desetih, dvanajstih dneh spet doma.

20. avgusta smo vstali pred soncem. Podrli smo veliki šotor in zložili opremo. Ob osmih se je več kot 200 udeležencev alpiniade zbralo na sredini nekdanjega taborišča. Šotori so podrti in samo devet zastav še vihra na drogovih.

»Športni del alpiniade je končan,« zagrmi predsednik sovjetske federacije alpinizma Borovnikov. Snamejo zastave.

Po štirih dneh je nebo spet brez oblakov; na Leninovem vrhu nosi veter zastave prišča.

Ob petih popoldne je za nami vratolomna vožnja — brez ceste. Od Rdeče reke v Alajski dolini, petdeset kilometrov stran od gora, smo šele dovolj daleč, da spregledamo, kako velik je vrh, na katerem smo bili.

Potem smo še dva dni potovali po asfaltirani cesti, dokler nam ni zadnji greben zakril ledenih vrhov. Vrnili smo se bogati.

(KONEC)

PO VRNITVI V ALAJSKO DOLINO se je za odpravo začela »tisoč in ena noč«. Dva dni smo bili gost velikega kirgiškega sovhoza »Alaj«. Priredili so narodne igre na konjih, rokoborbo, pripravili slovesno večerjo v nomadskem šotoru jurti.

Foto: Mahkota

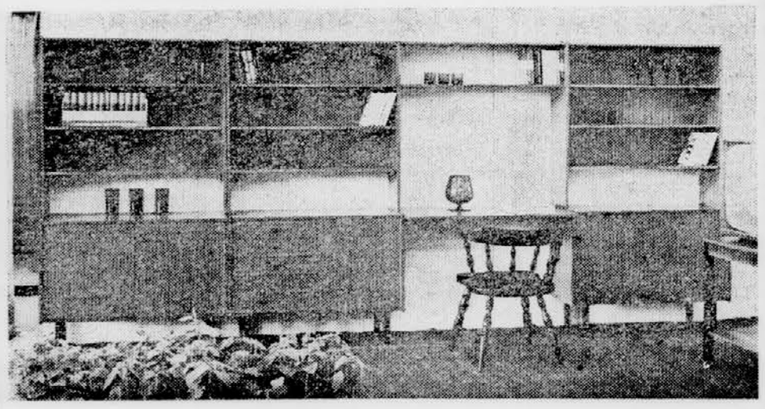
ŠIPAD

Preduzeće za izvoz-uvoz i unutrašji promet drvetom i proizvodima od drveta

SARAJEVO
Maršala Tita 15
Telefon 26-101

PRODA

pohištvo (spalnice in dnevne sobe, jedilnice, tapecirano, pisarniško, šolsko in hotelsko pohištvo, kosovno in kuhinjsko pohištvo, fotelje in stole)
polfinalne izdelke iz lesa — vezane plošče, trde in izolacijske plošče, panel plošče, iverne, furnirje, paritet, celulozo, stavbno mizarske izdelke, leseno embalažo
montažne lesene hiše
razne finalne izdelke iz lesa
rezan les (jelka, smreka, bor, bukev, hrast, jesen, javor, brest)
celulozni les iglavcev in listavcev, bukov ogrevni les, železniške pragove, jamski les, gozdni in retortni lesni premog

OPREMA

za vse vrste hotelov in turističnih naselij, šole, kino dvorane, ustanove in druge objekte družbenega standarda po lastnih projektih in po projektih naročnika.

OBIŠČITE NAS NA JESENSKEM ZAGREBŠKEM VELESEJMU – PAVILJON 9.

POLYPEX PLASTIKA je material jutrišnjega dne! Izdelki iz POLYPEXA prihajajo tudi na jugoslovansko tržišče. Zakaj je POLYPEX uspel v EVROPI, v čem se razlikuje od drugih sorodnih materialov?

POLYPEX
IPS
INDUSTRIJA PLASTIKE
ŠOŠTANJ

POLYPEX
je izredno topel v primerjavi s kovino
koži je prijetnejši in prijateljski
ni spolzek
zadrži neomejeno čvrstost
je odporen proti udarcem
ima trajno barvo in sijaj

KOPALNE KADI, KADI ZA TUŠ IN POMIVALNA KORITA iz »POLYPEXA« DOBITE V BELI, RUMENI, ZELENI, NEŽNO SIVI, MODRI IN ROZA BARVI.

PREHITITE ČAS IN ODPRITE SVOJ DOM »POLYPEXU«!

FESTIVAL

LETNO GLEDALIŠČE KRIŽANKE Torek, 12. septembra, ob 19.30: SNEŽNI METEŽ — sovjetski barvni CS film. Zelo uspela ekranizacija Puškinovega romana. Blagajna odprta od 18.30 dalje.

Gledališče

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE Vpisovanje abonmaja je v Sentjakobskem gledališču dnevno med 10. in 12. ter 16. in 18. uro v gledališki pisarni v Mestnem domu, telefon 312-860.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO
Gledališka pasaža

Četrtek, 14. sept., ob 20. uri: M. Mikeln: 2 x 2 = 5. (Satirični kabaret s petjem, streljanjem in telovadbo.) Gostovanje v Medvodah.

Vabimo abonente abonmaja red SREDA in red ČETRTEK, da danes med 10. in 12. ali 16. in 18. uro obnove abonma za sezono 1967-68. Jutri bomo vpisovali stare abonente red ČETRTEK in PETEK. — Naj ponovno poudarimo, da imajo abonenti na lanskoletne, nezvišane cene še 30—50 odst. popust.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU OBNAVLJAJO V TEH DNEH ABONMA za novo sezono 1967/68 za Dramo in Opero dosedanji abonenti. Danes, v torek, 12. t. m. sta na vrsti za vpis abonmaja reda C in D, jutri, v sredo abonmaja E in F, v četrtek abonmaja G in H itn. Novi interesenti za abonma se lahko že sedaj priglasijo za rezerviranje sedežev, izkaznice pa bodo lahko prevzeli med 25. in 30. septembrom. Vpisovanje je v prostorih uprave SNG, Cankarjeva 11-I, od 9. do 11.30 in od 16. do 18. ure. G

Koncerti

SLOVENSKA FILHARMONIJA — vabi ljubitelje glasbe k vpisovanju treh koncertnih abonmajev od 13. do 23. septembra v Mali filharmonični dvorani. K

Pionirski dom
Trg VII. kongresa ZKJ 1

PEDAGOŠKI ODDELKI PIONIRSKEGA DOMA
— filmski
— gledališki
— lutkovni
— likovni
— glasbeni

vpisujejo v svoje tečaje za sezono 1967/68 mladino od 5. do 18. leta starosti; od ponedeljka, 11. 9. do vključno petka, 15. 9. (dopoldne od 9. do 12. ure in popoldne od 17. do 19. ure) v tajništvu Pionirskega doma, Trg VII. kongresa ZKJ št. 1 (pritličje levo).

PIONIRSKA KNJIŽNICA
Komenskega 9

je od 4. 9. t. l. dalje odprta vsak delavnik od 8. do 19. ure ob sobotah od 8. do 12. ure.

V knjižnico vpisujemo otroke do 14. leta, v čitalnico pa mladino do 18. leta. Članarina za eno šolsko leto je 5 Ndin. Izposojnine ni. — Vabljeni!

RTV Ljubljana

SPORED ZA TOREK

4.30—8.00 Dobro jutro! — 8.05 Glasbena matineja; 8.55 Radijska šola za srednjo stopnjo — Tilova dogodivščine v glasbenem zrcalu; 9.25 Odlomki iz oper Gioacchina Rossinija; 10.00 Dopoldanski radijski dnevnik; 10.15 Jugoslovanski ansambli in orkestri zabavne glasbe; 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste; 11.20 Slovenska narodna in zborovska glasba; 12.00 Poročila — Na današnji dan 12.10 Iz operetne in popularne orkestralne glasbe; 12.30 Kmetijski nasveti — Ing. Viktor Repanšek: Spravilo in poraba viškov krompirja; 12.40 Igrajo češki pihalni orkestri; 13.10 Obvestila in zabavna glasba; — 13.30 Priporočajo vam . . . 14.05 Od melodije do melodije; 14.55 Kreditna banka in hranilnica — Ljubljana; — 15.20 Glasbeni intermezzo; 15.45 V torek nasvidenje! 16.00 Vsak dan za vas; 17.05 Orkester RTV Ljubljana z deli starih mojstrov; 18.00 Poročila — Aktualnosti doma in v svetu; 18.15 Glasba iz naših krajev; 18.50 Na mednarodnih križpotjih; 19.00 Obvestila; 19.05 Glasbene razglednice; 19.30 Večerni radijski dnevnik; 20.00 Lahko noč, otroci! 20.10 Zabavni orkester RTV Ljubljana in instrumentalni solisti; — 20.30 Radijska igra — Joachim Witte: Dama in slepec; 21.11 Pesem godal; 21.35 Iz fonoteke radia Koper; 22.10 Glasbena medigra; 22.15 Skupni program JRT — studio — Jugoslovanska glasbena tribuna; 23.05 Jazz v noči; 23.30—23.35 Zadnja poročila in konec oddaje.

Šumi
90 let odlične kvalitete

TELEVIZIJA

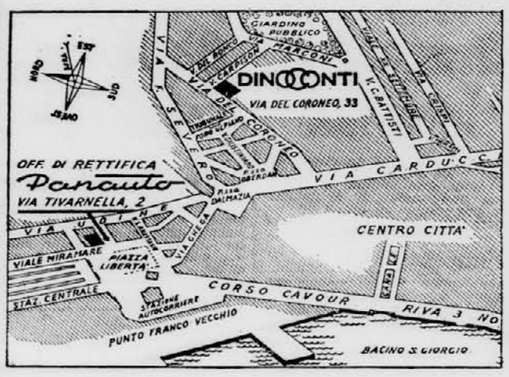
9.40 TV V ŠOLI (Zagreb)
10.40 ANGLEŠČINA (Zagreb)
11.00 OSNOVE SPLOŠNE IZOBRAZBE (Beograd)
14.00 TV V ŠOLI — ponovitev — (Zagreb)
14.55 ANGLEŠČINA — ponovitev (Zagreb)
15.20 OSNOVE SPLOŠNE IZOBRAZBE — ponovitev — (Beograd)
18.10 VELESEJEMSKI TV BIRO (Zagreb)
18.30 Tunis: MEDITERANSKE IGRE — prenos polfinalnih tekmovanj v waterpolu (do 20.00) (EVR — Ljubljana)
20.10 TV OBZORNIK (Ljubljana)
20.25 LOČITEV PA TAKA — ameriška filmska komedija — (Ljubljana)
21.55 J. Ogrinc: KJE JE MEJA — TV IGRA (Ljubljana)
22.20 ZADNJA POROČILA (Ljubljana)

Drugi spored — do 20.00 tudi na kan. 9.

18.00 POROČILA (Beograd)
18.10 VELESEJEMSKI TV BIRO (Zagreb)
18.30 TELESPORT (Zagreb)
19.10 OD ZORE DO MRAKA (Beograd)
19.40 OBRAZI NAŠIH MEST: Metković (Zagreb)
19.54 LAHKO NOČ, OTROCI — (Zagreb)
20.00 II. SPORED ITALIJANSKE TV

Ostale oddaje — na kan. 9

17.30 ŠIPTARSKI TV PREGLED — (Beograd)
20.00 TV DNEVNIK (Zagreb)
20.30 PROPAGANDNA ODDAJA — (Zagreb — Beograd)

DINCONTI
TRST
UL. CORONEO 33, tel. 762381
ORIGINALNI NADOMESTNI DELI
VOLKSWAGEN PORSCHE AUDI
CITROEN
SERVISNA POSTAJA
VELIKA IZBIRA
AVTOMOBILSKIH POTREBŠČIN
AVTOMOBILSKIH GUM — BATERIJ — ŽAROMETOV — BARV — PREVLEK itd.
SKLADIŠČE ELEKTROAVTO DELAVNICA
MM
Bosch

MORRIS - MG - AUSTIN
Prodaja in servis
ALEX LUGER
Celovec, Völkermarkterstrasse 58
(Cesta za Gradec!)
Zaloga vseh vrst pnevmatik

20.40 DOKUMENTARNI FILM — (Beograd)
20.55 POT UPANJA — italijanski celovečerni film (Beograd)
23.40 MEDITERANSKE IGRE V TUNISU — posnetek waterpola (snemanje 18.30 — 20.00) samo (Zagreb)

KERIKA
LETNA MILA

Kino

SPORED ZA TOREK

KINOTEKA — Miklošičeva c. 28: ob 16 in 18. uri franc. film JULES IN JIM. Režija: Francoise Truffaut. Glav. vl.: Jeanne Moreau, Oscar Werner, Henri Serre, Marie Dubois
Ob 20. uri zaključena predstava za II. gimnazijo »Rdeče in črno«. Prodaja vstopnic od 13.30 dalje.

KINO UNION: amer. barv. vojni CS film OPERACIJA STRELA. Predstave ob 16.30, 19 in 21. uri. Predvidoma zadnjič! (Rezervacija vstopnic za Union po tel. 22-771 od 9. do 10.30 in od 13.30 dalje.) Ob 10. uri matineja nemške kriminalke VRATA S SEDMIMI KLJUČAVNICAMI (po Wallaceu).

KINO KOMUNA: franc. film DNEVNIK ŽENE V BELEM. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. uri.

KINO SLOGA: amer. kavbojka MEJAŠKA PRAVICA. Tednik FN 35. Predstave ob 15.30, 17, 18.30 in 20. uri. — Cene vstopnic znižane. Predvidoma zadnjič!

KINO VIC: franc. barvna pust. CS komedija IZLET NA TAHITI. Predstave ob 16, 18 in 20. uri. Predvidoma zadnjič!

KINO ŠIŠKA: franc. barvni CS film ANGELIKA, MARKIZA ANGELOV. Tednik FN 34. Predstave ob 16, 18.15 in 20.30. Predvidoma zadnjič!

PRODAJA VSTOPNIC v vseh kinematografih od 13.30 dalje.

LETNI KINO BEŽIGRAD: prem. franc. barv. CS filma VIVA MARIA. Režija Louis Malle. Igrata Brigitte Bardot in Jeanne Moreau. Tednik FN 36. Predstava ob 20. uri. Prodaja vstopnic uro pred začetkom predstave. Cene vstopnic zvišane.

KINO SAVA: amer. barvni film ONA IN NJENI MOŽJE, ob 10, 15, 17 in 19.30.

LETNI KINO DOMA JLA: nem.-jugosl. western barv. film LABIRINT SMRTI — OLD SURehand (I. del), ob 20. uri. Glav. vl.: Stewart Granger, Pierre Brice. Prodaja vstopnic od 19. ure dalje.

KINO TRIGLAV: nemško-češka komedija — VV BREZ POTNEGA LISTA V TUJI POSTELJI. — Igrata: Miroslav Horníček in Christal Bodenstein. — Predstavi ob 18 in 20. uri. Prodaja vstopnic od 17. ure dalje. Samo še danes!

KINO RADOMLJE: franc. barv. CS film IZLET NA TAHITI, ob 20. uri.

POTUJOČI DOMZALE: amer. barv. film IZGON IZ PEKLA — gostovanje v Moravčah, ob 20. uri.

KINO SORA — ŠKOFJA LOKA: nemško jugosl. barvni CS film PESEM PREKLJE, ob 20. uri.

KINO RADOVLJICA: jugoslovanski film PO ISTI POTI SE NE VRAČAJ, ob 20. uri.

KINO CENTER — KRANJ: franc. barv. krim. CS film GANGSTERJI V PARIZU, ob 16, 18 in 20. uri. FN št. 36.

KINO STORŽIČ — KRANJ: zahodnonemški krim. film OVADUH, ob 16 in 20. uri. Amer. drama film FEDRA, ob 16. uri.

KINO RADIO — JESENICE: francoski film GALIA, ob 19. uri.

KINO PLAVŽ — JESENICE: poljski barv. CS film FARAON (II. del), ob 20. uri.

KINO KRKA — NOVO MESTO: ameriški western film PREGON JE KONČAN in NEUSTRASNI JEZDEC, ob 18 in 20. uri.

KINO DEL. DOM — TRBOVLJE: angleški film KAKO POSTATI MIKAVEN, ob 18 in 20. uri.

KINO SVOBODA, TRBOVLJE II: poljski CS film PRAH IN PEPEL. Zaradi izredne dolžine ob 16 in 19. uri.

KINO ROGAŠKA SLATINA: ameriški barvni CS film MOJE PESMI, MOJE SANJE, ob 16 in 20. uri.

KINO SVOBODA — ŠEMPETER: italijanski barv. film ZAKON NA ITALIJANSKI NAČIN, ob 18 in 20.15.

KINO SOČA — NOVA GORICA: amer. barv. film MODESTY BLAISE, ob 18 in 20.15.

Šolstvo

NAKNADEN vpis v Glasbeno šolo »Franca Šturma« Šiška — Bežigrad je za vse oddelke od 12. do 19. septembra od 8. do 11. in od 15. do 18. ure. Starše obveščamo, da vpisujemo tudi predšolske otroke. S

Obvestila

ŠOLA VIDEM OB ŠČAVNICI vabi vse učitelje, ki so kdajkoli služboali na tej šoli in na šoli Stara gora, da se udeleže proslave 200-letnice šole. Prosimo, da na naslov šole do 1. oktobra 1967 sporoče svojo udeležbo in morebiten čas prihoda, da bomo vedeli preskrbeti prenočišča. Ob 200-letnici šole bo izšla tudi spominska brošura. Pripravil jo je tov. Ivan Kreft. O

ŽELODČNI KATAR, čir na želodcu in na dvanajsterniku ter katar debelega črevesa zdravite uspešno z naravnim zdravilom rogaškim »DONAT« vrelcem. Zahtevajte ga v svoji trgovini, te pa ga dobe v Ljubljani pri »Prehrani« in »Mercatorju«.

ORTOPEDSKA KLINIKA — AMBULANTA Njegoševa c. 4 v Ljubljani, sporoča, da v času IV. Ortopedsko travmatološkega kongresa Jugoslavije od dne 13 do 17. septembra ne bo sprejemala bolnikov. V nujnih primerih bo preglede bolnikov opravil dežurni zdravnik Ortopedske klinike v Ljubljani, Njegoševa 4 O

tt

Vabimo vas na naslednje izlete:
MÜNCHEN — DACHAU, 6. — 8. 10. 1967. Cena 255 ND. Prijave do 15. sept. 1967.
RIM — NEAPELJ, 14. — 19. 10. 1967, z vlakom. Cena 550 ND. Prijave do 15. sept. 1967.
PARIZ — MÜNCHEN, 25, 11. — 1. 12. 1967, z vlakom. Cena 750 ND. Prijave do 25. okt. 1967.
RIM, 26. — 30. 11. 1967, z vlakom. Cena 410 ND. Prijave do 10. nov. 1967.
BUDIMPEŠTA, 1. — 3. 12.67, z avtobusom. Cena 320 ND. Prijave do 15. nov. 1967.
Prijave sprejemajo poslovalnice TURISTIČNO TRANSPORTNEGA BIROJA, Ljubljana, Titova 32, Maribor, Partizanska 50, Celje, Titova 3. O

Šumi
90 let odlične kvalitete

BRIVSKEGA pomočnika sprejmem takoj ali po dogovoru. Za hrano in stanovanje je priskrbljeno, dohodki odlični. Pogoj kvalitetna moči Ivan Pantar — brivec — Šentvid — Ljubljana. 22131-1

IŠČEM dobro tetko za varstvo 4 mes. starega fantka za Bežigradom 4 — 5 ur dnevno. Ponudbe pod »Priden fanteks«. 22033-1

SOBO s posebnim vhodom išče študent — uslužbenec. Najraje v bližini trolejbusne postaje — Vič — Ježica. Ponudbe pod — »September«. 22103-6

NEMŠČINO, francoščino, angleščino, vešče poučujem mladino — posnmič. Trg Mladinskih delovnih brigad št. 14, prvo nadstropje, stanovanje št. 5. 22116-8

DVE SESTRIČNI iščeta skromno sobo v bližini središča mesta. — Ponudbe pod »Želo nujno«. 22145-6

ZIDARSKA dela prevzamem notranja — tudi večja, ravno tako adaptacije. Ponudbe pod »Takoj«. 22168-8

POMAGUJEM spodnje dele avtomobilov proti rji z avtoibitolom itd. Litijska c. 8, Ljubljana. 22170-8

FIAT 600 D ugodno prodam. Gartnar, Frankopanska 24, Ljubljana Šiška, telefon 315-405 od 15. ure dalje vsak dan. 22171-3

DVE mirni študentki iščeta sobo kjerkoli na Viču ali v središču Ljubljane. Ponudbe pod »Nujno«. 22161-6

Plastične žoge vseh velikosti, francoske plastične športne žoge z ventilom, usnjene nogometne žoge za mladino in društva pri
SPIELZEUG KOCH
GRADEC, HAUPTPLATZ

MIZARSKO FREZO prodam. Ponudbe pod »120.000 SD«. 22112-4

ZA PETKRATNO tedensko dopoldansko pomoč pri pospravljanju dobi vestno, pošteno dekle — stanovanje, hrana in doplačilo. Kesler, Parmova 38. 22126-6

ZA SOBICO v središču mesta pomagam 1-krat tedensko. Ponudbe pod »Študentka«. 22125-6

INSTALATERJA centralne kurjave sprejme Kleparsko instalaterska delavnica — Ljubljana, Samova 12. 22138-1

L 4 RABLJEN prodam. Bregarjeva 31, Zg. Šiška, tel. 316-439. 22139-3

BORGWARD, tovorni avtomobil — 2 t — možna delna zaposlitev — prodam. — Ogled: Dovč, Titova 244, Ljubljana. 22092-3

VODOVODNE instalaterje sprejmem tudi honorarno. Vinko Bokavšek, Milana Majcna 16. 22162-1

FIAT 1300 — rdeče barve prodam. Tel. 315-809. 22163-3

BRAT IN SESTRI — študentje — iščejo sobo, Marija Baumgartner — Savelijska 64. 22177-6

ŠTUDENT išče sobo. Ponudbe pod »15.000 SD«. 22178-6

AVTOMOBIL »škoda« 1000 MB — 1966, brezhiben, prodam takoj. Dovjak, Ljubljana, Cigaletova 9, Tel. 315-809. 22163-3

KAVA

Maribor

DEŽURNA LEKARNA
Torek, 12. sept. lekarna »Tabor«, Trg revolucije 3.

KINO

UNION: franc. romun. barv. VV film — GALANTNE SVEČANOSTI — Amer. barv. CS film VELIKI BEG.
PARTIZAN: franc. kinotečni film GIBRALTAR. Jug. film NOŽ.
UDARNIK: franc. barv. CS film ZAROTNIK MATHIAS SANDOREE.

RESTAVRACIJA
»ŠLANDROV »DOM« Radovljica
v RADOVLJICI

sprejme takoj
KVALIFICIRANO KUHARICO
z nekajletno prakso

Ponudbe pošljite na naslov:
»Slandrov dom«, Radovljica.

Hrana in samsko stanovanje v domu. 7653

Komunalno gospodarstvo Mengeš

razpisuje LICITACIJO in prodajo
POLTOVORNEGA AVTOMOBILA KURIR
izdelek IMV Novo mesto
leto izdelave 1963,
brezhiben.

Ogled je mogoč vsak dan od 12. do 13. ure na sedežu podjetja.

Licitacija bo dne 16. sept. 1967 od 8. do 10. ure za oba sektorja. 7651

Stiskalnico — trovijačno železno
300 x 120 cm
(3 x 100 x 120)
prodamo.

Ogled vsak dan od 6.—14. ure v upravi podjetja.

MIZARSKA ZADRUGA LJUBLJANA — VIČ
Ljubljana, Gorkičeva 12. 7465

Mali oglasi

TRIČLANSKA družina v Ljubljani išče starejšo, verzirano gospodinjo. Ponudbe pod »Zelo dobra plačaa. 21907-1

NOVO GARSONJERO v bloku oddam v podnajem najboljšemu ponudniku. Ponudbe v oglasni oddelek pod »Spodnja Šiška — oktobera. 22097-6

IZREDNA PRILOŽNOST! Prtljažnike za fiat 600 — 750 dobite s 50 odst. popustom za ceno 8.000 Sdin. Informacije po tel. 314-415. 22140-3

ODDAM sobo v središču mesta. — Souporaba kopalnice. Ponudbe pod »Solidena. 22135-6

NEKAJ ur tedensko pomagam v gospodinjstvu dopoldne ali popoldne. Ponudbe pod »Vestna«. 22137-2

PRODAM zastavo 750, 43.000 km. Vprašajte med 15. in 20. uro. — Telefon 315-261. 22130-3

ŠTUDENT iz Dubrovnika išče sobo — dobro plača. Ponudbe pod »Nujno«. 22098-6

Veleblagovnica »NAMA« Ljubljana
Tomšičeva 2

objavlja prosto delovno mesto
POMOŽNEGA SKLADIŠČNIKA

Pogoj: šola za prodajalce in dve leti prakse v trgovini.

Zaposlitev je za nedoločen čas, poskusno delo je en mesec.

Pismene ponudbe z dokazili o izobrazbi in praksi sprejema kadrovska služba podjetja.

Rok za sprejem prijav je 8 dni. 7589

Splošna bolnica Novo mesto

razpisuje prosti delovni mesti
1. ŠEFA rentgenološkega oddelka
2. SPECIALIZANTA iz rentgenologije

Pogoj za namestitev:
pod 1. specialist rentgenolog — pod 2. zdravnik z opravljenim strokovnim izpitom.

Interesenti naj vložijo kolkovane ponudbe z dokazili o strokovnosti v upravi Splošne bolnice Novo mesto v 15 dneh. 7537

Šumi
90 let odlične kvalitete

Svet osnovne šole REČICA ob Savinji
razpisuje prosto delovno mesto
UČITELJA
za slovenski jezik
(za določen čas)

Pogoji:
1. predmetni učitelj
2. absolvent VPŠ

Samsko stanovanje je zagotovljeno. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta. 7455

Svet šole heroja Staneta Kosca Šmartno pod Šmarno goro

razpisuje naslednja delovna mesta:
1. ZA GLASBENI POUK honorarno 10 ur — PU ali P
2. ZA ANGLEŠKI jezik PU ali P
3. ZA TELESNO VZGOJO honorarno 10 ur PU ali P
4. HIŠNIK — KURJAČ za dobo 6 mesecev.

Stanovanja ni. Plača po pravilniku o delitvi OD. 7531

Razpisna komisija za delovna razmerja pri
Svetu osnovne šole JOŽETA MIHEVCA v Idriji

razpisuje prosto delovno mesto
RAZREDNEGA UČITELJA
na zunanji enoti DOLE

Pogoji:
učiteljišče z diplomo.
Zasedba delovnega mesta za določen čas (1 leto).
Rok prijave do 11. septembra 1967.
Nastop službe takoj. 7617

Komisija za razpis in izbiro delavcev
Republiškega zavoda za socialno zavarovanje
Ljubljana, Kidričeva 5

razpisuje naslednja prosta delovna mesta:
1. VODJE ekonomsko analitičnega sektorja
2. DVEH REFERENTOV za izvajanje invalidsko-pokojninskega zavarovanja
3. REFERENTA za kadrovsko službo

Poleg splošnih pogojev se za sprejem v delovno razmerje zahteva:
— za vodjo ekonomsko-analitičnega sektorja pravna ali ekonomska fakulteta in 10 let prakse;
— za referenta za izvajanje invalidsko-pokojninskega zavarovanja pravna fakulteta, sposobnost opravljanja dejanj v izvajanju socialnega zavarovanja in starost do 40 let;
— za referenta za kadrovsko službo višja kadrovska šola ali višja šola za socialne delavce in 3 leta prakse.

Kandidati naj vložijo prijave, življenjepis in dokazila o izobrazbi do 20. 9. 1967 kadrovsko-socialni službi v zavodu.

Nastop službe je mogoč takoj. Osebni dohodki po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov Republiškega zavoda za socialno zavarovanje.

Kandidate bomo o izidu razpisa obvestili pismeno. Stanovanje ni zagotovljeno.

Komisija za razpis in izbiro delavcev pri RZSZ 7615

JUGOTEHNIKA
TRGOVSKO PODJETJE S TEHNIČNIM MATERIALOM V LJUBLJANI, POD TRANČO 2

razglaša tri prosta delovna mesta:
1. vodje oddelka ekonomske propagande
2. dveh trgovskih potnikov za Slovenijo

POGOJI:
pod 1. ustrezna strokovna šola z večletno prakso — poskusno delo 3 mesece,
pod 2. večletna komercialna oziroma potniška praksa, poznavanje elektromateriala iz panoge 119 in lastno vozilo — poskusno delo 2 meseca.
Pismene ponudbe sprejema kadrovski oddelek podjetja do 17. septembra. 1967 7644

Sektor za strokovno izobraževanje Zavoda za ekonomiko Zagreb, Vlaška 65
VPISUJE
KANDIDATE ZA KVALIFIKACIJO
TEHNIČNEGA RISARJA
V INDUSTRIJI.
Šolanje bo 2 šolski leti, to je 4 semestre.
Z DOPISNO METODO

POGOJI ZA SPREJEM KANDIDATOV:
dokončana osnovna (osemletna) šola
starost 18 let

opravljen sprejemni izpit (pismeni test, na katerem bo moral kandidat pokazati svojo sposobnost). Test bomo poslali po pošti. Sprejeli bomo samo kandidate, ki so tehnični risarji.

Po končanem šolanju in opravljenih izpitih v Metalskem šolskem centru v Zagrebu, bo kandidat prejel spričevalo »kvalificiranega tehničnega risarja za industrijo«.

Prijave za vpis sprejemamo do 30. septembra t. l.
Pojasnila dobite na naslovu: Zavod za ekonomiko — Sektor za strokovno obrazovanje, Zagreb, Vlaška 65, dvoriščno poslopje I. nadstropje, vsak dan razen sobote od 17. do 19. ure ali po telefonu 415-422 ob istem času. Pojasnila dajemo tudi pismeno po pošti. 7613

40 let kakovostnih nogavic
POLZELA

Komisija za delovna razmerja podjetja
INTERTRADE
podjetje za mednarodno trgovino
LJUBLJANA, Titova 1

zaradi razširitve poslovanja firme IBM

objavlja prosto delovno mesto
materialnega knjigovodje

POGOJI:
— srednja strokovna izobrazba
— moški star pod 27 let
— urejena vojaška obveznost
— aktivno znanje angleščine
— prednost imajo kandidati s prakso v elektrostroki

Prijave z življenjepisom in podatki o dosedanjih zaposlitvah ter dokazilom o strokovnosti, pošljite na naslov:
INTERTRADE, Ljubljana, Titova 1/III, kadrovska služba

Prijave sprejemamo 10 dni po objavi oz. do zasedbe delovnega mesta. 7648

IDEALEN GNOJ ZA VRTOVE
Od 10. septembra do 5. oktobra prodaja PERUTNINSKA FARMA ZALOG v Zalogu pri Ljubljani
suh kokošji gnoj — posušeni čisti kokošji odpadki brez stelje

CENA m3 suhega gnoja v razsutem stanju je 25,00 Ndin fco naloženo.
Po želji pakiramo gnoj v papirnate vreče po 25 kg. CENA vreče gnoja je 4,00 Ndin.

AGROKOMBINAT EMONA
PERUTNINSKA FARMA ZALOG 7463

Vljudno vabimo poslovne partnerje in kupce, da si na Zagrebškem velesejmu ogledajo »camping« opremo, opremo za gostinske in trgovske lokale in predmete za opremo stanovanj.

Novi izdelki: tankostenske šivne cevi.

Razstavljamo v paviljonu 20/I

TOVARNA ALUMINIJASTE OPREME
ALPOS ŠENTJUR PRI CELJU

IZDAJA IN TISKA ČASOPISNO PODJETJE DELO, LJUBLJANA, TOMŠIČEVA 1 — TELEFONI 23-522 DO 23-526 — OGLASNA SLUŽBA: LJUBLJANA, ŠUBIČEVA 1, TELEFON 21-896 — ODDELEK ZA LJUBLJANSKE IN ZUNANJE NAROČNIKE: TELEFON 20-463, POŠTNI PREDAL 29 — EKSPEDIT V NOČNEM ČASU OD 21. DO 6.30, TELEFON 23-526 — BRZOJAVNI NASLOV: DELO LJUBLJANA — ŽIRO RAČUN PRI SLUŽBI DRUŽBENEGA KNJIGOVODSTVA, PODRUŽNICA LJUBLJANA 501-1-167 — MESEČNA NAROČNINA 14 DINARJEV (1400 STARIH DINARJEV) — ROKOPISOV NE VRAČAMO

Telefon dežurnega urednika 20-646

Po 54. členu Pravilnika o samoupravljanju in delovnih razmerjih delavcev uprave

skupščine občine GOR. RADGONA

razpisuje

razpisna komisija pri svetu delovne skupnosti uprave skupščine občine Gor. Radgona:

delovno mesto

KMETIJSKEGA INŠPEKTORJA

POGOJI: diplomirani ing. agronomije z najmanj dveletno prakso ali ing. agronomije s petletno prakso

delovno mesto

REFERENTA za urbanizem in gradbeno inšpekcijo

POGOJI: diplom. ing. gradb. fakulteta z najmanj 2-letno prakso ali višji gradbeni tehnik s petletno prakso.

Osebni dohodek se določa po pravilniku.

Pismene ponudbe z dokazili o strokovni izobrazbi in dosedanjih zaposlitvah predložite upravi skupščine občine Gor. Radgona v 15 dneh po objavi razpisa.

Nastop službe takoj ali po dogovoru. Stanovanje bo priskrbljeno. 7590

Razpisna komisija pri

ONPZ »ŽELEZO-PROMET«

LJUBLJANA, PODMILŠČAKOVA 18

razpisuje mesto

DIREKTORJA

Kandidati morajo poleg splošnih izpolnjevati še naslednje pogoje:

— da ima najmanj srednjo šolsko izobrazbo ekonomske ali tehnične smeri z najmanj 10 leti prakse, od tega 5 let na vodilnih delovnih mestih.

Prednost imajo kandidati s prakso v komercialnih poslih in izobrazbo kovinske smeri.

Ponudbe s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema razpisna komisija 15 dni po objavi razpisa na naslov:

ONPZ »ŽELEZO-PROMET« Ljubljana, Podmilščakova 18, z oznako »za razpisno komisijo«.

Komisija vlog brez dokazil ne bo obravnavala. 7548

»KEMOFARMACIJA«

LJUBLJANA, METELKOVA 7

objavlja

prosto delovno mesto

ZASTOPNIKA za II. sektor

za območje Štajerske, Prekmurja in del. Hrvatske.

POGOJ: farmacevtska fakulteta in 4 leta komercialne prakse v stroki ter strokovni izpit.

Poizkusni rok 3 mesece. Kandidat mora imeti lastno prevozno sredstvo. Nastop po dogovoru.

Pismene ponudbe predložite osebno v sekretariatu podjetja.

Rok za pismeno prijavo je 14 dni po objavi. 7593

Razpisna komisija upravnega odbora

ZDRUŽENE LESNE INDUSTRIJE

Tržič

razpisuje prosto delovno mesto

tehničnega vodje

podjetja

POGOJI:

diplomiran gozdarski inženir — lesna smer.
Poskusna doba 6 mesecev.

Praksa v tehnični službi lesno-predelovalne industrije zaželena. Osebni dohodki po dogovoru. Družinsko stanovanje bo zagotovljeno še letos.

Nastop mogoč takoj.

Prijave vložite v 15 dneh po objavi. O izidu razpisa bomo kandidate obvestili pismeno v 8 dneh.

Razpis ni formalnost. 7606

O G L A S

za izpopolnitev prostih delovnih mest za

KOMERCIALNEGA REFERENTA

in

ARHIVARJA - DAKTILOGRAFA

v »PROGRES« Trgovska agencija Skopje, Predstavništvo — Ljubljana

Pogoji za sprejem:

a) komercialni delavec:
1. Po dogovoru
2. Prednost imajo kandidati s poznavanjem posredniških oziroma tranzitnih poslov v trgovini

b) arhivar — daktilograf
1. Daktilograf I a razreda
2. Ostali pogoji po dogovoru

Prijave pošljite Predstavništvu Ljubljana, Celovška 25, dvorana Tivoli.

Prijave pošljite v 15 dneh od datuma objave.

KOMISIJA ZA UTVRDJIVANJE REDOSLEDA KANDIDATA »PROGRES« TRGOVSKA AGENCIJA SKOPJE 7621

Razpisna komisija Industrijskega kombinata

»PLANIKA« v Kranju

razpisuje prosto delovno mesto

REFERENTA za organizacijo dela

POGOJI:

1. — višja šolska izobrazba gospodarske smeri z najmanj dveletno prakso na ključnem delovnem mestu v industrijski gospodarski organizaciji
   — poznavanje finančnih in komercialnih poslov ter mehanografije
   — šestmesečno poskusno delo
2. — za začetnike z isto šolsko izobrazbo velja pripravniški staž.

Osebni dohodki po Pravilniku o delitvi OD Kombinata. Točnejše informacije lahko dobe interesenti v kadrovskem oddelku Kombinata.

Kandidati naj pošljejo pismene ponudbe v kadrovski oddelek do 22. 9. 1967. 7607

TURISTIČNO GOSTINSKO PODJETJE

»CREINA« KRANJ

razpisuje mesto

DIREKTORJA

POGOJI:

visokošolska izobrazba z najmanj 5 leti prakse na vodilnih delovnih mestih v gospodarstvu. Kandidat mora obvladati vsaj enega od svetovnih jezikov, ne sme biti v kazenskem postopku po 55. čl. TZ o podjetjih.

Osebni dohodek po pravilniku o delitvi OD.

Nastop službe takoj. Stanovanje ni zagotovljeno.

Ponudbe z dokazili pošljite do 27. 9. 1967 na naslov: Turistično gostinsko podjetje »CREINA« Kranj, p.p. 125. 7604

Svet Višje ekonomsko komercialne šole Maribor

razpisuje
za ponovno izvolitev delovna mesta:

UČITELJA za predmet gospodarska statistika — s polnim delovnim časom,

UČITELJA za predmet blagoznanstvo s tehnologijo in predmet spoznavanje tehnoloških procesov — s polnim delovnim časom,

ASISTENTA za predmet organizacija knjigovodstva z mehanografijo — delo po pogodbi,

UČITELJA za predmet predvojaška vzgoja ženske — delo po pogodbi,

UČITELJE za predmete: angleški jezik, nemški jezik, francoski jezik, italijanski jezik in ruski jezik — delovno razmerje ureja Zavod za tuje jezike Maribor,

UČITELJA za telesno vzgojo za moške — delo po pogodbi

za telesno vzgojo za ženske — delo po pogodbi

Pogoji za izvolitev učiteljev in dokazila, ki jih je treba priložiti prijavi za posamezne nazive so določeni v 99. in 100. ter 101. členu Pravilnika o delovnih razmerjih VEKS Maribor.

Prijave z dokazili o izobrazbi in strokovnih ter znanstveno raziskovalnih delih kandidatov sprejema tajništvo šole, Maribor, Razlagova ul. št. 14, do 19. septembra 1967. O izidu razpisa bomo kandidate obvestili do 19. oktobra 1967.

Pravilnik o delovnih razmerjih in informacije so na voljo v tajništvu šole. **Svet VEKS** 7456

AGROKOMBINAT EMONA

LJUBLJANA

OBRAT PERUTNINA ZALOG

razpisuje

PRODAJO

naslednjih osnovnih sredstev na dražbi

OPREMO ZA PERUTNINSKO KLAVNICO:
parilnik za perutnino
skubilnik za perje
doskubilnik
izkrvavilni žleb
GRADBENE STROJE:
maltni mešalec tip MM6
električna omarica s števcem
betonski mešalec Fagram
električni previbrator tip EPNN
PREVOZNA SREDSTVA:
kombi IMV v voznem stanju
lahek vprežni gumi voz
OSTALO:
plemenski konj, star 7 let
motorna slamoreznica

Prodaja bo dne 20. 9. 1967 v prostorih obrata PERUTNINE Zalog, ob 9. uri za družbeni sektor, ob 11. uri za zasebni sektor.

Ogled opreme in strojev je mogoč od 15. 9. 1967 od 11. do 14. ure vsak dan.

OBRAT PERUTNINA ZALOG 7641

Po 14. členu pravilnika o medsebojnih delovnih razmerjih, upravni odbor

KOMUNALNEGA PODJETJA NOVO MESTO

razpisuje prosto delovno mesto

VODJE VZDRŽEVALNO GRADBENEGA OBRATA

Poleg splošnih pogojev (člen 20. TZDR p. b.) mora oseba izpolnjevati posebni pogoj:

da je gradbeni inženir z dveletno prakso na vodilnem delovnem mestu, oziroma gradbeni tehnik z najmanj pet leti prakse, od teh najmanj tri leta na vodilnem delovnem mestu.

Osebni dohodek po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov, stanovanje ni zagotovljeno.
Nastop službe po dogovoru.

Prijave pošljite na naslov: Komunalno podjetje Novo mesto, Cesta komandanta Staneta 30 — za upravni odbor. Rok prijave je 15 dni po objavi. 7594

Komisija za razpis mesta direktorja

razpisuje
po 50. členu statuta podjetja

Fužine »ČAVEN« Lokavec pri Ajdovščini

delovno mesto

DIREKTORJA

Kandidat mora poleg splošnih, izpolnjevati še naslednje pogoje:

1. visoko ali višjo izobrazbo pravne, ekonomske ali tehnične smeri in dveletno prakso,
2. srednjo izobrazbo tehnične, ekonomske ali splošne smeri in petletno prakso,
3. visoko kvalifikacijo kovaške ali kovinske stroke in najmanj 10-letno prakso v tej stroki ali pa petletno prakso na vodilnem položaju v delovnih organizacijah tej strokovnosti ustrezne prakse.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev podjetju Fužina »Čaven« Lokavec, pošta Ajdovščina, v 15 dneh po objavi z oznako: »Za razpisno komisijo«. 7458

Osnovna šola DOBROVO v Brdih

razpisuje
za določen čas naslednja delovna mesta:

UČITELJA za zgodovino PRU ali P za 1 šolsko leto

UČITELJA za razredni pouk U za 1 šolsko leto

UČITELJA za razredni pouk U na podružnični šoli Cerovo za 1. polletje

UČITELJA za razredni pouk U na podružnični šoli Vipolže za eno šolsko leto.

Prijave pošljite upravi šole do 18. 9. 1967. 7629

Razpisna komisija pri

Osnovni šoli MAKSA PEČARJA v Črnučah

razpisuje
prosto delovno mesto:

UČITELJA

v varstvenem oddelku za določen čas

Pogoji: učitelj — s strokovnim izpitom.
Stanovanja ni.

Nastop službe 2. X. 1967. Ponudbe s kratkim življenjepisom sprejema razpisna komisija do 15. IX. 1967. 7616

Uprava skupščine občine Ptuj

proda najboljšemu ponudniku

TERENSKO VOZILO

FIAT — CAMPAGNOLA — za 8 oseb, z zaprto karoserijo — letnica izdelave 1965, s prevoženimi

28.300 km, vozno, dobro ohranjeno.

za najnižjo ponudbo 25.000 Ndin.

Ponudbe lahko ponudniki dajejo pismeno ali ustno.

Ogled vozila vsak dan od 7. do 14. ure, razen ob nedeljah, v garaži občinske skupščine Ptuj. 7600

Odbor za prisilno upravo

Metalopreradjivačke industrije

»BANE SEKULIĆ« Sombor

razpisuje

NATEČAJ

za izpopolnitev delovnega mesta

TRGOVSKEGA POTNIKA

POGOJI:

najmanj srednja strokovna izobrazba ali V KV delavec kovinske stroke, s pet leti prakse v stroki kot trgovski potnik. Potrebno je, da ima dobre poslovne stike s kraji v Sloveniji, poznati mora dobro tržišče za realizacijo izdelkov gradbenega okovja, okovja za pohištvo, ladijskega okovja in druge izdelke za široko potrošnjo.

Osebni dohodek po pravilniku podjetja.

Nastop službe takoj ali po sporazumu.

Prednost imajo osebe, ki imajo lasten avtomobil. Ponudbe z dosedanjim službovanjem naj kandidati pošljejo kadrovskemu oddelku na gornji naslov. Natečaj je razpisan za 15 dni. 7625

Razpisna komisija
INDUSTRIJE VOLNENIH IZDELKOV

»VOLNA« LAŠKO

razpisuje prosto delovno mesto

VODJE prodajnega sektorja

POGOJI: višja šolska izobrazba ekonomske smeri s 5-letno prakso v komercialni stroki;
— srednješolska izobrazba tekstilne ali ekonomske smeri z 10-letno prakso v stroki.

Rok za prijavo je 20 dni od dneva objave. Prijavi naj kandidati priložijo kratek življenjepis z opisom dosedanjih zaposlitev in dokazila o strokovni izobrazbi.

O izidu natečaja bomo obvestili vse kandidate v 8 dneh po preteku roka za sprejemanje prijav.

Osebni prejemki po pravilniku.

Stanovanje ni zagotovljeno. 7636

Razpisna komisija pri hotelu

»ZLATOROG« v Bohinju

razpisuje mesto

POMOČNIKA DIREKTORJA

POGOJI:

— visokokvalificiran gostinski delavec z najmanj 4-letno prakso na vodilnih delovnih mestih
— višja strokovna izobrazba z najmanj 5-letno prakso na podobnih vodilnih delovnih mestih
— srednja strokovna izobrazba z 10-letno prakso na vodilnih delovnih mestih v gostinski stroki

Ponudbe s kratkim opisom dosedanjih zaposlitev pošljite naslovu.

Razpisni rok je 15 dni od dneva objave razpisa. 7608

Razpisna komisija pri

Kolodvorski restavraciji Celje

razpisuje
prosto delovno mesto

ŠEFA STREŽBE

POGOJ: visokokvalificiran natakar s 5-letno prakso ali kvalificiran natakar z 10-letno prakso. Kandidat mora obvladati dva tuja jezika, od tega enega aktivno.

Rok prijave na razpis je do zasedbe.

Kandidate bomo obvestili o izidu razpisa v 30 dneh.

Pismene prijave pošljite na naslov: Kolodvorska restavracija Celje, Cankarjeva 1-I. 7586

SLAŠČIČARNA — KAVARNA KRANJ

razpisuje
prosta delovna mesta za:

1. **3 KV, PK serviske,** za nedoločen čas
2. **2 KV, PK točajki,** za nedoločen čas
3. **mlajšega upokojenca** za razvoz peciva, za določen čas.

Za delovna mesta pod 1. in 2. je poizkusni rok 2 meseca.

Podjetje s stanovanji ne razpolaga.

Ponudbe pošljite na naslov: Slaščičarna - Kavarna Kranj, Tavčarjeva 17. 7551

Komisija za razpis in imenovanje direktorja v

Lutkovnem gledališču — Ljubljana

ponovno razpisuje delovno mesto

DIREKTORJA

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

1. da so javni kulturni delavci,
2. da se že dalj časa ukvarjajo z delom na področju gledališke umetnosti.

Ponudbe pošljite do 23. septembra 1967 upravi Lutkovnega gledališka Ljubljana, Resljeva c. 36. 7528

Veletrgovina

»MERCATOR«

PE »»SPECERIJA«, Prisojna 7

komisija za delovna razmerja pri DS podjetja objavlja:

prosto delovno mesto

DELAVCA

za dela v trgovini

Pismene ponudbe sprejme Mercator, PE »Specerija«, Prisojna 7 21829

Elektro strojno podjetje

»TIKI«

Ljubljana, Aleševčeva 52

sprejme
takoj pogodbeno za določen čas:

4 navadne delavce — težake

2 priučena varilca

Interesenti naj se osebno zglasijo v splošnem sektorju podjetja. 7657

DIJAŠKI DOM V KRANJU

razpisuje
prosto delovno mesto

VZGOJITELJICE

Pogoji: visoka ali višja pedagoška izobrazba.

Nastop službe takoj.

Samska soba je zagotovljena.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

Ponudbe pošljite na Dijaški dom v Kranju. 7656

Tovarna kovinskih izdelkov in livarna

»TITAN« - Kamnik

razpisuje
po 108. členu statuta podjetja prosto delovno mesto:

VODJE delovne enote »obdelava litine«

Pogoj: strojna fakulteta II. stopnje s prakso.

Rok za sprejem ponudb je do 20. septembra 1967. Ponudbe naslovite na kadrovsko-splošni sektor podjetja. 7603

Osnovna šola VITANJE

razpisuje naslednji delovni mesti:

razrednega učitelja — za določen čas

germanista — stalno

Razpis velja 10 dni po objavi. 7609

Osnovna šola ŽELEZNIKI

v Selški dolini

razpisuje
prosto delovno mesto

UČITELJA

za razredni pouk na podružnični šoli.
za 7 mesecev.

Stanovanje brezplačno.
Nastop takoj. 7610

Upravni odbor

»Agrokombinata« Grosuplje

razpisuje
prosto delovno mesto

DIREKTORJA

obrata lastne kmetijske proizvodnje

Pogoji: visoka šolska izobrazba — biotehniška fakulteta in najmanj 4-letna praksa na vodilnih delovnih mestih v kmetijstvu.

Posebni pogoj: 3-mesečno poizkusno delo.

Osebni dohodki se določajo po pravilniku o delitvi ČD in OD.

Stanovanje ni zagotovljeno.

Kandidati naj pošljejo ponudbe s potrebnimi dokumenti — življenjepis z opisom dosedanjega dela upravnemu odboru podjetja. Razpis velja 15 dni po objavi oz. do zasedbe delovnega mesta. 7602

»HERMES«

zastopstvo inozemskih tvrdk,

LJUBLJANA, Mestni trg 25

daje razpis
za delovno mesto

ŠEFA skupne službe

Kandidat naj po Statutu podjetja izpolnjuje naslednje pogoje:

— visoka strokovna izobrazba, predvsem ekonomske ali pravne smeri
— pogoj za delo v zunanji trgovini
— da govori nemško ali drug tuj jezik
— da ima najmanj 5 let strokovne prakse, predvsem prakso v vodenju ekonomsko-analitičnih del.

Ponudbe sprejemamo 15 dni po objavi razpisa. 7637

TOVARNA KLEJA

LJUBLJANA, SMARTINSKA 50

razpisuje
prosto delovno mesto

vodje

komercialnega sektorja

POGOJI:

1. visoka šolska izobrazba, 3 leta delovnih izkušenj v ekonomsko-komercialnih delih
2. višja šolska izobrazba, 5 let delovnih izkušenj
3. srednja šolska izobrazba, 7 let delovnih izkušenj

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

Pismene ponudbe z dokazili, da izpolnjujejo razpisne pogoje, naj kandidati vložijo v kadrovsko splošnem sektorju podjetja. 7643

Po sklepu delavskega sveta tovarne

»LESONIT« Ilirska Bistrica

razpisuje razpisna komisija prosto delovno mesto

vodje

oddelka za meritve in regulacijo

POGOJI: druga stopnja elektrofakultete — smer elektronika — usmeritev avtomatska in industrijska elektronika (AI), ali druga stopnja elektro fakultete — smer splošna elektrotehnika — usmeritev merilna tehnika (M).

Odslužen vojaški rok. Zaželena je dveletna praksa.

Poskusna doba za navedeno delovno mesto je eno leto. — Nastop službe takoj ali po dogovoru.

Prijave s kratkim opisom dosedanjih zaposlitev pošljite razpisni komisiji do 20. septembra 1967. 7647

Delavski svet obrtnega podjetja

KOVINA

ŠMARTNO PRI LITIJI

ponovno razpisuje
delovno mesto

DIREKTORJA

POGOJI:

a) srednja strokovna izobrazba strojne ali ekonomske stroke in dve leti prakse
b) nepopolna srednja strokovna izobrazba in pet let prakse na odgovornih delovnih mestih

Delavec za mesto direktorja mora izpolnjevati tudi z zakonom določene pogoje. Zaželeno je, da si kandidat predhodno ogleda podjetje, ker je podjetje v razvoju. Rok prijave je 15 dni po objavi. 7654

Sporočamo žalostno vest, da nas je po kratki bolezni zapustila sodelavka

Slava Poljanšek

analitik S. D. K. ekspozitura Idrija

Pogreb bo v torek, 12. septembra 1967, ob 17. uri izpred mrliške vežice na pokopališče v Idriji

Kolektiv S. D. K. Podružnica Nova Gorica z ekspoziturami v Ajdovščini, Tolminu in Idriji

Nova Gorica, 11. septembra 1967

Z globoko žalostjo sporočamo vsem sorodnikom in znancem, da nas je po kratki in zahrbtni bolezni nenadoma zapustil v 52. letu starosti naš ljubi mož, očka, brat, stric, tast

Albin Koren

mizarski mojster iz Celja

K večnemu počitku ga bomo spremili v torek, 12. septembra 1967, ob 17. uri iz mrliške veže na mestnem pokopališču v Celju

Žalujoči:

žena Rozika, sin Alojz z ženo Faniko in drugo sorodstvo

Celje, 11. septembra 1967

NAŠA SRČNO LJUBLJENA MAMA

Marija Korošec

roj. ODAR

JE V NEDELJO, 10. SEPTEMBRA ZA VEČNO ZASPALA

POGREB BO 12. SEPTEMBRA 1967, OB 16. URI IZ DOMA BLED - REČICA, ZUPANČIČEVA 7

ŽALUJOČI:

MOŽ FLORIJAN, HČI MARIJA, SIN DARKO IN BRANKO Z DRUŽINAMA IN DRUŽINA DR. JANKO GOLIAS

BLED, LJUBLJANA, 10. SEPTEMBRA 1967

ZAHVALA

Ob bridki izgubi našega ljubljenega moža in atija

Francija Štrozaka

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga spremili na njegovi poslednji poti, mu darovali vence in cvetje ter nam pismeno ali ustno izrazili sožalje. Posebno se zahvaljujemo Upravi javne varnosti Ljubljana, Vzgojno-varstvenemu zavodu Jelka, podjetjem in družbenim organizacijam, njegovim sodelavcem, sošolcem, stanovalcem bloka, vsem govornikom za tople poslovilne besede, častni straži in spremstvu, godbi LM in pevcem ter vsem prijateljem in znancem, ki so nam kakorkoli pomagali. Iskrena hvala zdravstvenemu osebju Onkološkega inštituta, še posebej zdravnikom dr. Danici Žitnikovi, dr. Marjanu Erjavcu, dr. Juriju Lindtnerju in dr. Mariji Auerspergovi ter sestram Marti, Sandri in Francki, ki so ga zdravili.

Žena Boža z otrokoma Sonjo in Markom in sorodniki

Ljubljana, 7. septembra 1967

ZAHVALA

Ob prežalostni izgubi naše drage mame

Angele Golobič

se iskreno zahvaljujemo zdravnikom in sestram kirurgičnega oddelka splošne bolnice, vsem darovalcem vencev in lepega cvetja, vsem zvestim prijateljem in sorodnikom, ki so jo v takem številu spremili na njeni zadnji poti. Hvala vsem duhovnikom za opravljene pogrebne molitve, zlasti prečastitemu generalnemu vikarju Leniču za ganljive poslovilne besede ob odprtem grobu. Zahvaljujemo se vsem, ki so ob bridki izgubi sočustvovali z nami.

Otroci Lela, Peter in Marija z družinami, brat Štefan in drugo sorodstvo

ZAHVALA

Ob smrti našega dragega ata in starega ata

Valentina Starmana

Žagarjevega ata iz Suhe pri Škofji Loki

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so počastili njegov spomin in ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Še posebej se prisrčno zahvaljujemo vsem vojnim tovarišem dobrovoljcem, posebno dr. Turku za ganljive besede ob odprtem grobu, združenim pevcem, č. duhovščini in vsem sosedom ter prijateljem za cvetje in ustne ter pismene izraze sožalja.

ŽALUJOČI OSTALI

Suha, 10. septembra 1967

ZAHVALA

Ob prebridki ločitvi od ljubljenega moža

Antona Kaluža

iz Kartonažne tovarne

se vsem, ki ste mi izrekli sožalje, poklonili vence in rože, ki jih je pokojni tako ljubil, prisrčno zahvalim. Moja vdana zahvala dragim sorodnikom, tovarniškemu zdravniku dr. Žitku ter ambulantnim sestram. Nadalje doc. dr. Žargi, dr. Suhaču, dr. Pikinu, ki so se vsi trudili, da bi ohranili to meni tako drago življenje in še ljubim sestram, ki so ga negovale. Zahvalim se tudi hišnim stanovalcem, sosedom in predobremu R. Svajcerju za brezplačen dovoz ter najinemu iskrenemu prijatelju pravosodnemu inšpektorju dr. Jos. Sischingerju, častiti duhovščini in celotnemu kolektivu Kartonažne tovarne. Naj vam bo vsem poplačano z zdravjem in blagim mirom.

V globoki žalosti žena Marica Kaluža.

Ljubljana, 8. sept. 1967.

Po dolgi in mučni bolezni je v 77. letu starosti dotrpel naš dragi mož in stric

Jože Kidrič

gradbenik v pokoju

Pogreb dragega pokojnika bo v torek, 12. sept. 1967, ob 16. uri izpred hiše žalosti v Rogaški Slatini.

Žalujoči:
žena Marija in sorodstvo.

Rogaška Slatina, 10. septembra 1967.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše ljubljene žene in mame

Tilke Simčič

roj. ŠEGA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v teh žalostnih trenutkih stali ob strani, nam ustno ali pismeno izrazili sožalje ter jo spremili na njeni zadnji poti. Iskrena hvala tudi za darovano cvetje.

Žalujoči:
mož in otroka.

Ljubljana, 4. septembra 1967.

ZAHVALA

Ob boleči in tragični izgubi moža, očeta, brata, svaka, nečaka in zeta

Franca Likarja

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo kolektivom: Avtopromet Gorenjska, SAP Ljubljana, Avtobusni promet Gorjanci, Transturist Škofja Loka, Ljubljana Transport, Kompas Ljubljana in kolektivoma Skupščine občine Kranj ter Gostinskemu in trgovskemu podjetju Central Kranj. Zahvaljujemo se tudi vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za pismeno ali ustno izrečeno sožalje in vsem tistim, ki so mu poklonili vence in cvetje ter nam pomagali v težkih trenutkih. Še enkrat vsem iskrena hvala!

Žalujoči:
žena Lojzka, hčerka Alenka, bratje in sestre z družinami in družina Goršič.

Kranj, Idrija, Tolmin, Gradež, 5. septembra 1967.

ZAHVALA

Ob bridki izgubi našega dragega brata, strica, svaka in bratranca

Jakoba Mikoliča

se iskreno zahvaljujemo vsem prijateljem in znancem, ki so ga spremili na zadnji poti, mu poklonili toliko lepega cvetja in vencev in nam izrazili sožalje. Posebna hvala vsem sosedom, posebno Malenškovim in Gutmanovim, govornikom ob odprtem grobu, tov. prof. ing. Marnu tov. učiteljici Švajgerjevi, tov. Ciglerju in tov. Kožefu za ganljive besede ter pevskemu zboru DPD »Dušan Jereb« za prelepo zapete žalostinke. Topla zahvala velja tudi tov. dr. Vodniku, ki ga je zdravil v času njegove bolezni.

Žalujoči:
sestre, svakinja in drugo sorodstvo.

Novo mesto, 6. septembra 1967.

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi nenadni izgubi mojega zlatega moža in očka

Jožeta Zarabca

se toplo zahvaljujem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam ustno ali pismeno izrazili sožalje, mu poklonili cvetje na grob in ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujem župniku in č. duhovščini za pogrebno opravilo ter pevcem za ganljive pesmi ob slovesu našega najdražjega. Lepo se zahvaljujem kolektivu pivovarne »Union« in govorniku, ki mu je ob odprtem grobu izrekel ganljive besede.

Žalujoči:
žena Anica s sinčkom, mama, bratje in družina Ajdič in drugo sorodstvo

ZAHVALA

Ob bridki izgubi najinega dobrega dragega moža in očka

JOŽETA BARDORFERJA

mizarskega mojstra in izd. rolet

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga v tako velikem številu spremili v njegov prerani grob, mu poklonili vence in cvetje, darovali denar za dobredelne namene in nam pismeno in ustno izrazili sožalje. Hvaležna zahvala vsem zdravnikom, medicinskemu in strežnemu osebju kirurgičnega oddelka splošne bolnišnice in bolnišnice dr. Petra Držaja. Zahvaljujemo se tudi gospodu župniku in gospodu Mušiču za zadnje spremstvo. Vsem prav vsem, ki so s plemenitim dejanjem, z dobro željo ali samo z iskreno mislijo pomagali našemu nepozabnemu očku, prisrčna tisočera zahvala.

Žalujoča žena Boži, hčerka Marjetka in drugo sorodstvo

Mengeš, dne 7. septembra 1967

ZAHVALA

Ob prerani izgubi ljubega moža in očka

VITALA SEUNIGA

se najiskreneje zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, članom delovnih kolektivov in družbeno političnih organizacij, ki so ga tako številno spremili na njegovi zadnji poti, mu poklonili prelepe vence in cvetje, nam izrazili pismeno in ustno sožalje ter sočustvovali z nami. Prisrčna hvala kolektivu Intertrade in Zvezi borcev ter njunima predstavnikoma tov. Platovšku in tov. Janežu za tople poslovilne besede ter pevcem za pretresljive žalostinke.

Žalujoči:
žena Veri, hčerke Metka, Vita in Barbka z družinami

V Ljubljani, 9. septembra 1967

PONOVNA ZAHVALA

za

Ivano Fabjan

vsem, ki ste spremljali našo ljubo mamo na zadnji poti, tovarni Itas v Kočevju in vsem darovalcem vencev.

Še enkrat vsem prisrčna hvala.

Sin Tone z družino in hčerka Marija

Kočevje, 11. septembra 1967

Sporočamo žalostno vest, da nas je nenadoma zapustil v 86. letu starosti naš dragi očka

Franc Knafeljc

posestnik v Srebrničah pri Novem mestu

Pogreb pokojnika bo 12. septembra 1967, ob 16. uri na šmihelsko pokopališče.

Do 15. ure leži na domu hiše žalosti.

Žalujoči:
sinovi Edi, Frenki, Jože, hčere Zofi, Mici in Malči, ter drugo sorodstvo

Dobrnič, Dvor, Mokronog, Gotna vas, Zagreb, Novo mesto, Srebrniče, 11. septembra 1967

ZAHVALA

Ob bridki izgubi naše ljube žene, mamice, hčerke in sestre

Julke Pečnik

rojene CUNDER

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so z nami sočustvovali, darovali vence in cvetje ter pokojnico spremili na njeni zadnji poti. Posebna zahvala osebju interne klinike v Ljubljani, dr. Mulaček-Mahkota, doc. dr. Acceto, asistentu dr. Bohinjcu, dr. Paunoviču in sestri Darinki za skrb in nego, ki so jo nudili moji ženi. Prisrčna hvala tudi kolektivom SJŽ, oddelku kontrole dohodkov, LABOD in Posrednik in vsem drugim, ki so nam izrekli sožalje.

Žalujoči:
mož Stane s Stanko, hčerka Brigita z družino, mama Frančiška, sestra Tončka, družine Quaiser, Čemernjak in drugo sorodstvo

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi ljubega moža, sina in brata

Mirka Sekavčnika

uslužbenca pri »GRADIS« Ravne na Koroškem

se najlepše zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, ki so ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti, mu poklonili toliko vencev in cvetja in nam izrazili ustno in pismeno sožalje. Iskrena hvala sosedom, ki so nam ob bridki uri stali ob strani ter uslužbencem podjetja »Gradis«, ki so nam nudili pomoč, č. g. dekanu za pogrebni obred, govornikom za poslovilne besede ob odprtem grobu, pevskemu zboru društva upokojencev Prevalje in godbi za ganljive žalostinke.

Vsem iskrena hvala!

Žalujoči:
žena z otroki, oče, mati, brat, sestra z družino in drugo sorodstvo

Prevalje, 1. septembra 1967

ZAHVALA

Ob smrti ljubega moža in očeta

Martina Gruma

direktorja službe družbenega knjigovodstva v Slov. Konjicah

se najtopleje zahvaljujemo vsem, ki so mu lajšali bolečine med boleznijo, ki so nam izrekli iskreno sožalje ob slovesu, počastili njegov spomin z besedami ob odprtem grobu, mu poklonili vence in cvetje in ga spremljali na zadnji poti.

Žalujoči:
žena Marija, sin Martin z ženo Bredo.

Slov. Konjice, 3. sept. 1967.

ZAHVALA

Ob smrti dragega moža in očeta

JOSIPA LAVRIČA-FRANCOZA

bivšega usnjarja

se prisrčno zahvaljujemo lovskim družinam iz Šentvida, Šmartnega in Višnje gore za zadnje spremstvo in zadnji lovski pozdrav ter govorniku za poslovilne besede ob grobu. Primariju dr. Brandstetterju in dr. Vidmarju za dolgoletno skrb in pomoč med boleznijo posebna hvala. Hvala vsem, ki so nam bili v oporo, nam stali ob strani v teh žalostnih dneh, vsem Šentvidčanom, številnim prijateljem in znancem, ki so mu izkazali zadnjo čast.

DRUŽINA LAVRIČ

Ljubljana, 10. septembra 1967

VSEM SORODNIKOM, PRIJATELJEM IN ZNANCEM SPOROČAMO, DA NAS JE MNOGO PREZGODAJ ZAPUSTIL NAŠ LJUBI MOŽ, OČI IN TAST

ANTON RIBIČ

REFERENT ZA PRAVNE POSLE

OD NJEGA SE BOMO POSLOVILI V SREDO, 13. SEPTEMBRA 1967 OB 16. URI IZ MRLIŠKE VEŽICE NA MESTNEM POKOPALIŠČU V CELJU.

ŽALUJOČI:
ŽENA SILVA, HČERKI SONJA POR. KOBAL Z MOŽEM, ZLATA POR. JUSTIN Z MOŽEM TER DRUGO SORODSTVO

CELJE, LJUBLJANA, PTUJ, LJUBNO, 11. SEPTEMBRA 1967

Po hudi bolezni je umrl naš sodelavec

ANTON RIBIČ

pravni referent

Na zadnji poti ga bomo spremili v sredo, dne 13. septembra 1967, ob 16.30 na mestnem pokopališču v Celju.

Vestnega sodelavca bomo ohranili v trajnem spominu.

Kolektiv in sindikalna podružnica Splošne vodne skupnosti Savinja Celje

Celje, 11. septembra 1967

Sporočamo žalostno vest, da je mnogo prezgodaj tragično preminil naš dragi oče, brat, svak in stric

MAKS PLACER

upokojenec

Pogreb dragega pokojnika bo v sredo, dne 13. septembra 1967 ob 16. uri iz Jakobove mrliške vežice na Žalah.

Žalujoči:
sin Maksimiljan, sestra Maria por. Marega ter družine Šabec, Ivič, Cvelbar.

Ljubljana, Gorica, dne 11. septembra 1967

Po hudem trpljenju nas je mnogo prezgodaj v starosti 58 let zapustila ljubljena žena, mamica, omica, tašča in teta

ROZALIJA GABROVŠEK

roj. JUHART

Pogreb drage pokojnice bo v sredo, 13. septembra ob 16.30 iz mrliške veže v Domžalah na pokopališče v Domžalah.

Žalujoči:

mož Franc, sin Franc z ženo Mileno, vnuka Ida in Sašo, brat Ivan z družino ter drugo sorodstvo

Domžale, Celje, Tabor, 11. septembra 1967

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi našega ljubljenega moža in očka

KARLA VITEZA

se najiskreneje zahvaljujemo vsem sorodnikom, družinskim, stanovskim in poslovnim prijateljem, delovnim kolektivom in znancem, ki so ga v tako velikem številu spremili k zadnjemu počitku, mu poklonili vence in cvetje ter nam ustno ali pismeno izrazili sožalje. Najtopleje se zahvaljujemo docentu dr. Završniku, primariju gastrointereološkega oddelka Splošne bolnice v Celju docentu dr. Zaklju in docentu dr. Končanu iz Kirurgične klinike v Ljubljani, ker so našemu dragemu pokojniku z požrtvovalnostjo lajšali bolečine in nudili pomoč do skrajnih možnosti. Enaka zahvala za pomoč in nego vsemu zdravstvenemu in bolniškemu osebju gastrointereološkega oddelka v Celju in Kirurgične klinike v Ljubljani. Nadalje se zahvaljujemo Komornemu moškemu zboru in godbi na pihala ZPD »France Prešeren« iz Celja za ganljive žalostinke. Topla zahvala govornikoma, stanovskima tovarišema Franju Vučajnku in Ivu Gedliški za poslovilne besede. Posebna zahvala velja Kreditni banki Celje ter Podružnici za kmetijstvo in Celjski mestni hranilnici za vso izkazano pomoč ob tem žalostnem dogodku.

Vsem in vsakemu še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči:
žena Fanika, sinova Branko in Drago

Celje, 7. septembra 1967.

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi naše predrage mamice, žene, sestre, hčerke, sestrične in tete

ANČKE VALENTAR

roj. TOMAŽIN

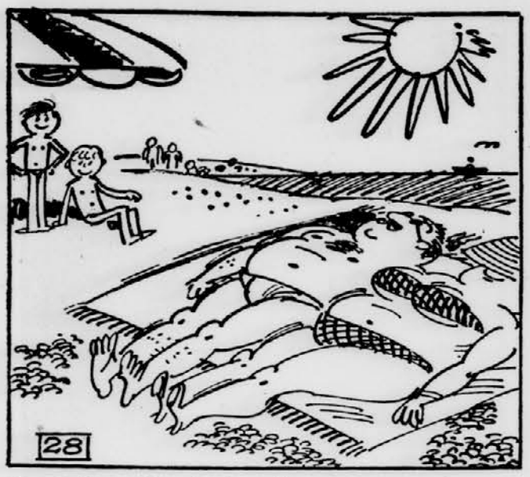
se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem, ki so nam ustno ali pismeno izrazili sožalje, darovali prelepe vence in cvetje ter pokojnico v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni izreči celotnemu zdravstvenemu osebju ZD Kranj, izrecno med njimi: dr. Zavrniku, dr. Petriču in dr. Armeniju za nenehno pomoč in lajšanje bolečin v času njene težke bolezni. Topla zahvala naj velja vsem sosedom, za vse dobro, kar so nam storili v tem žalostnem trenutku. Enako se prav vsem zahvaljujemo, kateri so pokojnico obiskovali na domu in ji s tolažilnimi besedami lajšali težko trpljenje. Iskreno zahvalo smo dolžni izreči Skupščini občine Kranj za nepozabno pomoč ob tem našem žalostnem dogodku, kakor tudi sindikalni podružnici, članstvu ZKS in obč. odboru ZZB NOV. Srčno zahvalo smo dolžni nadalje izreči vsem političnim organizacijam terena Zlato polje, organizaciji RK, vsem govornikom za poslovilne besede, godbi ter pevcem za ganljive žalostinke. Še enkrat prisrčna zahvala vsem, ki ste prišli od blizu in daleč ter se tako lepo poslovili od pokojnice.

Žalujoči:
mož Stane, hči Irena, sin Stanko, mati Frančiška, bratje Zdravko, Jože, Marjan, Lado z družinami

Kranj, dne 3. septembra 1967

S polno paro na morje

Piše B. T. — Riše M. B.

28. »Račun pri mehaniku sta nama poravnala, večerjo in spanje plačala,« je rekel Blaž, ko sta oblekla minimalke. »Ali ni napočil čas, da jima skromno povrneva?« je pristavil in pokazal na mistra in soprogo, ki sta ležala na pesku in izpostavljala bela, severnjaška trebuha neusmiljenemu južnemu soncu.

»Prav imaš,« je razumel Tomaž, »Po olje skočim!«

Prinesel je z lokomotive posodico z oljem. Tako, kot je mazal cilindre, ležaje in zobata kolesa na lokomotivi, tako se je zdaj lotil trebuhov dragih gostiteljev.

Gostitelja sta bistrovidno uganila, za kaj gre. je bilo še kaj olja v posodici — nadaljeval postopek na drugih gostih.

Bil je deležen hvaležnih pogledov v angleščini, danščini in švedščini. Kako tudi ne!

Še preden sta se prav zavedela, sta bila do vratu v dejavnosti, ki ji pravimo turizem. Potegnilo ju je pač za seboj.

Namazala sta celo vrsto, se okopala in že sta začela z naslednjo akcijo.

Vrtimo globus

AMSTERDAM — Predstavnik tovarne »Philips« je izjavil, da so letošnjo proizvodnjo barvnih televizorjev že razprodali. V tovarni razmišljajo, kaj storiti, da bi proizvodnjo povečali za 50 odstotkov. Predstavnik je na tiskovni konferenci povedal, da bo Nizozemska šesta dežela na svetu, ki bo uvedla barvno televizijo: doslej jo imajo ZDA, Japonska, Kanada, Velika Britanija in Zvezna republika Nemčija.

TOKIO — Šeststo fizikov iz 24 dežel se udeležuje mednarodne konference o strukturi atomskega jedra. Znanstveniki bodo slišali 60 referatov in bodo izmenjali informacije ter zadnje podatke, ki so jih dobili s preučavanjem v nuklearnih akceleratorjih ter s tehniko visoko preciznega merjenja in elektronskimi računskimi stroji.

RIO DE JANEIRO — Novi policijski komisar v prometnem oddelku največjega brazilskega mesta bo brškone ugnal malomarne avtomobiliste, ki parkirajo na prepovedanih mestih. Policaji so dobili ukaz, naj tako parkiranim avtomobilom kratko in malo izpraznijo vse štiri zračnice. Komisar Celso Franco namreč meni, da je šofer dosti bolj zaskrbljen zaradi praznih zračnic kot zaradi listka s kaznijo za brisalcem stekla.

DETROIT — Voditelji avtomobilskega koncerna General Motors menijo, da bo prihodnje leto mogoče prodati v ZDA 8,6 milijona avtomobilov (s 700.000 uvoženimi vred) Pri Fordu so bolj optimistični: od 9 do 9,2 milijona avtomobilov. American Motors: 8,9 milijona. Chrysler: od 8,7 do 8,8 milijona avtomobilov. Pri tem vsi po vrsti računajo, da proizvodnja ne bo prekinjena, da se bo gospodarska dejavnost v ZDA večala in da bo življenjska raven prihodnje leto še višja.

RIM — Poštna uslužbenca sta preštevala denar, ki so ga sprejeli dopoldne, ko je v urad prišel neki mladenič ter enemu izmed njiju iztrgal iz roke sveženj bankovcev: okoli milijon lir. Nato je fant pobegnil, sedel v avtomobil in se naglo odpeljal, čeprav sta ga uslužbenca dokaj uspešno »bombardirala« s cvetličnimi lonci.

PARIZ — Ameriški atomski fizik Edward Teller meni, da francoski strokovnjaki zato nikamor ne pridejo s termonuklearno bombo, ker nočejo delati po vojaškem programu. »Sicer pa to ni presenetljivo za deželo, v kateri Nobelovi nagrajenci za fiziko podpisujejo manifeste zoper bombo.«

LONDON — Avtopsija je pokazala, da je manager ansambla »The Beatles« Brian Epstein umrl zaradi prevelike doze uspavalnega praška. Epstein je že dolgo jemal uspavalne praške, da bi premagal nespečnost.

Svoje življenje, da je rešil drugo

LOS ANGELES — Štirje padalci, ki so skočili iz letala v višini 2286 metrov, naj bi odprli padala šele tisoč metrov nad zemljo. Pri tem 24letna Traute Schroeder od strahu ni mogla odpreti padala. Kolega Wayne Thuli, ki je imel velike izkušnje (nad sto skokov), se ji je približal in ji odprl padalo. Bilo je 400 metrov nad zemljo. Traute je srečno pristala, Wayne pa se je ubil, ker ni pravi čas odprl svojega padala.

V Francijo prihaja vse manj tujih delavcev

PARIZ — Nacionalni urad za priseljevanje ugotavlja, da v Francijo prihaja vse manj tujih delavcev leta 1964 jih je bilo 193.731, lani pa le 131.725. Medtem ko prihaja delat v Francijo čedalje manj Špancev, pa je vse večji priliv Portugalcev in Jugoslovanov. Leta 1962 je v Franciji delalo komaj 490 Jugoslovanov, leta 1964 jih je bilo 3.947, lani pa že 10.035.

Delo »modnih vohunov«

FIRENCE — Alessandro Ruspoli, predstavnik znane italijanske modne hiše Emilia Puccija, je pustil v avtomobilu pred hišo kovčka z zadnjimi modeli oblek, ki so vredni nad deset milijonov starih dinarjev. Kovčka so ukradli. Menijo, da je tatvina delo tako imenovanih »modnih vohunov«, ki modele znanih ustvarjalcev prodajajo ameriškim konfekcijskim tovarnam.

Nočno življenje slovenskih mest in — vasi (27)

Brez skrbi, saj vas zbudijo!

V novomeškem baru sicer vedno sije sonce, a vedno tudi zahaja...

NOVO MESTO, septembra. Ker mi je prijatelj očital, da nikoli ne pridem na Dolenjsko, češ da imajo tudi tam marsikaj in da ga znajo tudi čisto dobro »lomiti«, sem očitek vzel resno in tozadevno raziskal področje med Brežicami in Vinico... V Beli krajini ni nič, tam je veliko gostiln in zvečer so baje kar dolgo odprte. Kar se pa barskega življenja tiče, je morda celo tako, kakor je dejal rojak iz daljne Nove Zelandije v Črnomlju: »Bela krajina je moralno čista! Ne rabi nobenega bara!« Človeka taka izjavica zares kar gane. Pa sem iskal še v Brežicah, kjer sem prišel za kak mesec prezgodaj, in še v novem motelu na Otočcu, kjer godejo godci do polnoči, novi barski prostor pa menda še ni nared... Preostal mi je le novomeški (uradni) bar!

Državljani, kaj takega pa še ne! Sedel sem kakor vkopan in strmel. Lepotica, da ji ni para. Zašepetali so mi, da je domačinka, tako rekoč iz rojstne občine; kleno dekleta izpod Gorjancev. Mili moji, čudo vseh čudes... In kakšno srečo imam, da sedim čisto blizu tistega osončenega prostora, kjer se je dekle pojavilo. Glave iz zadnjih vrst so se stegnile do stropa, kajti videti tako lepoto ni kar tako. Po vsem sodeč, so prišli ljudje od blizu in daleč..

I seveda! Tako dekle ni prišlo v bar prepevat pravljice o Sneguljčici in ne delat čarovnij z umetnimi belimi zajčki. Vsi vedo, po kaj je prišla in kaj bo počela. Zato napetost raste in vsi čakajo, da napovedovalec z odra napove. Seveda je ime tuje in težko izgovorljivo, seveda vsi ploskajo in nekaj krikov se sliši, malo nerazločnih, a vendar je tako, kakor da bi pomenili: »Pohiti!«

Dekle je v črni halji, pod nogami je belo sonce. Razgrne — nenadoma — črno haljo in obstoji pred vrlimi Dolenjci brez vseh izdelkov domače konfekcije, katero navadno striptizete reklamirajo med svojimi točkami! Začudenje zalije dvorano do stropa. Luči migotajo! Da bi bila stvar originalnejša, se začne Eva oblačiti, seveda počasi, zelo počasi... Občinstvo ploska, še ploska, ne zna nehati; ploska in sploh ne počne nič drugega, kakor ploska.

»Gospod! Gospod, zapiramo. Prosim vas! Vsi so že odšli.«

Prebudil sem se. Pomel sem si oči in se ozrl. Res ni bilo nikogar več. Novomeški bar so zapirali in me vljudno naprošali, če bi hotel oditi, da bi ne delal družbe snažilki, ki je že pripravljena za start.

Saj ne vstopate v stranišče!

Je pač tako, človek vedno sanja o tistem, česar ne vidi. Še dobro, da lahko zaspi. No, glede tega v novomeškem baru ni bilo težav.

Odkorakal sem na cesto, kjer je še vedno ždela »maricaa«, ki verjetno kar stalno ordinira pred barom in jemlje fantom pogum, da bi se ga čez mero nalezli. Tako je menda čisto prav, celo spodaj v baru se verjetno ne hudujejo, če imajo zaradi tega manjši promet. Promet jim menda sploh ni preveč pri srcu. Najbrž so zadovoljni že s tem, da sploh imajo bar.

Vanj se pride po ovinku, ki je podoben dohodu do stranišča. Sicer je tudi prvi vtis tak, kajti stranišče se ob vstopu prvo ponudi z vsem, kar je pač v navadi, če njegove prepotrebne naprave ne delujejo v skladu z uporabo. No, pa človek se skozi tak oblaček le prebije! Še bolj hitro in veselo, če nihče ne pobira vstopnine.

Za vhodnimi vrati zazija velik in prazen prostor. A ličen in umetelniški, da je malo takih pod našim ljubim slovenskim soncem. Res, da je ura šele četrt čez enajst in da so še prave gostilne in kavarne odprte, vendar je čudno, da tako velik kraj, kakor je Novo mesto, še nima tudi zgodnje barske publike.

Da programa nimajo, to takoj priznajo, toda glasba je verjetno le nared. Menim, da glasbeniki prihite šele okrog polnoči, kajti na edinem stolu na podijumu nihče ne sedi in iz zvočnika je slišati magnetofonske posnetke takih in drugačnih viž. Zraven je tabernakelj z dvajsetimi stikali; nedotaknjen je in 15 moderno oblikovanih luči na stropu ostane mrtvih ves večer.

»Ko bi imeli vsaj igralno skrinjo!« tarna fant, s katerim se pogovarjam. »Tako pa moramo poslušati, kar direktor izbere...« Kakor veliko drugih, se nagovorjeni fant malo razgleda, se obrne in odide. Celo uro so tako prihajali; fantovske trojke in parčki. »Povohali« so, se posvetovali in v devet desetinah primerov odšli nazaj na prosto.

Greh novomeškega bara?

Ob pol enih ponoči so od dobrih dvajset miz zasedene le tri. Malo ljudi je notri, več je konjev, polhov in celo en hudič, toda ti so narisani na stenah in so izpod Valvazorjevega »dleta«.

Prostor za bar imajo v Novem mestu že dve leti. Moral je biti presneto poceni, nekdo jim ga je menda čisto zastonj naredil, da ga sedaj nimajo za zlati rudnik. Medtem ko v Čatežu v potu svojih sredstev pripravljajo poseben prostor za bar, ko na Otočcu nimajo sredstev za njegovo dokončno ureditev, pa v Novem mestu — nič.

Leto turizma pa teče mimo hitreje kot Krka! Trenutno sta na primer oba hotela nabito polna. Pri portirju sem slišal »poslovne partnerje«, ki so vpraševali, če se gredo lahko kam zabavat. Portir je bil pošten, ni priporočal domačega bara. V Zagrebu je velesejem, nekaj Italijanov je prišlo na »love«.. Prišli so v bar, se zmrdnili in odšli. Praznina in tišina bolj straši kakor pa gneča in šum.

Je že res, da se v barih, kakor pravijo nekateri, dela greh, če ne drugače pa menda z očmi, toda takle »greh«, ki ga delajo v novomeškem baru, je menda še hujši.

Ko stopim malo na zrak, dva fanta pred vhodom vlečeta dekle proti vhodu v bar. Smeje se in se upira. Ne in ne! Miličnik v »maricii« že odpira vrata avtomobila. Najbrž zaradi zračenja. Dekle se ukloni, kajti saj je res težko spraviti žabo v vodo...

Glavna stvar v baru pa je sonce. Preimenitno in prečudovito sonce. Nastopa in nudi se v obliki mozaika, ki pokriva ves plesni in »programski« prostor. Morda tu »praktičirajo« kako posebno sončno vero in menijo, da bi vsaka stvar — ples ali program — onečastila idol: sonce.

Malo se jih opogumi zaplesati. Najprej sta to starejši gospod in gospa srednjih let, ki ju popevčica »Fant moj, povrni se« morda česa spomni. Zaplešeta in odkorakata, ne da bi se še vrnila v podzemlje. Potem plešeta dva zelo vinjena, malce prileta mladeniča. Pod paro sta in če bi malo več vadila, bi lahko nastopala kar namesto programa. V kotu se stiska za Novo mesto kar presramežljiv parček. Pri točilni mizi, kjer je celo malo hrupno, pa vojak objega civilnega gosta moškega spola. Toda vse seveda globoko v mejah dostojnosti in medsebojnega razumevanja.

»Kumic« pa tukaj ni!

Zaman sem hotel videti seznam pijač. Zaradi dolgočasja bi ga prebiral. Trenutno ni bil na voljo. Za pitje so mi ponudili grajsko črnino in »starčka«. Vsa čast in slava tem množičnim vinom, v baru pa bi že lahko točili kaj boljšega. Le po posebnih pogovorih z natakarjem in z maksimumom njegove dobre volje in razumevanja izkoplje izpod točilne mize buteljko dobrega vina.

Naglo sem jo udušil in potem lepo zadremal. Prav mi je, ko pa sem bil tako trmast, da sem hotel vztrajati do konca in sem upal, da se bo le kaj zgodilo.

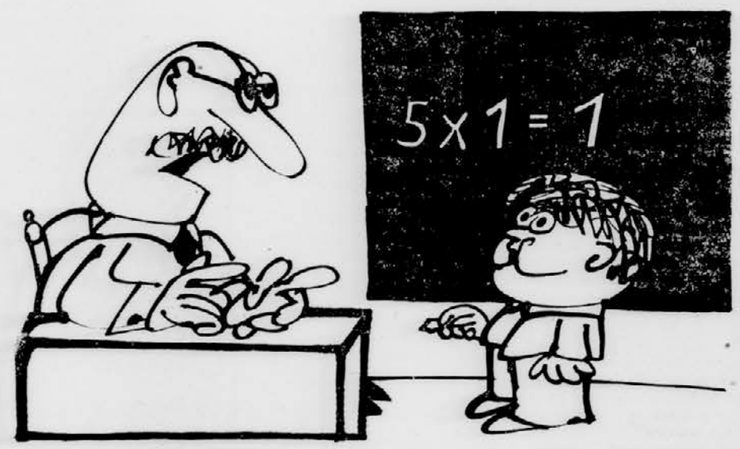
Novomeško barsko sonce je zahajalo neomadeževano, toda z odprtimi očmi. Nikogar ni bilo, da bi mu zapel morda tisto: »Sijaj, sijaj, sončece, ki si vedno žalostno...«

Zunaj, da ne pozabim, je stala lepa alfa. Trije fantje, od katerih je eden govoril lepo po zagrebško, so se zanimali za program in vprašali novomeške fante, če je kje kaj »kumic«. Takih, ki bi na primer šle z njimi še kam.

»Nak,« so dejali, »kar v avto se usedite, pa pojdite kam drugam, morda... V kako zidanico. Le sedaj je že malo pozno..«

DRAGO KRALJ

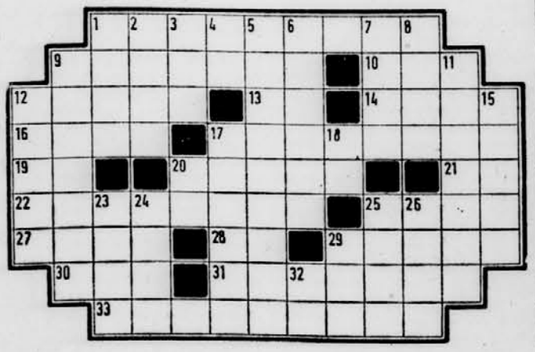
Iz današnjega Pavlihe

— Kako pa moreš kaj takega napisati, Mirček, ko pa vsak buček ve, da je petkrat ena pet!

— Ko pa sem lani dobil pri vas petkrat eno, ste na koncu leta rekli, da je to ena.

Križanka

VODORAVNO: 1. znameniti ameriški pisatelj (Ernest, »Komu zvonec«), 9. razsodnik, 10. gaj, nizek gozd, 12. začetek tekme, 13. začetnici obeh imen slavnega avstrijskega skladatelja, 14. slovenski dramatik (Slavko, »Dogodek v mestu Gogi«), 16. letoviško mesto v severni Italiji ob istoimenskem jezeru, 17. avstrijski skladatelj novoromantične smeri (Franz), 19. kemični znak za americij, 20. avstrijski zvezni kancler (Josef), 21. osebni zaimek, 22. jezikoslovec, slovničar, 25. načrt, 27. gorovje na jugozahodu Saudove Arabije, 28. avtomobilska oznaka Kutine, 29. vila sojenica v grški mitologiji, 30. atletska panoga, 31. zveza, zaveza, 33. pisatelj opernih besedil.

NAVPIČNO: 1. zidanica v vinogradu, 2. veletok na Pirenejskem polotoku, 3. bajka, 4. začetnici avtorja »Visoške kronike«, 5. četrt milijonsko industrijsko mesto v severni Angliji, 6. kremenčev pesek debelega zrnja, 7. brezcvetne vodne rastline, 8. glavno mesto angleške grofije Yorkshire, 9. jedrski fizik, 11. skrivnostno izginuli vodilni kubanske revolucije (Ernesto Che), 12. znamenita milanska operna hiša, 15. sladkovodna riba, 17. upodabljajoči umetnik, 18. začetnici umetniškega imena skladatelja Friderika Sirce, 20. avtomobilska oznaka Kraljeva, 23. francoski maršal in vojni minister (Adolphe, 1802—1869), 24. balkanski narod, 25. naslovni junak Balzacovega romana, 26. del knjige, 29. ime švedske filmske igralke in režiserke Zetterling, 32. okrajšava za »Italijanski«.

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE

VODORAVNO: 1. Split, 6. Brahma, 12. Alarih, 14. Zagreb, 15. Kunaver, 17. irada, 18. Ot, 19. naris, 21. anis, 22. Ob, 24. Tosca, 26. at, 27. Akra, 29. Stana, 31. ei, 33. vrata, 35. oligarh, 37. Ladoga, 39. acetat, 40. ataman, 41. Anina.

NAVPIČNO: 6. B(eno) Z(upančič).

HAMMOND INNES

Samotni mučar

35. nadaljevanje

Moralo je biti kako uro kasneje, ko je spet vstopil Joe. »Engles te želi k telefonu,« je rekel. »Doli v Splendidu je. Pravi, da te je poskušal dobiti že prej, pa ni mogel iztisniti iz Alda niti ene pametne besede. Rekel sem mu, naj te ne moti, pa je vseeno sitnaril. Saj veš, kakšen je,« je dejal opravičujoče. »Četudi bi umiral, bi mi ukazal, naj te zvlečem iz postelje. Skušal sem mu pojasniti, kaj se je zgodilo, pa ni hotel ničesar slišati. Nikdar noče slišati ničesar, če ni bil tudi on zraven pri stvari, o kateri je govor. Boš lahko prišel dol, ali naj mu rečem, naj gre k vragu?«

»Ne, prišel bom dol,« sem odgovoril. Vstal sem ter si ogrnil preko halje še odejo.

»Kdove, čemu neki je prišel,« je rekel Joe, ko je stopal za menoj po hodniku. Meni so se malo šibila kolena, sicer pa sem se kar dobro počutil. »Zakaj, za vraga, naju ne pusti pri miru, da sama opraviva svoje delo do konca?« je godel za mojim hrbtom. »Vedno ista pesem. Misli, da ne opravlja svojega dela, če ne priganja vsakogar in povsod. Imaš pripravljen sinopsis zanj?«

»Kar precej sem že napravil,« sem odgovoril, vendar nisem mislil na film, marveč na Englesovo privatno poslanstvo.

Telefon je stal na točilni mizi, ob kuhalniku za kavo. Ko sem vstopil, sta se Mayne in Valdini ozrla. Sedela sta ob peči. »Se počutite bolje, gospod Blair?« se je oglasil Valdini. »To me veseli. Ko sem slišal, da ste zašli, sem se zbal za vas.«

»Hvala, zdaj se kar dobro počutim,« sem odgovoril.

Dvignil sem slušalko. »Si ti, Neil?« Englesov glas je po telefonu zvenel nekam piskajoče. »Kaj se dogaja? Wesson je nekaj blebetal o nekakšni nesreči?«

Čutil sem, da me tako Mayne kot Valdini napeto opazujeta in prisluškujeta pogovoru. »Saj ni bilo ravno tako,« sem rekel. »Ti bom že jutri povedal. Prideš gor?«

»Tu je precej snega,« je odgovoril. »Toda prišel bom gor, pa čeprav tudi na smučeh. Sem že rezerviral sobo. Lahko bi poskrbel, da bo zakurjena. Si kaj odkril v zvezi z Maynom?«

»Čuj,« sem rekel, »telefon je v jedilnici. Zdaj ti ne morem opisovati zapleta. Jutri dobiš celoten sinopsis.«

»Razumem. Mislim pa, da sem ga prepoznal na tistih slikah, ki si jih poslal. Film sem dal razviti takoj, ko je prišel. Po tisti brazgotini sem ga prepoznal. Zato sem priletel sem. Pazi se ga, Neil. Če je pravi, potem je prilično nevaren tip. Mimogrede, tista mala cipica, Carla, je tu z menoj. Spila je deset martinijev in zdaj mi pripoveduje, kako prijeten sem in prav nič angleški. Videla bova, ali se najini vtisi o njej skladajo — velja?« Kratko se je zasmejal. »Torej na svidenje jutri.« Odložil je slušalko.

Ko sem odložil tudi jaz, je Joe porinil predme kozarec pijače. »Vse v redu?« je vprašal.

»Kaže, da,« sem odgovoril.

»Čemu pa je prišel? Ti je povedal?«

»Oh, mislim, da si hoče sam ogledati teren,« sem odgovoril.

»To bi bilo čisto njemu podobno. Toda kar je res, je res, odličen režiser je. Čuden tip. Njegova mati je bila doma iz Walesa. Od tod njegova ljubezen do glasbe, bleščeči govor in prodorni um. Valižani so vsi enaki — bleščeči, površni, nič globokega ni v njih.«

»V njem pa je že kaj več,« sem rekel.

»No, ja, saj je Valižan samo po materi. Ne vem, kaj je bil njegov oče — toda gotovo je bil trd človek, verjetno Škot. Zato je včasih tako čemeren in zato skuša biti vedno temeljit do skrajnosti. Ti dve plati njegovega značaja sta si vedno v laseh. Zato je težko delati z njim. Pa vendar, tudi zaradi tega je postal dober režiser.«

Spraznil sem kozarec in odšel spat. Joe je poskrbel zame kot mati — dal je znova napolniti termoforje, ob posteljo mi je postavil steklenico konjaka in dal je prinesti tudi cigarete. »Naj te poljubim za lahko noč?« se je zarežal naposled.

»Mislim, da bo šlo tudi brez tega,« sem se zasmejal.

»Okay,« je rekel in ugasil luč. »Jutri se boš že dobro počutil.«

Brž ko so njegovi koraki potihnili, sem skočil iz postelje in zaklenil vrata. Nisem hotel več tvegati.

Komaj sem se dobro pogrel v postelji, so na hodniku spet zadoneli težki koraki in nekdo je potrkal na vrata moje sobe. »Kdo je?«

»Keramikos.«

»Samo trenutek,« sem rekel. Zlezel sem iz postelje in odklenil vrata. Potem sem prižgal luč in se zavalil nazaj v posteljo. »Naprej,« sem zaklical.

Vstopil je in zaprl vrata. Za trenutek je obstal ob vznožju moje postelje in me gledal. Skozi debele leče njegovih naočnikov je bilo težko razbrati izraz v njegovih očeh. Leči sta odbijali žarke in sta se lesketali kot dve okrogli beli ploščici. »No,« je rekel, »torej ni bila slittovia, kaj?«

»Kaj hočete reči s tem?« sem rekel, čeprav sem ga prav dobro razumel.

Delal se je, kot da ni slišal mojega vprašanja. »Zdaj zaklepate vrata, kaj? Ste se že nekaj naučili.«

»Vi prav gotovo niste presenečeni, da se mi je med izletom z Maynom pripetila nezgoda?« sem pričel.

»Jaz nisem nikoli nad ničemer presenečen, prijatelj,« se je izmikal.

Poskusil sem drugače. »Rekli ste mi, da je Mayne dezertiral in da je vstopil v vojsko leta 1942. On pa pravi, da je šel v vojsko leta 1940.«

»Najbrž ima prav. Zgodovine Gilberta Mayna jaz ne poznam. Poznam samo zgodovino tega človeka.«

»Mar hočete reči s tem, da to ni pravi Gilbert Mayne?« sem vprašal, zakaj ni mi bilo jasno, kako naj si drugače pojasnim njegove besede.

ANDRIJA DABOVIĆ

„Anton" je dobil rdečo zvezdo

Ob spominskem dnevu naše mornarice: proti akciji „Tintenfisch"

10. nadaljevanje

»Odpočij se, tovariš komandant, čas je že,« je rekel Ilić in potegnil dim iz svoje velike, rahlo zavite pipe, ki jo je le redkokdaj dal iz ust.

»Stalno se kadi okoli tebe,« se je pošalil komandant.

»Moram ogreti plučа!«

»Ali je to res tobak? Čudno diši!«

»Kdo bi vedel, kaj je, samo da se kadi, pa čeprav je listje.«

»Glede plovbe,« je rekel komandant. »Mine in vse drugo.«

»Vse jasno, tovariš komandant,« je Ilić puhnil gost oblak dima, trknil s pipo ob mizo in jo spet vtaknil med zobe, nato pa se sklonil nad navigacijsko karto.

»Samo malo bi se rad odpočil,« je rekel komandant. »Ti pa..«

Beseda mu je obtičala v grlu. Na desnem boku ladje je nepričakovano švignil peklenski ogenj, ki ga je spremljal glas sto strel.

»Mina!« je kriknil komandant. Iz Ilićevih ust ni bilo besed. Povsot samo groza, v kateri ne razločiš ničesar.

O tistih trenutkih je komandant »Crvene zvijezde« kasneje zapisal po spominu:

»... Videl sem, kako je v hipu ugasnila žarnica, leseni strop nad menoj pa je grmel na kup. Vzbruha eksplozije nisem slišal. Morda sem za trenutek oglušel, ne vem. Hip kasneje sem se znašel v temi razdejane kabine, še vedno sva bila z Ilićem drug ob drugem. Desno od mene je zijala razpoka, ko da se je odprl vhod v čudno jamo. Skozi razpoko je prihajal soj svetlobe..«

Ilić je bil nezavesten; v trenutku je izginil, ko da ga je zgrabila nevidna, močna roka. Vse se je dogajalo v čudnih, skorajda neverjetnih okoliščinah na gladini, ne da bi se kdo zavedal, kaj je. Komandant je hotel iz navade in čuta dolžnosti nekaj ukreniti, a se ni mogel ganiti, ker mu je zmanjkalo moči.

Tema in voda

Klokot vode, šumenje in čudna ledena drhtavica so pritiskali z vseh strani. Kaj se je zgodilo, se je vpraševal komandant. Nenadoma se je zdrznil, ko da se je zbudil iz morastih sanj. Ladja se potaplja, ga je prešinilo kot blisk.

»Komandant,« se je raskavo oglasilo iz teme. »Si živ?«

Prisluhnil je in rekel: »Marinković, reši se... Kje si? Kje so ljudje?«

»Ladja se potaplja, komandant.«

»Reši se, Marković,« je ponovil komandant. Šele takrat je opazil, da je izginila vmesna lesena stena, ki je delila njegovo in namestnikovo kabino. Bila sta si tako blizu, da bi se lahko dosegla z rokami, a se nista videla. Nenadoma so se njune roke ujele v temi, komandant je čutil, kako ga Marinković skuša izvleči, a je bila noč šibkejša od volje, saj Marinković niti sebi ni mogel pomagati. Spotaknil se je ob razbite deske in pljusknil v naraščajočo vodo.

»Ladje ni več, komandant,« je zamrmral Marinković, »samo še del kapitanskega mostu štrli iz vode.«

Kakor v pekiu

»Reši se, Marinković« je zadnjič rekel komandant, potem pa je moč an val pljusknil v kabino, Morje je neusmiljeno prodiralo, voda je spodrivala zrak, komandant se je potapljal skupaj z ladjo. Pljuča so željno hlastala za zrakom, zdelo se je, da ni več rešitve. Komandant se je premaknil s poslednjimi močmi, ni vedel, kdaj je z glavo udaril ob steno. Slabotno se je odrinil nekam v prazno, opletal je z rokami in se znašel na gladini. Pljuča so hlastala za zrakom, mlačna tekočina mu je udarila skozi nos in usta: kri.

Šele takrat je doumel, da z glavo ni trčil ob ladijsko steno, temveč ob plavajočo razbitino.

Na gladini nikjer nikogar. Z vodo prepojena obleka ga je vlekla v globino. Do onemoglosti se je boril z morjem, da bi se obdržal na površju. Kje so vsi, ga je obšlo. Nenadoma se je ob strani prikazal obris nečesa. Bil je trabakul natovorjen s soljo. Pozibaval se je na valovih. Na njem ni bilo nikogar, nobenega brodolomca. Naslednji trenutek se je komandant sunkovito obrnil.

MEHANOTEHNIKA IZOLA

Kakovostna nalivna peresa, kemične svinčnike, ravnila in trikotnike iz plastične mase izdeluje tovarna »MEHANOTEHNIKA« Izola, poznana kot proizvajalka igračk.

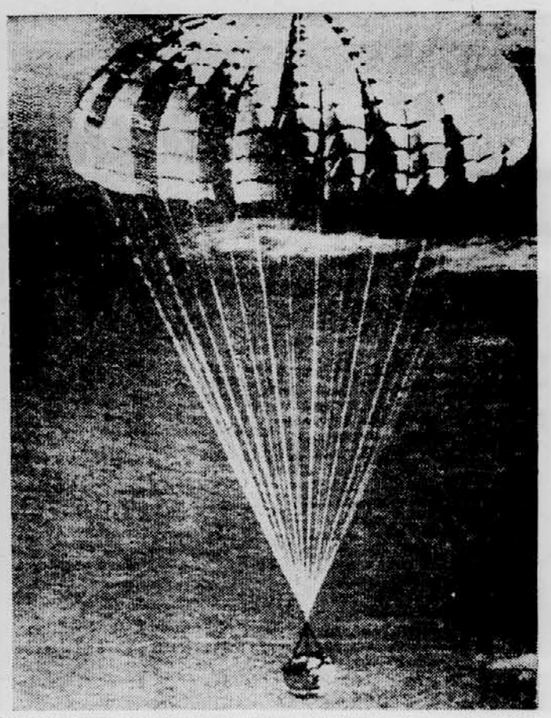
Kadar se boste odločili za nakup, zahtevajte izdelke »IZO«. — Prepričali se boste o kakovosti in trajnosti.

SREČANJE PISATELJEV V GORICI — Včeraj so udeleženci srečanja pisateljev iz Avstrije, ČSSR, ZR Nemčije, Italije, Madžarske in Jugoslavije v Gorici razpravljali o sodobni prozi jugoslovanskih narodov. Uvodno besedo o slovenskem povojnem pripovedništvu je imela pisateljica Mira Mihelič (na sliki). Na sestanku, ki ga je organizirala goriška revija Iniziativa Isontina, so govorili še dr. P. Palavestra, prof. M. Jevnikar, L. Martini in Ž. Jeličić. Foto: Altran

SEJEM V PLIBERKU ZAKLJUČEN — To veliko vsakoletno prireditev si je ogledalo tudi mnogo ljudi iz naših obmejnih krajev; minulo nedeljo je bilo celo težko najti primeren prostor za parkiranje avtomobilov. Na sliki: mimohod narodnih noš, ki simbolizirajo preteklost tega živahnega obmejnega trga. Pliberški sejem omenja kronika že v XIV. stoletju. Foto: F. K.

USPEŠEN POVRATEK BIOSATELITA 2 — Ameriški »biosatelit 2«, ki je v vesolje ponesel na tisoče žuželk in rastlin, da bi zbral podatke o vplivu žarčenja na vesoljske potnike, je uspešno pristal blizu Honoluluja. Telefoto: UPI

Nadaljevanje s prve strani

Nova vlada v Damasku

mentira izraelske odzive na kartumski sestanek, da je Sueški prekop neodtujljiva lastnina in ozemlje ZAR in da ga torej ni mogoče obravnavati kot mejno področje. Uvodnik v »Pravdi« je neposreden komentar k izjavi izraelskega premiera Eškola, da je »Sueški prekop meja med Izraelom in ZAR«. V uvodniku je poudarjeno, da opozarja takšno izraelsko stališče na dve reči: na to, da je kartumski sestanek deloval kot šok na telavivske politike, in da si je Izrael zmeraj prizadeval doseči svoje cilje, pri tem pa se ni niti malo menil za posledice, ki bi utegnile nastati.

Izraelski uradni krogi ne skrivajo namena, da si za vsako ceno zagotovijo pravico do plovbe po Sueškem prekopu. To je potrdil tudi izraelski obrambni minister Moshe Dayan na seji vlade v nedeljo. Zavzel se je za »načelo vzajemnosti«. Po tem načelu bosta tako Egipt kot Izrael uporabljala Sueški prekop, ali pa ga ne bo nobeden izmed njiju.

Izraelska vlada je sklenila preseliti v Jeruzalem glavno policijsko upravo, ki je bila doslej v Tel Avivu. O tem so danes izdali uradno sporočilo.

Na seji izraelske vlade v nedeljo so prišla na dan navzkrižja o tem, ali imajo člani vlade poleg premiera in zunanjega ministra pravico dajati politične izjave. V potrdilo tega je dopisnik UPI navedel izjavo izraelskega premiera Eškola, ki je kritiziral to, da nekateri člani vlade v političnih izjavah izražajo nesoglasje z vladno politiko ali pa govorijo o vprašanjih, o katerih vlada še ni sprejela sklepa.

Zdi se, da pripomba izraelskega premiera velja najbolj ze izraelskega obrambnega ministra Moshe Dayana.

Evropa od Atlantika do Urala

časno na vseh področjih prizadeva okrepiti svoje »prisrčne in konstruktivne stike« z državami vzhodne in centralne Evrope, kakor je to že storila z državami zahodne Evrope. Ali ne moremo upati, se je vprašal general de Gaulle, da bomo tako postopoma in v prid skupne varnosti dosegli evropski red, v katerem bodo sodelovale in ga solidarno jamčile vse države te celine.

De Gaulle je nato ponovno poudaril, da Francija že od nekdaj priznava nespremenljivost poljskih zahodnih meja. Francija ima zaupanje v sedanjo Poljsko in v sodelovanje z njo. In Francozi so pripravljeni s Poljaki začeti skupno akcijo za popuščanje in za zedinitev Evrope. Če bi naša celina tako sodelovala, ne bi bilo vojne niti v Aziji niti na Bližnjem vzhodu.

Wladislaw Gomulka, ki je govoril za de Gaullom, je med drugim izjavil, da je Poljska pripravljena normalizirati odnose z ZR Nemčijo, »če bo njena politika slonela na novih realističnih temeljih.« Med temi je Gomulka navedel priznanje obstoja dveh enakopravnih nemških držav. Na koncu se je strinjal z de Gaullom o možnosti in potrebi tesnega sodelovanja in razširitve odnosov med državami. Poudaril je, da to sodelovanje za Poljsko ni le začasna konjunktura.

Ciper: pol koraka naprej?

roljubno rešitev s pogajanji. Poleg tega je grška vlada priznala vso veljavnost londonskih in züriških sporazumov.

»Dialog se nadaljuje,« »Grčija in Turčija si prizadevata, da bi rešili ciprski problem,« to so naslovi, pod katerimi so današnji grški časopisi objavili skupno grško-turško sporočilo. Časopisi pišejo, da se iskanje rešitve nadaljuje v prijateljskem vzdušju, v znamenju dobrega sosedstva in sodelovanja ter da so bili pogovori med obema premieroma v duhu obojestranskega razumevanja. Dalje navajajo, da so bodo pogovori nadaljevali, da bi končno našli miroljubno in sporazumno rešitev ciprskega vprašanja.

Desetletna dejavnost v vesolju

Madžarske, NDR, Peruja, Poljske, Romunije, Španije, Švice, Švedske in Venezuele.

Jugoslovansko astronavtično in raketno društvo, ki so mu zaupali organizacijo tega velikega kongresa, je tudi obveščeno, da je programski odbor sprejel nad 300 referatov, med katerimi je tudi 10 del jugoslovanskih znanstvenikov in strokovnjakov. Kongres bo spremljalo nad 50 tujih novinarjev. Zanimanje zanj je tem večje, ker je v njegovem programu tudi prvi simpozij o orbitalnem laboratoriju in prvi mednarodni simpozij o zgodovini astronavtike. V okviru kongresa bo tudi tretji simpozij o mednarodnem Luninem laboratoriju, deseti kolokvij o kozmičnem pravu in sestanek mednarodne astronavtične akademije.

»Jugotanker« ima evropski delovni čas

SPLIT, 11. sept. (Tanjug) — Od začetka tega meseca delajo v podjetju »Jugotanker« v Zadru po evropskem delovnem času od 9. zjutraj do 7. zvečer, tako da imajo vmes prosti čas od 13 do 15. Upravni organi tega kolektiva, ki je najmočnejši v Zadru, so se odločili za take spremembe v delovnem času zaradi težav, ki so jih imeli pri poslovanju s tujimi poslovnimi partnerji.

Klub poslancev v Mariboru

MARIBOR, 11. sept. — Na pobudo iniciativnega odbora za ustanovitev kluba republiških poslancev je bil danes posvet poslancev iz občin Maribor, Ptuj, Slovenska Bistrica, Ormož, Lenart in Radlje ob Dravi. Menili so, da bo klub omogočil izmenjavo mnenj in boljšo informiranost poslancev o določenih problemih. Sklenili so, da bodo v Mariboru ustanovili področni klub poslancev. Predlagali so, naj bi se v področni klub vključili tudi poslanci iz občin Dravograd, Slovenj Gradec in Ravne na Koroškem. Za predsednika področnega kluba so izvolili Elo Urlih — Ateno, za predsednika Iva Raua, za tajnika pa Matijo Nadižarja. M. K.

Avstrijsko-jugoslovanska trgovinska pogajanja

DUNAJ, 11. sept. (Tanjug). V trgovinskem ministrstvu na Dunaju so se začela danes avstrijsko-jugoslovanska trgovinska pogajanja za sklenitev dolgoročnejšega sporazuma o trgovini in plačevanju med državama. Sporazum naj bi nadomestil dosedanjega, ki so ga podpisali že leta 1948. Na pogajanjih, ki bodo trajala približno en teden, vodi jugoslovansko delegacijo pomočnik zveznega sekretarja za zunanjo trgovino dr. Petar Tomić, avstrijsko pa dr. Max Fülbl, načelnik oddelka v trgovinskem ministrstvu.

Zasedanje izvršnega sveta medparlamentarne unije

ŽENEVA, 11. sept. (Tanjug.) — Jutri bo v Ženevi začel zasedati svet izvršnega odbora medparlamentarne unije. Zasedanje bo trajalo do 15. septembra. Svet bo obravnaval poročilo generalnega sekretarja o dejavnosti medparlamentarne unije ter njeno odgovornost v sedanjem mednarodnem položaju.

Jugoslovansko delegacijo bo vodil član izvršnega odbora medparlamentarne unije dr. Joža Vilfan.

Malavi bo navezal stike z Južno Afriko

BLANTYRE, 11. sept. (Reuter). Malavi je prva neodvisna afriška država, ki je sklenila navezati diplomatske stike z rasističnim režimom Južnoafriške republike. Sklep o tem je sporočil včeraj malavijski predsednik Hastings Banda na letni konferenci vladajoče kongresne stranke. Priznal je, da se bodo spričo tega sklepa njegove vlade »razburili nekateri afriški krogi«, vendar je pripomnil, da se ne bo zmenil za takšne proteste.

Indija bi se pogajala s Kitajsko?

NEW DELHI, 11. sept. (Tanjug). Kot piše časopis »Hindustan Times«, bi se bila Indija pripravljena pogajati z LR Kitajsko o spornih vprašanjih, celo če Kitajci ne bi poprej sprejeli predlogov iz Colomba. Mnenje temelji na formulaciji tedanjega zunanjega ministra Čagle, ki je nedavno izjavil v Bombaju, »da bi se bila Indija pripravljena pogajati z LR Kitajsko, brž ko bi Peking pokazal vsaj malo naklonjenosti temu«. V primerjavi s prejšnjimi izjavami, ki so kot podlago za pogajanja zahtevale predloge iz Colomba, sprejeti pred petimi leti, pa zdaj, kot se zdi, Indijci za pogajanja ne postavljajo nobenih poprejšnjih pogojev.

Peking: množice naj sodelujejo pri vzpostavljanju miru

HONGKONG, 11. septembra. (Reuter.) — Pekinški revolucionarni svet je pozval množice, naj se mobilizirajo, da bi končali spopade na Kitajskem. Ta poziv je bil objavljen po radiu Peking, ki med drugim tudi navaja, da poziv vključuje resolucijo sveta, objavljeno 1. septembra. V resoluciji je rečeno, da je deželanom strogo prepovedano prihajati v mesto zaradi sodelovanja v spopadil in nadalje poudarjeno, da je treba tiste ljudi, ki spodbujajo druge k spopadom, izolirati in kaznovati. Resolucija govori še o novih zmagah kulturne revolucije, o obilni letini in o dobrih pogojih za jesensko setev.

Poudarek na družbeni prizadetosti

Na goriškem pisateljskem srečanju govorili o pripovedništvu

GORICA, 11. sep. — Na današnjem sestanku pisateljev v okviru srednjeevropskih kulturnih srečanj, je prva spregovorila Mira Mihelič, tema njenega izvajanja je bila današnja proza v Sloveniji. Za njo je govoril o povojnem pripovedništvu na Hrvaškem Živko Jeličić, nakar je dr. Predrag Palavestra prebral svoj esejistični prispevek o času kot novi pojavni obliki v jugoslovanski književnosti. Več pisateljev jugoslovanske enajstčlanske delegacije je prijavilo svojo udeležbo tudi za jutrišnjo razpravo.

Mira Mihelič je v zgoščenem pregledu povojnega slovenskega pripovedništva zlasti poudarila, da naša literatura ni bila nikoli samo estetska in kritična manifestacija notranjega življenja malega naroda, marveč vedno tudi sredstvo za njegovo narodnostno obrambo, za uveljavljanje njegovega družbenega nadzora, skratka orožje, s katerim se je bojevala za moralne in humanistične vrednote.

Velika večina uspešnih del se pridružuje tradiciji slovenske literature, protestu zoper dehumanizacijo, ravnodušnost in vsakršno zatiranje človeka. Družbeno prizadetost spremlja umetniška kvaliteta del. Po mnenju Miheličeve je dandanes mogoče govoriti o nekakšnem novem prerodu slovenskega romana.

Živko Jeličić, ki je govoril o sodobni hrvaški prozi, je menil, da se je le-ta oslonila predvsem na Krleževo umetniško ustvarjanje. Mnoge odlike te proze izvirajo iz globokega povezovanja književnikov z ljudmi, njihovo usodo in okoljem, v katerem živijo. Pripovedništvo na Hrvaškem je daleč preseglo realistično opisovanje; odlikujeta ga izrazno bogastvo in tematska širina. Ljudi, ki nastopajo v knjigah, je mogoče srečati v vsakdanjem življenju.

Dr. Predrag Palavestra se je zadrževal v svojih esejističnih razmišljanjih predvsem ob času, kot novem izraznem motivu v delih jugoslovanskih avtorjev.

Posebne pozornosti je bilo na današnjem sestanku deležno izvajanje predstavnikov slovenske narodne manjšine za mejo ter italijanske manjšine v Jugoslaviji. Martin Jevnikar je opisal tematska področja, ki so največkrat prisotna v delih slovenskih umetnikov v Trstu, Gorici in Celovcu. Medtem ko se Trst lahko pohvali z nekaterimi imeni, ki segajo v sam vrh sodobnega slovenskega ustvarjanja, pa je pripovedništvo v Gorici in Celovcu šibkejše.

Lucifero Martini, književnik italijanske narodnosti na Reki, pa je govoril o ustvarjanju italijanske etnične skupine v Istri, zlasti na Reki. Menil je, da pomeni italijanska etnična skupina v Jugoslaviji most za zbliževanje in medsebojno vplivanje dveh kultur. L. KANTE

Velika nahajališča urana v Španiji

MADRID, 11. sept. (Tanjug.) — Po pisanju tukajšnjega časopisja so v severni Španiji na področju Navarre odkrili velike zaloge uranijevega fosfata. To so doslej največja nahajališča urana, ki so jih odkrili v Španiji.

Španski svet za atomsko energijo pa je zelo zadržan v zvezi s temi informacijami in poudarja, da v doglednem času ni pričakovati nobenega uradnega sporočila o odkritju novih zalog urana.

Konferenca UNESCO v Istanbulu

ISTANBUL, 11. septembra. (TASS.) — Tukaj se je začela tretja konferenca nacionalnih komisij za UNESCO balkanskih in skandinavskih držav. V njej sodelujejo predstavniki Bolgarije, Grčije, Romunije, Turčije, Jugoslavije, Finske, Islandije, Norveške, Danske in Švedske. Izdelali bodo načrte o sodelovanju med temi državami v okviru UNESCO, in to v mednarodnem letu človekovih pravic in o sodelovanju za obvarovanje in restavracijo kulturnih in zgodovinskih spomenikov na Balkanu in v skandinavskih državah, poleg tega pa bodo govorili tudi o dejavnosti nacionalnih komisij balkanskih držav na področju seizmoloških raziskav.

Konferenca bo trajala do 16. septembra.

Hasuni podaljšali mandat

KAIRO, 11. sept. (Tanjug). — Arabske dežele so se sporazumele da bodo Abdelu Haleku Hasuni podaljšale mandat generalnega sekretarja Arabske lige do marca prihodnjega leta.

Mandat bo Hasuni potekel 14. septembra in kakor so prej predvidevali, naj bi na sestanku sveta lige, ki se je začel danes, izvolili novega generalnega sekretarja. Vendar pa so se arabske vlade glede na to, da so preveč zaposlene s krizo na Srednjem vzhodu, odločile, da bodo volitve za novega generalnega sekretarja lige odložile do marca 1968, ko se bo svet arabske lige spet sestal.

Surveyor 5 rahlo pristal na Luni

PASADENA, 11. sept. (AFP, Reuter.) — Surveyor 5 je pristal danes na Luni ob 1.46, kot je bilo predvideno. Pasadenski laboratorij je sporočil, da je Surveyor 75 minut po rahlem pristanku začel pošiljati na Zemljo jasne in ostre slike Luninega površja. Aparati vesoljske ladje delujejo normalno, čeprav so med poletom nastale težave, ker je helij prodrl v cevi za dovod pogonskega goriva.

Ameriška agencija za aeronavtiko in vesoljske raziskave (NASA) je sporočila, da so zaviralne rakete sprožili takrat, ko je bil Surveyor 1320 metrov oddaljen od Lunine površine.

Prvi posnetek, ki ga je njegova televizijska kamera poslala na Zemljo, kaže podnožje ladje, medtem ko drugi prikazuje Lunino površino. Ameriški znanstveniki trdijo, da je površina Lune na fotografijah zelo podobna površini, kakršno so posneli prejšnji Surveyorji.

Köbenhavn: odporniško gibanje proti grškemu režimu

KÖBENHAVN, 11. sept. (UPI). Današnji danski tisk piše, da so v Köbenhavnu ustanovili odporniško gibanje zoper novi grški režim. Listi navajajo besede nekdanjega grškega sindikalnega voditelja Manilosa Pitarulisa, ki je izjavil, da bo novo gibanje poskušalo organizirati stavke in demonstracije proti grškim ladjam v Danski in drugih državah.

Ustanovnemu sestanku v pisarni nekega sindikata v Köbenhavnu je prisostvovalo osem Grkov, nekdanjih pomorščakov. Skupina se je krstila za »protidiktatorsko gibanje združenih grških pomorščakov«.

Zadnje vesti

V Bonnu besni na de Gaulla

BONN, 11. spet. (Tanjug). — Zahodnonemški politični krogi in tisk še naprej napeto spremljajo de Gaullov obisk v Poljski, hkrati pa izražajo nezadovoljstvo in neprikrito ogorčenje. Vlada zares odklanja sleherni komentar, vendar pa izjave posameznih ministrov in drugih politikov jasno govorijo o tem, kaj mislijo o de Gaullovih stališčih, podanih v Varšavi, Gdansku in Zabrzu. Po izjavi o mejah na Odri in Nisi so bonske politične kroge najbolj prizadele de Gaullove besede o Poljski, Sleziji in Gdansku, za katerega je poudaril, da je »poljski, povsem in izredno poljski«.

Ministri in razni politiki so izkoristili zborovanja v več zahodnonemških mestih ob tako imenovanih domovinskih dnevih in v govorih beguncem iz vzhodnih področij »obračunavali« z de Gaullom. Ostro so kritizirali francoskega predsednika in jezno zavračali njegova stališča. Neki ogorčeni politik je izjavil, da se bo moral »Bonn zdaj drugače pogovarjati s Parizom«.

Časopisje ugotavlja v komentarjih, da minuli teden »ni bil naklonjen bonski vzhodni politiki«. Pri tem omenjajo novo pogodbo o prijateljstvu med NDR in Bolgarijo, sovjetsko-madžarski sporazum v Budimpešti in sklepe Pugwash konference v švedskem mestu Ronediju. Na konferenci je dvesto udeležencev iz 79 držav zahtevalo priznanje NDR in priporočilo, da bi sprejeli v OZN obe nemški državi. Toda največji kamen je, kot ugotavlja časopis »Die Welt«, vrgel na nas ob koncu tedna prijatelj in zaveznik, francoski predsednik de Gaulle.

Saragat prispel v Ottawo

OTTAWA, 11. sept. (Reuter). — Predsednik italijanske republike Giuseppe Saragat je prispel danes v Ottawo na enotedenski obisk v Kanado.

SZ končala izstreljevanje nosilnih raket

MOSKVA, 11. sept. (TASS). Sovjetska agencija je sporočila, da so uspešno izstrelili nosilne rakete proti ekvatorialnemu področju Tihega oceana in da je od danes to področje spet odprto za plovbo, lahko pa ga preletavajo tudi letala. Središče tega področja ima tele koordinate: 37 stopinj in 18 minut severne širine in 172 stopinj 45 minut vzhodne dolžine. Omejitev plovbe in letalskega prometa na tem področju je bila v veljavi od 2. septembra.

Kamerunci žele večjo menjavo

ZAGREB, 11. sept. (Tanjug) Predstavniki Kameruna, ki razstavljajo na letošnjem zagrebškem velesejmu, so danes izrazili željo, da bi izmenjavali z Jugoslavijo več blaga kakor doslej. Predsednik kmetijske zbornice te zahodnoafriške dežele Mari Mba je na tiskovni konferenci rekel, da jugoslovanski in kamerunski gospodarstveniki doslej niso izmenjavali blaga v količinah, ki ustrezajo možnostim gospodarstva obeh dežel. Rekel je, da ponuja Kamerun jugoslovanskim uvoznikom zelo dobro kavo, bombaž, tropično sadje in še nekatere tropske kmetijske pridelke. Jugoslavija pa bi lahko po njegovem mnenju izvažala v Kamerun nekatere industrijske izdelke, naprave za predelavo sadja in povrtnin ter nekatere vrste kmetijskih strojev.

Iz V. izdaje

Tito sprejel delegacijo vojne mornarice

BRIONI, 10. sept. (Tanjug). Predsednik republike in vrhovni komandant oboroženih sil SFRJ maršal Josip Broz Tito je danes popoldne na Brionih sprejel delegacijo vojne mornarice. Delegacijo je vodil pomočnik državnega sekretarja za narodno obrambo admiral Mate Jerković, ki je predsedniku Titu izročil pozdrave vseh pripadnikov mornarice. Predsednik Tito se je z gosti zadržal v daljšem prisrčnem pogovoru.

Džuma o predlogih predsednika Tita

AMAN, 10. sept. (MENA). Jordanski premier Saad Džuma je danes ocenil načrt predsednika Tita za rešitev krize na Srednjem vzhodu kot realističen in mu dal prednost pred vsemi drugimi načrti. Na tiskovni konferenci je premier Džuma dejal: »Mi ne sprejemamo celotnega načrta, vendar menimo, da bi bolj kot drugi omogočili zgraditi zdravo osnovo za rešitev krize v skladu s pravico, logiko in položajem na Srednjem vzhodu.« Premier je še dodal, da so o načrtu jugoslovanskega predsednika razpravljali na sestanku šefov arabskih držav v Kartumu.

Načelnik generalnega štaba ZAR odpotoval

BEOGRAD, 10. sept. (Tanjug). Načelnik generalnega štaba oboroženih sil ZAR general M. A. Riad, je po sedem dnevnem obisku pri jugoslovanski ljudski armadi nocoj odpotoval iz naše države.

Spominska svečanost na Bazovici

TRST, 10. sept. — Danes so na Bazovici počastili spomin bazoviških žrtev. Pred spomenikom, kjer so pred 37 leti ustrelili Bidovca in njegove sodelavce, se je zbralo nekaj sto prebivalcev iz okoliških krajev. Spregovorila sta v slovenščini Vekoslav Španger v imenu odbora za proslavo bazoviških žrtev in v italijanščini dr. Pincherle, nekdanji politični preganjanec. Pri spominski svečanosti je z nekaj pesmimi sodeloval tudi pevski zbor »Lipa« iz Bazovice. I. G.

Program dela organizacijsko-političnega zbora zvezne skupščine

BEOGRAD, 11. sept. (Tanjug). Organizacijskopolitični zbor zvezne skupščine naj bi se predvsem ukvarjal z aktualnimi in dolgoročnimi vprašanji nadaljnje graditve družbenopolitičnega sistema, s problemi nadaljnje razmejitve in zboljšanja zakonodajno-pravne dejavnosti ter s sistematičnim spremljanjem stanja in pojavov na posameznih področjih razvoja. To so napovedali na današnjem sestanku predsednikov vseh njegovih stalnih odborov. Posebej so opozorili na potrebo, da organizacijsko-politični zbor in njegova delovna telesa sodelujejo v pripravah za sestavljanje civilnega kodeksa, s katerim bodo natančno urejeni razni odnosi, predvsem premoženjsko-pravni v pogojih samoupravljanja.

Telegrami

SARAGAT ODPOTOVAL V KANADO — RIM. Italijanski predsednik Giuseppe Saragat je odpotoval na 22-dnevni obisk v Kanado, ZDA in Avstralijo.

KONČANI POGOVORI — SOFIJA. Tu so sinoči končali pogovore predstavniki KP Bolgarije in vladajoče partije Malija — sudanske stranke enotnosti.

KONGRES — CONAKRY. Tu se bo 25. septembra začel deveti kongres gvinejske demokratske partije. Predsednik Sekou Touré je izjavil, da ima ta kongres velik pomen za nadaljnji razvoj Gvineje.

SPORAZUM — BERLIN. Zunanjetrgovinsko podjetje za nafto Nemške demokratične republike se je z ZSSR v Leipzigu sporazumelo za večjo dobavo nafte NDR. Uvoz nafte bodo povečali za 23 odtsotkov.

ARETACIJE — DJAKARTA. Indonezijske oblasti so aretirale okrog 180 plantažnih delavcev v vzhodnem Prianganu na Javi. Dolžijo jih, da so »komunisti« in privrženci bivšega predsednika Sukarna.

POZAR NA LETALONOSILKI — BOSTON. Na ameriški letalonosilki »Wasp«, ki jo trenutno popravljajo v vojaški ladjedelnici, je izbruhnil požar, vendar so ga kmalu lokalizirali.

PUSTOSENJE URAGANA — 16 MRTVIH — SANTO DOMINGO. 400.000 prebivalcev Santa Dominga in okolice se je umaknilo pred uraganom »Beulah«, ki grozi tej deželi. Vihar je že prizadel mesto San Pedro de Makoris, kjer so visoki valovi poplavili ulice, veter, ki je pihal 220 km na uro pa je poškodoval vse kable. Živiljenje je izgubilo 16 ljudi.

ŽELEZNIŠKA NESREČA — LUSAKA. Šest ljudi je bilo mrtvih, 18 pa ranjenih, ko sta se zaletela potniški in tovorni vlak blizu mesta Ndole v Zambiji.

LUBKEJEVE POČITNICE — BONN. Zahodnonemški predsednik Heinrich Lübke je odšel na počitnice v Francijo, kjer bo ostal do konca tega meseca.

OBISK — BRUSELJ. Belgijski minister za kulturo Pierre Wigny je odšel na enajstdnevni uradni obisk v ZSSR na povabilo sovjetske vlade.

POTRES — BLIDA. Planinske predele južnega Alžira je zajel potres zaradi česar so popokali zidovi hiš, žrtev pa ni bilo.

IZSTRELILI »KOZMOS 175« — MOSKVA. V ZSSR so izstrelili nov umetni satelit »Kozmos 175«, ki je opremljen z napravami za proučevanje vesoljskega prostora. Satelit bo obkrožil Zemljo v 92 minutah.

33 MILIJONOV PREBIVALCEV — MADRID. Sredi leta 1970 bo Španija štela 33 milijonov prebivalcev. Zdaj je v Španiji 32,175.000 ljudi, od tega jih živi v večjih mestih skoraj 11 milijonov.

POZIV KP ŠPANIJE — PARIZ. Komunistična partija Španije je pozvala vse Špance, naj se ne udeležijo volitev, ki bodo 10. oktobra, kajti osnovni cilj teh volitev bo, da »ljudstvo odobri politični monopol španske falange tradicionalistov«.

Pa še to

JE PA LE RAZLIKA — Nemci so plačali za televizijski prenos tekme Jugoslavija — ZR Nemčija 8.000 dolarjev. Prav toliko zdaj oni zahtevajo od naše televizije za prenos tekme iz Hamburga. Našim se zdi preveč, pa se upirajo. In kaj se ne bi, saj je v Beogradu nastopil bivši svetovni prvak in zdajšnji vicešampion.

Hamburški gost pa ni ne eno ne drugo.

Vreme 11. septembra 1967 ob 13. uri

Temperatura

	Ob 07	13
Ljubljana	14	18
Planica	8	11
Rnik	13	16
Maribor	13	16
Slov. Gradec	11	14
Celje	13	17
Novo mesto	13	18
Koper	15	20
Kredarica	—1	—1
Reka	14	20
Pulj	15	22
Split	18	25
Dubrovnik	21	23
Zagreb	14	18
Beograd	17	24
Sarajevo	14	18
Titograd	20	26
Skopje	18	21
Celovec	—	13
Gradec	12	14
Dunaj	13	15
Milano	10	22
Genova	15	22
München	8	—
Zürich	10	—
Benetke	11	17

Prognoza

VREMENSKA SLIKA:

Višinsko jedro hladnega zraka zajema Alpe, Balkan in Karpate. Tudi pri nas povzroča sveže in nestalno vreme.

NAPOVED ZA TOREK:

SLOVENIJA:

Spremenljivo oblačno, vmes še manjše krajevne padavine, deloma nevihte. Najnižje nočne temperature od 9 do 12, v Primorju 15, najvišje dnevne do 20, v Primorju 22.

JUGOSLAVIJA:

Spremenljivo oblačno vreme in še krajevne padavine.

V nekaj vrstah

SEVNICA

Dober mizar — Mizarski mojster Matija Kurnik, ki ima v Sevnici zasebno delavnico, izdeluje tudi notranjo opremo za stanovanjske hiše, gostišča in trgovine. Za njegove izdelke so ga na letošnjem sejmu obrtništva v Zagrebu nagradili z medaljo in diplomo.

VELENJE

Znižane proizvodne cene — Tovarna Gorenje je letos močno povečala proizvodnjo supervatomatskih pralnih strojev znamke Rex. Računajo, da bodo letos izdelali približno 40.000 pralnih strojev. Spričo tolikih količin so seveda tudi znižali tovarniško ceno na 180.000 dinarjev. Tako so velenjski izdelki že postali resni konkurenti uvoženim pralnim strojem, na katere je treba plačati od 70.000 do 90.000 Sdin carine.

LJUBLJANA

Likalniki za izvoz — Črnuška tovarna Elma se je začela letos uvrščati med najpomembnejše proizvajalce električnih likalnikov v državi. Letos bodo izdelali približno 140.000 likalnikov, od katerih jih bodo polovico izvozili zvečine na trge s konvertibilno valuto.

MARIBOR

Modna revija — Graška trgovska hiša Kastner-Ohler bo danes v samopostrežni restavraciji Center v Prešernovi ulici priredila modno revijo. Dohodek te prireditve so namenili za gradnjo mariborske splošne bolnišnice.

Posvet — V ponedeljek je bil na centru za socialno delo posvet, katerega so se udeležili predstavniki centra in sodniki občinskega in okrožnega sodišča. Razpravljali so o kodifikaciji rodbinske zakonodaje in o pripravah na posvet s to tematiko, ki bo predvidoma že septembra.

Znižanje — V ponedeljek je trgovsko podjetje Povtrnina znižalo v svojih prodajalnah ceno čebuli od 160 na 120 Sdin, slivam od 160 na 110, papriki od 200 na 120 in krompirju boljših sort od 80 na 70 Sdin za kg. Hkrati so začeli prodajati krompir sorte merkur in dobrin po 60 Sdin za kg.

Vzpenjača — V soboto in nedeljo je pohorska vzpenjača prepeljala samo 608 potnikov. Na manjši promet je vplivalo slabo vreme.

Hotel — V noči od nedelje na ponedeljek je v hotelu Slavija prenočilo 116 gostov. Med njimi je bilo 76 tujcev, predvsem iz Avstrije, Italije in Nemčije.

Zaprta ribarnica — V ponedeljek je bila ribarnica trgovskega podjetja Pomurka na Vodnikovem trgu zaprta. Danes bodo spet prodajali več vrst različnih morskih rib.

LENDAVA

Posojila — Združenje ZZB NOV v lendavski občini je med kmete-borce razdelilo dolgoročna posojila, ki jih bodo uporabili za preureditev oziroma dograditev stanovanj. Skupno so dali 6 milijonov Sdin.

Mlin — Lendavska občinska skupščina je od zasebnika odkupila mlin v Mali Polani, kjer so leta 1944 ustanovili prvi pokrajinski odbor OF. Zavod za spomeniško varstvo bo mlin zaščitil pred propadanjem.

SMARTNO OB PAKI

Obilo sadja in krompirja — Letos je izredno dobra letina sadja, in sicer je največ jabolk. Posebej je letos uspel krompir, saj tehtajo posamezni gomolji do 40 dkg pa tudi več.

TRBOVLJE

Rudisove »Informacije« — Nova številka, ki je izšla v več kot 1500 izvodih, prinaša prispevke o tehnologiji separacije Bogovina, tovarni polprevodnikov v Trbovljah, delu Rudisa v Alžiriji, v Združeni arabski republiki itd. Prispevki so napisani v slovenščini in angleščini.

HRASTNIK

Celjski tednik — Hrastniška občinska skupščina je izglasovala sklep o podpisu pogodbe z ekonomsko enoto CP Delo — Informacije — propaganda v Celju o obveščanju občanov preko Celjskega tednika. Skupščina bo za leto dni odkupila 800 do 1000 izvodov Celjskega tednika, tako da bo vsako gospodinjstvo v občini po tri mesece brezplačno dobivalo ta časopis.

ŠKOFJA LOKA

Obisk v Italiji — Na povabilo odbora za pobratenje mest in občine Medicina v Italiji in Škofje Loke je bila štiričlanska delegacija iz Škofje Loke tri dni na obisku v Medicini. Škofjeločani so se udeležili seminarja o gospodarskih problemih, zlasti o zadružništvu. Domenili so se, da bodo delegati iz Medicine prišli na praznovanje škofjeloškega občinskega praznika.

JESENICE

Manj šolarjev — V osnovne šole v jeseniški in radovljiški občini se je letos vpisalo manj učencev kot lani. Tako je na šestih osnovnih šolah v jeseniški občini letos vpisanih 3326 učencev ali 29 manj kot lani. Tudi v radovljiški občini je letos 28 šolarjev manj, kot jih je bilo lani.

KOPER

Seminar za učitelje knjižničarje — Začel se je včeraj, pripravil pa ga je zavod za prosvetno pedagoško službo. Seminar bo trajal štiri dni.

BOVEC

Samostojna organizacija — Obrat tovarne pohištva »Krn« Klavže v Bovcu se je odcepil od matičnega podjetja. Ustanovili so samostojno delovno organizacijo, ki se je tesno navezala na tovarno pohištva Meblo. Pravijo, da bodo tako bolje delali.

DUTOVLJE

Središče so asfaltirali — Tu so pred nekaj dnevi dokončali asfaltiranje centra Dutovelj. Pobudo je dala krajevna skupnost, za kar ji gre zahvala, pa tudi tistim, ki so prispevali svoj delež.

naši razgledi — razgledi po svetu

V KATERI DOBI BI RADI ŽIVELI?
nagrajene naloge dijakov slovenskih gimnazij

Prof. dr. Robert Neubauer
BOJ PROTI STAROSTI

A. Kafman Meždunarodnaja žizn
AMERIŠKE VOJNE LADJE V SREDOZEMLJU

Der Spiegel
ZAČETEK BARVNE TELEVIZIJE V EVROPI

naši razgledi — razgledi po svetu

Na srednjem valu 192 metrov

Ko so pred štirimi leti, prav za občinski praznik 28. oktober, v Brežicah ustanavljali lokalno radijsko postajo, je bil cilj tega početja predvsem zadovoljiv sprejem ljubljanske radijske postaje, ki se v Posavju malodane ni slišala. Prav gotovo je bilo malo takih, ki so verjeli v to, s čimer se brežiški radio lahko pohvali danes: za sabo ima 525 lastnih oddaj in vsako leto poslušajo nekaj sto ur prebivalci občine, v kateri je kakih 7.000 radijskih sprejemnikov. Zraven tega pa se brežiški radio uveljavlja tudi zunaj občinskih meja, saj so na uredništvo priromale številne dopisnice z najboljšimi željami vse od Zagreba do Novega mesta, pred dnevi pa se je oglasil celo nekdo iz Gornje Radgone in sporočil, da z veseljem posluša večino brežiških oddaj.

»Našim poslušalcem se oglašamo trikrat na teden,« pravi urednik brežiškega radia Vlado Podgoršek. »Ob nedeljah imamo po govornem delu oddajo po željah poslušalcev, ki ni le najbolj poslušana oddaja: navrže nam tudi največ dohodkov. Nadvse razveseljivo je, da se skoraj čisto sami vzdržujemo, pomagata nam pri tem obilno Jugoton in RTB, ki nam brezplačno pošiljata vse nove plošče, ki izidejo pri njunih hišah. Tako smo si močno obogatili diskoteko, hkrati pa imamo pri roki vse jugoslovanske »hite«. Torkova oddaja je vzgojno-izobraževalna, petkova pa glasbeno-humoristična. Skrbimo, da bi bili čimbolj pestri in da bi tako ustregli čimveč poslušalcem.«

Brežiški radio sodi pod zavod za kulturo; na leto je treba zanj odšteti približno osem milijonov, vendar večino denarja dobijo kar pri radiu z reklamami in s ploščami po željah poslušalcev. Morda še to: le dva redna uslužbenca in honorarna spikerja so zaposleni pri radiu, vsi drugi sodelavci pa niti ne dobijo honorarjev za svoje delo. Prav zato bi v Brežicah želeli več sodelovanja zunanjih dopisnikov, da bi bile oddaje še bolj pestre.

Brežiški radio je že zdavnaj prerasel nekdanje okvire: ne prenaša več le ljubljanskega programa, ampak je postal najbolj množična oblika informiranja občanov v brežiški komuni. Prav zato ni čudno, da so ga v lanski anketi zvečine močno pohvalili.

J. S.

Madžarski kulturniki bodo obiskali Pomurje

MUR. SOBOTA, 11. sept. — Od 15. do 17. septembra bo gostovala v Murski Soboti, Radencih in na Pomurskem sejmu v Gornji Radgoni 35-članska folklorna skupina zalske županije iz Zalaegerszega, ki se je v minulih letih že večkrat predstavila s svojimi nastopi v tujini. Nastop madžarskih kulturnikov je sad dogovorov s turističnimi organizacijami v Pomurju in zalski županiji o kulturnem sodelovanju obmejnih pokrajin obeh sosednih dežel.

B. B.

SOLČAVA Foto: M. Božič

Meja jih spet zbližuje

Dve, tri iz Zgornje Savinjske doline

SOLČAVA, zadnja vasica v Zgornji Savinjski dolini, je tudi letos turistično zaživela. Res je, da ni bilo najboljše, toda navzlic temu so tamošnji ljudje zadovoljni z rezultati. Uspeh je približno enak lanskemu, domačih gostov za malenkost manj, zato pa precej več tujcev. Da, in če bi bila v redu še cesta, je potožil tajnik turističnega društva Valent Vider, bi bilo vse drugače. Kdor jo samo enkrat preiskusi, si drugič krepko premisli. Zdaj se asfaltirana cesta konča nekaj kilometrov za Ljubnim, potem na jame in luknje, pa spet jame, dvostezni tobogan in kdo ve, kaj še vse.

Razen Rinke, ki jo upravlja kolektiv celjske cinkarne, pa je navzlic temu hotel odprtega tipa, se v zadnjem času močno uveljavlja tudi gostilna Zadružnik v lepem zadružnem domu. Tu so se močno zavzeli za goste; dobra kuhinja je znana daleč naokrog, prav tako postrežba. Pa ne samo to, če dobite pri zajtrku ali kosilu h krožniku še lep cvet, vedite, da gre za posebno pozornost. Res, lepo!

x

V Šaleški dolini napovedujejo vreme po tem, kakšen je vrh Uršlje gore. Kaj pa v Solčavi?

Na cesti je bila skupina turistov, ki se je odpravljala na izlet. Toda nebo ni bilo preveč obetajoče. Oblaki so se vlekli čez Raduho. Ustavili so domačina in ga nagovorili:

— Vi, ki ste domačin, ali nam lahko poveste, kakšno bo vreme?

— Ja, radijska napoved ni bila kaj prida . . .

x

V gostilni Zadružnik. Pri točilni mizi so sedeli domačini, med njimi tudi lovec.

— Zamislite si, srnjaka sem obstrelil. Potem sem poklical psa, mu dal povohat krl, da bi mu sledil . . . pa, glej ga zlomka. Vso je polizal, zatem pa se sit zakadil v drugo smer. Skratka, pobrisal jo je. Da, da ta mrcina. Če bi bila moja, bi imela srnjaka že zdavnaj, tako pa sem si ga tega ničvredneža sposodil.

x

Solčavo so nekdaj prištevali Koroški. In še zdaj se radi spominjajo tistih časov, ko so hodili v Železno Kaplo na sejem, pa oni semkaj. Potem jih je meja ločila, zelo ločila. Toda zdaj kaže, da jih bo spet zbližala. Zdaj meja ni več tisti bav bav, ki se ga je treba izogibati. Reči se urejajo, zato ni naključje, da bi domačini radi dobili še tistih približno 4 km ceste iz Koprivne pod Olševo do Pavličevega sedla. Z njo bi se priključili novi cesti v Matkov kot, razen tega pa odprli dolino širšemu svetu. Meja jih zadnji čas zbližuje in prepričani so, da jih bo v prihodnje še bolj.

x

Če je cesta imperativ številka ena, je bencinska črpalka morda že naslednji. Zadnji čas se zavzemajo, da bi jo uredili tudi v Solčavi. Kaže, da bodo uspeli. To jim tudi želimo.

M. BOŽIČ

Dober obisk na vrtnarski razstavi

V petih dneh, kolikor je trajala vrtnarska in sadjarska razstava v Celju, si je to prireditev ogledalo blizu 8000 ljudi, med njimi dobra tretjina iz drugih krajev Slovenije in iz tujine. Razstavo so med drugimi obiskali tudi številni vrtnarski strokovnjaki iz Slovenije in Hrvatske ter izrazili organizatorjem — celjskemu hortikulturnemu društvu in prizadevnim vrtnarjem pa tudi sodelavcem in razstavljavcem od drugod — vse priznanje.

Organizatorji so bili presenečeni nad tako številnim obiskom in nad podrobnim zanimanjem obiskovalcev za raznovrstno cvetje in drugo floro. Lete pa je zlasti presenečal obseg celjske razstave, urejenost in še posebej okolje celotnega prireditvenega prostora ob vrtnariji v Medlogu.

Čeprav organizatorji ob koncu razstave niso povedali kaj več zanesljivega o možnostih ponovitve take razstave v letu 1968, je skoraj gotovo, da Celjani prihodnje leto ne bodo opustili te prireditve.

Nekaj trenutkov na črpalki

Naše razpoloženje je odvisno tudi od predmeta, ki je pred nami. Tako je tudi z osebjem na bencinskih črpalkah, ki tokrat ni imelo pred sabo mercedesa, opla, majorja, audija, temveč nekaj manjšega, ki je želelo »popiti« samo pet litrov. Želel sem samo gorivo, vljudno besedo, čiščenje stekel in tradicionalni »srečno« v pozdrav. Kako pa je bilo v resnici?

Čatež — Petrol, sreda ob 18.30. Posadka željno pričakuje potnika. Vljudno ga sprejmejo, pozdravijo, povprašajo po željah, pozabijo obrisati stekla in mu ob slovesu zaželijo srečno potovanje. Voznik ima dober občutek in prizna fantom na črpalki, seveda na tihem, najboljšo oceno. Spodbuden začetek!

Otočec — Petrol, sreda, dvajset minut kasneje. Nikogar ni na črpalki, kot da so izumrli. Čakamo, nekateri odhajajo. Mi vztrajamo in dočakamo. Sprejem hladen, odpravili so me brez besede, brez pozdrava. Je na Otočcu vedno tako ali je bilo to le naključje?

Ivančna gorica — Istra benz, četrtek ob 6.45. Nisem doživel tiste ljubeznivosti, o kateri govorijo daleč naokoli. V opravičilo: osebje se je ravno menjavalo. Stekla so očistili. Morebiti bo prihodnjič tako, kot hvalijo, da je.

Ljubljana (Rudnik) — Petrol, četrtek ob 7.15. Sprejem dober. Stekel niso očistili, čeprav so bila umazana. Lahko bi napravili boljši vtis.

Ljubljana, Dolenjska cesta — Petrol, četrtek ob 13.10. Postrežba solidna. Stekel niso očistili, so pa zato kontrolirali gume. Lahko bi bili nekoliko bolj živahni. Vseeno — dobro.

Trebnje — Petrol, četrtek ob 13.40. Postrežba dobra. Čiščenje stekel. Pomagajo človeku, če je treba. Morda bi lahko bili nekoliko manj zadržani?

Čez eno uro je bilo morda drugače. Nikomur nič ne očitam, nikogar ne kanim učiti. Morda se vozniki ne bodo strinjali z mano? Ko se vsaj ne bi! Potem je bilo to, kar sem doživel, le golo naključje.

SLAVKO DOKL

Šestina nesreč zaradi hitrosti

LJUBLJANA, 11. sept. — V dneh od 4. do 11. septembra so nesreče v Sloveniji zahtevale življenja 12 ljudi. Največ nesreč se je zgodilo zaradi prehitre vožnje, saj se je šestina vseh nesreč zgodila zaradi naglice. V minulem tednu se je v naši republiki zgodilo 300 nesreč, v katerih je bilo 85 ljudi hudo poškodovanih, 131 pa laže. Škodo so ocenili na več kot milijon 78 tisoč N dinarjev. Največ življenj je zahtevalo izsiljevanje prednosti in prehitra vožnja, za nekatere pa vzroka še niso ugotovili. Avtomobilisti so bili tudi tokrat pogosto krivci za nesreče saj so jih povzročili kar 209. motoristi in mopedisti so bili zapleteni v 45 nezgod, 18 pa so jih zakrivili kolesarji.

Letos se je v Sloveniji zgodilo že 7513 prometnih nesreč v katerih je umrlo 287 ljudi, 2622 ponesrečencev je bilo hudo ranjenih, 3027 pa jih je dobilo lažje poškodbe.

Našli so utopljenko

LJUBLJANA, 11. sept. — V potoku Obrh pri vasi Markovec so našli včeraj popoldne truplo 86-letne Marije Baraga iz Viševka. Gre za nesrečno naključje. Starka je bila duševna bolnica. Zadnje čase je šla večkrat z doma in se je potikala, ne da bi vedela kod hodi. Bržkone je hotela ponoči priti s ceste pri vasi Markovec čez travnik v smeri Marofa v »Brestovo« žago, ki je bila razsvetljena. Zašla je v vodo in utonila. Pogrešali so jo od četrtka, ko je ponoči zapustila svoj dom skozi okno.

B. S.

Zasačili so italijanske tihotapce

KOPER, 11. sept. — Sinoči ob 21. uri je patrolni čoln jugoslovanske vojne mornarice ustavil v jugoslovanskih vodah med Savudrijo in Piranom italijansko motorno ladjo Salvatore. S te ladje so hoteli pretovoriti cigarete na manjše, hitre motorne čolne.

Ladja Salvatore je 9. septembra redno vkrcala tovor cigaret v koprskem pristanišču in je tudi imela ustrezni carinski dokument. Tovor je obsegal 104 zavoje po 10 tisoč cigaret. Na manjše čolne so hoteli preložiti cigarete, da bi jih pretihotapili. Zato se bo morala posadka Tullio Vascotto, Carlo Mante in Bartolo Berani (vsi iz Trsta) zagovarjati zaradi kršenja carinskih predpisov.

M. P.

Skupina tihotapcev pred sodiščem

SKOPJE, 11. sept. (Tanjug). Pred okrožnim sodiščem v Skopju se je danes začela obravnava proti veliki skupini tihotapcev, ki se je na ozemlju naše dežele ukvarjala s prepovedano trgovino z zlatom, tujo valuto in drugimi predmeti, uvoženimi iz tujine. Na zatožni klopi sedi 12 obtožencev. Dva obtožnica bremeni, da sta od marca lanskega do marca letošnjega leta kupila od tujih državljanov nad 200.000 zahodnonemških mark, ki sta jih potem preprodajala po znatno višjih cenah. Tako sta zaslužila nad 20.000 Ndin. Pri tem so sodelovali tudi drugi obtoženci. Turški državljan Sulejman Handzakri je med drugim obtožen, da je vtihotapil vnašo državo 87 ročnih ur znamke »Darwil« in »Omikron«.

Obravnava bo trajala več dni.

Iščejo pobeglega voznika

V soboto in nedeljo 106 prometnih nesreč

LJUBLJANA, 11. sept. V soboto in nedeljo se je na cestah v Sloveniji zgodilo 106 prometnih nesreč. V soboto ob 19.35 je na Zaloški cesti na Studencu v Ljubljani neznani voznik osebnega avtomobila modre barve do smrti povozil 64-letnega Maksa Placarja, nato pa pritisnil na plin in odpeljal dalje. Pobeglega voznika še iščejo.

V celjski bolnišnici pa je včeraj umrl 37-letni Jože Zorčič, ki se je zadnjega avgusta hudo ponesrečil na vaški poti med naseljem Sela in Mostec pri Brežicah. Ko se je peljal iz Dobove proti naselju Sela, je iz neznanega vzroka zavozil na skrajno desno stran in padel v jarek. Pri tem si je močno poškodoval glavo in hrbtenico.

V drugih nesrečah je bilo v zadnjih dveh dneh 24 ljudi hudo ranjenih, 57 pa jih je dobilo lažje poškodbe. Škode je bilo za 385 tisoč 370 N dinarjev. V prometne nesreče je bilo tokrat zapletenih 17 tujcev, med ponesrečenci pa je bilo tudi 5 otrok. Med vzroki je na prvem mestu prehitra vožnja, ki se je 25-krat končala z nesrečo, kajti avtomobilisti na mokrih in spolzkih cestah vožnje niso prilagodili stanju ceste. Zaradi izsiljevanja prednosti se je zgodilo 12 nesreč, po 8 pa so jih povzročili vozniki, ki so se ob nepravem času odločili za prehitevanje oziroma so se sedli za krmilo vinjeni. Nekaj nesreč (6) se je zgodilo zaradi prekratke varnostne razdalje.

Blizu hiše št. 1. v Ruperčah so včeraj ob 18.30 trčili trije avtomobili. Z dvorišča omenjene hiše je pripeljal z osebnim avtomobilom Dušan Suhadolčan in tako izsiljeval prednost Aleksandru Vlaju, ki je vozil proti Lenartu. Da bi preprečil trčenje je Vlaj zavrl, toda voznik, osebnega avtomobila Štefan Toplak, ki je precej hitro in v prekratki varnostni razdalji vozil za njim, se je zaletel v zadnji del avtomobila. Trčenje je bilo precej močno in Toplakov avto je odbilo na desno, kjer se je zaletel v osebni avtomobil Ivana Šumandla, ki je pripeljal nasproti po desni strani ceste proti Mariboru. Pri nesreči je bila 39-letna Ana Šumandel zelo hudo ranjena in so nezavestno odpeljali v mariborsko bolnišnico, hude poškodbe pa je dobil tudi 23-letni Anton Lorenčič. Škodo na avtomobilih so ocenili na 15 tisoč N dinarjev.

Včeraj nekaj pred poldnevom pa je v vasi Trebce pri Črnem vrhu voznik osebnega avtomobila ljubljanske registracije 26-letni Mile Lovričič zbil in hudo poškodoval mopedista 34-letnega Pavla Pirca iz Zadloga. Mopedist in avtomobilist sta se v omenjenem naselju pri hiši št. 25 srečala in pri tem je avtomobilist z levim blatnikom oplazil mopedista ter ga zbil po cesti. Šofer osebnega avtomobila je po nesreči odpeljal naprej, a so ga že približno čez eno uro našli. Mopedista so hudo ranjenega odpeljali v ljubljansko bolnišnico.

Posledice toče na Kozjanskem

V slabe četrt ure je toča uničila pridelek in poškodovala poslopja

CELJE, 11. sept. — Danes je že znana približna škoda, ki jo je v petek zvečer povzročila toča na območju šentjurske občine. Po doseda-njih podatkih je uničen ves pridelek na območju več vasi in zaselkov od Jurkloštra do Prevorja med Črnolico in Planino na Kozjanskem. Toča, ki je padala le nekaj več kot deset minut, je bila debela kot gosja jajca in je oklestila sadno drevje, uničila poljščine ter razbila opeko na strehah.

Prebivalce tega območja je letos prizadela že tretja elementarna nesreča. V zgodnji pomladi je namreč pozeblo žito in ribez, poletna suša je zmanjšala pridelek krme in krompirja, toča, ki je padala v petek, pa je uničila koruzo in druge poljščine ter letošnji pridelek sadja. Škodo ocenjujejo po približnih cenitvah na več kot sto milijonov starih dinarjev.

Očividci pravijo, da takšne toče, ki je sicer v teh krajih redek pojav, ne pomnijo v zadnjih sto letih. Kmetje večino pridelka nimajo zavarovanega in zato jih je toča tembolj prizadela. Zavarovana pa so gospodarska poslopja in stanovanjske hiše, na katerih je toča razbila skoraj polovico opeke. K sreči se je toča izognila vinorodnemu območju, saj je njena uničevalna moč ponehala tik pred vinogradi v Podgorici in na oni strani pred Prevorjem.

J. SEVER

Ljubelj zaprt zaradi zemeljskih plazov

TRŽIČ, 11. sept. — Sinoči so zaprli mejni prehod na Ljubelju, ker je cesta na avstrijski strani neprevozna. Zadnje močno deževje je sprožilo zemeljski plaz, ki je zdrsnil na cesto na tistem odseku, ki ga prav zdaj razširjajo. Predvidevajo, da bo promet že jutri spet normalno potekal, dotlej pa bo usmerjen preko Korenskega sedla in Jezerskega.

S. L.

Okradli so ga v vlaku

MARIBOR, 11. sept. — Josip Peter, stanujoč Marija na Mirni 277, pri Čakovcu je prijavil, da so mu v vlaku med Ljubljano in Poljčanami med spanjem ukradli iz notranjega žepa suknjiča ovoj s 1000 N dinarjev.

M.

Namesto vžigalic sta mu vzela uro

MARIBOR, 11. sept. — Karla Poniša iz Limpuša 158 sta sinoči okrog 22. ure na pešpoti od studenškega mostu proti Ruški cesti ustavila dva neznanca. Eden ga je prosil za vžigalico ter ga hkrati z roko udaril pod brado. Z roke sta mu snela ročno uro.

M.

Izmislil si je roparski napad

RAVNE NA KOROŠKEM, 11. sept. — Jože Trbovšek, stanujoč Črna 39 je prijavil, da sta ga včeraj okrog 4. ure napadla dva človeka in mu vzela iz žepa 60.000 S din in ga laže telesno poškodovala. Trbovška so odpeljali v slovenjgraško bolnišnico. Pri poizvedbah pa je postaja milice ugotovila, da je Trbovškova žena že pred dnevi vložila 60.000 S dinarjev v banko. Trbovšek pa se je poškodoval pri pretepu.

M.

Kazen za posilstvo

MARIBOR, 11. sept. — Okrožno sodišče v Mariboru je obsodilo zaradi posilstva 35-letnega Bogomira Kavčiča, stanujočega v Mariboru, Dogoška 94, na dve leti strogega zapora. Sodišče je ugotovilo, da je 24. februarja letos v večernih urah na samotnem kraju v okolici Maribora posilil žensko, ki se je s kolesom peljala proti domu. Sodišče mu je hkrati preklicalo pogojni odpust kazni 14 let strogega zapora in mu izreklo enotno kazen 15 let strogega zapora. Leta 1955 ga je namreč okrožno sodišče v Mariboru obsodilo na 14 let strogega zapora zaradi poskusa uboja na grozovit način.

M.

Z avtom v obcestni jarek

MURSKA SOBOTA, 11. sep. — Davi se je zgodila huda prometna nesreča na cesti med vasmi Lomanoše in Spodnjo Ščavnico. Voznik osebnega avtomobila Marjan Virt (28) iz Trbovelj je med nevihto vozil z neprimerno hitrostjo, zaradi česar ga je zaneslo v dva metra globok obcestni jarek, kjer se je vozilo obrnilo. Voznik k sreči ni bil ranjen, škode na vozilu pa je za več kot 600.000 Sdin.

B. B.

Smrt družine Sušić

Tragična avtomobilska nesreča pri Slavonskem Brodu

SLAVONSKI BROD, 11. sept. (Tanjug). Čelno trčenje dveh osebnih avtomobilov na avtomobilski cesti Beograd—Zagreb pri Donji Vrbi blizu Slavonskega Broda je terjalo življenje petih ljudi, trije turški državljani so težko ranjeni, eden pa laže. Ta huda nesreča se je zgodila včeraj popoldne.

Po prvih podatkih preiskave je prišlo do trčenja v trenutku, ko je inž. Franjo Sušić iz Doboja s svojim novim avtomobilom renault 8 iz doslej neznanega vzroka zapeljal poprek na levo stran ceste. Tedaj se je z vso hitrostjo zaletel vanj osebni avtomobil chevrolet turške registracije, ki ga je vozil Nizmettin Pakyuerek Trčenje je bilo tako močno, da je motor turškega avtomobila takorekoč prebil renault. Zato so bili vsi potniki v renaultu na mestu mrtvi. Mrtev je voznik inž. Franjo Sušić, njegova žena dr. Olga, njihova dva sina in hišna pomočnica Eva Kucijenić. Težko je ranjen voznik turškega avtomobila, njegova žena in starejša hčerka, medtem ko je mlajša hčerka samo lažje poškodovana. V bolnišnici v Slavonskem Brodu so povedali, da življenja turških državljanov niso več v nevarnosti.

Takoj po trčenju je eksplodiral tank z bencinom v renaultu in oba avtomobila sta v kratkem času popolnoma zgorela. Samo z izredno prisotnostjo duha se je turškim državljanom kljub poškodbam posrečilo skočiti iz gorečega avtomobila.

Veriga nesreč pa se je nato nadaljevala: voznik Petar Radja iz Novega Sada je v trenutku, ko je zagledal nesrečo pred seboj naglo zavrl svoj volkswagen in se je zato zaletel vanj tovornjak iz Beograda, nato pa še fiat beograjske registracije. K sreči pri teh trčenjih ni bil nihče poškodovan.

Zastrupitve na tekočem traku

BEOGRAD, 11. sept. — V ivangradski tovarni usnja »Polimka« se je zastrupilo 70 delavcev s hrano iz tovarniške restavracije. To je bila v enem tednu že druga zastrupitev s hrano iz te restavracije. Navzlic temu pa sanitarni inšpektorat občine Ivangrad proti upravi tovarniške restavracije doslej še ni ničesar ukrenil. Tako se delavci še naprej hranijo v neurejeni restavraciji in lahko vsak novi dan prinese novo zastrupitev.

(k)

Uspehi, težave, možnosti v kmetijstvu

S seje upravnega odbora kmetijskega poslovnega združenja za SRS

RADENCI, 11. sept. Na sobotni seji upravnega odbora kmetijskega poslovnega združenja za Slovenijo so sprejeli pomemben sklep: pripravili bodo temeljito analizo slovenskega kmetijstva s predlogi za izboljšanje. O tem bodo nato razpravljali na najvišji republiški ravni.

Na seji so ugotovili, da naše kmetijske organizacije proizvajajo marsikje z nižjimi stroški kot kmetijci v zahodnoevropskih državah. Vzlic temu pa zlasti z živino ne morejo konkurirati na svetovnem trgu. V mednarodno delitev dela se namreč morajo vključevati z neenakimi možnostmi. Naš izvoz mesa v države evropske gospodarske skupnosti je obremenjen z 42-odstotnimi dajatvami, ki jih države uvoznice pobirajo kot carino, prelevmane in podobno, izvoz članic te skupnosti pa le s 4 odst. Naši kmetijci pa seveda ne morejo zniževati proizvodnih stroškov v primerjavi s kmetijci v teh državah. Take stvari je treba torej urejati z dogovori in ne le s sproščeno trgovino.

Pred dvema letoma so kmetijci mnogo razpravljali o intenzifikaciji proizvodnje. Proizvodnja se je povečala in zdaj razpravljajo, kako bi jo prodali, zlasti živino. V letošnjem prvem polletju je kmetijstvo izvozilo približno toliko kot lani v istem času skupaj, za 210 milijonov N din več kot lani pa je izvozilo mladih pitanih goved, konj, govejega, telečjega in konjskega mesa pa tudi krompirja, vina in celo sena. V drugem polletju pa se že zmanjšuje izvoz goveje živine in mesa, ker zaradi nizkih cen reja govedi nazaduje. V kmetijskem izvozu Slovenije je bila živinoreja udeležena z 82 odst. Zniževanje izvoza se bo torej lahko občutno poznalo.

Uspehi, težave in možnosti našega kmetijstva so potrebni še temeljite razprave. Ugotoviti bo treba, kaj lahko storе za odpravo težav kmetijske organizacije same in kje bo potrebna tudi pomoč družbe.

J. P.

Na vrsti so krvodajalci v Zasavju

LJUBLJANA, 11. sept. — Na zavodu za transfuzijo krvi v Ljubljani že nekaj dni ni več nobenega razburjenja. Planirane krvodajalske akcije so bile uspešne in darovana kri zadovoljuje dnevne potrebe naših bolnišnic. Kriza »krvne banke«, ki je skoraj dva meseca vznemirjala sodelavce zavoda in zdravnike v bolnišnicah, je minila brez zapletov in ljudje v belih haljah so se oddahnili. Zadnji teden so bili sodelavci zavoda za transfuzijo v Pomurju, kjer so tamkajšnji odbori Rdečega križa dobro pripravili vse potrebno za uspešno akcijo.

Prihodnje dni se bo ekipa zavoda mudila v Zasavju in Idriji. V podrobnem bo imela akcija naslednji spored:

12. sept.: Sevnica (v zdravstvenem domu);
13. sept.: Sevnica;
14. sept.: Zagorje (v zdravstvenem domu);
15. sept.: Zagorje;
19. sept.: Idrija (v zdravstvenem domu).

ZVITOREPEC
ZVITOREPEC
ZVITOREPEC

BREŽICE

Ni prostora za najmlajše

Minuli teden so v Brežicah odprli edino predšolsko ustanovo v vsej občini, otroški vrtec. Otroški vrtec v Brežicah se že več let stiska v pretesnih prostorih, ki bi omogočali normalno delo s 40 predšolskimi otroki. Kljub temu pa imajo letos v brežiškem vrtcu v treh oddelkih 62 otrok, več kot 20 staršev pa je letos ostalo razočaranih in so se morali obrniti k priložnostnim varuhom otrok po pomoč.

S.

Pester program delavske univerze

Brežiška delavska univerza se skrbno pripravlja na novo sezono: razen že tradicionalnih oblik dela bodo letos uvedli tudi nekaj novosti. Prvikrat bodo organizirali tečaj slovenskega jezika, ki bo, če se ga bodo udeležili vsi, ki jim je namenjen, prav gotovo pripomogel, da bodo po brežiških uradih in pisarnah govorili in pisali bolj čisto slovenščino. Razen tega vpisujejo v večerno ekonomsko šolo, če pa bo dovolj priglasitev, bodo pripravili tudi večerno osnovno šolo, tečaje tujih jezikov: nemščine, angleščine, italijanščine in francoščine. Pripravljajo pa še začetni tečaj večerne kmetijske šole in krojni tečaj, za katerega pa je število priglasitev omejeno.

S.

V nekaj vrstah

KOPER

Seminar za učitelje knjižničarje — Začel se je včeraj, pripravil pa ga je zavod za prosvetno pedagoško službo. Seminar bo trajal štiri dni.

BOVEC

Samostojna organizacija — Obrat tovarne pohištva »Krn« Klavže v Bovcu se je odcepil od matičnega podjetja. Ustanovili so samostojno delovno organizacijo, ki se je tesno navezala na tovarno pohištva Meblo. Pravijo, da bodo tako bolje delali.

DUTOVLJE

Središče so asfaltirali — Tu so pred nekaj dnevi dokončali asfaltiranje centra Dutovelj. Pobudo je dala krajevna skupnost, za kar ji gre zahvala, pa tudi tistim, ki so prispevali svoj delež.

LJUBLJANA

Likalniki za izvoz — Črnuška tovarna Elma se je začela letos uvrščati med najpomembnejše proizvajalce električnih likalnikov v državi. Letos bodo izdelali približno 140.000 likalnikov, od katerih jih bodo polovico izvozili zvečine na trge s konvertibilno valuto.

MARIBOR

Modna revija — Graška trgovska hiša Kastner-Öhler bo danes v samopostrežni restavraciji Center v Prešernovi ulici priredila modno revijo. Dohodek te prireditve so namenili za gradnjo mariborske splošne bolnišnice.

Posvet — V ponedeljek je bil na centru za socialno delo posvet, katerega so se udeležili predstavniki centra in sodniki občinskega in okrožnega sodišča. Razpravljali so o kodifikaciji rodbinske zakonodaje in o pripravah na posvet s to tematiko, ki bo predvidoma že septembra.

Znižanje — V ponedeljek je trgovsko podjetje Povtrnina znižalo v svojih prodajalnah ceno čebuli od 160 na 120 Sdin, slivam od 160 na 110, papriki od 200 na 120 in krompirju boljših sort od 80 na 70 Sdin za kg. Hkrati so začeli prodajati krompir sorte merkur in dobrin po 60 Sdin za kg.

Vzpenjača — V soboto in nedeljo je pohorska vzpenjača prepeljala samo 608 potnikov. Na manjši promet je vplivalo slabo vreme.

Hotel — V noči od nedelje na ponedeljek je v hotelu Slavija prenočilo 116 gostov. Med njimi je bilo 76 tujcev, predvsem iz Avstrije, Italije in Nemčije.

Zaprta ribarnica — V ponedeljek je bila ribarnica trgovskega podjetja Pomurka na Vodnikovem trgu zaprta. Danes bodo spet prodajali več vrst različnih morskih rib.

VELENJE

Znižane proizvodne cene — Tovarna Gorenje je letos močno povečala proizvodnjo supervatomatskih pralnih strojev znamke Rex. Računajo, da bodo letos izdelali približno 40.000 pralnih strojev. Spričo tolikih količin so seveda tudi znižali tovarniško ceno na 180.000 dinarjev. Tako so velenjski izdelki že postali resni konkurenti uvoženim pralnim strojem, na katere je treba plačati od 70.000 do 90.000 Sdin carine.

LENDAVA

Posojila — Združenje ZZB NOV v lendavski občini je med kmete-borce razdelilo dolgoročna posojila, ki jih bodo uporabili za prureditev oziroma dograditev stanovanj. Skupno so dali 6 milijonov Sdin.

Mlin — Lendavska občinska skupščina je od zasebnika odkupila mlin v Mali Polani, kjer so leta 1944 ustanovili prvi pokrajinski odbor OF. Zavod za spomeniško varstvo bo mlin zaščitil pred propadanjem.

ŠMARTNO OB PAKI

Obilna setva in krompirja — Letos je izredno dobra letina sadja, in sicer je največ jabolk. Posebej je letos uspel krompir, saj tehtajo posamezni gomolji do 40 dkg pa tudi več.

TRBOVLJE

Rudisove »informacije« — Nova številka, ki je izšla v več kot 1500 izvodih, prinaša prispevke o tehnologiji separacije Bogovina, tovarni polprevodnikov v Trbovljah, delu Rudisa v Alžiriji, v Združeni arabski republiki i.t.d. Prispevki so napisani v slovenščini in angleščini.

HRASTNIK

Celjski tednik — Hrastniška občinska skupščina je izglasovala sklep o podpisu pogodbe z ekonomsko enoto CP Delo — Informacije — propaganda v Celju o obveščanju občanov preko Celjskega tednika. Skupščina bo za leto dni odkupila 800 do 1000 izvodov Celjskega tednika, tako da bo vsako gospodinjstvo v občini po tri mesece brezplačno dobivalo ta časopis.

SKOFJA LOKA

Obisk v Italiji — Na povabilo odbora za pobratenje mest in občine Medicina v Italiji in Škofje Loke je bila štiričlanska delegacija iz Škofje Loke tri dni na obisku v Medicini. Škofjeločani so se udeležili seminarja o gospodarskih problemih, zlasti o zadružništvu. Dom in so se, da bodo delegati iz Medicine prišli na praznovanje občinskega praznika.

JESENICE

Manj šolarjev — V osnovne šole v jeseniški in radovljiški občini se je letos vpisalo manj učencev kot lani. Tako je na šestih osnovnih šolah v jeseniški občini letos vpisanih 3326 učencev ali 29 manj kot lani. Tudi v radovljiški občini je letos 28 šolarjev manj, kot jih je bilo lani.

SEVNICA

Dober mizar — Mizarski mojster Matija Kurnik, ki ima v Sevnici zasebno delavnico, izdeluje tudi notranjo opremo za stanovanjske hiše, gostišča in trgovine. Za njegove izdelke so ga na letošnjem sejmu obrtništva v Zagrebu nagradili z medaljo in diplomo.

naši razgledi — razgledi po svetu

V KATERI DOBI BI RADI ŽIVELI?
nagrajene naloge dijakov slovenskih gimnazij

Prof. dr. Robert Neubauer
BOJ PROTI STAROSTI

A. Kafman Meždunarodnaja žizn
AMERIŠKE VOJNE LADJE V SREDOZEMLJU

Der Spiegel
ZAČETEK BARVNE TELEVIZIJE V EVROPI

naši razgledi — razgledi po svetu

NOV STANOVANJSKI BLOK V KANALU OB SOČI — V stanovanjski blok, ki ga vidimo na sliki, se bodo vselili delavci tovarne Anhovo v prvih mesecih naslednjega leta. Foto: E. Pelhaus

Uspehi, težave, možnosti v kmetijstvu

S seje upravnega odbora kmetijskega poslovnega združenja za SRS

RADENCI, 11. sept. Na sobotni seji upravnega odbora kmetijskega poslovnega združenja za Slovenijo so sprejeli pomemben sklep: pripravili bodo temeljito analizo slovenskega kmetijstva s predlogi za izboljšanje. O tem bodo nato razpravljali na najvišji republiški ravni.

Na seji so ugotovili, da naše kmetijske organizacije proizvajajo marsikje z nižjimi stroški kot kmetijci v zahodnoevropskih državah. Vzlic temu pa zlasti z živino ne morejo konkurirati na svetovnem trgu. V mednarodno delitev dela se namreč morajo vključevati z neenakimi možnostmi. Naš izvoz mesa v države evropske gospodarske skupnosti je obremenjen z 42-odstotnimi dajatvami, ki jih države uvoznice pobirajo kot carino, prelevmane in podobno, izvoz članic te skupnosti pa le s 4 odst. Naši kmetijci pa seveda ne morejo zniževati proizvodnih stroškov v primerjavi s kmetijci v teh državah. Take stvari je treba torej urejati z dogovori in ne le s sproščeno trgovino.

Pred dvema letoma so kmetijci mnogo razpravljali o intenzifikaciji proizvodnje. Proizvodnja se je povečala in zdaj razpravljajo, kako bi jo prodali, zlasti živino. V letošnjem prvem polletju je kmetijstvo izvozilo približno toliko kot lani v istem času skupaj, za 210 milijonov N din več kot lani pa je izvozilo mladih pitanih goved, konj, govejega, telečjega in konjskega mesa pa tudi krompirja, vina in celo sena. V drugem polletju pa se že zmanjšuje izvoz goveje živine in mesa, ker zaradi nizkih cen reja govedi nazaduje. V kmetijskem izvozu Slovenije je bila živinoreja udeležena z 82 odst. Zniževanje izvoza se bo torej lahko občutno poznalo.

Uspehi, težave in možnosti našega kmetijstva so potrebni še temeljite razprave. Ugotoviti bo treba, kaj lahko storе za odpravo težav kmetijske organizacije same in kje bo potrebna tudi pomoč družbe.

J. P.

VIPAVA

Sodelovanje z zadrugo iz Topole

V vipavski kmetijsko vinarski zadrugi se je mudila te dni skupina strokovnjakov kmetijske zadruge iz Topole pri Kragujevcu. Proučevali so sistem notranje organizacije dela in nagrajevanja. Obisk je sodil v okvir tesnega poslovnega sodelovanja med obema organizacijama, ki ga razvijajo že več let.

K.

Na rešetu: Lama in Elmet

Seja sveta za gospodarstvo občinske skupščine Koper

KOPER, 11. sept. Svet za gospodarstvo občinske skupščine Koper je na današnji seji razpravljal med drugim o gibanju gospodarstva v prvem polletju ter o stanju v podjetjih Lama — Dekani in Elmet Koper, ki sta že dlje časa v prisilni upravi.

Iz gradiva in razprave o gibanju gospodarstva v prvem polletju je bilo razvidno, da so delovne organizacije, kljub zaostrenim pogojem poslovanja, povečale v prvem polletju v primerjavi z enakim lanskim obdobjem svoj celotni dohodek za 20 odstotkov, pri čemer beležita velik napredek zlasti trgovina in gostinstvo, od industrijskih podjetij pa predvsem tovarna Tomos.

Nato so člani sveta poslušali poročilo o stanju v podjetju Lama—Dekani. Položaj se od časa, kolikor je podjetje v prisilni upravi, ni bistveno spremenil. Število zaposlenih so zmanjšali od 305 na 186. Podjetje se še vedno ubada z velikimi težavami pri prodaji svojih izdelkov in tako nastaja nova izguba, ki znaša zdaj približno 38 milijonov starih dinarjev. Vendar pa vodstvo prisilne uprave računa, da se bo stanje do konca leta nekoliko popravilo. Iz razprave je bilo razvidno, da bo zelo težko najti kakršenkoli izhod, ki bi kolektiv pripeljal na zeleno vejo. Tovarna Tomos je sicer pokazala dobro voljo, vendar je očitno, da je za kooperacijo med Lamo in Tomosom potrebno daljše obdobje. Člani sveta so sklenili predlagati občinski skupščini, naj zastavi vprašanje Tomosu, ali je sposoben v določenem roku pripraviti ustrezen program na osnovi katerega bi lahko aktivizirali na začetku leta 1969 strojno opremo Lame glede na njeno obstoječo proizvodnjo. Za prihodnje leto pa naj bi Lami omogočili nakup dveh strojev v dogovoru s Tomosom, oziroma v skladu z njegovim programom.

V kolektivu Elmet pa se stanje polagoma zboljšuje, saj delajo zdaj celo v treh izmenah in izplačujejo 100 odstotne osebne dohodke, medtem ko dobivajo zaposleni v Lami le 60 odstotne dohodke.

Nadaljnji obstoj Elmeta pa je odvisen od tega, kako se bo končala sodna pravda v zvezi z večjimi terjatvami, ki jih imajo nekatera druga podjetja do kolektiva. Člani sveta so vodstvu prisilne uprave priporočili naj se skuša dogovoriti z nekaterimi livarnami za določeno kooperacijo in poišče možnosti, da bi na tej osnovi prišli do sredstev za ureditev nove hale, kajti sedanji prostori niso ustrezni za organizacijo sodobnega proizvodnega procesa.

A. B.

Na vrsti so krvodajalci v Zasavju

LJUBLJANA, 11. sept. — Na zavodu za transfuzijo krvi v Ljubljani že nekaj dni ni več nobenega razburjenja. Planirane krvodajalske akcije so bile uspešne in darovana kri zadovoljuje dnevne potrebe naših bolnišnic. Kriza »krvne banke«, ki je skoraj dva meseca vznemirjala sodelavce zavoda in zdravnike v bolnišnicah, je minila brez zapletov in ljudje v belih haljah so se oddahnili. Zadnji teden so bili sodelavci zavoda za transfuzijo v Pomurju, kjer so tamkajšnji odbori Rdečega križa dobro pripravili vse potrebno za uspešno akcijo.

Prihodnje dni se bo ekipa zavoda mudila v Zasavju in Idriji. V podrobnem bo imela akcija naslednji spored:

12. sept.: Sevnica (v zdravstvenem domu);
13. sept.: Sevnica;
14. sept.: Zagorje (v zdravstvenem domu);
15. sept.: Zagorje;
19. sept.: Idrija (v zdravstvenem domu).

BREŽICE

Pester program delavske univerze

Brežiška delavska univerza se skrbno pripravlja na novo sezono: razen že tradicionalnih oblik dela bodo letos uvedli tudi nekaj novosti. Prvikrat bodo organizirali tečaj slovenskega jezika, ki bo, če se ga bodo udeležili vsi, ki jim je namenjen, prav gotovo pripomogel, da bodo po brežiških uradih in pisarnah govorili in pisali bolj čisto slovenščino. Razen tega vpisujejo v večerno ekonomsko šolo, če pa bo dovolj priglasitev, bodo pripravili tudi večerno osnovno šolo, tečaje tujih jezikov: nemščine, angleščine, italijanščine in francoščine. Pripravljajo pa še začetni tečaj večerne kmetijske šole in krojni tečaj, za katerega pa je število priglasitev omejeno.

S.

Veliko dela za „Almiro“

Novogoriški obrat zaposluje nove delavke

Novogoriški obrat podjetja »Almira« iz Radovljice je ustvaril v prvem letošnjem polletju 44 milijonov starih dinarjev za sklade. V obratu imajo toliko naročil, da jim sami niso kos. Zato so povabili k sodelovanju še tovarno pletenin iz Sežane ter invalidski šolski center iz Kranja.

Izdelki gredo dobro v denar, kar kaže tudi podatek o osebnih dohodkih delavcev, ki znašajo v povprečju 95 tisočakov.

Novogoriški obrat se je specializiral za izdelovanje moških in ženskih puloverjev, ki jih zvečine izvažajo. Njihovi najboljši kupci pa so Nemci in Angleži. Ozka specializacija obrata je omogočila tudi precejšnje zvišanje delovne storilnosti, kar ima seveda svoj vpliv tudi na finančno stanje obrata. Dokajšnja akumulativnost je omogočila v sedmih letih skoraj popolno izmenjavo strojev. Z denarjem, ki so ga v prvem polletju vložili v sklade, bodo svoj strojni park še razširili; tako bodo lahko sprejeli nove delovne moči. Že pred kratkim so namestili 13 mlajših delavk, vsaj še tolikim pa bodo omogočili zaposlitev do jeseni.

Obratu se obeta tudi, da bo uvajal v proizvodni proces mlade delavke, ki se bodo pozneje zaposlile v Gorici onstran meje, italijanski delodajalec pa je pripravljen zagotoviti obratu dodatno strojno opremo, na kateri bi se priučevale. Pogovori o tem sicer še potekajo in kaže, da dokaj ugodno.

V čem je skrivnost uspehov tega majhnega kolektiva? Obratovodkinja Francka Napuh nam je povedala, kako pri njih sprejemajo in vključujejo v proizvodnjo nove delavke. Bodoča pletilja mora najprej pokazati dobršno mero spretnosti. Delo pri stroju lahko dobi šele tedaj, ko dokaže, da bo znala izkoristi vse njegove zmogljivosti. Pletilja pri stroju pa lahko ostane vsaka le določeno število let. Ko namreč začne njena gibčnost ponehavati, ji oskrbijo drugo delo pri šivanju določenih delov v končne izdelke. Tak način zaposlovanja se obnese le pri ozko specializirani proizvodnji. Da pa je zelo uspešna, priča podatek, da petina novogoriških članov celotnega podjetja ustvarja dobro četrtino njegove realizacije.

L. KANTE

Kmetijstvo, šolstvo, komunala

S sestanka sekretariata osnovnih organizacij ZK v Brdih

V Brdih osnovne organizacije Zveze komunistov povezujejo svoje delo z drugimi družbenimi organizmi. Te dni so se člani sekretariatov vseh treh osnovnih organizacij, ki delujejo na območju Brd, sestali s predstavniki delovnih in drugih organizacij ter se pogovorili o perečih problemih, s katerimi se bodo srečevali jeseni in pozimi.

Potem ko so poudarili da se bo morala tako Zveza komunistov kakor tudi druge družbene organizacije, temeljiteje seznanjati z mednarodno problematiko ter našo zunanjepolitično aktivnostjo, so govorili predvsem o sedanjih perečih problemih, s katerimi se srečujejo v kmetijstvu, šolstvu ter na področjih komunalne dejavnosti.

Na sestanku so ugotovili, da je bilo v zadnjem obdobju poslovanje kmetijske zadruge dobro, da je dokaj uspešno razvijala sodelovanje z zasebnimi kmeti, ter da ni razlogov za to, da ne bi zadruga sprejela v svojo klet vse tržne viške grozdja oziroma vina.

Podrobno je tekla beseda o šolstvu. V Brdih ostaja po opravljeni obvezni osnovni šoli precej otrok na kmetijah. Med rednim poukom dobivajo vse premalo znanja o kmetijstvu, zato so se predstavniki družbenih teles zavzeli za to, da bi osnovna šola prirejala razna predavanja o naprednem kmetovanju. Strokovnjaki zadruge so se obvezali za delo s tistimi mladinci, ki so že zaključili osnovno šolo. Hkrati so menili, da je treba ustvariti pogoje, da si bo več otrok z območja Brd pridobivalo tudi višjo izobrazbo.

Na sestanku so ugotovili, da se Brda v zadnjem času precej hitro odpirajo navzven. Ureditev nekaterih cest je omogočila precejšnje povečanje prometa v trgovini in gostinstvu. Hkrati pa obstaja še večina cest in krajevnih zvez med posameznimi vasmi zanemarjenih. Zato so se udeleženci sestanka zavzeli za to, da je treba spodbuditi vaščane k večji prizadevnosti pri opravljanju prostovoljnega dela, obenem pa tudi zainteresirati občino za to problematiko.

K.

V Renčah se razvija kemična obrt

V Renčah pri Novi Gorici so bili nekoč znani zidarski mojstri, ki so gradili hiše in palače skoraj po vseh kontinentih. Tradicionalna zidarska obrt pa se sedaj preusmerja v kemično. Tako je Branko Turel s svojim svakom odprl delavnico za proizvodnjo predmetov iz plastičnih mas. Izdelujeta predvsem steklenice iz teh mas za podjetje Šampijonka v Renčah in za obrti pralnih sredstev, ki jih izdelujeta v nekdanjem mlinu Aleksander Saksida in Franc Vičič. Neki drug zasebnik v tej vasi izdeluje plastično embalažo za živilsko industrijo.

Zvedeli smo, da nameravajo v Renčah odpreti tudi strojno obrtno mizarstvo in zboljšati gostinstvo. Z modernizacijo prostorov bo gostilna Gregorič nudila tudi toplo hrano.

Kraj pa se tudi sicer razvija. Dokončujejo letno kopališče ob Vipavi in so pripravljajo na asfaltiranje nekaterih cestnih odcepov, ki vodijo v bližnje naselje in do obratov goriških opekarn.

—jp

Šestina nesreč zaradi hitrosti

LJUBLJANA, 11. sept. — V dneh od 4. do 11. septembra so nesreče v Sloveniji zahtevale življenja 12 ljudi. Največ nesreč se je zgodilo zaradi prehitre vožnje, saj se je šestina vseh nesreč zgodila zaradi naglice. V minulem tednu se je v naši republiki zgodilo 300 nesreč, v katerih je bilo 85 ljudi hudo poškodovanih, 131 pa laže. Škodo so ocenili na več kot milijon 78 tisoč N dinarjev. Največ življenj je zahtevalo izsiljevanje prednosti in prehitra vožnja, za nekatere pa vzroka še niso ugotovili. Avtomobilisti so bili tudi tokrat pogosto krivci za nesreče saj so jih povzročili kar 209. motoristi in mopedisti so bili zapleteni v 45 nezgod, 18 pa so jih zakrivili kolesarji.

Letos se je v Sloveniji zgodilo že 7513 prometnih nesreč v katerih je umrlo 287 ljudi, 2622 ponesrečencev je bilo hudo ranjenih, 3027 pa jih je dobilo lažje poškodbe.

Našli so utopljenko

LJUBLJANA, 11. sept. — V potoku Obrh pri vasi Markovec so našli včeraj popoldne truplo 86-letne Marije Baraga iz Viševka. Gre za nesrečno naključje. Starka je bila duševna bolnica. Zadnje čase je šla večkrat z doma in se je potikala, ne da bi vedela kod hodi. Bržkone je hotela ponoči priti s ceste pri vasi Markovec čez travnik v smeri Marofa v »Brestovo« žago, ki je bila razsvetljena. Zašla je v vodo in utonila. Pogrešali so jo od četrtka, ko je ponoči zapustila svoj dom skozi okno.

B. S.

Zasačili so italijanske tihotapce

KOPER, 11. sept. — Sinoči ob 21. uri je patrolni čoln jugoslovanske vojne mornarice ustavil v jugoslovanskih vodah med Savudrijo in Piranom italijansko motorno ladjo Salvatore. S te ladje so hoteli pretovoriti cigarete na manjše, hitre motorne čolne.

Ladja Salvatore je 9. septembra redno vkrcala tovor cigaret v koprskem pristanišču in je tudi imela ustrezni carinski dokument. Tovor je obsegal 104 zavoje po 10 tisoč cigaret. Na manjše čolne so hoteli preložiti cigarete, da bi jih pretihotapili. Zato se bo morala posadka Tullio Vascotto, Carlo Mante in Bartolo Berani (vsi iz Trsta) zagovarjati zaradi kršenja carinskih predpisov.

M. P.

Skupina tihotapcev pred sodiščem

SKOPJE, 11. sept. (Tanjug). Pred okrožnim sodiščem v Skopju se je danes začela obravnava proti veliki skupini tihotapcev, ki se je na ozemlju naše dežele ukvarjala s prepovedano trgovino z zlatom, tujo valuto in drugimi predmeti, uvoženimi iz tujine. Na zatožni klopi sedi 12 obtožencev. Dva obtožnica bremeni, da sta od marca lanskega do marca letošnjega leta kupila od tujih državljanov nad 200.000 zahodnonemških mark, ki sta jih potem preprodajala po znatno višjih cenah. Tako sta zaslužila nad 20.000 Ndin. Pri tem so sodelovali tudi drugi obtoženci. Turški državljan Sulejman Handzakri je med drugim obtožen, da je vtihotapil vnašo državo 87 ročnih ur znamke »Darwil« in »Omikron«.

Obravnava bo trajala več dni.

Zastrupitve na tekočem traku

BEOGRAD, 11. sept. — V ivangradski tovarni usnja »Polimka« se je zastrupilo 70 delavcev s hrano iz tovarniške restavracije. To je bila v enem tednu že druga zastrupitev s hrano iz te restavracije. Navzlic temu pa sanitarni inšpektorat občine Ivangrad proti upravi tovarniške restavracije doslej še ni ničesar ukrenil. Tako se delavci še naprej hranijo v neurejeni restavraciji in lahko vsak novi dan prinese novo zastrupitev.

(k)

Iščejo pobeglega voznika

V soboto in nedeljo 106 prometnih nesreč

LJUBLJANA, 11. sept. V soboto in nedeljo se je na cestah v Sloveniji zgodilo 106 prometnih nesreč. V soboto ob 19.35 je na Zaloški cesti na Studencu v Ljubljani neznani voznik osebnega avtomobila modre barve do smrti povozil 64-letnega Maksa Placarja, nato pa pritisnil na plin in odpeljal dalje. Pobeglega voznika še iščejo.

V celjski bolnišnici pa je včeraj umrl 37-letni Jože Zorčič, ki se je zadnjega avgusta hudo ponesrečil na vaški poti med naseljem Sela in Mostec pri Brežicah. Ko se je peljal iz Dobove proti naselju Sela, je iz neznanega vzroka zavozil na skrajno desno stran in padel v jarek. Pri tem si je močno poškodoval glavo in hrbtenico.

V drugih nesrečah je bilo v zadnjih dveh dneh 24 ljudi hudo ranjenih, 57 pa jih je dobilo lažje poškodbe. Škode je bilo za 385 tisoč 370 N dinarjev. V prometne nesreče je bilo tokrat zapletenih 17 tujcev, med ponesrečenci pa je bilo tudi 5 otrok. Med vzroki je na prvem mestu prehitra vožnja, ki se je 25-krat končala z nesrečo, kajti avtomobilisti na mokrih in spolzkih cestah vožnje niso prilagodili stanju ceste. Zaradi izsiljevanja prednosti se je zgodilo 12 nesreč, po 8 pa so jih povzročili vozniki, ki so se ob nepravem času odločili za prehitevanje oziroma so se sedli za krmilo vinjeni. Nekaj nesreč (6) se je zgodilo zaradi prekratke varnostne razdalje.

Blizu hiše št. 1. v Ruperčah so včeraj ob 18.30 trčili trije avtomobili. Z dvorišča omenjene hiše je pripeljal z osebnim avtomobilom Dušan Suhadolčan in tako izsiljeval prednost Aleksandru Vlaju, ki je vozil proti Lenartu. Da bi preprečil trčenje je Vlaj zavrl, toda voznik, osebnega avtomobila Štefan Toplak, ki je precej hitro in v prekratki varnostni razdalji vozil za njim, se je zaletel v zadnji del avtomobila. Trčenje je bilo precej močno in Toplakov avto je odbilo na desno, kjer se je zaletel v osebni avtomobil Ivana Šumandla, ki je pripeljal nasproti po desni strani ceste proti Mariboru. Pri nesreči je bila 39-letna Ana Šumandel zelo hudo ranjena in so nezavestno odpeljali v mariborsko bolnišnico, hude poškodbe pa je dobil tudi 23-letni Anton Lorenčič. Škodo na avtomobilih so ocenili na 15 tisoč N dinarjev.

Včeraj nekaj pred poldnevom pa je v vasi Trebce pri Črnem vrhu voznik osebnega avtomobila ljubljanske registracije 26-letni Mile Lovričič zbil in hudo poškodoval mopedista 34-letnega Pavla Pirca iz Zadloga. Mopedist in avtomobilist sta se v omenjenem naselju pri hiši št. 25 srečala in pri tem je avtomobilist z levim blatnikom oplazil mopedista ter ga zbil po cesti. Šofer osebnega avtomobila je po nesreči odpeljal naprej, a so ga že približno čez eno uro našli. Mopedista so hudo ranjenega odpeljali v ljubljansko bolnišnico.

Posledice toče na Kozjanskem

V slabe četrt ure je toča uničila pridelek in poškodovala poslopja

CELJE, 11. sept. — Danes je že znana približna škoda, ki jo je v petek zvečer povzročila toča na območju šentjurske občine. Po dosedanjih podatkih je uničen ves pridelek na območju več vasi in zaselkov od Jurkloštra do Prevorja med Črnolico in Planino na Kozjanskem. Toča, ki je padala le nekaj več kot deset minut, je bila debela kot gosja jajca in je oklestila sadno drevje, uničila poljščine ter razbila opeko na strehah.

Prebivalce tega območja je letos prizadela že tretja elementarna nesreča. V zgodnji pomladi je namreč pozeblo žito in ribez, poletna suša je zmanjšala pridelek krme in krompirja, toča, ki je padala v petek, pa je uničila koruzo in druge poljščine ter letošnji pridelek sadja. Škodo ocenjujejo po približnih cenitvah na več kot sto milijonov starih dinarjev.

Očividci pravijo, da takšne toče, ki je sicer v teh krajih redek pojav, ne pomnijo v zadnjih sto letih. Kmetje večino pridelka nimajo zavarovanega in zato jih je toča temeljito prizadela. Zavarovana pa so gospodarska poslopja in stanovanjske hiše, na katerih je toča razbila skoraj polovico opeke. K sreči se je toča izognila vinorodnemu območju, saj je njena uničevalna moč ponehala tik pred vinogradi v Podgorici in na oni strani pred Prevorjem.

J. SEVER

Smrt družine Sušić

Tragična avtomobilska nesreča pri Slavonskem Brodu

SLAVONSKI BROD, 11. sept. (Tanjug). Čelno trčenje dveh osebnih avtomobilov na avtomobilski cesti Beograd—Zagreb pri Donji Vrbi blizu Slavonskega Broda je terjalo življenje petih ljudi, trije turški državljani so težko ranjeni, eden pa laže. Ta huda nesreča se je zgodila včeraj popoldne.

Po prvih podatkih preiskave je prišlo do trčenja v trenutku, ko je inž. Franjo Sušić iz Doboja s svojim novim avtomobilom renault 8 iz doslej neznanega vzroka zapeljal poprek na levo stran ceste. Tedaj se je z vso hitrostjo zaletel vanj osebni avtomobil chevrolet turške registracije, ki ga je vozil Nizmettin Pakyuerek. Trčenje je bilo tako močno, da je motor turškega avtomobila takorekoč prebil renault. Zato so bili vsi potniki v renaultu na mestu mrtvi. Mrtev je voznik inž. Franjo Sušić, njegova žena dr. Olga, njihova dva sina in hišna pomočnica Eva Kucijenić. Težko je ranjen voznik turškega avtomobila, njegova žena in starejša hčerka, medtem ko je mlajša hčerka samo lažje poškodovana. V bolnišnici v Slavonskem Brodu so povedali, da življenja turških državljanov niso več v nevarnosti.

Takoj po trčenju je eksplodiral tank z bencinom v renaultu in oba avtomobila sta v kratkem času popolnoma zgorela. Samo z izredno prisotnostjo duha se je turškim državljanom kljub poškodbam posrečilo skočiti iz gorečega avtomobila.

Veriga nesreč pa se je nato nadaljevala: voznik Petar Radja iz Novega Sada je v trenutku, ko je zagledal nesrečo pred seboj naglo zavrl svoj volkswagen in se je zato zaletel vanj tovornjak iz Beograda nato pa še fiat beograjske registracije. K sreči pri teh trčenjih ni bil nihče poškodovan.

Ljubelj zaprt zaradi zemeljskih plazov

TRŽIČ, 11. sept. — Sinoči so zaprli mejni prehod na Ljubelju, ker je cesta na avstrijski strani neprevozna. Zadnje močno deževje je sprožilo zemeljski plaz, ki je zdrsnil na cesto na tistem odseku, ki ga prav zdaj razširjajo. Predvidevajo, da bo promet že jutri spet normalno potekal, dotlej pa bo usmerjen preko Korenskega sedla in Jezerskega.

S. L.

Kazen za posilstvo

MARIBOR, 11. sept. — Okrožno sodišče v Mariboru je obsodilo zaradi posilstva 35-letnega Bogomira Kavčiča, stanujočega v Mariboru, Dogoška 94, na dve leti strogega zapora. Sodišče je ugotovilo da je 24. februarja letos v večernih urah na samotnem kraju v okolici Maribora posilil žensko, ki se je s kolesom peljala proti domu. Sodišče mu je hkrati preklicalo pogojni odpust kazni 14 let strogega zapora in mu izreklo enotno kazen 15 let strogega zapora. Leta 1955 ga je namreč okrožno sodišče v Mariboru obsodilo na 14 let strogega zapora zaradi poskusa uboja na grozovit način.

M.

Napad brez vzroka

LJUBLJANA, 11. sept. — Sinoči okrog 20. ure je Tomaž T. (26) obvestil miličnike, da ga je napadla trojica in ga brez vsakega vzroka začela pretepati. Napad se je zgodil pri podvozu na Celovški cesti. Miličniki so kmalu nato pred halo Tivoli prijeli 18-letnega Danila Kampljuta, ki je bil pri pretepu najbolj aktiven.

B. S.

Bencin eksplodiral v kopalnici

AJDOVŠČINA, 11. sept. — Okoli 17.20 je prišlo v stanovanju Ive Perhavca in Štefke Orožim na Goriški cesti 5 do eksplozije, ki je uničila vsa vrata in okna, del stanovanjske opreme in zunanja okna na hodniku zgradbe. Razpršeni drobci so poškodovali 28-letno Vando Perhavec po rokah, njeno enoletno hčerkico pa po glavi.

Nesreča se je zgodila, ko je eksplodiral liter bencina v steklenici, ki je stala v kopalnici. Ker je bil prostor zaprt, vključen pa pralni stroj, domnevajo, da je povečana temperatura povzročila eksplozijo bencinskih hlapov in nato še bencina v steklenici. Domnevni vzrok eksplozije še ni potrjen, ker preiskava o nesreči še traja.

I. S.

Izmislil si je roparski napad

RAVNE NA KOROŠKEM, 11. sept. — Jože Trbovšek, stanujoč Črna 39 je prijavil, da sta ga včeraj okrog 4. ure napadla dva človeka in mu vzela iz žepa 60.000 S din in ga lažje telesno poškodovala. Trbovška so odpeljali v slovenjgraško bolnišnico. Pri poizvedbah pa je postaja milice ugotovila, da je Trbovškova žena že pred dnevi vložila 60.000 S dinarjev v banko. Trbovšek pa se je poškodoval pri pretepu.

M.

Že tri „zlate“ za SFRJ

Naši uspešni na sredozemskih igrah v Tunisu

TUNIS, 11. sept. Jugoslovanske ekipe nadaljujejo s serijo zmag na V. sredozemskih igrah. Seveda pa so to šele predtekmovanja.

Košarkarji so si z zmago nad Grčijo 99:70 (51:41) praktično že zagotovili plasma v finalni del tekmovanja. V polfinalu se bodo brez dvoma pomerili z zmagovalcem srečanja Španija : Turčija, v primeru zmage pa bi o zlatem odličju potem odločal boj z Italijani.

Za razliko od tekme s Francijo, so Jugoslovani proti Grkom bili ves čas v prednosti. Ob koncu je bilo samo še za to ali bo zmodrima uspelo zabiti še stoti koš. Za Jugoslavijo so bili najuspešnejši Skansi 29, Cvetković 23 in Marović 11, druge zadetke pa so prispevali Simonović 8, Tvrdić, Čošić in Pazman po 6, Zorga in Plečaš po 4 ter Grubor 2.

Še dva izida košarkarskega turnirja — Alžirija : Libija 68:45, Turčija : Tunizija 86:57.

Jugoslovanski vaterpolisti so zabeležili nadaljnjo zmago nad neizkušenimi zastopniki Malte 18:0 (4:0, 5:0, 4:0, 5:0). Strelci: Janković, Sandić in Marović po 3, Trumbić, Rosić, Lopatny in Perišić po 2 ter Bonačić 1. Španija je premagala Turčijo 6:1.

Izmed boksarjev SFRJ sta se v polfinale že uvrstila dva. Vujin je v lahki skupini knockoutiral Benzira (Maroko), Veselinović pa je v zelo lepem boju na točke dobil proti Hatabi (Libija). Djurdjevac je v peresnolahki kategoriji izgubil proti Teotoiatisu (Grčija).

Startali so tudi že jugoslovanski rokometaši. V prvi tekmi so po izenačenem boju zmagali proti Španiji 15:11 (6:5). Španci so celo že vodili 10:9. Strelci za Jugoslavijo: Popović 5, Koprivica, Horvat in Uremović po 2, Pribanić, Fajfrić, Karalić in Milković po 1.

Med jugoslovanskimi rokoborci sta Horvat v lahki in Šimić v srednji kategoriji osvojila zlati kolajni, Nenadić in Čorak pa sta bila druga, Damjanović je bil četrti, Marinko pa šesti. Največ uspeha so v tej disciplini zabeležili Turki, ki so osvojili štiri prva mesta, po eno pa je pripadlo Grčiji in Franciji.

V plavanju na 100 m delfin je bil Jugoslovan Kuridža prvi s časom 1:00,5 pred Italijanom Fossachijem 1:00,5 in Špancem Langom 1:01,0. V drugih disciplinah so zmagali: 100 m hrbtno moški: Del Campo (It) 1:02,3, 200 m prsno moški — Duran (Spa) 2:37,3, 100 m prsno ženske — Gomez (Sp) 1:21,8, 4x100 m kravl moški — Španija 3:43,3.

Utrinki

JOE LOUIS SPET BOKSA. Bivši svetovni boksarski prvak, legendarni Američan Joe Louis spet boksa. Seveda v filmu. V Hollywoodu snema skupaj z Robertom Wagnerjem film »Sprijeni moža, ne bom spet v formi,« pravi sam.

ČRN DAN ZA JUGOSLOVANE. Jugoslovanski nogometaši, ki igrajo v ZRN, so imeli v soboto črn dan. Med aktivnimi sta bila Skoblar in Nikolić zaradi grobih prekrškov izključena, brez uspeha pa je ostal tudi trenerski tandem bratov Čajkovski. Zlatkov Bayern je izgubil 3:6 v Dortmundu (potem ko je trikrat vodil), Željkov Neuenkirchen pa je doma oddal točki z Aachenom 0:1.

VUKASA NA KRMILO HAJDUKA — Po nedeljskem porazu z ljubljansko Olimpijo se je nekaj sto razvnetih navijačev »Mojstra z morja« zbralo pred klubskimi prostori, kjer so s klici »Vukasa na krmilo Hajduka« izražali negodovanje zaradi izgubljene tekme.

»Gledalec tedna« je iz Sl. Konjic

SLOVENSKE KONJICE, 11. sept. — Danes smo tu obiskali Viktorja Gračnerja, 18-letnega ključavničarja, zaposlenega v podjetju »Konus«, stanujočega v Grajski 6. Viktor Gračner je davi ob 8.30 zvedel, da je na sliki »Stafete Delo — športa«. To mu je povedal njegov sodelavec Marjan Šibanc. Prijetno je bil presenečen, ko se je zagledal na sliki. Takoj je brzojavno obvestil našo redakcijo in s tem postal četrti »gledalec tedna«, kar smo mu osebno povedali danes popoldne. To je bilo ta dan zanj že drugo presenečenje.

Mladi Gračner je vnet pristaš nogometa in košarke, ki jo je nekaj časa tudi igral. Je tudi stalni bralec našega časnika, ki ga dobi v ponedeljek zjutraj v svojem kraju najprej v roke.

Za »športnika tedna« si je izbral nogometaša Maribora Mladena Kranjca, s katerim si je napovedal sestanek v sredo, 13. septembra ob 17. uri v hotelu »Slavija« v Mariboru.

F. ŠRIMPF

TENIS

Newcombe in Kingova

FOREST HILLS — Zmagovalca mednarodnega teniškega prvenstva ZDA sta postala letošnja wimbledonska zmagovalca Newcombe (Avstralija) in Kingova (ZDA). Newcombe je v finalu dobil proti Graebnerju (ZDA) 6:4, 6:4, 8:6, Kingova pa proti Angležinji Jones 11:9, 6:4. Med veterani je Drobny v finalu premagal Mulloya (ZDA) 6:8, 8:3, 6:1.

ZAGORC IN OBLAK NA RAMENIH NAVIJAČEV — Nogometaši Olimpije so se vrnili iz Splita z dvema točkama in — peturno zamudo (pred brzim potniškim vlakom vozečemu tovornemu je počila os). Navzlic temu so jih najvnetejši navijači pričakali na kolodvoru in najzaslužnejša za zadetka Zagorca (levo) in Oblaka odnesli na ramenih. Foto: Selhaus

Po domačih krajih

KOTALKANJE

Državno prvenstvo še ni končano

VELENJE, 10. sept. — Tudi v drugem dnevu prvenstva je dež zelo oviral tekmovanje, tako da so obvezne like opravili samo člani. Najboljši je bil domačin Osojnik, med petimi članicami pa presenetljivo vodi zagrebška tekmovalka Vujčić pred Brecljevo in Glažarjevo.

Zatem bi moralo biti na vrsti tekmovanje v mednarodnem razredu, vendar do tega zaradi slabih vremenskih razmer ni prišlo. Takmovanje v obveznih likih za ta razred in tekmovanje v prostem kotalkanju se bo nadaljevalo drugo nedeljo prav tako v Velenju.

Rezultati — obvezni liki — člani: 1. Osojnik (Vel) 281,1, 2. Jurčič (Vel) 260,4; članice: 1. Vujčić (Medveščak) 327,4, 2. Brecelj (OI) 222,8, 3. Glažar (OI) 317,2, 4. Fišer (Vel) 309,3, 5. Hojkar (OI) 282,3

T. A.

ZCNL

Izola : Tolmin 2:0 (1:0)

IZOLA — Igrišče v Izoli, gledalcev 300, sodnik Jovičić iz Ljubljane.

STRELCI: 1:0 Gregorič (22.), 2:0 — Jerman (51.).

IZOLA: Fermo, Črnac, Zupano, Božič, Šenk, Pangerc, Grbec, Markezan, Gregorič, Terbižan, Jerman.

TOLMIN: Djurić, Nikolić, Filt, Taljat, Perinčić, Zorzut, Rajković, Vukošić, Golob, Gruntar, Veličkovič.

Domačini so tokrat zaigrali precej bolje kot gostje in so zasluženo zmagali. Rezultat bi bil lahko še višji, če bi napadalci znali izkoristiti vrsto 100-odstotnih priložnosti v prvih dvajsetih minutah. Sodnik je oškodoval Izolo, saj je spregledal dve očitni enajstmetrovki. Najboljši igralec tekme je bil Jerman (Izola).

J. K.

Delavske športne igre v Sežani

SEŽANA — Občinski sindikalni svet v Sežani je razpisal športna tekmovanja med sindikalnimi podružnicami v malem nogometu, odbojki, šahu, balinanju in streljanju z zračno puško. Tekmovanje se bo začelo 15. t. m..

F. J.

TENIS

Olimpija v finalu

KRANJ, 11. sept. — V nadaljevanju polfinalnega srečanja za moštveno prvenstvo Slovenije v tenisu so v vseh igrah člani Olimpije premagali igralce Triglava in tako dobili dvoboj 7:0. Olimpija si je priborila pravico nastopa v finalu, v katerem se bo v četrtek pomerila z mariborskim Branikom na igriščih v Kranju.

AVTOMOBILIZEM

Surtees prvi

MONZA — Na 38. dirka za Veliko nagrado Italije je zmagal Anglež John Surtees na vozilu znamke honda. Na drugo mesto se je uvrstil Avstralec Jack Brabham, sledijo Clark, Šarek, Hulme itd. Generalni vrstni red za svetovno prvenstvo: vodi Hulme pred Brabhamom in Clarkom.

»SPORTNA NAPOVED«

Poldrug milijon v Kranju

V 36. kolu velike športne napovedi je bilo vplačanih 1,344.826,00 Ndin, od tega v Sloveniji 79.954,00 Ndin. Z 12 zadetki je 19 dobitnikov, od katerih vsak dobi 14.157,05 Ndin, dobitek za 11 zadetkov pa je 660,30 Ndin. Z 11 zadetki je kar 611 dobitnikov.

V Sloveniji je le en dobitnik z 12 zadetki, in to v Kranju, z 11 zadetki pa je 29 lističev.

V 36. kolu male športne napovedi je bilo skupno vplačanih 515.604,00 Ndin, od tega v Sloveniji 29.607 Ndin. Za devet pravilnih zadetkov je nagrada 3.791,20 Ndin. Dobitnikov je 68, od tega v Sloveniji štirje, po eden v Ljubljani, Mariboru, Kopru in Murski Soboti.

VELIKA ŠPORTNA NAPOVED PARI 37. KOLA

1. Partizan — Sarajevo	1,0
2. Velež — C. zvezda	2,0
3. Železničar — Hajduk	1,2
4. Olimpija — Dinamo	1
5. Vardar — Vojvodina	1
6. Zagreb — Radnički	1
7. Proleter — Rijeka	0,1
8. Rudar (K) — Sloboda (TZ)	0,1
9. Borovo — Trešnjevka	1
10. BSK — Varteks	0,1
11. Borac (BL) — Šibenik	1
12. Split — Osijek	1

MALA ŠPORTNA NAPOVED

6. Spartak — Budućnost	1,0
7. Bačka — Trepča	0,1
8. Srem — Sutjeska	1
9. Radnički (K) — Sloboda (TU)	1

BUDIMPESTA — V nadaljevanju nogometnega prvenstva Madžarske je Ferencvaros dobil proti Honvedu kar 7:1 in zadržal prepričano vodstvo na lestvici. Ferencvaros ima sedaj 42 točk, drugoplasirana Ujpest Dozsa pa po 22 kolih 10 točk manj.

DELO komentira nedeljske športne dogodke - DELO komentira

Dragocena lovorika

Oskubiti Hajduka za obe točki, zlasti v tej sezoni, ko ima na voljo zares samo najboljkvaliteten izbor nogometašev, in še na igrišču pod Marjanom, res ni majhna stvar. Zato je zmaga Olimpije med njenimi privrženci odjeknila senzacionalno, kar se ne nazadnje zrcali tudi v listkih »športne napovedi«, kjer bi lahko na eni roki prešteli tiste, ki so, razen »1« dodali še »2«. In še ti niso naredili tega zaradi prepričanja, temveč bolj iz hazardnih nagibov.

Pa vendar je bilo med poznavalci našega nogometa in zveznih ligašev le nekaj takih, ki so pred nedeljskim spopadom v Splitu trezno presojali te dogodke. Med njimi je bil tudi sam predsednik Hajduka admiral Grubelić, ki je že pred tednom dni dejal nekemu funkcionarju Olimpije: »Dinama se ne bojimo, temveč nas skrbi srečanje z vašo enajsterico . . .«

Če bi skušali vsaj v grobem analizirati srečanje, je treba že uvodoma poudariti, da Olimpija teh dveh točk ni osvojila po naključju, temveč je bila zmaga samo logična posledica dogajanj v 90 minutah tekme. Gostje so igrali prepričevalno, zrelo in taktično domala brez napake in zategadelj podviga ne bi smeli imeti za senzacijo. V moštvu skoraj ni bilo slabih mest. Pohvalo zaslužijo vsi. Pa vseeno ne bi bilo prav, če ne bi s posebnim poudarkom omenili nekaterih, ki so v najboljši kritičnih trenutkih ostali hladnokrvni in zbrali še dovolj moči, da so z mojstrskimi potezami spravili napadajočega nasprotnika na kolena. Predvsem je treba omeniti Škulja, ki je zlasti v Splitu dokazal, da se že uvršča med najboljše vratarje v državi. Deloval je dosti bolj samostojno in preudarno kakor vse doslej, ko svojih kvalitet zaradi neizkušenosti še ni znal prav uveljaviti. Rešet pa je bil nedvomno Bečejac, ki je bil za Hajdukove branilce magnet. Na videz je bila njegova igra neupadljiva, zato pa koristna, saj je ustvarjal velik manevrski prostor, predvsem Zagorcu in Oblaku, ki sta lahko delala zmede pred splitskimi vrati.

Skratka, enajsterica črno-belih dobiva vse priviačnejšo fiziognomijo, obenem pa pridobiva tudi na udarnosti.

S. LIPAR

Občinstvo zadovoljno

Trener beograjskega Partizana je imel svoj skrit namen, ko je nekaj minut pred odmorom z Mariborom zamenjal solidnega Vukeliča z napačnejšim Perkazijem. Čeprav je še neposredno pred začetkom srečanja v Ljudskem vrtu zatrjeval, da bi bil več ko zadovoljen z delitvijo točk, pa je stari lisjak le hotel v drugih 45 minutah prevzeti krmilo v svoje roke. Pri tem je računal, da so vi-

Olimpija

Maribor

joličasti v silovitih juriših na Čurkovićeva vrata porabili preveč moči, da bi bili na težkem in spolzkem igrišču v nadaljevanju še sposobni in voljni za večje podvige.

Prvih 15 minut drugega polčasa so se te domneve uresničile. Partizan je počasi, toda zanesljivo postajal gospodar položaja in vedno nevarneje zategoval obroč med Grlocijevim svetiščem. Nepričakovano pa so domačini prišli drugič do vodečega zadetka, s čimer so podjetnemu tekmecu dokončno odrezali perut. Šedaj je bil Maribor tisti, ki je povsem zagospodaril na igrišču, škoda pa je, da svoje premoči in zmednosti gostov ni znal izkoristiti še z nadaljnjim zadetkom. V tem primeru Grlocijeva napaka v 78. min. namreč ne bi bila usodna.

Bilo bi sedaj nespametno kritivi in obsojati zgolj mariborskega vratarja in graditi gradove v oblake, češ da je bil Partizan že na kolenih. V nogometu je pač tako, da vratarjeve napake v primerjavi z drugimi tehtajo več. Res je, da so gledalci za trenutek onemeli in da bi jim bila zmaga nad lanskim vicesampionom gotovo ljubša kot pa neodločen izid. Res pa je tudi, da so odhajali s stadiona zadovoljni z igro mariborskega moštva, ki ni samo do potankosti izvršilo taktične naloge, temveč je pokazalo izredno voljo in požrtvovalnost ter v celoti zaigralo mnogo bolje kot proti Proleterju in Zagrebu. In ali ni prav to v trenutku, ko mnogi govorijo o resni krizi obdravskega prvoligaša, mnogo pomembnejše kot vsi usodni zadetki sveta?

P. KANCLER

Zamujena priložnost

Rekordno število gledalcev, ki se je tokrat zbralo na tekmi NK Aluminij v Mariboru, je bilo ob koncu razočarano nad prikazano igro nogometašev iz Kidričevega. Ne samo, da so doživeli poraz,

Aluminij

temveč so s svojo slabo formo zdrknili še nižje na lestvici in sedaj njihov položaj ni nič kaj zavidljiv. Delno jih opravičuje, da so igrali na spolzkem in za igro zelo težavnem igrišču ter brez svojega dirigenta Šovrovića. Kljub temu pa ne moremo mimo tega, da ne bi odigrali neborbenosti in neprizadevnosti nekaterih igralcev, ki so doprinesli k nepovezani in raztrgani igri. Napad ni znal izkoristiti nekaj izrednih priložnosti, obramba pa igra od tekme do tekme vse slabše. Zdelo se je, da je moštvo Aluminija povsem nerazpoloženo ter se nikakor ne more ujetiš. Obramba dobiva vse preveč poceni zadetke, napad pa je brez Šovrovića podoben orkestru brez dirigenta. Posebej moramo poudariti, da so igrali iz Kidričevega igrali večino drugega polčasa z igralcem več, potem ko je bil v 74. minuti izključen Radosavljević, pa kljub temu niso znali izkoristiti velike premoči in iztržiti vsaj eno točko. Gostje iz Beliša so tudi v Mariboru dokazali, da so ne šaljo. Predvsem je ugajal napad s Calovićem, Filipovićem in Perićem na čelu. Tehnično vodstvo Aluminija se bo moralo v naslednjih kolih bolje pripraviti na prihodnja srečanja in sestaviti takšno moštvo, ki bo lahko klubovalo tekmecem v II. zvezni ligi kot se je to dogajalo v prejšnji tekmovalni sezoni. Če jim bo to uspelo, potem smo lahko prepričani, da bo NK Aluminij ob koncu tekmovalne sezone bolj mirno »plaval« v zveznem tekmovanju. Posebno poglavje tekme pa je bil sodnik Medic iz Zagreba, ki kljub fair igri oben moštev ni zapustil najboljšega vtisa.

B. FERS

Prodane vstopnice

Na nedeljski tekmi Maribor : Partizan so prodali 8999 vstopnic. Kosmati zaslužek znaša 139.175 Ndin. po obračunu vseh dajatev pa je ostalo v klubski blagajni 97.180 Ndin.

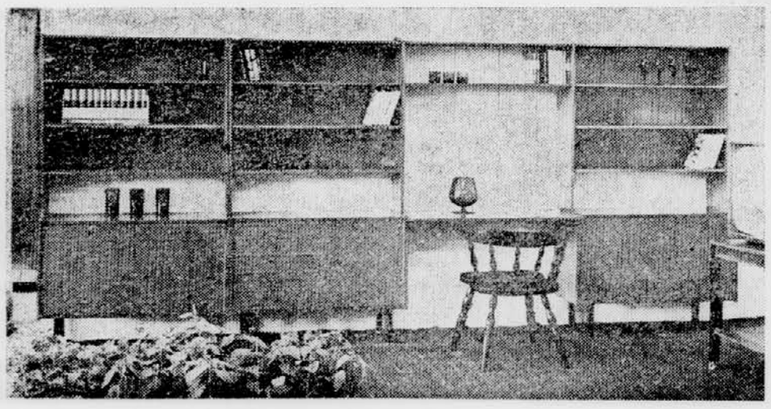
ŠIPAD

Preduzeće za izvoz-uvoz i unutrašji promet drvetom i proizvodima od drveta

SARAJEVO
Maršala Tita 15
Telefon 26-101

PRODA

pohištvo (spalnice in dnevne sobe, jedilnice, tapecirano, pisarniško, šolsko in hotelsko pohištvo, kosovno in kuhinjsko pohištvo, fotelje in stole)
poifinalne izdelke iz lesa — vezane plošče, trde in izolacijske plošče, panel plošče, iverne, furnirje, parket, celulozo, stavbno mizarske izdelke, leseno embalažo montažne lesene hiše
razne finalne izdelke iz lesa
rezan les (jelka, smreka, bor, bukev, hrast, jesen, javor, brest)
celulozni les iglavcev in listavcev, bukov ogrevni les, železniške pragove, jamski les, gozdni in retortni lesni premog

OPREMA

za vse vrste hotelov in turističnih naselij, šole, kino dvorane, ustanove in druge objekte družbenega standarda po lastnih projektih in po projektih naročnika.

OBIŠČITE NAS NA JESENSKEM ZAGREBŠKEM VELESEJMU – PAVILJON 9.

Slaba organizacija in še kaj

Državno prvenstvo kajakašev in kanuistov, katerega prizorišče je bila dva dni Sava v Tacnu, se je drugi dan, ko je bilo tekmovanje v spustu, zavleklo za nekaj ur. Dolgo je bilo treba čakati na cilju pri zapornici v Tacnu na tekmovalce, ki so startali na Sori v Medvodah. S tega vidika gledano ne bi bilo mogoče reči, da je bila organizacija dobra, čeprav tudi prvi dan, med tekmovanjem v slalomu in po njem ni bilo več kot enega samega protesta, čeprav so za to disciplino precej občajni. Organizator, kajakaški klub Tacen, je namreč ob vsaka vratca postavil sodnika iz enega izmed trinajstih klubov, ki so sodelovali na prvenstvu.

V čem je bil torej vzrok velikih zamud, ki se napravili slab vtis. Organizator ni imel na voljo dovolj avtomobilov za prevoz čolnov, ki je bil tokrat pogostnejši. Mnogi tekmovalci iz Makedonije, pa tudi iz BiH, niso prispeli s svojimi čolni ki jim jih je seveda bilo mogoče posoditi šele potem, ko so eni tekmovalci že končali tekmo. Take zamude so vse prej kot spodbudne zt gledalce, ki jih ni bilo malo, pa tudi za tekmovalce same. Toda maloštevilni funkcionarji kluba Tacen, ki delujejo komaj dve leti, in kajakaški delavci ljubljanskega brodarskega društva ter kluba Soške elektrarne, ki so organizatorju priskočili izdatno na pomoč, vsekakor zaslužijo za prizadevnost le pohvalo. Treba je namreč tudi upoštevati, da je klub Tacen prevzel organizacijo prvenstva potem, ko so pobudo BZJ odklonili vsi drugi. Brodarska zveza Jugoslavije je tokrat nudila organizatorju le pol milijona starih dinarjev, namesto običajnega poldrugega milijona starih dinarjev.

Državno prvenstvo je bilo uspešno po številu tekmovalcev. Lani so se na primer udeležili prvenstva le tekmovalci šestih klubov. Na startu je bilo zlasti mnogo mladincev, in organizator ne bi smel dovoliti starta v naraslí vodi prav vseh, saj ni imel na voljo dovolj reševalcev. Sodnik na startu je ekipe iz Skopja v moštveni vožnji v spustu opozoril, da ne smejo startati brez rešilnih pasov in čelad, toda nedisciplinirani člani klubov M. Acev, M. Pijade iz Skopja ter Vrbasa iz Banja Luke so startali kljub temu. Na srečo se je v spustu prevrnil en sam tekmovalec. Vse tri ekipe je sodniški zbor diskvalificiral, kar zadeva spust. Iz protesta se diskvalificirani nato niso udeležili proglasitve rezultatov.

Kajakaštvo

Kvalitetno so po mnenju strokovnjakov mladinci pokazali napredek, predvsem tekmovalci iz Nove Gorice. Tega pa ni mogoče trditi za člane, kjer se vrh opira le na nekatere starejše tekmovalce. Pri tem gre za vrh v jugoslovanskem merilu, ki pa zdaj po kolajnah, osvojenih pred leti, pomeni v mednarodni konkurenci le še povprečje. Vzroki niso v tekmovalcih samih, marveč predvsem v slabi opremi. Colni naših tekmovalcev so zastareli, saj imajo v državah, ki v kajakaštvu nekaj pomenijo, mnogo lažje in bolj trpežne čolne iz poliestra. Medtem ko pri kajakih govorimo o zastoju, pa je nazadovanje pri dvosedežnih kanujih očitno

D. KURET

REZULTATI:

SPUST: K-1 člani: Svet 16:33,6 minute, Grašič (oba LBD) 16:47,4, Sinkovski (JLA Split) 16:57,2, mladinci: Zakrajšek 15:23,9 (S. e.), Ibrahimbegović (Vr) 15:23,9, Martinović (Neret.) 15:24,0, mladinke: Bečenić (Stud) 20:21,8; članice: Vučak (Vr) 19:02,0; 3 x K-1 člani: 1. Neretva 16:04 min.,

SAH

Dve zmagi Gligorića

HAVANA — V 13. kolu mednarodnega turnirja je Gligorić premagal Argentinca Rosselta. Drugi izidi — Smislov : Pachman 1:0, Larsen : Rodriguez 1:0, Tajmanov : Hennings 1:0, Cobo : O'Kelly remi, Donner : Jimenez remi, Westerinen : Bednarski remi, Letelier : Filip remi, Pologajevski : Schmidt remi. Vrstni red: Larsen 9,5 (1), Smislov 9,5 itd. Gligorić delí s Smislovom 6. mesto s 7 točkami.

Grigorić je bil uspešen tudi v 14. kolu, v katerem je dobil proti Kubancu Koboju, Larsen je premagal Rossetta, Smislov in Tajmanov pa sta remizirala.

MILANO — Italijanski boksar Sandro Mazzinghi je obranil naslov evropskega prvaka v superveltrski kategoriji, proti ko je izzivalca Angleža Swifta prisilil k predaji (zaradi poškodbe) že v 6. rundi.

HAVANA — Na svetovnem prvenstvu v podvodnem ribolovu je med ekipami zmagala Kuba, med posamezniki pa Francoz iz Polinezije Jean Tapu.

IVER DNEVA

Katastrofalen padec

LLED 66: 1. NDR 74, 2. ZRN 58, 3. SZ 56, 4. Nizozemska 47, 5. ZDA 45, 6. Danska 29, 7. ČSSR 26, 8. Francija 25, 9. JUGOSLAVIJA 24, 10.—11. Italija in Romunija 21, 12. Švica 20, 13.—14. Poljska in Vel. Britanija 18, 15. Avstrija 17, 16. Madžarska 15, 17.—18. Bolgarija in Nova Zelandija 9, 19. Avstralija 8, 20. Belgija 2, 21. —23. Španija, Švedska in ZAR 1 točko.

VICHY 67: 1. NDR 72, 2. ZRN 61, 3. ZDA 56, 4. SZ 54, 5. Romunija 39, 6. Švica 36, 7. ČSSR 32, 8. Nizozemska 31, 9. —10. Danska in Italija 24, 11. Francija 21, 12. Bolgarija 20, 13. Madžarska 18, 14. Vel. Britanija 17, 15.—16. Avstrija in Avstralija 12, 17. Poljska 5, 18.—19. Nova Zelandija in Norveška 3, 20.—21 JUGOSLAVIJA in Švedska 2, 22. Finska 1 točko.

To je primerjava zaporedja držav po osvojenih točkah na SP oz. EP v veslanju, če za vsako prvo mesto damo 12 točk, za vsako drugo 11 točk itd.

Komentar glede uvrstitve Jugoslovanov verjetno ni potreben . . .

Trenerji ligašev govorijo za „Delo“

Vlado Šimunić (NK Maribor):

vse priznanje igralcem

Velikemu triumfu smo bili tokrat bližji kot kdajkoli poprej. Škoda le, da sta dve napaki naše obrambe zagotovili gostom precej poceni zadetka. Navzlic temu pa sem izredno zadovoljen z varovanci, ki so na težkem igrišču pokazali izredno voljo in požrtvovalnost. Partizan je veliko moštvo in mislim, da je tudi neodločen izid za nas velik uspeh.

Minda Jovanović (NK Olimpija):

pripravili in opravili načrt

Glede na Hajdukovo formo in po sijajnem uspehu nad Dinamom prejšnjo nedeljo, je šla Olimpija v Split s skromnimi upi, a s trdno voljo, da čim dražje »proda« kožo. To pa je bilo izvedljivo le z dobro pripravljenim in opravljenim načrtom. Oba nasprotnika sta imela približno enako število priložnosti za zadetek, le da so bile naše dosti bolj zrele. Z boljšo taktiko smo povsem paralizirali najnevarnejše konice v Hajdukovi enajsterici. Zmaga je torej povsem zasluženo. K njej je vsak posameznik prispeval enak delež.

R. Zdravković (NK Aluminij):

polovično opravljene naloge

Tudi tokrat nam je športna sreča obrnila hrbet, saj smo dokaj nesrečno izgubili, čeprav smo imeli ves drugi polčas pobudo. Za poraz moramo kriviti vso obrambo, ki je na lahek način prejela dva zadetka, medtem ko je na nasprotni strani gostujoča obramba nekajkrat prav srečno rešila prazna vrata. Tudi napadalci so bili netočni pri strelih na vrata in so zapravili nekaj stoodstotnih priložnosti. Vendar igralcem ne morem očitati neborbenosti, zamerim jim le to, da so dobljeno nalogo le polovično opravili.

Ante Mahkota: Pamirski dnevnik (X.)

Čakali smo se, čakali...

V baznem taborišču gospodari skrb. Prišla je z vetrom, ki sedaj med velikimi šotori podi sneg. Ponoči je zapadel prav do baze. Čez noč se je poletje spremenilo v jesen. Celo v taboru pod ledeniki ni več prijazno, kot je bilo pred tednom, ko smo odhajali na vrh.

kako mraz je šele 3500 metrov više — na Piku Lenina! Sreča, da smo tako priganjali. V takšnem vremenu bi ne zmogli prečenja.

Le kako gre Sandiju Blažini in Pavlu Dimitrovu? Ob osmih, ko smo utrujeni od včerajšnjega sestopa še spali in nismo slišali viharja, so z daljnogledom videli njuno skupino še 400 metrov pod vrhom. Dosegli so Zaalajski greben.

O odredu, ki ga vodi znameniti sovjetski mednarodni mojster Leningrajčan Klecko, in se z zahoda vzpenja na vrh, ni nobenih vesti.

Preplah. Pravkar je odred, ki gre na goro z vzhoda in so v njem tudi Pavel in Sandi, trije Italijani, sedem Madžarov in Poljak, po radiu sporočil, da je 300 metrov pod vrhom odpovedalo srce alpinistu iz moskovske reprezentance. Deset prijateljev ga je že začelo nositi navzdol. Iz doline so poklicali na pomoč dva helikopterja.

Danes lahko bolniku pomagajo samo ljudje. Helikopter ne more više kot 5000 metrov. Naprej je zrak preredek, da bi vijak še lahko dvigal helikopter. Bolnika so pravkar spravili z vršnega grebena na snežišča in sedaj ga lahko spuščajo po strmem snegu.

Oblaki so se raztrgali. Na pobeljenih goličavah nad bazo kopni sneg. Še vedno piha. Sreča, da v Pamirju poleti nikoli naenkrat ne zapade veliko snega, saj je na gori še najmanj šestdeset ljudi. Takšen vremenski preobrat bi bil v Himalaji (katastrofa — pisarni ji

ljudem preprečili povratek.

Na Piku Lenina je doslej eno samo odpravo presenetil sneg, ki je čez noč zapadel do kolen. Takrat se polovica alpinistov ni vrnila z gore.

Blažina in Dimitrov na vrhu

Ob poldveh popoldne, 16. avgusta, pride vodja reševalne službe na alpiniadi povedat Mihi Potočniku, da je »vzhodni« odred prišel na vrh. Sandi Blažina in Pavle Dimitrov sta se odlično držala. Štirje Madžari so omagali pod vrhom. Italijani so tudi prišli na vrh.

Danes bodo »vzhodniki« sestopili le do višine 6700 metrov, kjer bodo prespali. Pripraviti se morajo, da bodo jutri zjutraj pomagali Madžarom in Poljaku, ki so zbolelí.

Popoldne so reševalci iz helikopterja videli, da deseterica sovjetskih alpinistov, ki spravlja v dolino srčnega bolnika, zelo naglo sestopa. Očitno je, da se je bolniku v gostejšem zraku zdravje izboljšalo. Zdi se, da bodo že nocoj sestopili do tabora 1 — 4200 metrov nad morjem. Od tam jim bo jutri pomagal helikopter.

Vodje odprav posameznih držav so zvečer sklenili, da bodo tuje odprave zapustile bazno taborišče čez štiri dni. Vsi smo trdno prepričani, da se bo vreme izboljšalo in da se bodo najkasneje v treh dneh vrnile z vrha tudi zadnje skupine.

Zvečer so se razpršile megle. Pred nočjo je bil vrh rdeč. V domačih hribih je to znamenje lepega vremena.

Sestop kot vzpon

Današnje jutro je še bolj mrzlo kot včerajšnje. Zjada sodi z Mihom sva po radiu oddala telegrame v domovino: šest Jugoslovanov je bilo v minulih dveh dneh na vrhu — na doslej najvišjem »našem« samostojnem vrhu. Sandi in Pavle se še vedno ne veselita skupaj z nami. Le počasi se vleče njihova kolona v dolino. Bolniki jim zadrževalo koruk. Veter divja, višina razjeda telo. Popoldne, ko je Klecko po radiu sporočil, da je z zahoda dosegel vrh in se sedaj vrača po poti, kjer se je povzpel, so naši dosegli tabor 6100 metrov visoko. Tam bodo prespali. Vreme jim ne dovoli, da bi sestopili hitreje, kot so se vzpenjali.

Tudi naslednjega dne, ko je veter popustil in tudi snežilo ni več, so se spustili le v tabor 2, še vedno na severovzhodnem grebenu. Prespali so in 18. avgusta podrli zadnje taborišče na snegu.

Najmlajši Madžar si tudi na tej višini še ni opomogel. In orjaški Poljak Zbiško menda ni bil vreden tega junaškega imena. Poljska ekspedicija, ki je že dva dni v baznem taborišču, se ga je odpovedala, češ ni član naše odprave, ampak »padalec«, ki se nam je »prilepil« v Moskvi.

Zvečer smo bili razočarani. Mislili smo, da bodo naši danes prišli. Ni jih. Spali bodo v taboru 1.

Pozdravljena, nahrbtnika!

Danes je zadnji dan ekspedicije. Dopoldne sta Peter in Barbka, ki stanujeta v svojem višinskem šotoru, že pospravila svoja nahrbtnika in torbe. Miha Potočnik, Francel Ekar in jaz se bojimo začeti pospravljati nered v velikem »stovornem« šotoru, kjer smo se naselili pred tremi tedni, ko smo naše šotore postavili na prvo višinjke tabore.

»Kako bi tudi pospravljali,« se zgovarja Francel, »ko pa še ni Sandija in Pavla, ki imata v našem šotoru svoje stvari.« Tako smo urejanje opreme preložili na jutrišnje jutro.

Sredi popoldneva smo na širni livadi med baznim taboriščem in ledenikom Lenina zagledali kolono. Pohiteli smo jim nasproti. Pa se je izkazalo, da se je z vrha vrnila »komanda« Latvije. Postavni svetloiasi fantje, ki bolj slabo govore rusko, so nam povedali, da bo odred, kjer sta tudi Pavle in Sandi, v taborišču čez eno uro. Čakajo na terensko vozilo, ki so jim ga iz baze poslali uro hoda daleč naproti, da pripelje nahrbtnike in bolnike.

Čez dvajset minut se je vrnil odlični vojaški avtomobil. Pripeljal je izčrpane Madžare, Zbiška, sovjetske alpiniste in nahrbtnike. Tako smo, še preden smo srečali Sandija in Pavla, oprtali njuna nahrbtnika in jih odnesli v šotor.

Popoldne se je prevagalo v lep večer. Na moreni, pol ure nad baznim taboriščem, smo zagledali vrsto ljudi. Od daleč smo zagledali belo Sandijevo kapo.

Sopotnika, ura!

»Prihajajo!«

Potem sta Sandi in Pavle med požirki kompota pripovedovala o zadnjih dneh. Sedaj smo končno vsi skupaj. Odpremo vino.

Kamioni, ki so nas iz doline prišli iskat, so se zamudili in pripeljali s pržganimi žarometi. Nenadoma je, kot bi gore ne bilo več. Pozno v noč se pogovarjamo, kako bomo v desetih, dvanajstih dneh spet doma.

20. avgusta smo vstali pred soncem. Podrli smo veliki šotor in zložili opremo. Ob osmih se je več kot 200 udeležencev alpiniade zbralo na sredini nekdanjega taborišča. Šotori so podrti in samo devet zastav še vihra na drogovih.

»Športni del alpiniade je končan,« zagrmi predsednik sovjetske federacije alpinizma Borovnikov. Snamejo zastave.

Po štirih dneh je nebo spet brez oblakov: na Leninovem vrhu nosi veter zastave prišča.

Ob petih popoldne je za nami vratolomna vožnja — brez ceste. Od Rdeče reke v Alajski dolini, petdeset kilometrov stran od gora, smo šele dovolj daleč, da spregledamo, kako velik je vrh, na katerem smo bili.

Potem smo še dva dni potovali po asfaltirani cesti, dokler nam ni zadnji greben zakril ledenih vrhov. Vrnili smo se bogati.

(KONEC)

PO VRNITVI V ALAJSKO DOLINO se je za odpravo začela »tisoč in ena noč«. Dva dni smo bili gost velikega kirgiškega sovhoza »Alaj«. Priredili so narodne igre na konjih, rokoborbo, pripravili slovesno večerjo v nomadskem šotoru jurti.

Foto: Mahkota

„hočete tudi vi prehiteti čas?„

POLYPEX PLASTIKA je material jutrišnjega dne! Izdelki iz POLYPEXA prihajajo tudi na jugoslovansko tržišče. Zakaj je POLYPEX uspel v EVROPI, v čem se razlikuje od drugih sorodnih materialov?

POLYPEX
IDS
INDUSTRIJA PLASTIKE
ŠOŠTANJ

POLYPEX

je izredno topel v primerjavi s kovino
koži je prijetnejši in prijateljski
ni spolzek
zadrži neomejeno čvrstost
je odporen proti udarcem
ima trajno barvo in sijaj

KOPALNE KADI, KADI ZA TUŠ IN POMIVALNA KORITA iz »POLYPEXA« DOBITE V BELI, RUMENI, ZELENI, NEŽNO SIVI, MODRI IN ROZA BARVI.

PREHITITE ČAS IN ODPRITE SVOJ DOM »POLYPEXU«!

V nekaj vrstah

LJUBLJANA

Likalniki za izvoz — Črnuška tovarna Elma se je začela letos uvrščati med najpomembnejše proizvajalce električnih likalnikov v državi. Letos bodo izdelali približno 140.000 likalnikov, od katerih jih bodo polovico izvozili zvečine na trge s konvertibilno valuto.

TRBOVLJE

Rudisove »Informacije« — Nova številka, ki je izšla v več kot 1500 izvodih, prinaša prispevke o tehnologiji separacije Bogovina, tovarni polprevodnikov v Trbovljah, delu Rudisa v Alžiriji, v Združeni arabski republiki itd. Prispevki so napisani v slovenščini in angleščini.

HRASTNIK

Celjski tednik — Hrastniška občinska skupščina je izglasovala sklep o podpisu pogodbe z ekonomsko enoto ČP Delo — Informacije — propaganda v Celju o obveščanju občanov preko Celjskega tednika. Skupščina bo za leto dni odkupila 800 do 1000 izvodov Celjskega tednika, tako da bo vsako gospodinjstvo v občini po tri mesece brezplačno dobivalo ta časopis.

ŠKOFJA LOKA

Obisk v Italiji — Na povabilo odbora za pobratenje mesti in občine Medicina v Italiji in Škofje Loke je bila štiričlanska delegacija iz Škofje Loke tri dni na obisku v Mediceni. Škofjeločani so se udeležili seminarja o gospodarskih problemih, zlasti o zadružništvu. Domenili so se, da bodo delegati iz Medicine prišli na praznovanje škofjeloškega občinskega praznika.

JESENICE

Manj šolarjev — V osnovne šole v jeseniški in radovljiški občini se je letos vpisalo manj učencev kot lani. Tako je na šestih osnovnih šolah v jeseniški občini letos vpisanih 3226 učencev ali 29 manj kot lani. Tudi v radovljiški občini je letos 28 šolarjev manj, kot jih je bilo lani.

KOČEVJE

Gozdni obrati — Na pobudo društva inženirjev in tehnikov gozdarstva in industrije za predelavo lesa so začeli razpravljati o ločitvi gozdarske dejavnosti od kmetijskih panog pri KG Kočevje. Ločili naj bi gozdne obrate v Velikih Laščah, Grčaricah, Podpreski, Ribnici, Mozlju, Stari cerkvi in Kočevju in naj bi za gozdarstvo ustanovili posebno podjetje.

MARIBOR

Modna revija — Graška trgovska hiša Kastner-Öhler bo danes v samopostrežni restavraciji Center v Prešernovi ulici priredila modno revijo. Dohodek te prireditve so namenili za gradnjo mariborske splošne bolnišnice.

Posvet — V ponedeljek je bil na centru za socialno delo posvet, katerega so se udeležili predstavniki centra in sodniki občinskega in okrožnega sodišča. Razpravljali so o kodifikaciji rodbinske zakonodaje in o pripravah na posvet s to tematiko, ki bo predvidoma že septembra.

Znižanje — V ponedeljek je trgovsko podjetje Povtrnina znižalo v svojih prodajalnah ceno čebuli od 160 na 120 Sdin, slivam od 160 na 110, papriki od 200 na 120 in krompirju boljših sort od 80 na 70 Sdin za kg. Hkrati so začeli prodajati krompir sorte merkur in dobrin po 60 Sdin za kg.

VELENJE

Znižane proizvodne cene — Tovarna Gorenje je letos močno povečala proizvodnjo supervatomatskih pralnih strojev znamke Rex. Računajo, da bodo letos izdelali približno 40.000 pralnih strojev. Spričo tolikih količin so seveda tudi znižali tovarniško ceno na 180.000 dinarjev. Tako so velenjski izdelki že postali resni konkurenti uvoženim pralnim strojem, na katere je treba plačati od 70.000 do 90.000 Sdin carine.

LENDAVA

Posojila — Združenje ZZB NOV v lendavski občini je med kmete-borce razdelilo dolgoročna posojila, ki jih bodo uporabili za preureditev oziroma dograditev stanovanj. Skupno so dali 6 milijonov Sdin.

Mlin — Lendavska občinska skupščina je od zasebnika odkupila mlin v Mali Polani, kjer so leta 1944 ustanovili prvi pokrajinski odbor OF. Zavod za spomeniško varstvo bo mlin zaščitil pred propadanjem.

ŠMARTNO OB PAKI

Obilo sadja in krompirja — Letos je izredno dobra letina sadja, in sicer je največ jabolk. Posebej je letos uspel krompir, saj tehtajo posamezni gomolji do 40 dkg pa tudi več.

SEVNICA

Dober mizar — Mizarski mojster Matija Kurnik, ki ima v Sevnici zasebno delavnico, izdeluje tudi notranjo opremo za stanovanjske hiše, gostišča in trgovine. Za njegove izdelke so ga na letošnjem sejmu obrtništva v Zagrebu nagradili z medaljo in diplomo.

KOPER

Seminar za učitelje knjižničarje — Začel se je včeraj, pripravil pa ga je zavod za prosvetno pedagoško službo Semi... bo trajal štiri dni.

BOVEC

Samostojna organizacija — Obrat tovarne pohištva »Krn« Klavže v Bovcu se je odcepil od matičnega podjetja. Ustanovili so samostojno delovno organizacijo, ki se je tesno navezala na tovarno pohištva Meblo. Pravijo, da bodo tako bolje delali.

DUTOVLJE

Središče so asfaltirali — Tu so pred nekaj dnevi dokončali asfaltiranje centra Dutovelj. Pobudo je dala krajevna skupnost, za kar ji gre zahvala, pa tudi tistim, ki so prispevali svoj delež.

naši razgledi — razgledi po svetu

V KATERI DOBI BI RADI ŽIVELI?
nagrajene naloge dijakov slovenskih gimnazij

Prof. dr. Robert Neubauer
BOJ PROTI STAROSTI

A. Kafman Meždunarodnaja žizn
AMERIŠKE VOJNE LADJE V SREDOZEMLJU

Der Spiegel
ZAČETEK BARVNE TELEVIZIJE V EVROPI

naši razgledi — razgledi po svetu

Janez Cerar – osemdesetletnik

Te dni praznuje osemdesetletnico znani domžalski kulturni delavec Janez Cerar ali kakor mu domačini pravijo — Lucijin Janez.

Rodil se je v družini, v kateri je bilo petero otrok. Štirje so odšli za kruhom v Ameriko, le on je ostal doma. Že leta 1901 je postal član domžalske godbe (v letih 1915—1918 je bil celo njen kapelnik) ter ostal dejaven godbenik celih 62 let — vse do leta 1963. Prav gotovo je to doba, s katero se lahko pohvali le malokateri kulturni delavec.

Janez Cerar pa je znan tudi kot ustanovitelj in pevovodja pevskega zbora »Pridavkar«, ki ga je vodil vse od ustanovitve (1920) do združitve s pevskim društvom Domžale, pri katerem je bil prav tako vrsto let pevovodja.

Vsi domžalski godbeniki, pevci pa tudi vsi tisti, ki ga poznajo, mu želijo še na mnoga leta. M. B.

Rekorden obisk Taborske jame

Letos vse tri večje turistične postojanke v grosupeljski občini zaključujejo sezono s sorazmernim lepim uspehom. Tako v Taborski jami kot Jurčičevem muzeju — v pisateljevi rojstni hiši na Muljavi se obeta rekorden obisk, pa tudi hotel na Polževem je bil že doslej dobro obiskan. Zlasti se mu je povečalo število nočitev tujih turistov; za to ima zaslugo predvsem solidna postrežba in razmeroma ugodne penzionske cene. Tudi za zdaj še malo znan in skromen Adamičev muzej na pisateljevi domačiji v Praprečah pri Grosupljem je letos učakal že v prvem polletju še enkrat večji obisk kot lani skozi vse leto.

Medtem ko je lani obiskalo Taborsko jamo skupaj 6275 izletnikov, med njimi 280 tujcev, je jama letos že v prvem polletju doživela skoraj enak obisk: 5560 izletnikov in med njimi 222 tujcev. Računajo pa, da jo bo do konca leta obiskalo okoli 10.000 ljudi. Jama je zdaj odprta vsak dan in ne le ob sobotah in nedeljah. Gostišče ob jami je dobro urejeno in oskrbovano. Tudi vodniška služba se je že vpeljala in če se tudi manjša skupina obiskovalcev dogovori, da bo za ogled jame plačala skupaj 3000 dinarjev, jih vodnik brez drugega popelje h kamnitim cvetovom — kapnikom tudi med tednom.

F.

Proslava na Lipniški planini

JESENICE, 11. septem. — Včeraj je bila na Lipniški planini, kjer je v nemški ofenzivi v neenakem boju 9. septembra 1942 padlo 25 borcev Selške čete in prvi komandant gorenjskih partizanov Jože Gregorčič, spominska svečanost. Na slovesnosti so se zbrali že ob sedmih zjutraj pred delavskim domom na Jesenicah. Pred spominsko ploščo vseh predvojnih svobodašev je o Gregorčičevem predvojnem delu govoril Franc Konobelj — Slovenko. Pihalni orkester Svobode »Tone Čufar«, martinarski pevski zbor in recitatorji so izvedli kratko komemoracijo. Ob osmih so položili vence na skupno grobnico v Radovljici, kjer je pokopan Jože Gregorčič in njegovi sodelavci. Osrednja prireditev pa je bila na Lipniški planini, kjer se je zbralo približno tisoč ljudi: preživeli borci Selške čete, ostali borci, predvojni komunisti, predstavniki družbenopolitičnih organizacij jeseniške in radovljiške občine, vojaki, mladina in drugi. Navzočim je o dogodkih pred 25. leti govoril soudeleženec boja Stane Prezelj.

L.

Shod internirancev v Zagorju

ZAGORJE, 11. sept. — Včeraj popoldne je bil v Zagorju tradicionalni shod internirancev iz Zasavja in Gorenjske, ki so bili leta 1943 mobilizirani in so jih odpeljali v taborišče Leibzig. Omenjeni interniranci se po vojni vsako leto snidejo pri enem od taboriščnikov in obujajo spomine iz hudih dni okupacije. Letošnje snidenje, katerega gostitelj je bil Ivan Vozel iz Raven pod Zasavsko goro je potekalo v prijetnem tovariškem vzdušju.

T.

Pet zdravstvenih domov

Včeraj prva seja novega regionalnega zdravstvenega centra v Ljubljani

LJUBLJANA, 11. sept. Odlok o ustanovitvi regionalnega zdravstvenega centra v Ljubljani, ki zajema območje 17. občin, je do današnje, prve seje sveta regionalnega zdravstvenega centra Ljubljana, sprejelo le 16 občinskih skupščin. Občinska skupščina Hrastnik odloka še ni sprejela. Tako je bila današnja prva seja sveta zdravstvenega centra okrnjena. Svet se ni mogel konstituirati, ne sprejeti predloga poslovnika — zakonske podlage za svoje nadaljnje delo.

Kljub temu pa je svet na današnji seji razpravljal tako o poslovniku, kot tudi o osnovnih izhodiščih in predlogu za reorganizacijo zdravstvene službe na območju centra. Vse te naloge so namreč le preveč pomembne, da bi jih mogli odlagati na poznejše seje.

Največ razprave je bilo, ko je prišla na vrsto poglavitna točka dnevnega reda — razprava o reorganizaciji zdravstvene službe v ljubljanski regiji. Direktor zavoda za zdravstveno varstvo dr. Dušan Miss je članom sveta obrazložil predlog reorganizacije in jih obvestil o vseh dosedanjih dogovorih v zdravstvenih zavodih, občinah in med prebivalstvom. Menil je, da je cilj zakona o reorganizaciji zdravstvene službe v Sloveniji jasen, saj so v ospredju jasno začrtane težnje po smotrnejšem zdravstvenem varstvu, smotrnejši organizaciji in pocenitvi zdravstvene službe. Udeleženci v razpravi so omenili, da je pomembnejša notranja ureditev zdravstvenih domov in zdravstvene službe in manj važno območje zdravstvenih domov. Zato so sklenili, da naj bo na območju ljubljanskega regionalnega zdravstvenega centra pet zdravstvenih domov ter naj se območja lekarn prav tako pokrivajo z območji zdravstvenih domov. Zdravstvene domove naj bi ustanovili v Zasavju (Trbovlje, Hrastnik), in Notranjskem (Cerknica, Litija, Vrhnika), Ljubljani (skupaj z Grosupljem in Ivančno gorico), Kočevju in Ribnici ter enoten zdravstveni dom za Kamnik, Domžale in Litijo. Meje območij posameznih zdravstvenih domov naj sovpadajo z občinskimi mejami. Za obrobne predele, kot so Dolsko, Horjul, Velike Lašče, Struge in drugi pa naj novoustanovljeni zdravstveni domovi sklenejo posebne pogodbe o delitvi dela in sodelovanju.

Na vrsti so krvodajalci v Zasavju

LJUBLJANA, 11. sept. — Na zavodu za transfuzijo krvi v Ljubljani že nekaj dni ni več nobenega razburjenja. Planirane krvodajalske akcije so bile uspešne in darovana kri zadovoljuje dnevne potrebe naših bolnišnic. Kriza »krvne banke«, ki je skoraj dva meseca vznemirjala sodelavce zavoda in zdravnike v bolnišnicah, je minila brez zapletov in ljudje v belih haljah so se oddahnili. Zadnji teden so bili sodelavci zavoda za transfuzijo v Pomurju, kjer so tamkajšnji odbori Rdečega križa dobro pripravili vse potrebno za uspešno akcijo.

Prihodnje dni se bo ekipa zavoda mudila v Zasavju in Idriji. V podrobnem bo imela akcija naslednji spored:

12. sept.: Sevnica (v zdravstvenem domu);
13. sept.: Sevnica;
14. sept.: Zagorje (v zdravstvenem domu);
15. sept.: Zagorje;
19. sept.: Idrija (v zdravstvenem domu).

Uspehi, težave, možnosti v kmetijstvu

S seje upravnega odbora kmetijskega poslovnega združenja za SRS

RADENCI, 11. sept. Na sobotni seji upravnega odbora kmetijskega poslovnega združenja za Slovenijo so sprejeli pomemben sklep: pripravili bodo temeljito analizo slovenskega kmetijstva s predlogi za izboljšanje. O tem bodo nato razpravljali na najvišji republiški ravni.

Na seji so ugotovili, da naše kmetijske organizacije proizvajajo marsikje z nižjimi stroški kot kmetijci v zahodnoevropskih državah. Vzlic temu pa zlasti z živino ne morejo konkurirati na svetovnem trgu. V mednarodno delitev dela se namreč morajo vključevati z neenakimi možnostmi. Naš izvoz mesa v države evropske gospodarske skupnosti je obremenjen z 42-odstotnimi dajatvami, ki jih države uvoznice pobirajo kot carino, prelevmane in podobno, izvoz članic te skupnosti pa le s 4 odst. Naši kmetijci pa seveda ne morejo zniževati proizvodnih stroškov v primerjavi s kmetijci v teh državah. Take stvari je treba torej urejati z dogovori in ne le s sproščeno trgovino.

Pred dvema letoma so kmetijci mnogo razpravljali o intenzifikaciji proizvodnje. Proizvodnja se je povečala in zdaj razpravljajo, kako bi jo prodali, zlasti živino. V letošnjem prvem polletju je kmetijstvo izvozilo približno toliko kot lani v istem času skupaj, za 210 milijonov N din več kot lani pa je izvozilo mladih pitanih goved, konj, govejega, telečjega in konjskega mesa pa tudi krompirja, vina in celo sena. V drugem polletju pa se že zmanjšuje izvoz goveje živine in mesa, ker zaradi nizkih cen reja govedi nazaduje. V kmetijskem izvozu Slovenije je bila živinoreja udeležena z 82 odst. Zniževanje izvoza se bo torej lahko občutno poznalo.

Uspehi, težave in možnosti našega kmetijstva so potrebni še temeljite razprave. Ugotoviti bo treba, kaj lahko storе za odpravo težav kmetijske organizacije same in kje bo potrebna tudi pomoč družbe.

J. P.

Ob prazniku občine Logatec

Dolomitskemu odredu so v nedeljo podelili domicil

Praznik občine Logatec je dobil ob 25. obletnici ustanovitve prvih štirih slovenskih brigad še bolj slavnostno obeležje kot druga leta. V okviru praznika, ki ga Logatčani slavijo 12. septembra, so v nedeljo 10. t. m., v Logatcu podelili domicil Dolomitskemu partizanskemu odredu.

Kratek pogled na razvoj NOB na logaškem območju pove, da je bila takšna odločitev utemeljena. Že spomladi 1942. leta je bila ustanovljena logaška partizanska četa, ki se je bojevala na zahodni strani Dolomitov, na vzhodni pa vrhniška partizanska četa. Obe četi sta v začetku julija 1942 prerasli v bataljona, ki sta se združila v dolomitski partizanski odred. Enote odreda so kljubovale močnim sovražnikom, italijanskemu in nemškemu okupatorju, tema dvema pa so se pridružili še domači izdajalci, belogardisti. Ti so poleg številnih okupatorjevih postojank ustanovili še svoje. Odred je deloval na področju, ki je bilo za okupatorja zelo pomembno. Stalni boji so se vrstili tja do spomladi 1943, ko se je moral umakniti z Dolomitov. Pozimi 1942/43 je imel odred tudi nalogo varovati vodstvo NOV Slovenije, ki je bilo v tem času v Dolomitih. Po okupaciji Italije so odred začasno obnovili. V novoustanovljenega so prihajali novi borci izmed Logačanov, ki so 12. septembra množično odšli v partizane. Reorganizacija enot NOV je zahtevala, da se je odred v pozni jeseni 1943. leta razformiral, borci pa so odšli v brigade. Tako je logaška občina dala Dolomitskemu odredu številne borce, ta odred pa je tudi vodil akcije na logaškem območju.

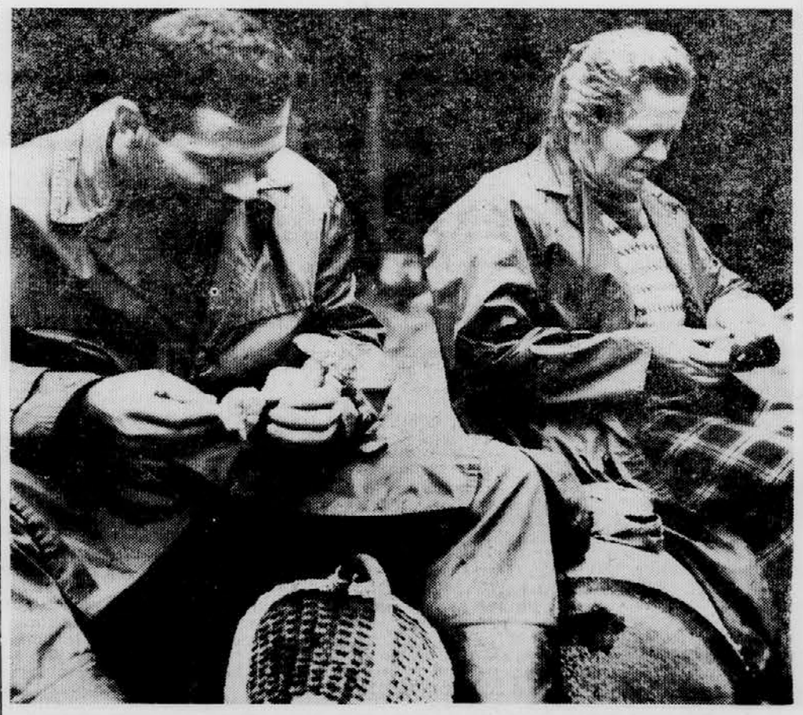
Na slovesni seji, ki je bila v nedeljo v narodnem domu v Dolenjem Logatcu, so razen odbornikov in gostov prisostvovali tudi borci Dolomitskega partizanskega odreda. Kulturno-prosvetno društvo Svoboda iz Dolenjega Logatca je skupno z učenci osemletke in z godbo na pihala iz Dolenjega Logatca izvedla kulturni program.

J. RAVBAR

Trboveljski politični delavci v Pomurju

MUR. SOBOTA, 11. sept. — Na vabilo občinskega komiteja ZKS v Murski Soboti so obiskali Pomurje sekretar področnega komiteja ZKS Trbovlje Marjan Orožen in predstavniki občinske skupščine Trbovlje. Razen Murske Sobote so obiskali tudi Lendavo in Radgono, kjer so se pogovarjali s predstavniki občin o reorganizaciji ZK, izmenjali delovne izkušnje ter se medsebojno seznanili tudi z ostalimi aktualnimi družbenimi vprašanji, ki se porajajo v teh treh občinah.

B. B.

SEZONA GOB NA VIŠKU — Prišel je čas, ki so se ga pravi gobarji že dolgo veselili. Vsak po svojem in na svojem kraju. Na Pokljuki, raju za gobarje, je bila v nedeljo vse polno iskalcev. Kdor je prišel prej, je imel več uspeha in prva izvidnica gobarjev je bila že zgodaj na Pokljuki, med njimi tudi Vozlovi iz Dravelj, ki tudi niso šli praznih košar domov. Foto: Hrausky

Šestina nesreč zaradi hitrosti

LJUBLJANA, 11. sept. — V dneh od 4. do 11. septembra so nesreče v Sloveniji zahtevale življenja 12 ljudi. Največ nesreč se je zgodilo zaradi prehitre vožnje, saj se je šestina vseh nesreč zgodila zaradi naglice. V minulem tednu se je v naši republiki zgodilo 300 nesreč, v katerih je bilo 85 ljudi hudo poškodovanih, 131 pa laže. Škodo so ocenili na več kot milijon 78 tisoč N dinarjev. Največ življenj je zahtevalo izsiljevanje prednosti in prehitra vožnja, za nekatere pa vzroka še niso ugotovili. Avtomobilisti so bili tudi tokrat pogosto krivci za nesreče saj so jih povzročili kar 209. motoristi in mopedisti so bili zapleteni v 45 nezgod, 18 pa so jih zakrivili kolesarji.

Letos se je v Sloveniji zgodilo že 7513 prometnih nesreč v katerih je umrlo 287 ljudi, 2622 ponesrečencev je bilo hudo ranjenih, 3027 pa jih je dobilo lažje poškodbe.

Našli so utopljenko

LJUBLJANA, 11. sept. — V potoku Obrh pri vasi Markovec so našli včeraj popoldne truplo 86-letne Marije Baraga iz Viševka. Gre za nesrečno naključje. Starka je bila dušev na bolnica. Zadnje čase je šla večkrat z doma in se je potikala ne da bi vedela kod hodi. Brzkone je hotela ponoči priti s ceste pri vasi Markovec čez travnik v smeri Marofa v »Brestovo« žago, ki je bila razsvetljena. Zašla je v vodo in utonila. Pogrešali so jo od četrtka, ko je ponoči zapustila svoj dom skozi okno.

B. S.

Zasačili so italijanske tihotapce

KOPER, 11. sept. — Sinoči ob 21. uri je patrolni čoln jugoslovanske vojne mornarice ustavil v jugoslovanskih vodah med Savudrijo in Piranom italijansko motorno ladjo Salvatore. S te ladje so hoteli pretovoriti cigarete na manjše, hitre motorne čolne.

Ladja Salvatore je 9. septembra redno vkrcala tovor cigaret v koprskem pristanišču in je tudi imela ustrezni carinski dokument. Tovor je obsegal 104 zavoje po 10 tisoč cigaret. Na manjše čolne so hoteli preložiti cigarete, da bi jih pretihotapili. Zato se bo morala posadka Tullio Vascotto, Carlo Mante in Bartolo Berani (vsi iz Trsta) zagovarjati zaradi kršenja carinskih predpisov.

M. P

Skupina tihotapcev pred sodiščem

SKOPJE, 11. sept. (Tanjug). Pred okrožnim sodiščem v Skopju se je danes začela obravnava proti veliki skupini tihotapcev, ki se je na ozemlju naše dežele ukvarjala s prepovedano trgovino z zlatom, tujo valuto in drugimi predmeti, uvoženimi iz tujine. Na zatožni klopi sedi 12 obtožencev. Dva obtožnica bremeni, da sta od marca lanskega do marca letošnjega leta kupila od tujih državljanov nad 200.000 zahodnonemških mark, ki sta jih potem preprodajala po znatno višjih cenah. Tako sta zaslužila nad 20.000 Ndin. Prvi tem so sodelovali tudi drugi obtoženci. Turški državljan Sulejman Handzakri je med drugim obtožen, da je vtihotapil vnašo državo 87 ročnih ur znamke »Darwil« in »Omikron«.

Obravnava bo trajala več dni.

Zastrupitve na tekočem traku

BEOGRAD, 11. sept. — V ivangradski tovarni usnja »Polimka« se je zastrupilo 70 delavcev s hrano iz tovarniške restavracije. To je bila v enem tednu že druga zastrupitev s hrano iz te restavracije. Navzlic temu pa sanitarni inšpektorat občine Ivangrad proti upravi tovarniške restavracije doslej še ni ničesar ukrenil. Tako se delavci še naprej hranijo v neurejeni restavraciji in lahko vsak novi dan prinese novo zastrupitev.

(k)

Iščejo pobeglega voznika

V soboto in nedeljo 106 prometnih nesreč

LJUBLJANA, 11. sept. V soboto in nedeljo se je na cestah v Sloveniji zgodilo 106 prometnih nesreč. V soboto ob 19.35 je na Zaloški cesti na Studencu v Ljubljani neznani voznik osebnega avtomobila modre barve do smrti povozil 64-letnega Maksa Placarja, nato pa pritisnil na plin in odpeljal dalje. Pobeglega voznika še iščejo.

V celjski bolnišnici pa je včeraj umrl 37-letni Jože Zorčič, ki se je zadnjega avgusta hudo ponesrečil na vaški poti med naseljem Sela in Mostec pri Brežicah. Ko se je peljal iz Dobove proti naselju Sela, je iz neznanega vzroka zavozil na skrajno desno stran in padel v jarek. Pri tem si je močno poškodoval glavo in hrbtenico.

V drugih nesrečah je bilo v zadnjih dveh dneh 24 ljudi hudo ranjenih, 57 pa jih je dobilo lažje poškodbe. Škode je bilo za 385 tisoč 370 N dinarjev. V prometne nesreče je bilo tokrat zapletenih 17 tujcev, med ponesrečenci pa je bilo tudi 5 otrok. Med vzroki je na prvem mestu prehitra vožnja, ki se je 25-krat končala z nesrečo, kajti avtomobilisti na mokrih in spolzkih cestah vožnje niso prilagodili stanju ceste. Zaradi izsiljevanja prednosti se je zgodilo 12 nesreč, po 8 pa so jih povzročili vozniki, ki so se ob nepravem času odločili za prehitevanje oziroma so se sedli za krmilo vinjeni. Nekaj nesreč (6) se je zgodilo zaradi prekratke varnostne razdalje.

Včeraj nekaj pred poldnevom pa je v vasi Trebce pri Črnem vrhu voznik osebnega avtomobila ljubljanske regi-

Posledice toče na Kozjanskem

V slabe četrt ure je toča uničila pridelek in poškodovala poslopja

CELJE, 11. sept. — Danes je že znana približna škoda, ki jo je v petek zvečer povzročila toča na območju Šentjurske občine. Po doseda-njih podatkih je uničen ves pridelek na območju več vasi in zaselkov od Jurkloštra do Prevorja med Črnolico in Planino na Kozjanskem. Toča, ki je padala le nekaj več kot deset minut, je bila debela kot gosja jajca in je oklestila sadno drevje, uničila poljščine ter razbila opeko na strehah.

Prebivalce tega območja je letos prizadela že tretja elementarna nesreča. V zgodnji pomladi je namreč pozeblo žito in ribez, poletna suša je zmanjšala pridelek krme in krompirja, toča, ki je padala v petek, pa je uničila koruzo in druge poljščine ter letošnji pridelek sadja. Škodo ocenjujejo po približnih cenitvah na več kot sto milijonov starih dinarjev.

Očividci pravijo, da takšne toče, ki je sicer v teh krajih redek pojav, ne pomnijo v zadnjih sto letih. Kmetje večino pridelka nimajo zavarovanega in zato jih je toča tembolj prizadela. Zavarovana pa so gospodarska poslopja in stanovanjske hiše, na katerih je toča razbila skoraj polovico opeke. K sreči se je toča izognila vinorodnemu območju, saj je njena uničevalna moč ponehala tik pred vinogradi v Podgorici in na oni strani pred Prevorjem.

J. SEVER

Smrt družine Sušić

Tragična avtomobilska nesreča pri Slavonskem Brodu

SLAVONSKI BROD, 11. sept (Tanjug). Čelno trčenje dveh osebnih avtomobilov na avtomobilski cesti Beograd—Zagreb pri Donji Vrbi blizu Slavonskega Broda je terjalo življenje petih ljudi, trije turški državljani so težko ranjeni, eden pa laže. Ta huda nesreča se je zgodila včeraj popoldne.

Po prvih podatkih preiskave je prišlo do trčenja v trenutku, ko je inž Franjo Sušić iz Doboja s svojim novim avtomobilom renault 8 iz doslej neznanega vzroka zapeljal poprek na levo stran ceste. Tedaj se je z vso hitrostjo zaletel vanj osebni avtomobil chevrolet turške registracije, ki ga je vozil Nizmettin Pakyuerek. Trčenje je bilo tako močno, da je motor turškega avtomobila takorekoč prebil renault. Zato so bili vsi potniki v renaultu na mestu mrtvi. Mrtev je voznik inž. Franjo Sušić, njegova žena dr. Olga, njihova dva sina in hišna pomočnica Eva Kucijenić. Težko je ranjen voznik turškega avtomobila, njegova žena in starejša hčerka, medtem ko je mlajša hčerka samo lažje poškodovana. V bolnišnici v Slavonskem Brodu so povedali, da življenja turških državljanov niso več v nevarnosti.

Takoj po trčenju je eksplodiral tank z bencinom v renaultu in oba avtomobila sta v kratkem času popolnoma zgorela. Samo z izredno prisotnostjo duha se je turškim državljanom kljub poškodbam posrečilo skočiti iz gorečega avtomobila.

Veriga nesreč pa se je nato nadaljevala: voznik Petar Radja iz Novega Sada je v trenutku, ko je zagledal nesrečo pred seboj naglo zavrl svoj volkswagen in se je zato zaletel vanj tovornjak iz Beograda nato pa še fiat beograjske registracije. K sreči pri teh trčenjih ni bil nihče poškodovan.

Ljubelj zaprt zaradi zemeljskih plazov

TRŽIČ, 11. sept. — Sinoči so zaprli mejni prehod na Ljubelju ker je cesta na avstrijski strani neprevozna. Zadnje močno deževje je sprožilo zemeljski plaz, ki je zdrsnil na cesto na tistem odseku, ki ga prav zdaj razširjajo. Predvidevajo, da bo promet že jutri spet normalno potekal, dotlej pa bo usmerjen preko Korenskega sedla in Jezerskega.

S. L.

Kazen za posilstvo

MARIBOR, 11. sept. — Okrožno sodišče v Mariboru je obsodilo zaradi posilstva 35-letnega Bogomira Kavčiča, stanujočega v Mariboru, Dogoška 94, na dve leti strogega zapora. Sodišče je ugotovilo, da je 24. februarja letos v večernih urah na samotnem kraju v okolici Maribora posilil žensko, ki se je s kolesom peljala proti domu. Sodišče mu je hkrati preklicalo pogojni odpust kazni 14 let strogega zapora in mu izreklo enotno kazen 15 let strogega zapora. Leta 1955 ga je namreč okrožno sodišče v Mariboru obsodilo na 14 let strogega zapora zaradi poskusa uboja na grozovit način.

M.

Napad brez vzroka

LJUBLJANA, 11. sept. — Sinoči okrog 20. ure je Tomaž T. (26) obvestil miličnike, da ga je napadla trojica in ga brez vsakega vzroka začela pretepati. Napad se je zgodil pri podvozu na Celovški cesti. Miličniki so kmalu nato pred halo Tivoli prijeli 18-letnega Danila Kampljuta, ki je bil pri pretepu najbolj aktiven.

B. S.

Pol manj razbite stekleninе

Učinkoviti ukrepi miličnikov na letošnjem vinskem sejmu

V desetih dneh, kolikor je trajal letošnji vinski sejem, so miličniki na Gospodarskem razstavišču posredovali v petstotih primerih. Z zabavišnega prostora je bilo odstranjenih 254 ljudi (lani 71), ker so se vedli nedostojno ali drugače kalili javni red in mir. Zaradi istih vzrokov so miličniki opozorili 208 ljudi (lani 77). Enajst ljudi so miličniki zapeljali domov (lani dva), 20 pa v pripor (lani 27, predlanskim celo 79). Razen tega sta bila letos na razstavišču dva hujša pretepa in deset manjših tatvin. Tako so letos miličniki prijavili 80 ljudi sodniku za prekrške (lani 47).

Organi javne varnosti so na prošnjo prireditelja letos ubrali drugačno pot kot prejšnja leta. Da bi zagotovili varnost in mir na vinskem sejmu, so ukrepali predvsem v preventivnem smislu. Od tod tudi višje številke odstranjenih in opozorjenih obiskovalcev kot prejšnja leta. Takšna taktika se je pokazala kot uspešna, saj številke pravijo, da je bilo prejšnja leta več hujših deliktov in so morali potlej miličniki ostreje postopati.

Na gospodarskem razstavišču ocenjujejo letošnji obisk kot rekorden, obnašanje obiskovalcev pa kot zelo mirno.

Gotovo je to zasluga miličnikov, ki so podnevi imeli na vinskem sejmu dva miličnika, po 18. uri pa dve trojki. Razen tega so imeli svoj prostor v upravni zgradbi, na razpolago službeni avto in obljubljeno pomoč gostincev. Žal je bila ta bolj pičla, čeprav so se na dveh sestankih dogovorili, da gostinci ne bodo točili pijače vinjenim gostom in da bodo opozarjali na nerede. Tega pa se gostinska podjetja, ki so razstavljala na sejmu, niso kdo ve kaj držala. Najbolj so zamižali pred razgrajači pri »županskem rubinu«. Tako je večji del bremena pri vzdrževanju reda ostal na ramah organov javne varnosti. Zlasti prve tri dni so le-ti nastopali z vso strogostjo, kar se je pozneje obrestovalo. Pravijo, da je bilo letos pobito pol manj steklenine kot lani.

B. SAJOVIC

V nekaj vrstah

LJUBLJANA

Hoteli polni — Razen Leva, kjer je bilo še nekaj prostora, so bili minulo noč vsi ljubljanski hoteli polni. Med gosti je bilo največ Italijanov, Angležev in zahodnih Nemcev.

Francozi se ne boje mraza — Kljub dežju in hladnemu vremenu, ki že nekaj dni kraljuje v Ljubljani, si je včerajšnjo noč za počitek v campingu ob Savi izbralo 80 sodobnih nomadov, največ je bilo Francozov in Angležev.

Turisti z Interflotom — Včeraj so na Brniku imeli precej dela. Pristalo je 9 letal, vzletelo pa jih je osem. Razen starih znancev JAT, AA, Martinsa in Transairja, ki so vzdrževali zveze z Beogradom, Milanom, Dubrovnikom, Malmöjem, Amsterdamom in Frankfurtom, so včeraj pristala in vzletela tudi tri Interflotova letala s turisti iz Berlina. Jatovo letalo, ki je priletelo iz Beograda in nadaljevalo pot v Milano, pa je peljalo srbske in slovenske izseljence v Ameriko.

Reševalci — Reševalci z rešilnimi avtomobili so včeraj do 21. ure pripeljali v bolnišnice in zdravstvene domove 118 bolnikov, med njimi 11 ranjencev.

Gneča na Titovi cesti — Včeraj okrog 14. ure se je zagozdilo na Titovi cesti med konzorcijem in Ajdovščino več sto avtomobilov. Vozniki so še dokaj mirno prenašali polževo vožnjo, ki je trajala na tej razdalji približno četrt ure. Zlasti velika gneča je bila v smeri proti Beležgradu. Vzrok tej gneči ni bila nikakršna ovira, na cesti, pač pa le veliko število motornih vozil, ki so se z vseh ulic usipala na Titovo cesto. Gneča na Titovi cesti se pojavlja že nekaj mesecev, traja pa navadno od 14. do 14.45.

Likalniki za izvoz — Črnuška tovarna Elma se je začela letos uvrščati med najpomembnejše proizvajalce električnih likalnikov v državi. Letos bodo izdelali približno 140.000 likalnikov, od katerih jih bodo polovico izvozili zvečine na trge s konvertibilno valuto.

TRBOVLJE

Rudisove »Informacije« — Nova številka, ki je izšla v več kot 1500 izvodih, prinaša prispevke o tehnologiji separacije Bogovina, tovarni polprevodnikov v Trbovljah, delu Rudisa v Alžiriji, v Združeni arabski republiki itd. Prispevki so napisani v slovenščini in angleščini.

HRASTNIK

Celjski tednik — Hrastniška občinska skupščina je izglasovala sklep o podpisu pogodbe z ekonomsko enoto CP Delo — Informacije — propaganda v Celju o obveščanju občanov preko Celjskega tednika. Skupščina bo za leto dni odkupila 800 do 1000 izvodov Celjskega tednika, tako da bo vsako gospodinjstvo v občini po tri mesece brezplačno dobivalo ta časopis.

ŠKOFJA LOKA

Obisk v Italiji — Na povabilo odbora za pobratenje mest in občine Medicina v Italiji in Škofje Loke je bila štiričlanska delegacija iz Škofje Loke tri dni na obisku v Medicini. Škofjeločani so se udeležili seminarja o gospodarskih problemih, zlasti o zadružništvu. Domenili so se, da bodo delegati iz Medicine prišli na praznovanje škofjeloškega občinskega praznika.

VELENJE

Znižane proizvodne cene — Tovarna Gorenje je letos močno povečala proizvodnjo supervatomatskih pralnih strojev znamke Rex. Računajo, da bodo letos izdelali približno 40.000 pralnih strojev. Spričo tolikih količin so seveda tudi znižali tovarniško ceno na 180.000 dinarjev.

Ljubljančani bodo šli na polhe

Pobuda Slovenskega etnografskega muzeja

Na pobudo Slovenskega etnografskega muzeja v Ljubljani bosta muzej in turistično društvo Ljubljana peljala v četrtek Ljubljančane na polšji lov.

»Da bi ljubitelje slovenske ljudske kulture seznanili z ljudmi, običaji in manj znanimi kraji, bomo pripravili več izletov, na katerih izletniki ne bodo samo turisti, ampak tudi raziskovalci,« je povedala na tiskovni konferenci predstavnica etnografskega muzeja in opisala, da bodo ljudem približali nekaj ljudskih običajev kot so ličkanje in trgatev v Beli krajini, pa koline, peljali pa jih bodo tudi na ogled starih lončarskih delavnic, kulturnih spomenikov in arhitekture. Gre za popularizacijo starih običajev in hkrati za zabavo na nov način.

Prva prireditev v okviru tega programa bo lov na polhe v škocjanskih hribih pri Turjaku. Lovci na polhe, ki se bodo z avtobusi odpeljali v četrtek popoldne ob štirih izpred Slovenskega etnografskega muzeja, se bodo najprej ustavili v vasi Male Lipljene, kjer bodo dobili pasti in drugo opremo za lov in kjer se jim bodo pridružili domačini, stari polharji. Potem bodo nastavili pasti in se spet zbrali ob ognju v gozdu. Stari polharji bodo pripovedovali svoje dogodivščine, tu pa tam bodo lovci pogledali k pastem, če je kaj plena, potem pa bodo pekli polhe, če bo polharjem sreča naklonjena. Sicer pa ne bo nihče v nobenem primeru prikrajšan. Vse bo pripravljeno tako, da si vsak sam pripravi večerjo. Zato ni brez vzroka poziv tistim udeležencem, ki so pripravljeni za vse skupaj prispevati dva stara tisočaka, naj prinesejo s seboj nož, vilice ter prazno šilce. Prijave sprejema turistični informacijski biro na Titovi cesti.

HY

SEZONA GOB NA VIŠKU — Prišel je čas, ki so se ga pravi gobarji že dolgo veselili. Vsak po svojem in na svojem kraju. Na Pokljuki, raju za gobarje, je bilo v nedeljo vse polno iskalcev. Kdor je prišel prej, je imel več uspeha in prva izvidnica gobarjev je bila že zgodaj na Pokljuki, med njimi tudi Vozlovi iz Dravelj, ki tudi niso šli praznih košar domov. Foto: Hrausky

Pet zdravstvenih domov

Včeraj prva seja novega regionalnega zdravstvenega centra v Ljubljani

LJUBLJANA, 11. sept. Odlok o ustanovitvi regionalnega zdravstvenega centra v Ljubljani, ki zajema območje 17. občin, je do današnje, prve seje sveta regionalnega zdravstvenega centra Ljubljana, sprejelo le 16 občinskih skupščin. Občinska skupščina Hrastnik odloka še ni sprejela. Tako je bila današnja prva seja sveta zdravstvenega centra okrnjena. Svet se ni mogel konstituirati, ne sprejeti predloga poslovnika — zakonske podlage za svoje nadaljnje delo.

Kljub temu pa je svet na današnji seji razpravljal tako o poslovniku, kot tudi o osnovnih izhodiščih in predlogu za reorganizacijo zdravstvene službe na območju centra. Vse te naloge so namreč le preveč pomembne, da bi jih mogli odlagati na poznejše seje.

Največ razprave je bilo, ko je prišla na vrsto poglavitna točka dnevnega reda — razprava o reorganizaciji zdravstvene službe v ljubljanski regiji. Direktor zavoda za zdravstveno varstvo dr. Dušan Miss je članom sveta obrazložil predlog reorganizacije in jih obvestil o vseh dosedanjih dogovorih v zdravstvenih zavodih, občinah in med prebivalstvom. Menil je, da je cilj zakona o reorganizaciji zdravstvene službe v Sloveniji jasen, saj so v ospredju jasno začrtane težnje po smotrnejšem zdravstvenem varstvu, smotrnejši organizaciji in pocenitvi zdravstvene službe. Udeleženci v razpravi so omenili, da je pomembnejša notranja ureditev zdravstvenih domov in zdravstvene službe in manj važno območje zdravstvenih domov. Zato so sklenili, da naj bo na območju ljubljanskega regionalnega zdravstvenega centra pet zdravstvenih domov ter naj se območja lekarn prav tako pokrivajo z območji zdravstvenih domov. Zdravstvene domove naj bi ustanovili v Zasavju (Trbovlje, Hrastnik), in Notranjskem (Cerknica, Litija, Vrhnika), Ljubljani (skupaj z Grosupljem in Ivančno gorico), Kočevju in Ribnici ter enoten zdravstveni dom za Kamnik, Domžale in Litijo. Meje območij posameznih zdravstvenih domov naj sovpadajo z občinskimi mejami. Za obrobne predele, kot so Dolsko, Horjul, Velike Lašče, Struge in drugi pa naj novoustanovljeni zdravstveni domovi sklenejo posebne pogodbe o delitvi dela in sodelovanju.

Rekorden obisk Taborske jame

Letos vse tri večje turistične postojanke v grosupeljski občini zaključujejo sezono s sorazmernim lepim uspehom. Tako v Taborski jami kot Jurčičevem muzeju — v pisateljevi rojstni hiši na Muljavi se obeta rekorden obisk, pa tudi hotel na Polževem je bil že doslej dobro obiskan. Zlasti se mu je povečalo število nočitev tujih turistov; za to ima zaslugo predvsem solidna postrežba in razmeroma ugodne penzionske cene. Tudi za zdaj še malo znan in skromen Adamičev muzej na pisateljevi domačiji v Praprečah pri Grosupljem je letos učakal že v prvem polletju še enkrat večji obisk kot lani skozi vse leto.

Medtem ko je lani obiskalo Taborsko jamo skupaj 6275 izletnikov, med njimi 280 tujcev, je jama letos že v prvem polletju doživela skoraj enak obisk: 5560 izletnikov in med njimi 222 tujcev. Računajo pa, da jo bo do konca leta obiskalo okoli 10.000 ljudi. Jama je zdaj odprta vsak dan in ne le ob sobotah in nedeljah. Gostišče ob jami je dobro urejeno in oskrbovano. Tudi vodniška služba se je že vpeljala in če se tudi manjša skupina obiskovalcev dogovori, da bo za ogled jame plačala skupaj 3000 dinarjev, jih vodnik brez drugega popelje h kamnitim cvetovom — kapnikom tudi med tednom.

F.

Cesta Ločnica–planinski dom Govejk dograjena

LJUBLJANA, 11. septembra. Planinsko društvo Obrtnik je v nedeljo proslavilo v planinskem domu na Govejku svoj delovni uspeh: v teh dneh je bila cesta iz doline Ločnice do planinskega doma v grobem dograjena in usposobljena za promet do doma. Navzlic slabemu vremenu je bil obisk zelo dober. Na cesti bo sicer še precej dela, kar pa ne bo oviralo motoriziranih obiskovalcev, da ne bi obiskali to prijazno izletniško točko, ki je baza za nadaljnje izlete v v Polhograjske Dolomite

Ob tej priložnosti je treba omeniti, da je h gradnji te ceste prispevala finančno in dala tudi moralno pomoč občina Ljubljana-Šiška. Hkrati pa je to delo tudi priznanje malemu krogu obrtnikov, ki so svojim nesebičnim in požrtvovalnim delom veliko prispevali, da je okolica Ljubljane dobila novo planinsko izletniško točko, kamor se je mogoče pripeljati z motornimi vozili.

S. L.

Na vrsti so krvodajalci v Zasavju

LJUBLJANA, 11. sept. — Na zavodu za transfuzijo krvi v Ljubljani že nekaj dni ni več nobenega razburjenja. Planirane krvodajalske akcije so bile uspešne in darovana kri zadovoljuje dnevne potrebe naših bolnišnic. Kriza »krvne banke«, ki je skoraj dva meseca vznemirjala sodelavce zavoda in zdravnike v bolnišnicah, je minila brez zapletov in ljudje v belih haljah so se oddahnili. Zadnji teden so bili sodelavci zavoda za transfuzijo v Pomurju, kjer so tamkajšnji odbori Rdečega križa dobro pripravili vse potrebno za uspešno akcijo.

Prihodnje dni se bo ekipa zavoda mudila v Zasavju in Idriji. V podrobnem bo imela akcija naslednji spored:

12. sept.: Sevnica (v zdravstvenem domu);
13. sept.: Sevnica;
14. sept.: Zagorje (v zdravstvenem domu);
15. sept.: Zagorje;
19. sept.: Idrija (v zdravstvenem domu).

Trboveljski politični delavci v Pomurju

MUR. SOBOTA, 11. sept. — Na vabilo občinskega komiteja ZKS v Murski Soboti so obiskali Pomurje sekretar področnega komiteja ZKS Trbovlje Marjan Orožen in predstavniki občinske skupščine Trbovlje. Razen Murske Sobote so obiskali tudi Lendavo in Radgono, kjer so se pogovarjali s predstavniki občin o reorganizaciji ZK, izmenjali delovne izkušnje ter se medsebojno seznanili tudi z ostalimi aktualnimi družbenimi vprašanji, ki se porajajo v teh treh občinah.

B. B.

Uspehi, težave, možnosti v kmetijstvu

S seje upravnega odbora kmetijskega poslovnega združenja za SRS

RADENCI, 11. sept. Na sobotni seji upravnega odbora kmetijskega poslovnega združenja za Slovenijo so sprejeli pomemben sklep: pripravili bodo temeljito analizo slovenskega kmetijstva s predlogi za izboljšanje. O tem bodo nato razpravljali na najvišji republiški ravni.

Na seji so ugotovili, da naše kmetijske organizacije proizvajajo marsikje z nižjimi stroški kot kmetijci v zahodnoevropskih državah. Vzlic temu pa zlasti z živino ne morejo konkurirati na svetovnem trgu. V mednarodno delitev dela se namreč morajo vključevati z neenakimi možnostmi. Naš izvoz mesa v države evropske gospodarske skupnosti je obremenjen z 42-odstotnimi dajatvami, ki jih države uvoznice pobirajo kot carino, prelevmane in podobno, izvoz članic te skupnosti pa le s 4 odst. Naši kmetijci pa seveda ne morejo zniževati proizvodnih stroškov v primerjavi s kmetijci v teh državah. Take stvari je treba torej urejati z dogovori in ne le s sproščeno trgovino.

Pred dvema letoma so kmetijci mnogo razpravljali o intenzifikaciji proizvodnje. Proizvodnja se je povečala in zdaj razpravljajo, kako bi jo prodali, zlasti živino. V letošnjem prvem polletju je kmetijstvo izvozilo približno toliko kot lani v istem času skupaj, za 210 milijonov N din več kot lani pa je izvozilo mladih pitanih goved, konj, govejega, telečjega in konjskega mesa pa tudi krompirja, vina in celo sena. V drugem polletju pa se že zmanjšuje izvoz goveje živine in mesa, ker zaradi nizkih cen reja govedi nazaduje. V kmetijskem izvozu Slovenije je bila živinoreja udeležena z 82 odst. Zniževanje izvoza se bo torej lahko občutno poznalo.

Uspehi, težave in možnosti našega kmetijstva so potrebni še temeljite razprave. Ugotoviti bo treba, kaj lahko storе za odpravo težav kmetijske organizacije same in kje bo potrebna tudi pomoč družbe.

J. P.

Nagradna prodaja rib pri »Prehrani«

LJUBLJANA, 11. septembra. Včeraj so v poslovalnicah veletrgovine »Prehrana« začeli nagradno prodajo rib jih konzerv in kompotov, ki so jih uvozili iz Sovjetske zveze. Prodajajo konzervirane skuše, sardine in saure (atlantsko skušo) in višnjev kompot. Kupec bo za vsako kupljeno konzervo ali kozarec kompota prejel nagradni kupon, s katerim bo sodeloval v nagradnih žrebanjih, ki bodo 15. oktobra, 25. novembra in 10. januarja. Med porabnike bodo razdelili skupaj 609 nagrad, med katerimi so tudi trije pralni stroji Candy, enako število TV sprejemnikom, hladilnikov, peči na olje in še precej drugih praktičnih nagrad.

M. D.

Čimprej do enotnega koncepta ljubljanskega gospodarstva

LJUBLJANA, 11. sept. — Odbor za preskrbo pri mestnem svetu v Ljubljani je danes najprej obravnaval študijo, ki jo je pripravil zavod za analize in cene o stanju gospodarstva v Ljubljani v lanskem letu, v primerjavi z gospodarstvom Slovenije ter gospodarstvom Zagreba in Beograda. Odborniki so predvsem poudarili, da Ljubljana predvsem pogreša enoten razvojni koncept, da pa brez takega koncepta ne bo mogoče gospodarstvo mesta preusmeriti iz sedanje stihije v učinkovit razvojni tok.

Nato je odbor, glede na to, da je ponudba poljščin večja kot povpraševanje, brez daljše razprave prešel drugo točko dnevnega reda, ki je govorila o ozimnici in poudaril le to, naj bi se na ljubljanskem trgu še v večji meri kot doslej pojavili kmetijski proizvajalci. Tudi naslednjo točko dnevnega reda, vpliv premij za mleko na proizvodnjo in porabo mleka v Ljubljani, je odbor obravnaval kot informacijo ter podprl preventivno opozorilo zavoda za analizo in cene, da bi ukinitev premij neizbežno privedla do podražitve cen mleku. Naposled je odbor potrdil predlog zavoda za cene in sprostil cene piščancem pohancem.

B. F.

VIPAVA

Sodelovanje z zadrugo iz Topole

V vipavski kmetijsko vinarski zadrugi se je mudila te dni skupina strokovnjakov kmetijske zadruge iz Topole pri Kragujevcu. Proučevali so sistem notranje organizacije dela in nagrajevanja. Obisk je sodil v okvir tesnega poslovnega sodelovanja med obema organizacijama, ki ga razvijajo že več let.

K.

naši razgledi — razgledi po svetu

V KATERI DOBI BI RADI ŽIVELI?
nagrajene naloge dijakov slovenskih gimnazij

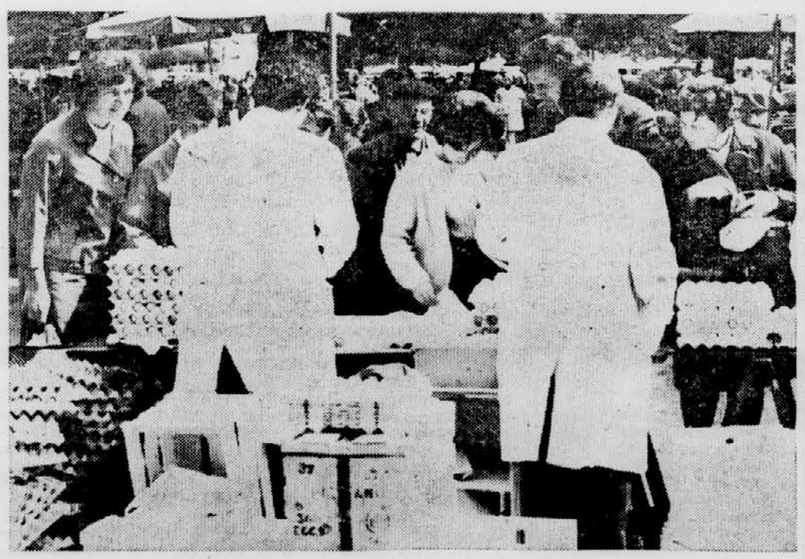
Prof. dr. Robert Neubauer
BOJ PROTI STAROSTI

A. Kafman Meždunarodnaja žizn
AMERIŠKE VOJNE LADJE V SREDOZEMLJU

Der Spiegel
ZAČETEK BARVNE TELEVIZIJE V EVROPI

naši razgledi — razgledi po svetu

CENENA JAJCA GREDO V DENAR — Agromerkur iz Murske Sobote je presenetil ljubljančane s ceneno ponudbo jajc na ljubljanskem živilskem trgu. Podjetje prodaja jajca po 52 do 56 Sdin, medtem ko jih druga podjetja in zasebniki prodajajo po 65 Sdin. Tako ni čudno, da gredo Agromerkurju jajca dobro v denar. Vsak dan jih prodajo kakih 2.500. Foto: Busić

Šestina nesreč zaradi hitrosti

LJUBLJANA, 11. sept. — V dneh od 4. do 11. septembra so nesreče v Sloveniji zahtevale življenja 12 ljudi. Največ nesreč se je zgodilo zaradi prehitre vožnje, saj se je šestina vseh nesreč zgodila zaradi naglice. V minulem tednu se je v naši republiki zgodilo 300 nesreč, v katerih je bilo 85 ljudi hudo poškodovanih, 131 pa laže. Škodo so ocenili na več kot milijon 78 tisoč N dinarjev. Največ življenj je zahtevalo izsiljevanje prednosti in prehitra vožnja, za nekatere pa vzroka še niso ugotovili. Avtomobilisti so bili tudi tokrat pogosto krivci za nesreče saj so jih povzročili kar 209, motoristi in mopedisti so bili zapleteni v 45 nezgod, 18 pa so jih zakrivili kolesarji.

Letos se je v Sloveniji zgodilo že 7513 prometnih nesreč v katerih je umrlo 287 ljudi, 2622 ponesrečencev je bilo hudo ranjenih, 3027 pa jih je dobilo lažje poškodbe.

Ljubelj zaprt zaradi zemeljskih plazov

TRŽIČ, 11. sept. — Sinoči so zaprli mejni prehod na Ljubelju, ker je cesta na avstrijski strani neprevozna. Zadnje močno deževje je sprožilo zemeljski plaz, ki je zdrsnil na cesto na tistem odseku, ki ga prav zdaj razširjajo. Predvidevajo, da bo promet že jutri spet normalno potekal, dotlej pa bo usmerjen preko Korenskega sedla in Jezerskega.

S. L.

Zasačili so italijanske tihotapce

KOPER, 11. sept. — Sinoči ob 21. uri je patrolni čoln jugoslovanske vojne mornarice ustavil v jugoslovanskih vodah med Savudrijo in Piranom italijansko motorno ladjo Salvatore. S te ladje so hoteli pretovoriti cigarete na manjše, hitre motorne čolne.

Ladja Salvatore je 9. septembra redno vkrcala tovor cigaret v koprskem pristanišču in je tudi imela ustrezni carinski dokument. Tovor je obsegal 104 zavoje po 10 tisoč cigaret. Na manjše čolne so hoteli preložiti cigarete, da bi jih pretihotapili. Zato se bo morala posadka Tullio Vascotto, Carlo Mante in Bartolo Berani (vsi iz Trsta) zagovarjati zaradi kršenja carinskih predpisov.

M. P.

Skupina tihotapcev pred sodiščem

SKOPJE, 11. sept. (Tanjug). Pred okrožnim sodiščem v Skopju se je danes začela obravnava proti veliki skupini tihotapcev, ki se je na ozemlju naše dežele ukvarjala s prepovedano trgovino z zlatom, tujo valuto in drugimi predmeti, uvoženimi iž tujine. Na zatožni klopi sedi 12 obtožencev. Dva obtožnica bremeni, da sta od marca lanskega do marca letošnjega leta kupila od tujih državljanov nad 200.000 zahodnonemških mark, ki sta jih potem preprodajala po znatno višjih cenah. Tako sta zaslužila nad 20.000 Ndin. Pri tem so sodelovali tudi drugi obtoženci. Turški državljan Sulejman Handzakri je med drugim obtožen, da je vtihotapil vnašo državo 87 ročnih ur znamke »Darwil« in »Omikron«.

Obravnava bo trajala več dni.

B. S.

Iščejo pobeglega voznika

V soboto in nedeljo 106 prometnih nesreč

LJUBLJANA, 11. sept. V soboto in nedeljo se je na cestah v Sloveniji zgodilo 106 prometnih nesreč. V soboto ob 19.35 je na Zaloški cesti na Studencu v Ljubljani neznani voznik osebnega avtomobila modre barve do smrti povozil 64-letnega Maksa Placarja, nato pa pritisnil na plin in odpeljal dalje. Pobeglega voznika še iščejo.

V celjski bolnišnici pa je včeraj umrl 37-letni Jože Zorčič, ki se je zadnjega avgusta hudo ponesrečil na vaški poti med naseljem Sela in Mostec pri Brežicah. Ko se je peljal iz Dobove proti naselju Sela, je iz neznanega vzroka zavozil na skrajno desno stran in padel v jarek. Pri tem si je močno poškodoval glavo in hrbtenico.

V drugih nesrečah je bilo v zadnjih dveh dneh 24 ljudi hudo ranjenih, 57 pa jih je dobilo lažje poškodbe. Škode je bilo za 385 tisoč 370 N dinarjev. V prometne nesreče je bilo tokrat zapletenih 17 tujcev, med ponesrečenci pa je bilo tudi 5 otrok. Med vzroki je na prvem mestu prehitra vožnja, ki se je 25-krat končala z nesrečo, kajti avtomobilisti na mokrih in spolzkih cestah vožnje niso prilagodili stanju ceste. Zaradi izsiljevanja prednosti se je zgodilo 12 nesreč, po 8 pa so jih povzročili vozniki, ki so se ob nepravem času odločili za prehitevanje oziroma so se sedli za krmilo vinjeni. Nekaj nesreč (6) se je zgodilo zaradi prekratke varnostne razdalje.

Kazen za posilstvo

MARIBOR, 11. sept. — Okrožno sodišče v Mariboru je obsodilo zaradi posilstva 35-letnega Bogomira Kavčiča, stanujočega v Mariboru, Dogoška 94, na dve leti strogega zapora. Sodišče je ugotovilo, da je 24. februarja letos v večernih urah na samotnem kraju v okolici Maribora posilil žensko, ki se je s kolesom peljala proti domu. Sodišče mu je hkrati preklicalo pogojni odpust kazni 14 let strogega zapora in mu izreklo enotno kazen 15 let strogega zapora. Leta 1955 ga je namreč okrožno sodišče v Mariboru obsodilo na 14 let strogega zapora zaradi poskusa uboja na grozovit način.

M.

Posledice toče na Kozjanskem

V slabe četrt ure je toča uničila pridelek in poškodovala poslopja

CELJE, 11. sept. — Danes je že znana približna škoda, ki jo je v petek zvečer povzročila toča na območju šentjurske občine. Po dosedanjih podatkih je uničen ves pridelek na območju več vasi in zaselkov od Jurkloštra do Prevorja med Črnolico in Planino na Kozjanskem. Toča, ki je padala le nekaj več kot deset minut, je bila debela kot gosja jajca in je oklestila sadno drevje, uničila poljščine ter razbila opeko na strehah.

Prebivalce tega območja je letos prizadela že tretja elementarna nesreča. V zgodnji pomladi je namreč pozeblo žito in ribez, poletna suša je zmanjšala pridelek krme in krompirja, toča, ki je padala v petek, pa je uničila koruzo in druge poljščine ter letošnji pridelek sadja. Škodo ocenjujejo po približnih cenitvah na več kot sto milijonov starih dinarjev.

Očividci pravijo, da takšne toče, ki je sicer v teh krajih redek pojav, ne pomnijo v zadnjih sto letih. Kmetje večino pridelka nimajo zavarovanega in zato jih je toča tembolj prizadela. Zavarovana pa so gospodarska poslopja in stanovanjske hiše, na katerih je toča razbila skoraj polovico opeke. K sreči se je toča izognila vinorodnemu območju, saj je njena uničevalna moč ponehala tik pred vinogradi v Podgorici in na oni strani pred Prevorjem.

J. SEVER

Neprevidna deklica skočila pred avto

LJUBLJANA, 11. sept. — Na glavni cesti skozi Šentvid je danes okrog 13. ure osebni avto zastava 1300 dobojske registracije, ki ga je vozil Fadil Kič (28), povozil 10-letno Jožico Carman. Deklica ima zlomljeno desno nogo v stegnu in so jo odpeljali v bolnišnico. Avto je peljal proti Gorenjski, deklica pa je nepreviden prečkala cesto izza avtobusa, ki je vozil z nasprotne smeri. Skočila je naravnost pod fiat 1300, ki jo je zadel s prednjo levo stranjo in zbil po cesti.

B. S.

Zastrupitve na tekočem traku

BEOGRAD, 11. sept. — V ivangradski tovarni usnja »Polimka« se je zastrupilo 70 delavcev s hrano iz tovarniške restavracije. To je bila v enem tednu že druga zastrupitev s hrano iz te restavracije. Navzlic temu pa sanitarni inšpektorat občine Ivangrad proti upravi tovarniške restavracije doslej še ni ničesar ukrenil. Tako se delavci še naprej hranijo v neurejeni restavraciji in lahko vsak novi dan prinese novo zastrupitev.

(k)

Smrt družine Sušić

Tragična avtomobilska nesreča pri Slavonskem Brodu

SLAVONSKI BROD, 11. sept. (Tanjug). Čelno trčenje dveh osebnih avtomobilov na avtomobilski cesti Beograd—Zagreb pri Donji Vrbi blizu Slavonskega Broda je terjalo življenje petih ljudi, trije turški državljani so težko ranjeni, eden pa laže. Ta huda nesreča se je zgodila včeraj popoldne.

Po prvih podatkih preiskave je prišlo do trčenja v trenutku, ko je inž. Franjo Sušić iz Doboja s svojim novim avtomobilom renault 8 iz doslej neznanega vzroka zapeljal poprek na levo stran ceste. Tedaj se je z vso hitrostjo zaletel vanj osebni avtomobil chevrolet turške registracije, ki ga je vozil Nizmettin Pakyuerek. Trčenje je bilo tako močno, da je motor turškega avtomobila takorekoč prebil renault. Zato so bili vsi potniki v renaultu na mestu mrtvi. Mrtev je voznik inž. Franjo Sušić, njegova žena dr. Olga, njihova dva sina in hišna pomočnica Eva Kucijenić. Težko je ranjen voznik turškega avtomobila, njegova žena in starejša hčerka, medtem ko je mlajša hčerka samo lažje poškodovana. V bolnišnici v Slavonskem Brodu so povedali, da življenja turških državljanov niso več v nevarnosti.

Takoj po trčenju je eksplodiral tank z bencinom v renaultu in oba avtomobila sta v kratkem času popolnoma zgorela. Samo z izredno prisotnostjo duha se je turškim državljanom kljub poškodbam posrečilo skočiti iz gorečega avtomobila.

Veriga nesreč pa se je nato nadaljevala: voznik Petar Radja iz Novega Sada je v trenutku, ko je zagledal nesrečo pred seboj naglo zavrl svoj volkswagen in se je zato zaletel vanj tovornjak iz Beograda, nato pa še fiat beograjske registracije. K sreči pri teh trčenjih ni bil nihče poškodovan.

Pol manj razbite steklenine

Učinkoviti ukrepi miličnikov na letošnjem vinskem sejmu

V desetih dneh, kolikor je trajal letošnji vinski sejem, so miličniki na Gospodarskem razstavišču posredovali v petstotih primerih. Z zabaviščnega prostora je bilo odstranjenih 254 ljudi (lani 71), ker so se vedli nedostojno ali drugače kalili javni red in mir. Zaradi istih vzrokov so miličniki opozorili 208 ljudi (lani 77). Enajst ljudi so miličniki zapeljali domov (lani dva), 20 pa v pripor (lani 27, predlanskim celo 79). Razen tega sta bila letos na razstavišču dva hujša pretepa in deset manjših tatvin. Tako so letos miličniki prijavili 80 ljudi sodniku za prekrške (lani 47).

Organi javne varnosti so na prošnjo prireditelja letos ubrali drugačno pot kot prejšnja leta. Da bi zagotovili varnost in mir na vinskem sejmu, so ukrepali predvsem v preventivnem smislu. Od tod tudi višje številke odstranjenih in opozorjenih obiskovalcev kot prejšnja leta. Takšna taktika se je pokazala kot uspešna, saj številke pravijo, da je bilo prejšnja leta več hujših deliktov in so morali potlej miličniki ostreje postopati.

Na gospodarskem razstavišču ocenjujejo letošnji obisk kot rekorden, obnašanje obiskovalcev pa kot zelo mirno.

Gotovo je to zasluga miličnikov, ki so podnevi imeli na vinskem sejmu dva miličnika, po 18. uri pa dve trojki. Razen tega so imeli svoj prostor v upravni zgradbi, na razpolago službeni avto in obljubljeno pomoč gostincev. Žal je bila ta bolj pičla, čeprav so se na dveh sestankih dogovorili, da gostinci ne bodo točili pijače vinjenim gostom in da bodo opozarjali na nerede. Tega pa se gostinska podjetja, ki so razstavljala na sejmu, niso kdo ve kaj držala. Najbolj so zamižali pred razgrajači pri »Župskem rubinu«. Tako je večji del bremena pri vzdrževanju reda ostal na ramah organov javne varnosti. Zlasti prve tri dni so le-ti nastopali z vso strogostjo, kar se je pozneje obrestovalo. Pravijo, da je bilo letos pobito pol manj steklenine kot lani.

B. SAJOVIC

Že tri „zlate“ za SFRJ

Naši uspešni na sredozemskih igrah v Tunisu

TUNIS, 11. sept. Jugoslovanske ekipe nadaljujejo s serijo zmag na V. sredozemskih igrah. Seveda pa so to bile predtekmovanja.

Košarkarji so si z zmago nad Grčijo 99:70 (51:41) praktično že zagotovili plasma v finalni del tekmovanja. V polfinalu se bodo brzčas pomerili z zmagovalcem srečanja Španija : Turčija, v primeru zmage pa bi o zlatem odličju potem odločal boj z Italijani.

Za razliko od tekme s Francijo, so Jugoslovani proti Grkom bili ves čas v prednosti. Ob koncu je šlo samo še za to ali bo »modrim« uspelo zabiti še stoti koš. Za Jugoslavijo so bili najuspešnejši Skansi 29, Cvetković 23 in Marović 11, druge zadetke pa so prispevali Simonović 8, Tvrdić, Čošić in Pazman po 6, Zorga in Plečaš po 4 ter Grubor 2.

Še dva izida košarkarskega turnirja — Alžirija : Libija 68:45, Turčija : Tunizija 86:57.

Jugoslovanski vaterpolisti so zabeležili nadaljnjo zmago nad neizkušenimi zastopniki Malte 18:0 (4:0, 5:0, 4:0, 5:0). Strelci: Janković, Sandić in Marović po 3, Trumbić, Rosić, Lopatny in Perišić po 2 ter Bonačić 1. Španija je premagala Turčijo 6:1.

Izmed boksarjev SFRJ sta se v polfinale že uvrstila dva. Vujin je v lahki skupini knockoutiral Benzira (Maroko), Veselinović pa je v zelo lepem boju na točke dobil proti Hatabi (Libija). Djurdjevac je v peresnolahki kategoriji izgubil proti Teotokatisu (Grčija).

Boksar Veselinović je v polfinalu premagal še Španca Pereza p. t. in se uvrstil v finale.

Startali so tudi že jugoslovanski rokometaši. V prvi tekmi so po izenačenem boju zmagali proti Španiji 15:11 (6:5). Španci so celo že vodili 10:9. Strelci za Jugoslavijo: Popović 5, Koprivica, Horvat in Uremović po 2, Pribanić, Fajfrić, Karalić in Milković po 1.

Med jugoslovanskimi rokoborci sta Horvat v lahki in Simić v srednji kategoriji osvojila zlati kolajni. Nenadić in Čorak pa sta bila druga, Damjanović je bil četrti, Marinko pa šesti. Največ uspeha so v tej disciplini zabeležili Turki, ki so osvojili štiri prva mesta, po eno pa je pripadlo Grčiji in Franciji.

V plavanju na 100 m delfin je bil Jugoslovan Kuridža prvi s časom 1:00,5 pred Italijanom Fosschijem 1:00,5 in Špancem Langom 1:01,0. V drugih disciplinah so zmagali: 100 m hrbtno moški: Del Campo (It) 1:02,3, 200 m prsno moški — Duran (Spa) 2:37,3, 100 m prsno ženske — Gomez (Šp) 1:21,8, 4x100 m kravl moški — Španija 3:43,3.

KIJEV — Sovjetska zveza je dobila novo odlično tekmovalko v teku na 800 m. Estonka Laine Erik je pretekla to progo v času novega rekorda SZ 2:03,6.

*

Vadba Partizana Šiška

TVD Partizan Sp. Šiška, Drenikova 32 prične z redno vadbo v vseh oddelkih 14. t. m., in sicer ob četrtkih in ponedeljkih ženski oddelki, ob torkih in petkih moški oddelki — od 17.30 ure dalje. — Vabljeni!

»Gledalec tedna« je iz Sl. Konjic

SLOVENSKE KONJICE, 11. sept. — Danes smo tu obiskali Viktorja Gračnerja, 18-letnega ključavničarja, zaposlenega v podjetju »Komus«, stanujočega v Grajski 6. Viktor Gračner je davi ob 8.30 zvedel, da je na sliki »Stafete Delo — športa«. To mu je povedal njegov sodelavec Marjan Šibanc. Prijetno je bil presenečen, ko se je zagledal na sliki. Takoj je brzojavno obvestil našo redakcijo in s tem postal četrti »gledalec tednac, kar smo mu osebno povedali danes popoldne. To je bilo ta dan zanj že drugo presenečenje.

Mladi Gračner je vnet pristaš nogometa in košarke, ki jo je nekaj časa tudi igral. Je tudi stalni bralec našega časnika, ki ga dobi v poneldeljek zjutraj v svojem kraju najprej v roke.

Za »športnika tednac si je izbral nogometaša Maribora Mladena Kranjca, s katerim si je napovedal sestanek v sredo, 13. septembra ob 17. uri v hotelu »Slavija« v Mariboru.

F. ŠRIMPF

ZAGORC IN OBLAK NA RAMENIH NAVIJAČEV — Nogometaši Olimpije so se vrnili iz Splita z dvema točkama in — peturno zamudo (pred brzim potniškim vlakom vozečemu tovornemu je počila os). Navzlic temu so jih najvnetejši navijači pričakali na kolodvoru in najzaslužnejša za zadetka Zagorca (levo) in Oblaka odnesli na ramenih.

Foto: Selhaus

Utrinki

JOE LOUIS SPET BOKSA. Bivši svetovni boksarski prvak, legendarni Američan Joe Louis spet boksa. Seveda v filmu. V Hollywoodu snema skupaj z Robertom Wagnerjem film »Sprijeni mož«, še nekaj boksarskih scen, pa bom spet v formi,« pravi sam.

ČRN DAN ZA JUGOSLOVANE. Jugoslovanski nogometaši, ki igrajo v ZRN, so imeli v soboto črn dan. Med aktivnimi sta bila Skoblar in Nikoišić zaradi grobih prekrškov izključena, brez uspeha pa je ostal tudi trenerski tendem bratov Čajkovski. Zlatkov Bayern je izgubil 3:6 v Dortmundu (potem ko je trikrat vodil), Željkov Neuenkirchen pa je doma oddal točki z Aachenom 0:1.

VUKASA NA KRMILO HAJDUKA — Po nedeljskem porazu z ljubljansko Olimpijo se je nekaj sto razvnetih navijačev »Mojstra z morja« zbralo pred klubskimi prostori, kjer so s klici »Vukasa na krmilo Hajduka« izražali negodovanje zaradi izgubljene tekme.

Po domačih krajih

KOŠARKA

Kje bodo igrali tekme SP?

LJUBLJANA, 11. sept. Pretekio soboto je v Beogradu zasedal sekretariat košarkarske zveze Jugoslavije. Razpravljali so o zadnjih nastopih jugoslovanskih mladinskih reprezentanc na balkaniadi in evropskem prvenstvu (trenerje so nagradili). Bivšemu državnemu reprezentantu Miodragu Nikoliću so dovolili igranje v Turčiji, Karlovčanu Draganu Križanu pa so prošnjo odkionili, ker za odhod v tujino ni dobil dovoljenja Železničarja. Sekretariat KZJ je razpravljal tudi o svetovnem prvenstvu leta 1970.

»Na seji smo govorili samo o dosedanjem delu in razpravljali o možnih kandidatih za organizacijo posameznih kvalifikacijskih turnirjev. Sklenili smo, da bomo o tem vprašanju podrobneje razpravljali na seji izvršnega odbora KZJ, ki bo 29. oktobra,« je povedal predsednik strokovnega sveta KZJ inž. Boris Kristančič.

GOKART

Slavje Moščanov v Koprivnici

KOPRIVNICA — Na državnem prvenstvu v gokartu so spet imeli največ uspeha slovenski tekmovalci, ki so v obeh posamičnih kategorijah osvojili najboljša mesta, pa tudi pri republiških in društvenih ekipa so bili na vrhu. Med posameznimi sta obe prvi mesti osvojila Moščana Turk in Jelenko, drugi mesti pa sta prav tako pripadli Ljubljančanoma.

Rezultati — posamezniki — 100 ccm: 1. Turk 8 točk, 2. Šubelj (oba Moste) 6, 3. Ferenčič (Pazin) 4; 125 ccm: 1. Jelenko 8, 2. Hribar (oba Moste) 6, 3. Gortan (Pazin) 4; društvene ekipe: 1. Moste I, 20 točk, 2. Moste II, 8, 3. Koprivnica 6, 4. Zagreb I. 2, republiške ekipe: 1. Slovenija 28, 2. Hrvatska 11.

TENIS

Newcombe in Kingova

FOREST HILLS — Zmagovalca mednarodnega teniškega prvenstva ZDA sta postala letošnja wimbledonska zmagovalca Newcombe (Avstralija) in Kingova (ZDA). Newcombe je v finalu dobil proti Graebnerju (ZDA) 6:4, 6:4, 8:6, Kingova pa proti Angležinji Jones 11:9, 6:4. Med veterani je Drobny v finalu premagal Mulloya (ZDA) 6:8, 6:3, 6:1.

Olimpija v finalu

KRANJ, 11. sept. — V nadaljevanju polfinalnega srečanja za moštveno prvenstvo Slovenije v tenisu so v vseh igrah člani Olimpije premagali igralce Triglava in tako dobili dvoboj 7:0. Olimpija si je prtborila pravico nastopa v finalu, v katerem se bo v četrtek pomerila z mariborskim Branikom na igriščih v Kranju.

Rezultati srečanj: Čebular : Mulej 8:6, 7:5, Škapin : Anzelc 6:2, 6:3, Breskvar : Polenec 6:3, 6:0, Breskvar—Škulj : Znidar—Polenec 6:2, 6:1, Čebular—Škapin : Furlan—Mulej 7:5, 7:5.

J. J.

»SPORTNA NAPOVED«

Poldrug milijon v Kranju

V 36. kolu velike športne napovedi je bilo vplačanih 1,344.826,00 Ndin, od tega v Sloveniji 79.954,00 Ndin. Z 12 zadetki je 19 dobitnikov, od katerih vsak dobi 14.157,05 Ndin, dobitek za 11 zadetkov pa je 669,30 Ndin. Z 11 zadetki je kar 611 dobitnikov.

V Sloveniji je le en dobitnik z 12 zadetki, in to v Kranju, z 11 zadetki pa je 28 lističev.

V 36. kolu male športne napovedi je bilo skupno vplačanih 515.604,00 Ndin, od tega v Sloveniji 29.607 Ndin. Za devet pravilnih zadetkov je nagrada 3.791,29 Ndin. Dobitnikov je 68, od tega v Sloveniji štirje, po eden v Ljubljani, Mariboru, Kopru in Murski Soboti.

VELIKA ŠPORTNA NAPOVED
PARI 37. KOLA

1. Partizan — Sarajevo	1,0
2. Velež — C. zvezda	2,0
3. Željezničar — Hajduk	1,2
4. Olimpija — Dinamo	1
5. Vardar — Vojvodina	1
6. Zagreb — Radnički	1
7. Proleter — Rijeka	0,1
8. Rudar (K) — Sloboda (TZ)	0,1
9. Borovo — Trešnjevka	1
10. BSK — Varteks	0,1
11. Borac (BL) — Šibenik	1
12. Split — Osijek	1

MALA ŠPORTNA NAPOVED

6. Spartak — Budućnost	1,0
7. Bačka — Trepča	0,1
8. Srem — Sutjeska	1
9. Radnički (K) — Sloboda (TU)	1

BUDIMPEŠTA — V nadaljevanju nogometnega prvenstva Madžarske je Ferencvaros dobil proti Honvedu kar 7:1 in zadržal premočno vodstvo na lestvici. Ferencvaros ima sedaj 42 točk, drugoplasirana Ujpest Dozsa pa po 22 kolih 10 točk manj.

DELO komentira nedeljske športne dogodke - DELO komentira

Dragocena lovorika

Oskubiti Hajduka za obe točki, zlasti v tej sezoni, ko ima na voljo zares samo najboljkvaliteten izbor nogometašev, in še na igrišču pod Marjanom, res ni majhna stvar. Zato je zmaga Olimpije med

Olimpija

njenimi privrženci odjeknila senzacionalno, kar se ne nazadnje zrcali tudi v listkih »športne napovedi«, kjer bi lahko na eni roki prešteli tiste, ki so, razen »1« dodali še »2«. In še ti niso naredili tega zaradi prepričanja, temveč bolj iz hazardnih nagibov.

Pa vendar je bilo med poznavalci našega nogometa in zveznih ligašev le nekaj takih, ki so pred nedeljskim spopadom v Splitu trezno presojali te dogodke. Med njimi je bil tudi sam predsednik Hajduka admiral Grubelić, ki je že pred tednom dni dejal nekemu funkcionarju Olimpije: »Dinama se ne bojimo, temveč nas skrbi srečanje z vašo enajsterico .«

Če bi skušali vsaj z grobem analizirati srečanje, je treba že uvodoma poudariti, da Olimpija teh dveh točk ni osvojila po naključju, temveč je bila zmaga samo logična posledica dogajanj v 90 minutah tekme. Gostje so igrali prepričevalno, zrelo in taktično domala brez napake in zategadelj podviga ne bi smeli imeti za senzacijo. V moštvu skoraj ni bilo slabih mest. Pohvalo zaslužijo vsi. Pa vseeno ne bi bilo prav, če ne bi s posebnim poudarkom omenili nekaterih, ki so v najbolj kritičnih trenutkih ostali hladnokrvni in zbrali še dovolj moči, da so z mojstrskimi potezami spravili napadajočega nasprotnika na kolena. Predvsem je treba omeniti Škulja, ki je zlasti v Splitu dokazal, da se že uvršča med najboljše vratarje v državi. Deloval je dosti bolj samostojno in preudarno kakor vse doslej, ko svojih kvalitet zaradi neizkušenosti še ni znal prav uveljaviti. Režiser pa je bil nedvomno Bečejac, ki je bil za Hajdukove branilce magnet. Na videz je bila njegova igra neupadljiva, zato pa koristna, saj je ustvarjal velik manevrski prostor, predvsem Zagorcu in Oblaku, ki sta lahko delala zmede pred splitskimi vrati.

Skratka, enajsterica črno-belih dobiva vse privlačnejšo fiziognomijo, obenem pa pridobiva tudi na udarnosti.

S. LIPAR

Občinstvo zadovoljno

Trener beograjskega Partizana je imel svoj skrit namen, ko je nekaj minut pred odmorom z Mariborom zamenjal solidnega Vukelića z napadalnejšim Perkazijem. Čeprav je še neposredno pred zaključkom srečanja v Ljudskem vrtu zatrjeval, da bi bil več ko zadovoljen z delitvijo točk, pa je stari lisjak le hotel v drugih 45 minutah prevzeti krmilo v svoje roke. Pri tem je računal, da so vi-

Maribor

ličasti v silovitih juriših na Curkovičeva vrata porabili preveč moči, da bi bili na težkem in spolzkem igrišču v nadaljevanju še sposobni in voljni za večje podvige.

Prvih 15 minut drugega polčasa so se te domneve uresničile. Partizan je počasi, toda zanesljivo postajal gospodar položaja in vedno nevarneje zategoval obroč med Griocijevim svetilkom. Nepričakovano pa so domačini prišli grugič do vodečega zadetka, s čimer so podjetnemu tekmecu dokončno odrezali peruti. Sedaj je bil Maribor tisti, ki je povsem zagospodaril na igrišču, škoda pa je, da svoje premoči in zmednosti gostov ni znal izkoristiti še z nadaljnjim zadetkom. V tem primeru Griocijeva napaka v 78. min namreč ne bi bila usodna.

Bilo bi sedaj nespametno kriviti in obsojati zgolj mariborskega vratarja in gradišči gradove v oblake, češ da je bil Partizan že na kolenih. V nogometu je pač tako, da vratarjeve napake v primerjavi z drugimi tehtajo več. Res je, da so gledalci za trenutek onemeli in da bi jim bila zmaga nad lanskim viceprvakom gotovo ljuba kot pa neodločen izid. Res pa je tudi, da so odhajali z gledališča zadovoljni z igro mariborskega moštva, ki ni samo do potankosti izvršilo taktične naloge, temveč je pokazalo izredno voljo in požrtvovalnost ter v celoti zaigralo mnogo bolje kot proti Proleterju in Zagrebu. In ali ni prav to v trenutku, ko mnogi govorijo o resni krizi obdravskega prvoligaša, mnogo pomembnejše kot vsi usodni zadetki sveta?

P. KANCLER

HAVANA — Na svetovnem prvenstvu v podvodnem ribolovu je med ekipami zmagala Kuba, med posamezniki pa Francoz iz Polinezije Jean Tapu.

Zamujena priložnost

Rekordno število gledalcev, ki se je tokrat zbralo na tekmi NK Aluminij v Mariboru, je bilo ob koncu razočarano nad prikazano igro nogometašev iz Kidričevega. Ne samo, da so doživeli poraz,

Aluminij

temveč so s svojo slabo formo zašli še nižje na lestvici in sedaj njihov položaj ni več kaj zavidljiv. Delno jih opravičuje, da so igrali na spolzkem in za igro zelo težavnem igrišču ter brez svojega dirigenta Sovrovića. Kljub temu pa ne moremo mimo tega, da ne bi odigrali neborbenosti in neprizadevnosti nekaterih igralcev, ki so doprinesli k nepovezani in raztrgani igri. Napad ni znal izkoristiti nekaj izrednih priložnosti, obramba pa igra od tekme do tekme vse slabše. Zdelo se je, da je moštvo Aluminija povsem nepripravljeno ter se nikakor ne more sujetje Obramba dobiva vse preveč poceni zadetke, napadi pa je brez Sovrovića podoben orkestru brez dirigenta. Posebej moramo poudariti, da so igralci iz Kidričevega igrali večino drugega polčasa z igralcem več, potem ko je bil v 74. minuti izključen Radosavljević, pa kljub temu niso znali izkoristiti velike premoči in iztrati vsaj eno točko. Gostje iz Beliša so tudi v Mariboru dokazali, da se ne šalijo. Predvsem je ugajal napad s Čalovićem, Filipovićem in Perićem na čelu. Tehnično vodstvo Aluminija se bo moralo v naslednjih kolih bolje pripraviti na prihodnja srečanja in sestaviti takšno moštvo, ki bo lahko kljubovalo tekmecem v II. zvezni ligi kot se je to dogajalo v prejšnji tekmovalni sezoni. Če jim bo to uspelo, potem smo lahko prepričani, da bo NK Aluminij ob koncu tekmovalne sezone bolj mirno »plavale v zveznem tekmovanju. Posebno poglavje tekme na je bil sodnik Medic iz Zagreba, ki kljub fair igri obeh moštev ni zapustil najboljšega vtisa.

B. FERS

Prodane vstopnice

Na nedeljski tekmi Maribor : Partizan so prodali 8999 vstopnic. Kosmati zaslužek znaša 139.175 Ndin, po obračunu vseh dajatev pa je ostalo v klubski blagajni 97.180 Ndin.

Slaba organizacija in še kaj

Državno prvenstvo kajakašev in kanuistov, katerega prizorišče je bila dva dni Sava v Tacnu, se je drugi dan, ko je bilo tekmovanje v spustu, zavleklo za nekaj ur. Dolgo je bilo treba čakati na cilju pri zapornici v Tacnu na tekmovalce, ki so startali na Sori v Medvodah. S tega vidika gledano ne bi bilo mogoče reči, da je bila organizacija dobra, čeprav tudi prvi dan, med tekmovanjem v

Kajakaštvo

slalomu in po njem ni bilo več kot enega samega protesta, čeprav so za to disciplino precej občajni. Organizator, kajakaški klub Tacen, je namreč ob vsaka vratca postavil sodnika iz enega izmed trinajstih klubov, ki so sodelovali na prvenstvu.

V čem je bil torej vzrok velikih zamud, ki so napravili slab vtis. Organizator ni imel na voljo dovolj avtomobilov za prevoz čolnov, ki je bil tokrat pogostnejši. Mnogi tekmovalci iz Makedonije, pa tudi iz BiH, niso prispeli s svojimi čolni ki jim jih je seveda bilo mogoče posoditi šele potem, ko so eni tekmovalci že končali tekmo. Take zamude so vse prej kot spodbudne zt gledalce, ki jih ni bilo malo, pa tudi za tekmovalce same. Toda maloštevilni funkcionarji kluba Tacen, ki deluje komaj dve leti, in kajakaški delavci ljubljanskega brodarskega društva ter kluba Soške elektrarne, ki so organizatorju priskočili izdatno na pomoč, vsekakor zaslužijo za prizadevnost le pohvalo. Treba je namreč tudi upoštevati, da je klub Tacen prevzel organizacijo prvenstva potem, ko so pobudo BZJ odklonili vsi drugi. Brodarska zveza Jugoslavije je tokrat nudila organizatorju le pol milijona starih dinarjev, namesto običajnega poldrugega milijona starih dinarjev.

Državno prvenstvo je bilo uspešno po številu tekmovalcev. Lani so se na primer udeležili prvenstva le tekmovalci šestih klubov. Na startu je bilo zlasti mnogo mladincev, in organizator ne bi smel dovoliti starta v narasli vodi prav vseh, saj ni imel na voljo dovolj reševalcev. Sodnik na startu je ekipe iz Skopja v moštveni vožnji v spustu opozoril, da ne smejo startati brez rešilnih pasov in čelad, toda nedisciplinirani člani klubov M. Acev, M. Pijade iz Skopja ter Vrbasa iz Banja Luke so startali kljub temu. Na srečo se je v spustu prevrnil en

SAH

Dve zmagi Gligorića

HAVANA — V 13. kolu mednarodnega turnirja je Gligorić premagal Argentinca Rossetta. Drugi izidi — Smislov : Pachman 1:0, Larsen : Rodriguez 1:0, Tajmanov : Hennings 1:0, Cobo : O'Kelly remi, Donner : Jimenez remi, Westerinen : Bednarski remi, Letelier : Filip remi, Polugajevski : Schmidt remi.

HAVANA — V 14. kolu »Memoriala Capablance« je Jugoslovan Gligorić zabeležil novo zmago. Premagal je Koboja (Kuba). Drugi izidi: Larsen : Rossetto 1:0, Garcia : Hennings 1:0, Westerinen : Jimenez 1:0, Bednarski : Letelier 1:0, Rodriguez : Schmidt remi, Pachman : Polugajevski remi, Filip : Barcza remi, O'Kelly : Donner remi, Smislov : Tajmanov remi.

Vrstni red: Larsen 10,5 (1), Smislov in Tajmanov 10, Polugajevski 9,5, Filip 9, Grigorić 8, Donner 7,5 itd.

Točka za Markovićevo

SUBOTICA — V 4. kolu turnirja kandidatk so igrale — Aleksandrija : Nedeljković 1:0, Sokolova : Stadler 0:1, Marković : Arronson 1:0, McGrath : Friedman remi. — Druge partije so prekinjene.

Vrstni red: Stadler 3,5, Aleksandrija 3, Zatulovska 2,5 (1), Hemskeerk, Nicolau, Kozlova 2 (1), Marković, ePrevoznik 1,5 (1) itd. Nedeljkovićeva ima 1 (2), Sokolova pa 1 (1).

Čigorinov memorial

SOČI — V 2. kolu turnirja za Čigorinov memorial je Bogdanović remiziral s Krogiusom, Damjanović pa je partijo z Ujtelkyjem prekinil. Drugi izidi — Spaski : Flesch 1:0, Samković : Antošin 1:0, Simagin : Zajcev remi, Langeweg : Kotov remi, Lejn : Lengyel remi. Druga srečanja so prekinjena.

IVER DNEVA

Katastrofalen padec

BLED 66: 1. NDR 74, 2. ZRN 58, 3 SZ 56, 4. Nizozemska 47, 5 ZDA 45, 6 Danska 29, 7. ČSSR 26, 8. Francija 25, 9 JUGOSLAVIJA 24, 10.—11. Italija in Romunija 21, 12. Švica 20, 13.—14. Poljska in Velika Britanija 18, 15 Avstrija 17, 16. Madžarska 15, 17.—18. Bolgarija in Nova Zelandija 9, 19 Avstralija 8, 20 Belgija 2, 21 —23 Španija, Švedska in ZAR 1 točko.

VICHY 67: 1. NDR 72, 2. ZRN 61, 3. ZDA 56, 4 SZ 54, 5. Romunija 39, 6 Švica 36, 7 ČSSR 32, 8. Nizozemska 31, 9 —10 Danska in Italija 24, 11 Francija 21, 12. Bolgarija 20, 13 Madžarska 18, 14 Velika Britanija 17, 15.—16. Avstrija in Avstralija 12, 17. Poljska 5, 18.—19. Nova Zelandija in Norveška 3, 20.—21 JUGOSLAVIJA in Finska 2, 22. Finska 1 točko.

To je primerjava zaporedja držav po osvojenih točkah na SP oz. EP v veslanju, če za vsako prvo mesto damo 12 točk, za vsako drugo 11 točk itd.

Komentar giede uvrstitve Jugoslovanov verjetno ni potreben . . .

Trenerji ligašev govorijo za „Delo“

Vlado Šimunić (NK Maribor):

vse priznanje igralcem

Velikemu triumfu smo bili tokrat bližji kot kdajkoli poprej. Škoda le, da sta dve napaki naše obrambe zagotovili gostom precej poceni zadetka. Navzlic temu pa sem izredno zadovoljen z varovanci, ki so na težkem igrišču pokazali izredno voljo in požrtvovalnost. Partizan je veliko moštvo in mislim, da je tudi neodločen izid za nas velik uspeh.

Minda Jovanović (NK Olimpija):

pripravili in opravili načrt

Glede na Hajdukovo formo in po sijajnem uspehu nad Dinamom prejšnjo nedeljo, je šla Olimpija v Split s skromnimi upi, a s trdno voljo, da čim dražje »proda« kožo. To pa je bilo izvedljivo le z dobro pripravljenim in opravljenim načrtom. Oba nasprotnika sta imela približno enako število priložnosti za zadetek, le da so bile naše dosti bolj zrele. Z boljšo taktiko smo povsem paralizirali najnevarnejše konice v Hajdukovi enajsterici. Zmaga je torej povsem zasluženа. K njej je vsak posameznik prispeval enak delež.

R. Zdravković (NK Aluminij)

polovično opravljene naloge

Tudi tokrat nam je športna sreča obrnila hrbet, saj smo dokaj nesrečno izgubili, čeprav smo imeli ves drugi polčas pobudo. Za poraz moramo kriviti vso obrambo, ki je na lahek način prejela dva zadetka, medtem ko je na nasprotni strani gostujoča obramba nekajkrat prav srečno rešila prazna vrata. Tudi napadalci so bili netočni pri strelih na vrata in so zapravili nekaj stoodstotnih priložnosti. Vendar igralcem ne morem očitati nebornosti, zamerim jim le to, da so dobljeno nalogo le polovično opravili.

ŠIPAD

Preduzeće za izvoz-uvoz i unutrašji promet drvetom i proizvodima od drveta

SARAJEVO

Maršala Tita 15

Telefon 26-101

PRODA

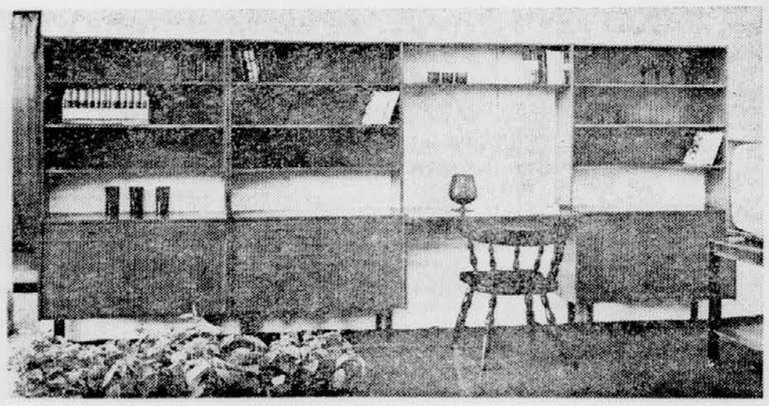
pohištvo (spalnice in dnevne sobe, jedilnice, tapecirano, pisarniško, šolsko in hotelsko pohištvo, kosovno in kuhinjsko pohištvo, fotelje in stole)

polfinalne izdelke iz lesa — vezane plošče, trde in izolacijske plošče, panel plošče, iverne, furnirje, parket, celulozo stavbno mizarske izdelke, leseno embalažo montažne lesene hiše

razne finalne izdelke iz lesa

rezan les (jelka, smreka, bor, bukev, hrast, jesen, javor, brest)

celulozni les iglavcev in listavcev, bukov ogrevni les, železniške pragove, jamski les, gozdni in retorini lesni premog

OPREMA

za vse vrste hotelov in turističnih naselij, šole, kino dvorane, ustanove in druge objekte družbenega standarda po lastnih projektih in po projektih naročnika.

OBIŠČITE NAS NA JESENSKEM ZAGREBŠKEM VELESEJMU – PAVILJON 9.

POLYPEX PLASTIKA je material jutrišnjega dne! Izdelki iz POLYPEXA prihajajo tudi na jugoslovansko tržišče. Zakaj je POLYPEX uspel v EVROPI, v čem se razlikuje od drugih sorodnih materialov?

POLYPEX IOS

INDUSTRIJA PLASTIKE

ŠOŠTANJ

POLYPEX

je izredno topel v primerjavi s kovino
koži je prijetnejši in prijateljski
ni spolzek
zadrži neomejeno čvrstost
je odporen proti udarcem
ima trajno barvo in sijaj

KOPALNE KADI, KADI ZA TUŠ IN POMIVALNA KORITA iz »POLYPEXA« DOBITE V BELI, RUMENI, ZELENI, NEŽNO SIVI, MODRI IN ROZA BARVI.

PREHITITE ČAS IN ODPRITE SVOJ DOM »POLYPEXU«!

Ante Mahkota: Pamirski dnevnik (X.)

Čakali smo se, čakali...

V baznem taborišču gospodari skrb. Prišla je z vetrom, ki sedaj med velikimi šotori podi sneg. Ponoči je zapadel prav do baze. Čez noč se je poletje spremenilo v jesen. Celo v taboru pod ledeniki ni več prijazno, kot je bilo pred tednom, ko smo odhajali na vrh.

Kako mraz je šele 3500 metrov više — na Piku Lenina! Sreča, da smo tako prigarjali. V takšnem vremenu bi ne zmogli prečenja.

Le kako gre Sandiju Blažini in Pavlu Dimitrovu? Ob osmih, ko smo utrujeni od včerajšnjega sestopa še spali in nismo slišali viharja, so z daljnogledom videli njuno skupino še 400 metrov pod vrhom. Dosegli so Zaalajski greben.

O odredu, ki ga vodi znamenti sovjetski mednarodni mojster Leningrajčan Klecko, in se z zahoda vzpenja na vrh, ni nobenih vesti.

Preplah. Pravkar je odred, ki gre na goro z vzhoda in so v njem tudi Pavel in Sandi, trije Italijani, sedem Madžarov in Poljak, po radiu sporočil, da je 300 metrov pod vrhom odpovedalo srce alpinistu iz moskovske reprezentance. Deset prijateljev ga je že začelo nositi navzdol. Iz doline so poklicali na pomoč dva helikopterja.

Danes lahko bolniku pomagajo samo ljudje. Helikopter ne more više kot 5000 metrov. Naprej je zrak preredek, da bi vijak še lahko dvigal helikopter. Bolnika so pravkar spravili z vršnega grebena na snežišča in sedaj ga lahko spuščajo po strmem snegu.

Oblaki so se raztrgali. Na pobeljenih goličavah nad bazo kopni sneg. Še vedno piha. Sreča, da v Pamirju poleti nikoli nenakrat ne zapade veliko snega, saj je na gori še najmanj šestdeset ljudi. Takšen vremenski preobrat bi bil v Himalaji katastrofa — plazovi bi ljudem preprečili povratek.

Na Piku Lenina je doslej eno samo odpravo presenetil sneg, ki je čez noč zapadel do kolen. Takrat se polovica alpinistov ni vrnila z gore.

Blažina in Dimitrov na vrhu

Ob poldveh popoldne, 16. avgusta, pride vodja reševalne službe na alpiniadi povedat Mihi Potočniku, da je »vzhodnik« odred prišel na vrh. Sandi Blažina in Pavle Dimitrov sta se odlično držala. Štirje Madžari so omagali pod vrhom. Italijani so tudi prišli na vrh.

Danes bodo »vzhodniki« sestopili le do višine 6700 metrov, kjer bodo prespali. Pripravili se morajo, da bodo jutri zjutraj pomagali Madžarom in Poljaku, ki so zboleli.

Popoldne so reševalci iz helikopterja videli, da deseterica sovjetskih alpinistov, ki spravlja v dolino srčnega bolnika, zelo naglo sestopa. Očitno je, da se je bolniku v gostejšem zraku zdravje izboljšalo. Zdi se, da bodo že nocoj sestopili do tabora 1 — 4200 metrov nad morjem. Od tam jim bo jutri pomagal helikopter.

Vodje odprav posameznih držav so zvečer sklenili, da bodo tuje odprave zapustile bazno taborišče čez štiri dni. Vsi smo trdno prepričani, da se bo vreme izboljšalo in da se bodo najkasneje v treh dneh vrnile z vrha tudi zadnje skupine.

Zvečer so se razpršile megle. Pred nočjo je bil vrh rdeč. V domačih hribih je to znamenje lepega vremena.

Sestop kot vzpon

Današnje jutro je še bolj mračno kot včerajšnje. Pada sodra. Z Mihom sva po radiu oddala telegrame v domovino: šest Jugoslovanov je bilo v minulih dveh dneh na vrhu — na doslej najvišjem »našem« samostojnem vrhu. Sandi in Pavle se še vedno ne veselita skupaj z nami. Le počasi se vleče njihova kolona v dolino. Bolniki jim zadržujejo korak. Veter divja, višina razjeda telo. Popoldne, ko je Klecko po radiu sporočil, da je z zahoda dosegel vrh in se sedaj vrača po poti, kjer se je povzpel, so naši dosegli tabor 6100 metrov visoko. Tam bodo prespali. Vreme jim ne dovoli, da bi sestopili hitreje, kot so se vzpenjali.

Tudi naslednjega dne, ko je veter popustil in tudi snežilo ni več, so se spustili le v tabor 2, še vedno na severovzhodnem grebenu. Prespali so in 18. avgusta podrli zadnje taborišče na snegu.

Najmlajši Madžar si tudi na tej višini še ni opomogel. In orjaški Poljak Zbiško menda ni bil vreden tega junaškega imena. Poljska ekspedicija, ki je že dva dni v baznem taborišču, se ga je odpovedala, češ ni član naše odprave, ampak »padalec«, ki se nam je »prilepil« v Moskvi.

Zvečer smo bili razočarani. Mislili smo, da bodo naši danes prišli. Ni jih. Spali bodo v taboru 1

Pozdravljena, nahrbtnika!

Danes je zadnji dan ekspedicije. Dopoldne sta Peter in Barbka, ki stanujeta v svojem višinskem šotoru, že pospravila svoja nahrbtnika in torbe. Miha Potočnik, Francel Ekar in jaz se bojimo zamuditi pospravljati nered v velikem »tovornem« šotoru, kjer smo se naselili pred tremi tedni, ko smo naše šotore porabili za prve višinske tabore.

»Kako bi tudi pospravljali,« se zgovarja Francel, »ko pa še ni Sandija in Pavla, ki imata v našem šotoru svoje stvari.« Tako smo urejanje opreme preložili na jutrišnje jutro.

Sredi popoldneva smo na širni livadi med baznim taboriščem in ledenikom Lenina zagledali kolono. Pohiteli smo jim nasproti. Pa se je izkazalo, da se je z vrha vrnila »komanda« Latvije. Postavni svetlolasi fantje, ki bolj slabo govore rusko, so nam povedali, da bo odred, kjer sta tudi Pavle in Sandi, v taborišču čez eno uro. Čakajo na terensko vozilo, ki so jim ga iz baze poslali uro hoda daleč naproti, da pripelje nahrbtnike in bolnike.

Čez dvajset minut se je vrnil odličnl vojaški avtomobil. Pripeljal je izžrpane Madžare, Zbiška, sovjetske alpiniste in nahrbtnike. Tako smo, še preden smo srečali Sandija in Pavla, oprtali njuna nahrbtnika in jih odnesli v šotor.

Popoldne se je prevagalo v lep večer. Na moreni, pol ure nad baznim taboriščem, smo zagledali vrsto ljudi. Od daleč smo zagledali belo Sandijevo kapo.

Sopotnika, ura!

»Prihajajo!«

Potem sta Sandi in Pavle med požirki kompota pripovedovala o zadnjih dneh. Sedaj smo končno vsi skupaj. Odpremo vino.

Kamioni, ki so nas iz doline prišli iskat, so se zamudili in pripeljali s prižganimi žarometi. Nenadoma je, kot bi gore ne bilo več. Pozno v noč se pogovarjamo, kako bomo v desetih, dvanajstih dneh spet doma.

20. avgusta smo vstali pred soncem. Podrli smo veliki šotor in ziožili opremo. Ob osmih se je več kot 200 udeležencev alpiniade zbralo na sredini nekdanjega taborišča. Šotori so podrti in samo devet zastav še vihra na drogovih.

»Sportni del alpiniade je končan,« zagrmi predsednik sovjetske federacije alpinizma Borovnikov. Snamejo zastave.

Po širih dneh je nebo spet brez oblakov; na Leninovem vrhu nosi veter zastave prišca.

Ob petih popoldne je za nami vratolomna vožnja — brez ceste. Od Rdeče reke v Alajski dolini, petdeset kilometrov stran od gora, smo šele dovolj daleč, da spregledamo, kako velik je vrh, na katerem smo bili.

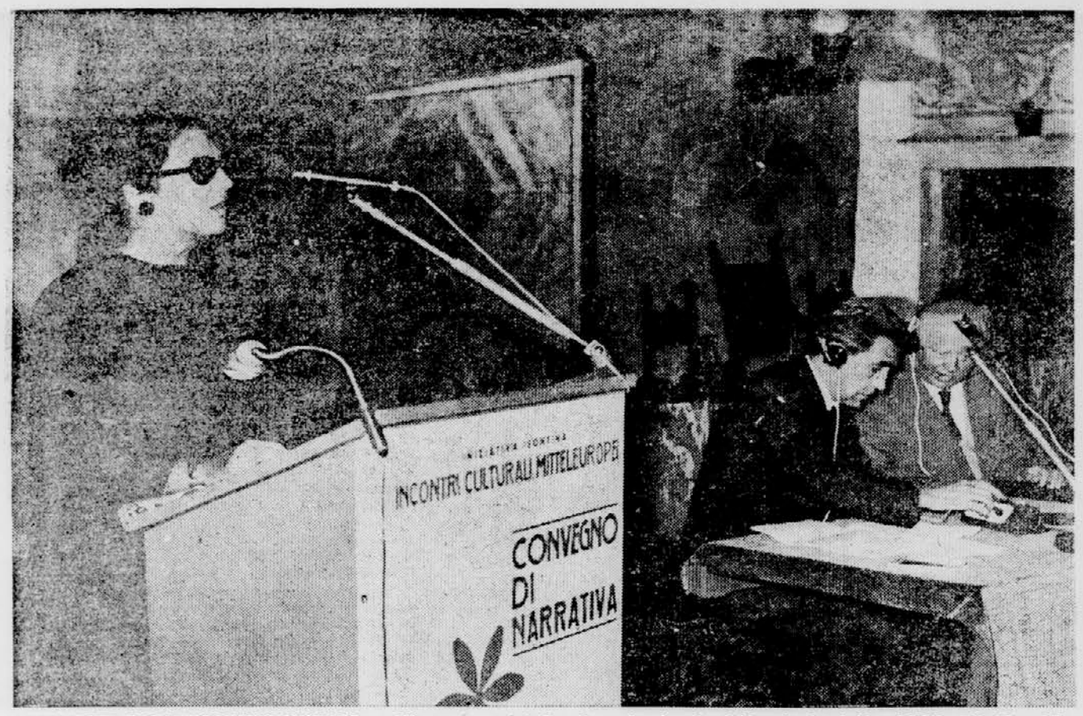
Potem smo še dva dni potovali po asfaltirani cesti, dokler nam ni zadnji greben zakril ledenih vrhov. Vrnili smo se bogati.

(KONEC)

PO VRNITVI V ALAJSKO DOLINO se je za odpravo začela »tisoč in ena noč«. Dva dni smo bili gost velikega kirgiškega sovhoza »Alaj«. Priredili so narodne igre na konjih, rokoborbo, pripravili slovesno večerjo v nomadskem šotoru jurti.

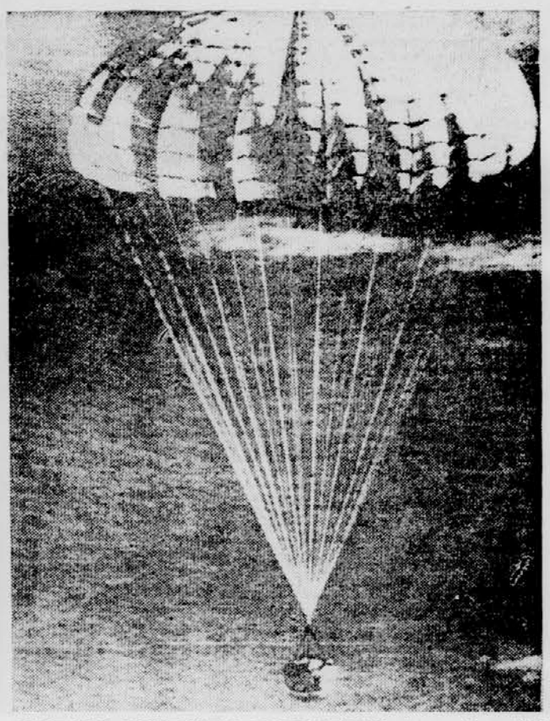
Foto: Mahkota

SREČANJE PISATELJEV V GORICI — Včeraj so udeleženci srečanja pisateljev iz Avstrije, ČSSR, ZR Nemčije, Italije, Madžarske in Jugoslavije v Gorici razpravljali o sodobni prozi jugoslovanskih narodov. Uvodno besedo o slovenskem povojnem pripovedništvu je imela pisateljica Mira Mihelič (na sliki). Na sestanku, ki ga je organizirala goriška revija Iniziativa Isontina, so govorili še dr. P. Palavestra, prof. M. Jevnikar, L. Martini in Ž. Jeličić. Foto: Altran

SEJEM V PLIBERKU ZAKLJUČEN — To veliko vsakoletno prireditev si je ogledalo tudi mnogo ljudi iz naših obmejnih krajev; minulo nedeljo je bilo celo težko najti primeren prostor za parkiranje avtomobilov. Na sliki: mimohod narodnih noš, ki simbolizirajo preteklost tega živahnega obmejnega trga. Pliberški sejem omenja kronika že v XIV. stoletju. Foto: F. K.

USPEŠEN POVRATEK BIOSATELITA 2 — Ameriški »biosatelit 2«, ki je v vesolje ponesel na tisoče žuželk in rastlin, da bi zbral podatke o vplivu žarčenja na vesoljske potnike, je uspešno pristal blizu Honolulu ja. Telefoto: UPI

Nadaljevanje s prve strani

Nova vlada v Damasku

mentira izraelske odzive na kartumski sestanek, da je Sueški prekop neodtujljiva lastnina in ozemlje ZAR in da ga torej ni mogoče obravnavati kot mejno področje. Uvodnik v »Pravdi« je neposreden komentar k izjavi izraelskega premiera Eškola, da je »Sueški prekop meja med Izraelom in ZAR«. V uvodniku je poudarjeno, da opozarja takšno izraelsko stališče na dve reči: na to, da je kartumski sestanek deloval kot šok na telavivske politike, in da si je Izrael zmeraj prizadeval doseči svoje cilje, pri tem pa se ni niti malo menil za posledice, ki bi utegnile nastati.

Izraelski uradni krogi ne skrivajo namena, da si za vsako ceno zagotovijo pravico do plovbe po Sueškem prekopu. To je potrdil tudi izraelski obrambni minister Moshe Dayan na seji vlade v nedeljo. Zavzel se je za »načelo vzajemnosti«. Po tem načelu bosta tako Egipt kot Izrael uporabljala Sueški prekop, ali pa ga ne bo nobeden izmed njiju.

Izraelska vlada je sklenila preseliti v Jeruzalem glavno policijsko upravo, ki je bila doslej v Tel Avivu. O tem so danes izdali uradno sporočilo.

●●

Evropa od Atlantika do Urala

časno na vseh področjih prizadeva okrepiti svoje »prisrčne in konstruktivne stike« z državami vzhodne in centralne Evrope, kakor je to že storila z državami zahodne Evrope. Ali ne moremo upati, se je vprašal general de Gaulle, da bomo tako postopoma in v prid skupne varnosti dosegli evropski red, v katerem bodo sodelovale in ga solidarno jamčile vse države te celine.

De Gaulle je nato ponovno poudaril, da Francija že od nekdaj priznava nespremenljivost poljskih zahodnih meja. Francija ima zaupanje v sedanjo Poljsko in v sodelovanje z njo. In Francozi so pripravljeni s Poljaki začeti skupno akcijo za popuščanje in za zedinitev Evrope. Če bi naša celina tako sodelovala, ne bi bilo vojne niti v Aziji niti na Bližnjem vzhodu.

Wladislaw Gomulka, ki je govoril za de Gaullom, je med drugim izjavil, da je Poljska pripravljena normalizirati odnose z ZR Nemčijo, »če bo njena politika slonela na novih realističnih temeljih.« Med temi je Gomulka navedel priznanje obstoja dveh enakopravnih nemških držav. Na koncu se je strinjal z de Gaullom o možnosti in potrebi tesnega sodelovanja in razširitve odnosov med državami. Poudaril je, da to sodelovanje za Poljsko ni le začasna konjunktura.

●●●

Ciper: pol koraka naprej?

roljubno rešitev s pogajanji. Poleg tega je grška vlada priznala vso veljavnost londonskih in züriških sporazumov.

»Dialog se nadaljuje,« »Grčija in Turčija si prizadevata, da bi rešili ciprski problem,« to so naslovi, pod katerimi so današnji grški časopisi objavili skupno grško-turško sporočilo. Časopisi pišejo, da se iskanje rešitve nadaljuje v prijateljskem vzdušju, v znamenju dobrega sosedstva in sodelovanja ter da so bili pogovori med obema premieroma v duhu obojestranskega razumevanja. Dalje navajajo, da so bodo pogovori nadaljevali, da bi končno našli miroljubno in sporazumno rešitev ciprskega vprašanja.

●●●●

Desetletna dejavnost v vesolju

Madžarske, NDR, Peruja, Poljske, Romunije, Španije, Švice, Švedske in Venezuele.

Jugoslovansko astronavtično in raketno društvo, ki so mu zaupali organizacijo tega velikega kongresa, je tudi obveščeno, da je programski odbor sprejel nad 300 referatov, med katerimi je tudi 10 del jugoslovanskih znanstvenikov in strokovnjakov. Kongres bo spremljalo nad 50 tujih novinarjev. Zanimanje zanj je tem večje, ker je v njegovem programu tudi prvi simpozij o orbitalnem laboratoriju in prvi mednarodni simpozij o zgodovini astronavtike. V okviru kongresa bo tudi tretji simpozij o mednarodnem Luninem laboratoriju, deseti kolokvij o kozmičnem pravu in sestanek mednarodne astronavtične akademije.

Avstrijsko-jugoslovanska trgovinska pogajanja

DUNAJ, 11. sept. (Tanjug). V trgovinskem ministrstvu na Dunaju so se začela danes avstrijsko-jugoslovanska trgovinska pogajanja za sklenitev dolgoročnejšega sporazuma o trgovini in plačevanju med državama. Sporazum naj bi nadomestil dosedanjega, ki so ga podpisali že leta 1948. Na pogajanjih, ki bodo trajala približno en teden, vodi jugoslovansko delegacijo pomočnik zveznega sekretarja za zunanjo trgovino dr. Petar Tomić, avstrijsko pa dr. Max Fälbl, načelnik oddelka v trgovinskem ministrstvu.

V Bonnu besni na de Gaulla

BONN, 11. spet. (Tanjug). — Zahodnonemški politični krogi in tisk še naprej napeto spremljajo de Gaullov obisk v Poljski, hkrati pa izražajo nezadovoljstvo in neprikrito ogorčenje. Vlada zares odklanja sleherni komentar, vendar pa izjave posameznih ministrov in drugih političnih krogov jasno govorijo o tem, kaj mislijo o de Gaullovih stališčih, podanih v Varšavi, Gdansku in Zabrzu. Po izjavi o mejah na Odri in Nisi so bonske politične kroge najbolj prizadele de Gaullove besede o Poljski, Šleziji in Gdansku, za katerega je poudaril, da je »poljski, povsem in izredno poljski«.

»Jugotanker« ima evropski delovni čas

SPLIT, 11. sept. (Tanjug.) — Od začetka tega meseca delajo v podjetju »Jugotanker« v Zadru po evropskem delovnem času od 9. zjutraj do 7. zvečer, tako da imajo vmes prosti čas od 13 do 15. Upravni organi tega kolektiva, ki je najmočnejši v Zadru, so se odločili za take spremembe v delovnem času zaradi težav, ki so jih imeli pri poslovanju s tujimi poslovnimi partnerji.

Konferenca UNESCO v Istanbulu

ISTANBUL, 11. septembra. (TASS.) — Tukaj se je začela tretja konferenca nacionalnih komisij za UNESCO balkanskih in skandinavskih držav. V njej sodelujejo predstavniki Bolgarije, Grčije, Romunije, Turčije, Jugoslavije, Finske, Islandije, Norveške, Danske in Švedske. Izdelali bodo načrte o sodelovanju med temi državami v okviru UNESCO, in to v mednarodnem letu človekovih pravic in o sodelovanju za obvarovanje in restavracijo kulturnih in zgodovinskih spomenikov na Balkanu in v skandinavskih državah, poleg tega pa bodo govorili tudi o dejavnosti nacionalnih komisij balkanskih držav na področju seizmoloških raziskav.

Konferenca bo trajala do 16. septembra.

Hasuni podaljšali mandat

KAIRO, 11. sept. (Tanjug). — Arabske dežele so se sporazumele da bodo Abdelu Haleku Hasuni podaljšale mandat generalnega sekretarja Arabske lige do marca prihodnjega leta.

Mandat bo Hasuni potekel 14. septembra in kakor so prej predvidevali, naj bi na sestanku sveta lige, ki se je začel danes, izvolili novega generalnega sekretarja. Vendar pa so se arabske vlade glede na to, da so preveč zaposlene s krizo na Srednjem vzhodu, odločile, da bodo volitve za novega generalnega sekretarja lige odložile do marca 1963, ko se bo svet arabske lige spet sestal.

Surveyor 5 rahlo pristal na Luni

PASADENA, 11. sept. (AFP, Reuter.) — Surveyor 5 je pristal danes na Luni ob 1.46, kot je bilo predvideno. Pasadenski laboratorij je sporočil, da je Surveyor 75 minut po rahlem pristanku začel pošiljati na Zemljo jasne in ostre slike Luninega površja. Aparati vesoljske ladje delujejo normalno, čeprav so med poletom nastale težave, ker je helij prodrl v cevi za dovod pogonskega goriva.

Ameriška agencija za aeronavtiko in vesoljske raziskave (NASA) je sporočila, da so zaviralne rakete sprožili takrat, ko je bil Surveyor 1320 metrov oddaljen od Lunine površine.

Prvi posnetek, ki ga je njegova televizijska kamera poslala na Zemljo, kaže podnožje ladje, medtem ko drugi prikazuje Lunino površino. Ameriški znanstveniki trdijo, da je površina Lune na fotografijah zelo podobna površini, kakršno so posneli prejšnji Surveyorji.

Program dela organizacijsko-političnega zbora zvezne skupščine

BEOGRAD, 11. sept. (Tanjug). Organizacijskopolitični zbor zvezne skupščine naj bi se predvsem ukvarjal z aktualnimi in dolgoročnimi vprašanji nadaljnje graditve družbenopolitičnega sistema, s problemi nadaljnje razmejitve in zboljšanja zakonodajno-pravne dejavnosti ter s sistematičnim spremljanjem stanja in pojavov na posameznih področjih razvoja. To so napovedali na današnjem sestanku predsednikov vseh njegovih stalnih odborov. Posebej so opozorili na potrebo, da organizacijsko-politični zbor in njegova delovna telesa sodelujejo v pripravah za sestavljanje civilnega kodeksa, s katerim bodo natančno urejeni razni odnosi, predvsem premoženjsko-pravni v pogojih samoupravljanja.

Poudarek na družbeni prizadetosti

Na goriškem pisateljskem srečanju govorili o pripovedništvu

GORICA, 11. sep. — Na današnjem sestanku pisateljev v okviru srednjeevropskih kulturnih srečanj, je prva spregovorila Mira Mihelič, tema njenega izvajanja je bila današnja proza v Sloveniji. Za njo je govoril o povojnem pripovedništvu na Hrvaškem Živko Jeličić, nakar je dr. Predrag Palavestra prebral svoj esejistični prispevek o času kot novi pojavni obliki v jugoslovanski književnosti. Več pisateljev jugoslovanske enajstčlanske delegacije je prijavilo svojo udeležbo tudi za jutrišnjo razpravo.

Mira Mihelič je v zgoščenem pregledu povojnega slovenskega pripovedništva zlasti poudarila, da naša literatura ni bila nikoli samo estetska in kritična manifestacija notranjega življenja malega naroda, marveč vedno tudi sredstvo za njegovo narodnostno obrambo, za uveljavljanje njegovega družbenega nadzora, skratka orožje, s katerim se je bojevala za moralne in humanistične vrednote.

Velika večina uspešnih del se pridružuje tradiciji slovenske literature, protestu zoper dehumanizacijo, ravnodušnost in vsakršno zatiranje človeka. Družbeno prizadetost spremlja umetniška kvaliteta del. Po mnenju Miheličeve je dandanes mogoče govoriti o nekakšnem novem prerodu slovenskega romana.

Živko Jeličić, ki je govoril o sodobni hrvaški prozi, je menil, da se je le-ta oslonila predvsem na Krleževo umetniško ustvarjanje. Mnoge odlike te proze izvirajo iz globokega povezovanja književnikov z ljudmi, njihovo usodo in okoljem, v katerem živijo. Pripovedništvo na Hrvaškem je daleč preseglo realistično opisovanje; odlikujeta ga izrazno bogastvo in tematska širina. Ljudi, ki nastopajo v knjigah, je mogoče srečati v vsakdanjem življenju.

Dr. Predrag Palavestra se je zadrževal v svojih esejističnih razmišljanjih predvsem ob času, kot novem izraznem motivu v delih jugoslovanskih avtorjev.

Posebne pozornosti je bilo na današnjem sestanku deležno izvajanje predstavnikov slovenske narodne manjšine za mejo ter italijanske manjšine v Jugoslaviji. Martin Jevnikar je opisal tematska področja, ki so največkrat prisotna v delih slovenskih umetnikov v Trstu, Gorici in Celovcu. Medtem ko se Trst lahko pohvali z nekaterimi imeni, ki segajo v sam vrh sodobnega slovenskega ustvarjanja, pa je pripovedništvo v Gorici in Celovcu šibkejše.

Lucifero Martini, književnik italijanske narodnosti na Reki, pa je govoril o ustvarjanju italijanske etnične skupine v Istri, zlasti na Reki. Menil je, da pomeni italijanska etnična skupina v Jugoslaviji most za zbliževanje in medsebojno vplivanje dveh kultur.

L. KANTE

Köbenhavn: odporniško gibanje proti grškemu režimu

KOBENHAVN, 11. sept. (UPI). Današnji danski tisk piše, da so v Københavnu ustanovili odporniško gibanje zoper novi grški režim. Listi navajajo besede nekdanjega grškega sindikalnega voditelja Manilosa Pitarulisa, ki je izjavil, da bo novo gibanje poskušalo organizirati stavke in demonstracije proti grškim ladjam v Danski in drugih državah.

Zadnje vesti

Mobutu odprl afriški „vrh“

Afriškega sestanka »na vrhu« v Kinshasi se bo udeležil tudi U Tant

KINSHASA, 11. sept. Predsednik Konga (Kinshasa) Mobutu je odprl danes popoldne četrti afriški sestanek na »vrhu«. Zasedanja OAE se udeležujejo šefi držav in vlad in posebni odposlanci vseh neodvisnih afriških držav, razen Malavije. Predstavnik OZN je izjavil v New Yorku, da bo U Tant jutri odpotoval v Kinshaso.

Predsednik Mobutu je pozval afriške države, naj združijo svoje sile za osvoboditev Južne Afrike. Ob koncu govora je Mobutu z zadovoljstvom ugotovil, da je prišlo do konference afriških držav navzlic vsem naporom sovražnikov Afrike, da bi jo onemogočili.

Etiopski suveren je zatem opozoril na potrebo, da bi čimprej rešili probleme, s katerimi se srečuje »črni kontinent«.

Cesar Selasie je govoril nadalje o tujih plačancih v Kongu, o ekonomskih sankcijah proti Smithovemu režimu v Rodeziji, o osvobodilnem gibanju v portugalskih kolonijah. Ob koncu govora je pozval, naj se ustavi državljanska vojna v Nigeriji.

Afriški državljani so proučili nekaj deset resolucij, ki so jih za sestanek na vrhu pripravili ministri za zunanje zadeve.

Oster protest Alžirije

ALŽIR, 11. sept. (Tanjug). Alžirska časopisna agencija APS je objavila nocoj vest, da so ameriške ladje vojne mornarice 7. septembra ob 3,45 po lokalnem času kršile alžirske ozemeljske vode. V sporočilu je rečeno, da so se ameriške vojne ladje približale do 7 milj alžirski obali v bližini mesta Cherchell, približno 100 km zahodno od glavnega mesta. Alžirija je prek ciprskega veleposlaništva vložila oster protest v zvezi s to kršitvijo.

Garrison: Johna Kennedyja so ubili člani CIA

NEW YORK, 11. septembra (AFP). Jim Garrison, javni tožilec iz New Orleansa je izjavil, da so predsednika Johna Kennedyja ubili bivši člani ameriške centralne obveščevalne agencije — CIA z namenom, da bi za vsako ceno preprečili pomiritev s Sovjetsko zvezo in Kubo, kar je skušal doseči predsednik Kennedy. To izjavo je Garrison dal v intervjuju, ki ga je objavil ameriški časopis »Play-Boy«.

Garrison je dejal, da je CIA vedela za imena zarotnikov ter se je trudila prikriti resnico in postala tako sodelavka atentata. Garrison pravi, da je Kennedyja ubila ekipa, v kateri je bilo najmanj sedem profesionalnih ubijalcev, med katerimi so tudi proticastrovski avanturisti in člani ekstremističnih desničarskih organizacij.

Za Oswalda Garrison pravi, da je sodeloval v zaroti, ni pa sodeloval osebno v uboju Kennedyja. Zanj pravi Garrison, da ga CIA rekrutirala in trenirala, ko je bil še v službi v mornarici.

Za Jacka Rubyja je tožilec Garrison dejal, da je poznal Oswalda, ker je imel stike s CIA, Oswalda pa je ubil zato, da bi ta ne govoril, je izjavil Garrison.

Predsednik Tito priredil večerjo v čast Novotnega

BRIONI, 11. septembra — (Tanjug). Predsednik republike Josip Broz Tito z ženo je priredil v Beli vili večerjo v čast predsednika ČSSR in prvega sekretarja CK KPČ Antonina Novotnega in njegove žene.

Na večerji so bili predsednik CK ZKH dr. Vladimir Bakarić z ženo, sekretar izvršnega komiteja CK ZKJ Mijalko Todorović, generalni sekretar predsednika republike Vladimir Popović in drugi funkcionarji. S češkoslovaške strani so bili na večerji sekretar CK KPČ Lubomir Strougal in veleposlanik ČSSR v Jugoslaviji Ladislav Šimović in drugi.

Med večerjo sta predsednika Tito in Novotny izmenjala topli prijateljski zdravici.

Demonstracije proti grškemu kralju

WASHINGTON, 11. septembra (UPI). Znana filmska igralka Melina Mercouri, kateri je vojaški režim v Grčiji vzel grško državljanstvo zaradi njenih izjav proti vojaškemu udaru, je vodila danes pred Belo hišo v Washingtonu demonstracije proti grškemu kralju Konstantinu, ki je danes prispel v glavno mesto ZDA na pogovore s predsednikom Johnsonom. — Demonstranti so kričali gesla proti kralju.

Turčija zahteva umik izraelskih čet

ISTANBUL, 11. septembra (AP). Turčija in Jordanija sta danes zahtevali umik izraelskih čet z arabskega ozemlja, ki so ga zasedle med spopadom junija letos. Turško stališče je izraženo v skupnem sporočilu, ki je bilo objavljeno ob koncu šestdnevnega obiska jordanskega kralja Huseina v tej državi.

Predsednik Sunaj in kralj Husein sta se prav tako strinjala, da je nujno potrebno rešiti ciprsko vprašanje, ki bi predvidevalo varnost in zaščito pravic turške skupnosti na tem otoku.

Kamboška ministra morala odstopiti

PNOM PENH, 11. sept. (AFP). Princ Sihanuk je danes ukazal dvema ministroma, naj takoj odstopita. Šef Kambodže je prav tako prepovedal za več mesecev vse časopise, ki izhajajo v Pnom Penhu na nacionalnem ali tujih jezikih. S tem ukrepom je bilo prizadetih okoli 20 časopisov.

Repatriacija jordanskih beguncev se bo nadaljevala

JERUZALEM, 11. septembra (AFP). Repatriacija jordanskih Arabcev v kraje, ki jih je okupiral Izrael, se bo nadaljevala v nedeljo, torek in sredo. Gre za tiste Arabce, katerim so dovolili vrniti, pa se niso mogli vrniti do 31. avgusta. Število teh Arabcev je 6440. Po njihovi vrnitvi bodo repatriirali tudi osebe, ki bi se želele pridružiti članom svojih družin.

Stanje pripravljenosti na Kubi zaradi uragana

HAVANA, 11. septembra — (Reuter). Kubanske oblasti so danes proglasile stanje pripravljenosti v najbolj vzhodni pokrajini te države zaradi nevarnosti, ki preti prebivalstvu zaradi uragana Beulaha, ki je na poti skozi Karibe že terjal 15 ljudskih žrtev.

De Gaulle se je zahvalil za izredno topel sprejem

VARŠAVA, 11. septembra (Tanjug). Predsednik francoske republike de Gaulle se je nocoj zahvalil poljskemu narodu za izredno topel sprejem in prisrčne pozdrave, ki so jih bili poslali Franciji in njemu osebno med njegovim šestdnevnim uradnim obiskom v LR Poljski. V govoru prek varšavske televizije je de Gaulle dal polno priznanje ekonomskemu, kulturnemu in drugemu napredku povojne Poljske in njeni »tisočletni veri vase . . .«

Ko je opozoril na žrtve v pretekli vojni, je de Gaulle poudaril, da »se moramo sedaj združiti v miru, ki edino zagotavlja vsakemu narodu, da bo gospodar svoje usode. Evropa lahko pride do miru: s popuščanjem, sporazumevanjem in sodelovanjem«, je dejal de Gaulle. To je bil poslovilni govor francoskega predsednika pred njegovo jutrišnjo vrnitvijo v Francijo. Danes sta se de Gaulle in prvi sekretar PZDP Wladislaw Gomulka pogovarjala.

SZ končala izstreljevanje nosilnih raket

MOSKVA, 11. sept. (TASS). Sovjetska agencija je sporočila, da so uspešno izstrelili nosilne rakete proti ekvatorialnemu področju Tihega oceana in da je od danes to področje spet odprto za plovbo, lahko pa ga preletavajo tudi letala. Središče tega področja ima tele koordinate: 37 stopinj in 18 minut severne širine in 172 stopinj 45 minut vzhodne dolžine. Omejitev plovbe in letalskega prometa na tem področju je bila v veljavi od 2. septembra.

Kamerunci žele večjo menjavo

ZAGREB, 11. sept. (Tanjug) Predstavniki Kameruna, ki razstavljajo na letošnjem zagrebškem velesejmu, so danes izrazili željo, da bi izmenjavali z Jugoslavijo več blaga kakor doslej. Predsednik kmetijske zbornice te zahodnoafriške dežele Mari Mba je na tiskovni konferenci rekel, da jugoslovanski in kamerunski gospodarstveniki doslej niso izmenjavali blaga v količinah, ki ustrezajo možnostim gospodarstva obeh dežel. Rekel je, da ponuja Kamerun jugoslovanskim uvoznikom zelo dobro kavo, bombaž tropično sadje in še nekatere tropske kmetijske pridelke. Jugoslavija pa bi lahko po njegovem mnenju izvažala v Kamerun nekatere industrijske izdelke, naprave za predelavo sadja in povrtnin ter nekatere vrste kmetijskih strojev.

Skočil iz jadralnega letala, ki je razpadlo v zraku

BEOGRAD, 11. septembra — Šele zdaj so znani podrobnejši podatki o nesreči, ki se je zgodila jadralnemu letalcu Milanu Kneževiću, ko je z jadralnim letalom letel nad letališčem v bližini 1.100 metrov, ko je imelo letalo hitrost približno 180 km/h. Nenadoma je jadralnemu letalu odpadel rep, in je zato začelo strmoglaviti. Hip zatem sta se utrgali obe krili. Milan Knežević je z nadčloveškimi napori uspel, da se je na približni višini 300 metrov nad zemljo z nadčloveškimi napori izmotal iz kabine in s padalom spustil na zemljo.

Razbito jadralno letalo je bilo tipa »delfin«.

Telegrami

SARAGAT PRISPEL V KANADO — OTTAWA. Predsednik italijanske republike Giuseppe Saragat je prispel včeraj v Kanado na enotedenski obisk.

KONČANI POGOVORI — SOFIJA. Tu so sinoči končali pogovore predstavniki KP Bolgarije in vladajoče partije Malija — sudanske stranke enotnosti.

KONGRES — CONAKRY. Tu se bo 25. septembra začel deveti kongres gvinejske demokratske partije. Predsednik Sekou Touré je izjavil, da ima ta kongres velik pomen za nadaljnji razvoj Gvineje.

SPORAZUM — BERLIN. Zunanjetrgovinsko podjetje za nafto Nemške demokratične republike se je z ZSSR v Leipzigu sporazumelo za večjo dobavo nafte NDR. Uvoz nafte bodo povečali za 23 odtsotkov.

ARETACIJE — DJAKARTA. Indonezijske oblasti so aretirale okrog 180 plantažnih delavcev v vzhodnem Prianganu na Javi. Doložijo jih, da so »komunisti« in privrženci bivšega predsednika Sukarna.

POŽAR NA LETALONOSILKI — BOSTON. Na ameriški letalonosilki »Wasp«, ki jo trenutno popravljajo v vojaški ladjedelnici, je izbruhnil požar, vendar so ga kmalu lokalizirali.

PUSTOŠENJE URAGANA — 16 MRTVIH — SANTO DOMINGO. 400.000 prebivalcev Santa Dominga in okolice se je umaknilo pred uraganom »Beulah«, ki grozi tej deželi. Vihar je že prizadel mesto San Pedro de Makoris, kjer so visoki valovi poplavili ulice, veter, ki je pihal 220 km na uro pa je poškodoval vse kable. Življenje je izgubilo 16 ljudi.

ŽELEZNIŠKA NESREČA — LUSAKA. Sest ljudi je bilo mrtvih, 18 pa ranjenih, ko sta se zaletela potniški in tovorni vlak blizu mesta Ndole v Zambiji.

LÜBKEJEVE POČITNICE — BONN. Zahodnonemški predsednik Heinrich Lübke je odšel na počitnice v Francijo, kjer bo ostal do konca tega meseca.

OBISK — BRUSELJ. Belgijski minister za kulturo Pierre Wigny je odšel na enajstdnevni uradni obisk v ZSSR na povabilo sovjetske vlade.

POTRES — BLIDA. Planinske predele južnega Alžira je zajel potres zaradi česar so popokali zidovi hiš, žrtev pa ni bilo.

IZSTRELILI »KOZMOS 175« — MOSKVA. V ZSSR so izstrelili nov umetni satelit »Kozmos 175«, ki je opremljen z napravami za proučevanje vesoljskega prostora. Satelit bo obkrožil Zemljo v 92 minutah.

33 MILIJONOV PREBIVALCEV — MADRID. Sredi leta 1970 bo Španija štela 33 milijonov prebivalcev. Zdaj je v Španiji 32,175.000 ljudi, od tega jih živi v večjih mestih skoraj 11 milijonov.

POZIV KP ŠPANIJE — PARIZ. Komunistična partija Španije je pozvala vse Špance, naj se ne udeležijo volitev, ki bodo 10. oktobra, kajti osnovni cilj teh volitev bo, da »ljudstvo odobri politični monopol španske falange tradicionalistov«.

Pa še to:

JE PA LE RAZLIKA — Nemci so plačali za televizijski prenos tekme Jugoslavija — ZR Nemčija 8.000 dolarjev. Prav toliko zdaj oni zahtevajo od naše televizije za prenos tekme iz Hamburga. Našim se zdi preveč, pa se upirajo. In kaj se ne bi, saj je v Beogradu nastopil bivši svetovni prvak in zdajšnji vicešampion.

Hamburški gost pa ni ne eno ne drugo.

Vreme 11. septembra 1967 ob 13. uri

Temperatura	Ob 07	13
Ljubljana	14	18
Planica	8	11
Brnik	13	16
Maribor	13	16
Slov. Gradec	11	14
Celje	13	17
Novo mesto	13	18
Koper	15	20
Kredarica	—1	—1
Reka	14	20
Pulj	15	22
Split	18	25
Dubrovnik	21	23
Zagreb	14	18
Beograd	17	24
Sarajevo	14	18
Titograd	20	26
Skopje	18	21
Celovec	—	13
Gradec	12	14
Dunaj	13	15
Milano	10	22
Genova	15	22
München	8	—
Zürich	10	—
Benetke	11	17

Prognoza

VREMENSKA SLIKA:

Višinsko jedro hladnega zraka zajema Alpe, Balkan in Karpate. Tudi pri nas povzroča sveže in nestalno vreme.

NAPOVED ZA TOREK:

SLOVENIJA:

Spremenljivo oblačno, vmes še manjše krajevne padavine, deloma nevihte. Najnižje nočne temperature od 9 do 12, v Primorju 15, najvišje dnevne do 20, v Primorju 22.

JUGOSLAVIJA:

Spremenljivo oblačno vreme in še krajevne padavine.